

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

24'üncü Birleşim 22 Kasım 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	319
II.- YOKLAMALAR	358,359
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	324,327,330
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>324:325,327:328,330:331</i>
1.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, Antalya'nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	324:325
2.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması	327:328
3.- İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut'un, Gazze'de kadın, çocuk katliamlarına ve savaş hukuku ihlallerine ilişkin gündem dışı konuşması	330:331

IV.- AÇIKLAMALAR

325,328,331,352,356,
359,361,373,381,384
397,403,412,417,430

- 1.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin açıklaması 325
- 2.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, uzman çavuşların memuriyet kadrosuna atanmalarının önünün açılması gerektiğine ilişkin açıklaması 326
- 3.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'de limon üreticilerinin piyasanın acımasız koşullarına terk edildiklerine ilişkin açıklaması 326
- 4.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, memleketin acil ihtiyacının Anayasa değişikliği olmadığına ilişkin açıklaması 326
- 5.- Kilis Milletvekili Mustafa Demir'in, Kilis'in Ekrem Çetin Mahallesi'nde PTT şubesi olmamasına ilişkin açıklaması 327
- 6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Niğde'nin köylerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 327
- 7.- Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir'in, Dünya Dış Hekimliği Günü'ne ve Ağız Dış Sağlığı Haftası'na ilişkin açıklaması 328:329
- 8.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Karma Organize Sanayi Bölgesi'ne ve Ulubey Deresi'ne ilişkin açıklaması 329
- 9.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun, iktidarı HPV aşılılarıyla ilgili verdiği sözü tutmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması 329
- 10.- İzmir Milletvekili Haydar Altuntaş'ın, Birleşik Arap Emirlikleri'nden gümrüksüz tarım ürünleri ithalatına izin verilmesine ve Polatlı'nın Yenice köyünde şeker şirketi tarafından pancar kantarının kapatılmasına ilişkin açıklaması 329:330
- 11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, konteyner kentlerde yaşanan mağduriyete ilişkin açıklaması 331
- 12.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması 332
- 13.- Ardahan Milletvekili Kaan Koç'un, grup lideri olarak EURO 2024'e katılmaya hak kazanan A Millî Futbol Takımı'na, haftayı galibiyetle kapatan Serhat Ardahanspor'a ve Ardahan'ın ilk tüneli Aşık Şenlik Tüneli'nin birinci tütünün hizmete girdiğine ilişkin açıklaması 332
- 14.- Bartın Milletvekili Yusuf Ziya Aldatmaz'ın, hafta sonu Batı Karadeniz'de ve Güneydoğu Anadolu'da yaşanan fırtına ve sel felaketine ilişkin açıklaması 332
- 15.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıla'nın, Yahudilerin Kıbrıs'a yönelik yerleşim planlarının yakından takip edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 333

16.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, AKP'nin ülke ekonomisinde yarattığı tahribata ilişkin açıklaması	333
17.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, avukat sayısındaki artışa, Elâzığ'ın ilçelerinde adliye bulunmamasına ve Elâzığ'da bölge idare mahkemesi kurulmasının önemine ilişkin açıklaması	333
18.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 1937 Dersim olaylarının 86'ncı yılını andıklarına ilişkin açıklaması	334
19.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Gaziantep TOKİ Kuzeyşehir 6'ncı Etap 1'inci ve 2'nci bölgelerin sorunlarına ilişkin açıklaması	334
20.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, Sivas'ın zenginliklerine ilişkin açıklaması	334
21.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Gaziantep Üniversitesi Hastanesinde çalışan sağlık işçilerinin taleplerine ilişkin açıklaması	334:335
22.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, deprem sonrası Kahramanmaraş'ta barınma ve sağlık sorununun hâlâ çözülemediğine ilişkin açıklaması	335
23.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, KYK yurtlarında kalan öğrencilerin sorunlarına ilişkin açıklaması	335
24.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, öğretmenlerin ekonomik sorunlarına ilişkin açıklaması	335
25.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı Kuğu Park Konutları'ndaki kira artışına ilişkin açıklaması	336
26.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, zeytin ve zeytinyağının desteklenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması	336
27.- Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, AKP iktidarının vatandaşları sosyal yardımlarla oyaladığına ilişkin açıklaması	336
28.- Kayseri Milletvekili Dursun Atas'ın, mobilyacılık sektörünün finansmana erişim konusundaki sıkıntılarına ilişkin açıklaması	336:337
29.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, 22 Kasım Dünya Diş Hekimliği Günü'ne ilişkin açıklaması	337
30.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, çocukların yaşadığı sorunların her geçen gün arttığına ilişkin açıklaması	337
31.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Naim Süleymanoğlu'nun vefatının 6'ncı yılına ilişkin açıklaması	337:338

32.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, 22 Kasım Dünya Dış Hekimliği Günü'ne, doktor, hâkim ve savcıların maaşlarına yapılan zamların denk meslek gruplarına da yapılması gerektiğine, Öğretim Üyesi Yerleştirme Programı'na, EYT yasasının tam ve kâmil manada tecelli etmediğine, yardımcı hizmetler sınıfına, engellilerin erişilebilirlik kanunuyla ilgili yönetmeliğin bugüne kadar çıkmadığına, özel hastanelerin muayene faturalarına ve Anayasa değişikliğine ilişkin açıklaması

338:340

33.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, 20 Kasım Çocuk Hakları Günü'ne, Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın yüzde 50+1 seçim sisteminin değişmesi gerektiğine ilişkin ifadesine ve İYİ Parti Genel Başkanı Akşener'in seçimlere tüm partilerin ittifaksız girmesi önerisine, İsrail kabinesinin geçici ateşkes anlaşmasını onaylamasına, 22 Kasım Dünya Dış Hekimliği Günü'ne, Süper Kupa maçının Arabistan'da oynanmasına, Enver Paşa'nın doğum yıl dönümüne ve Fahrettin Paşa'nın vefatının 75'inci seneidevriyesine ilişkin açıklaması

340:343

34.- Adana Milletvekili Bilal Bilici'nin, emeklilerin hiçbir ayırım gözetmeksizin desteklenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

343

35.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Hakan Kayhan Işık'ın vefatının seneidevriyesine, Naim Süleymanoğlu'nun ölüm yıldönümüne, Fahrettin Paşa'nın vefatının seneidevriyesine ve 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası'na grup lideri olarak katılmaya hak kazanan A Millî Futbol Takımı'na ilişkin açıklaması

343:344

36.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Dünya Adalet Projesi'nin yayınladığı 2023 Hukukun Üstünlüğü Endeksi'ne göre Türkiye'nin sıralamadaki yerine, Sağlık Bakanlığının istikrarlı ve kararlı bir şekilde Kürtçeyi görmezden geldiğine ve İzmir'in Bergama ilçesinde Agrobay Seracılık işçilerinin başlattığı eyleme ilişkin açıklaması

344:346

37.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Türkiye'deki gıda fiyatlarındaki artışa ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının asgari ücretle çalışanlara ilişkin açıklamasına, İçişleri Bakanlığının İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer hakkında soruşturma başlatmasına, oyun platformu Steam'e, asgari ücretin hedef enflasyona göre belirleneceğine, CHP olarak vergi dilimlerindeki adaletsizlikle ve EYT düzenlemesinden yararlanamayanlarla ilgili birer kanun teklifi verdiklerine ilişkin açıklaması

346:348

38.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Dünya Dış Hekimliği Günü'ne ve Ağız Dış Sağlığı Haftası'na, Ömer Fahreddin Türkkan'ın vefat yıl dönümüne, İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut'un yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve İsrail'in kabul ettiği esir takasıyla alakalı dört günlük ateşkese ilişkin açıklaması

348:350

39.- Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, ÇKS'ye kayıtlı emekli çiftçilerin ve çalışan emeklilerin 5 bin TL'lik ikramiyeyi almalarına yönelik bir düzenleme olup olmadığına ilişkin açıklaması	352
40.- Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, 2024 yılı bütçesine ilişkin açıklaması	352
41.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, pazartesi günü Diyarbakır, Batman ve Şanlıurfa'da sağanak yağış sonucu meydana gelen sele ilişkin açıklaması	353
42.- İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'ın, İstanbul'daki konutların kirasına ilişkin açıklaması	356
43.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya'nın, Saadet Partisi Grubu olarak yoklama taleplerinde bulunma nedenlerine ilişkin açıklaması	359
44.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Koza Altın İşletmelerinin Trabzon'un Düzköy ilçesinde maden arama başvurusuna ilişkin açıklaması	361:362
45.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan'ın, Kırşehir'in IPARD Tarım ve Kırsal Kalkınma Programı'na alınması için bürokratik sürecin bir an önce tamamlanması gerektiğine ilişkin açıklaması	373
46.- Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar'ın, sağlık mezunlarının atama beklediğine ilişkin açıklaması	381
47.- Gaziantep Milletvekili İrfan Çelikeşan'ın, Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması	384
48.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan'ın, Hatay'da ve deprem bölgesinde inşaat maliyetlerine ilişkin açıklaması	384
49.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, kamuoyunda magazinsel yönü daha çok konuşulan kara para aklayanlara dönük operasyonlara ilişkin açıklaması	385
50.- Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek'in, Sivas Vakıflar Bölge Müdürünün yıllık kira artışına yönelik esnafa gönderdiği tebligata ilişkin açıklaması	397
51.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi, Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in 7'nci maddesi üzerinde verilen önergeler hakkında yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	403
52.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	404
53.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	404:405

54.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	405:406
55.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	412:413
56.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	414
57.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent'in, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	414:416
58.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	417:418
59.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	418:419
60.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin lehinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması	430

V.- ÖNERİLER

350,353,356,359,360,362,374,431

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ350:352,353:356,356:357,
359,360:361,362:373,
374:379,431

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, son dönemde Türkiye'den İsrail'e deniz yoluyla yapılan taşımacılığın mahiyeti, miktarı ve Gazze'de yaşananlar üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla 22/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	350:352,353:356, 356:357,359
---	---------------------------------

2.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili Bilal Bilici ve 19 milletvekili tarafından, narenciye üretiminin ilk aşamasından ihracata kadarki süreçte yaşanan sorunların tespiti ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 21/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi	360:361,362:366
---	-----------------

3.- HEDEP Grubunun, Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kara para aklamanın yaygınlaşmasının nedenlerinin araştırılması amacıyla 22/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

366:372

4.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, Batı Karadeniz'in kıyı kentlerinde meydana gelen sel felaketinden etkilenen vatandaşların bu süreci en az zararla atlatmasını sağlamak amacıyla 21/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

373,374:379

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

431

1.- Danışma Kurulunun, 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü ve maddeleri üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

431

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

379,382,385,398,406,
417,419,430,431,433

A) KANUN TEKLİFLERİ

379:381,382:384,385:397,
398:402,406:412,417,
419:429,430:431,
431:432,433:446

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76)

379:381,382:384,
385:397,398:402,
406:412,417,419:429,
430:431,433:446

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 54)

431

3.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/80) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 44)

432

VII.- OYLAMALAR

433

1.- (S. Sayısı: 76) Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin oylaması

433:446

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

- 1.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, Erasmus+ kapsamında yurt dışına çıkanlara ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/5796) 447:449
- 2.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, ikinci öğretim öğrencilerinden alınan katkı payına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5907) 450:452
- 3.- Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in, kamu kurum ve kuruluşlarındaki engelli personel kontenjanına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5908) 453:454
- 4.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında Adıyaman ili Sincik ilçesine bağlı Çükan Mahallesi'nde yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5909) 455:457
- 5.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Gazze saldırıları sonrası İsrail ile yürütülen diplomatik ilişkilere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/5946) 458:459
- 6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Selim Ensarioğlu'nun, İsrail ile Türkiye arasındaki diplomatik ilişkilere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/6057) 460:461

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.03'te açılarak beş oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan, bir önceki oturum Başkanlığında gündeme gelen tartışmalarla ilgili olarak oturum sırasında ifade ettiği hususların tutanaklarda yer aldığına ve bunun dışında Parlamentoyu bağlayacak hiçbir husus bulunmadığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in yerinden sarf ettiği bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Kahramanmaraş Milletvekili Zuhul Karakoç Dora, Kahramanmaraş'a,

Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız, Çorum bölgesinin sorunlarına,

İstanbul Milletvekili Ümmügülşen Öztürk, Dünya Çocuk Hakları Günü'ne,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Cüneyt Yüksel,

İstanbul Milletvekili Tuğba Işık Ercan;

Dünya Çocuk Hakları Sözleşmesi'ne,

Zonguldak Milletvekili Saffet Bozkurt, 19 Kasım'da Zonguldak'ta meydana gelen sele,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl, İsrail'in Gazze'deki soykırımına kamuoyunun her geçen gün biraz daha duyarsızlaştığına,

Gaziantep Milletvekili Mesut Bozatlı,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı,

Elâzığ Milletvekili Erol Keleş,

Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş;

20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne,

Adana Milletvekili Ayhan Barut, eğitim sistemindeki sorunlara,

Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan, TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın bir özür dilemeden bugün Genel Kurulu yönetmesine,

Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz, Allah'ın kitabından bir ayetin mealine,

Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu, 6 Şubat depreminden sonra Malatya'nın çökmüş bir şehir görüntüsünde olduğuna,

Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, Kayserililerin 2023 seçimlerinden önce verilen sözlerin tutulmasını istediklerine,

Mardin Milletvekili Faruk Kılıç, 21 Kasım Mardin'in kurtuluş gününe ve Mardin halkının Kudüs için tepkisini en üst seviyede gösterdiğine,

Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı, Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ve Aylan Bebek'e,

Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu, vefat eden Türk Tarih Kurumu Şeref Üyesi Bilal Niyazi Şimşir'e,

Gaziantep Milletvekili Melih Meriç, 6 Şubat depremine maruz kalan Gaziantep'te sorunların hâlâ çözülmediğine,

Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu, Kahramanmaraş'ta depremin yarattığı sorunlara,

Konya Milletvekili Meryem Göka, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne ve Avrupa Birliği Komisyonu 2023 Türkiye Raporu'na,

Kırşehir Milletvekili Metin İlhan, Kırşehir'deki tamamlanamayan kamu yatırımlarına,

Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver, Elâzığ Şeker Fabrikasına,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, Hatay dışındaki ODTÜ'lü öğrencilerin barınma sorununa,

İstanbul Milletvekili Şamil Ayrım, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Kabine toplantısında Ermenistan'la ilgili yaptığı açıklamaya,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'dan, bir önceki oturum Başkanlığında Genel Kurula akseden sözlerinden dolayı bir izahatta bulunmasını beklediklerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül;

Şehit olan Piyade Üsteğmen Abdullah Köse'ye, geçtiğimiz hafta sonu yurdun birçok yerinde meydana gelen fırtına, sel ve aşırı yağışlara, Millî Futbol Takımı'na, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'nde çocukların hunharca katledildiğine, günümüz Birleşmiş Milletlerinin varlık meşruiyetinin sorgulandığına ve birçok ülkenin İsrail'in vahşetine kayıtsız kaldığına,

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik, Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Ağrı Milletvekili Sırrı Sakik'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Bülent Kaya, Filistindeki soykırıma, bu konuda Cumhurbaşkanının ortaya koyduğu sözleri desteklediklerine ve Türkiye'nin artık İslam ülkelerine ve Avrupa'ya örnek olacak devlet düzeyinde bazı adımlar atmasının zamanının geldiğine; Meclis Başkanının bir an önce, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu heyetinin Gazze'ye gidişiyle ilgili girişimlerde bulunmasını beklediklerine ve yeni anayasa tartışmalarına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, şehit olan Piyade Üsteğmen Abdullah Köse'ye, Karadeniz'deki fırtınada irtibatı kesilen "Kafkametler" adlı gemiye, Zonguldak, Batman ve Diyarbakır'daki sel felaketlerinde hayatını kaybedenlere, Gazze'deki katliama, İsrail ordusuna silah taşıyan uçakların Adana'dan kalktığı iddiasına, Almanya'ya iltica talebiyle başvuran Türk vatandaşlarına ilişkin rapora, Genel Kurul gündemindeki 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne, emeklilere verilecek 5 bin liralık ikramiyeyi çalışanların ve emekli olan çiftçilerin alamamasına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının asgari ücretle ilgili açıklamasına, Yunanlıların Ege adalarında yaptıkları yerel seçime,

İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz, 19 Kasım'da yaşanan sel felaketlerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, 19 Kasım'da Batman'da meydana gelen sele, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü'ne, 21 Kasım 2004'te polis ateşiyle öldürülen Uğur Kaymaz ve babası Ahmet Kaymaz'a, Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonunun yaptığı yürüyüşe ve açıklamalarına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, ülke genelinde etkili olan rüzgârın ve yağışın sebep olduğu sel felaketine, depremzedelerin barınma sorununa, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay’a, 15 Kasım’da cezaevinden salıverilen Ogün Samast’a, 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü’ne, KYK yurtlarına ve konut sorununa,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, geçen hafta 41 şehirde yaşanan fırtınalara ve yoğun yağışlara, Dünya Çocuk Hakları Günü’ne, Filistin’den getirilen hastalara ve ulaştırılan sağlık yardımlarına, Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkanı Vekili Celal Adan, Parlamentoyu bağlayan tutanakların dışında hiçbir açıklamaya katılmadığına ilişkin bir açıklamada bulundu.

Saadet Partisi Grubunun, 21/11/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, KGF (Kredi Garanti Fonu) kefaletlerinin, kamu bankaları tarafından verilen kredilerin ve bunların geri ödenmesi durumunun araştırılması ve kamuoyunun aydınlatılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 3/11/2023 tarihinde Antalya Milletvekili Aykut Kaya ve 20 milletvekili tarafından, yüksek enflasyon nedeniyle, vatandaşların en temel ihtiyaçlarından olan barınma sorununun çözüm önerilerini belirlemek ve mağduriyetlerini gidermek amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

HEDEP Grubunun, 25/10/2023 tarihinde Van Milletvekili Gülcan Kaçmaz Sayyigit ve arkadaşları tarafından, kayyumların kamuya verdiği zararların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 21/11/2023 tarihinde Sivas Milletvekili Ulaş Karasu ve arkadaşları tarafından, 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremlerin ardından Hatay ilinde meydana gelen yıkımlarla birlikte ortaya çıkan sorunların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 21 Kasım 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Trabzon Milletvekili Vehbi Koç, Karadeniz’deki fırtınada batan Kafkametler gemisine,

Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu, fakirliğin ve yoksulluğun derinleştiğine,

Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz, Mersin’deki TOKİ mağdurlarının mesajına,

Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, Hatay’da konteynerlerde yaşayan depremzedelerin sorunlarına,

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, Trabzon’un mahalle ve köy yolları sorununa,

Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Uşak’ta yaşanan hastane ve doktor sıkıntısına,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Aydın Milletvekili Mustafa Savaş’ın Saadet Partisi grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Edirne Milletvekili Mehmet Akalın, Edirne’de emniyet güçleri tarafından yapılan uyuşturucu operasyonlarına,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Denizli Milletvekili Nilgün Ök’ün İYİ Parti grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç;

Erzurum Milletvekili Selami Altınok’un HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Erzurum Milletvekili Selami Altınok’un satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu’nun satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadeleri ile Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu’nun satışma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, Erzurum Milletvekili Selami Altınok’un HEDEP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İstanbul Milletvekili Özlem Zengin, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Erzurum Milletvekili Selami Altınok, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un yaptığı açıklaması sırasında şahsına,

Diyarbakır Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrikulu, Erzurum Milletvekili Selami Altınok’un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Satışması nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun’un, (2/1258) esas numaralı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnanc ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 76) görüşmelerine devam edilerek ikinci bölüm üzerindeki görüşmeleri tamamlandı, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2’nci sırasında yer alan, İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş’un İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü’nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 54) görüşmeleri Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, Tekirdağ’ın Saray ilçesinde gnays ocağı açılacağı iddialarına, Kayseri Milletvekili Dursun Ataş, kırmızı et üretimindeki azalışa,

Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun, Akademisyen Sinan Ateş cinayetine,
Samsun Milletvekili Murat Çan, TÜİK'in yayınladığı Tarımsal Girdi Fiyat Endeksi verilerine,
İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz, aralık ayında asgari ücrete yapılacak zamma,
Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, ücretli öğretmenlere,
İstanbul Milletvekili Çiçek Otlı, tutuklu Sude Çağlar'a,
Uşak Milletvekili Ali Karaoba, Uşak Milletvekili Fahrettin Tuğrul'un açıklamasına,
Adana Milletvekili Orhan Sümer, Tıpta Uzmanlık Sınavı sonuçlarına göre boş kalan kadrolara,
Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur, atanamayan depremzede öğretmenlere,
Antalya Milletvekili Şerafettin Kılıç, köylerin etrafındaki gelişim alanlarının TOKİ'ye devredilmesine,
İlişkin birer açıklamada bulundular.

Alınan karar gereğince, 22 Kasım 2023 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 21.17'de birleşime son verildi.

Celal ADAN

TBMM Başkanı Vekili

Sibel SUIÇMEZ

Trabzon

Kâtip Üye

Elvan IŞIK GEZMİŞ

Giresun

Kâtip Üye

Rümeysa KADAK

İstanbul

Kâtip Üye

Adil BİÇER

Kütahya

Kâtip Üye

22 Kasım 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.04

BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Havva Sibel SÖYLEMEZ (Mersin)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24’üncü Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Antalya’nın sorunları hakkında söz isteyen Antalya Milletvekili Aykut Kaya’ya aittir.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya’nın, Antalya’nın sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

AYKUT KAYA (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulumuzu ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Antalya’mızın en önemli sorunlarının başında gelen ulaşım sorununu ele almak istiyorum. Birçok defa ihalesi ertelenen, en son aralık ayında ihalesi yapılacağı söylenen Antalya-Alanya Otoban Projesi’nin ivedilikle hayata geçirilmesi gerekiyor. D400 Kara Yolu mevcut ulaşım yükünü kaldıramamaktadır. Hep aynı örneği veriyorum: Almanya’dan uçakla Antalya’ya üç saatte gelen bir turist, Antalya’dan Alanya’ya yazın üç buçuk saatte gidememektedir; bu otoban acil yapılmalıdır. Yap-işlet-devret modeliyle değil, doğrudan millî bütçeden karşılanarak yapılması gerekmektedir çünkü Antalya zaten gereken vergiyi, katkırı ülke ekonomisine sağlamaktadır. Ayrıca, alternatif turizm yolunun havalimanından Kızılağaç bölgesine kadar eksikliklerinin de bir an önce tamamlanması gerekiyor. Boğazkent ve Gündoğdu arasında yapılamayan 18 kilometrelik yolun ve Manavgat-Sorgun bölgesine bir köprü yapılarak Kızılağaç’a bu alternatif turizm yolunun bağlanması gerekmektedir.

Antalya’yı ilçelerine ve diğer illere bağlayacak demir yolu projesinin inşaatına da bir an önce başlanmalıdır. 2024 yılına girerken millî ekonomiye ciddi katkı sağlayan bir şehir düşünün ama hâlâ demir yolu ve otobanı bulunmamaktadır. Yıllardır yapımı devam eden Çubukbeli Tüneli’nin ve Konya-Antalya bağlantısını sağlayan Alacabel Tüneli’nin de bir an önce tamamlanması ve bağlantı yollarının açılması gerekmektedir. Gazipaşa-Anamur arasında yıllardır inşaatı devam eden yolun da bir an önce ödenek ayrılarak tamamlanması gerekmektedir. Şiddetli yağışlarda yol saatlerce trafiğe kapalı kalmaktadır. Bu yol, Antalya’nın sahilten doğu ve güneydoğuya olan bağlantısıdır ve önemlidir.

Antalya’nın, 3 tane, Antalya trafiğini rahatlatacak ama tamamlanmamış çevre yolu projesi vardır. Bunlardan bir tanesi, 15 kilometrelik Batı Çevre Yolu; Konyaaltı’ndan başlayıp Korkuteli yol kavşağına kadar bu yol açılrsa da bu yol üzerinde bitirilmeyen kavşaklardan dolayı sıkıntı yaşanmaktadır. Bu yol üzerindeki 2 kavşağın köprülü kavşak yapılması gerekmektedir. Bu kavşaklar, Korkuteli yol ayrımı kavşağı ve Duraliler Kavşağı’dır. İkincisi, 37 kilometrelik Kuzey Çevre Yolu; organize sanayi üstünden Aksu’yu geçtikten sonra bağlanacak bu yolun sadece 18 kilometrelik kısmı bitirilmiş durumda, kalan kısmının da bir an önce bitirilmesi gerekmektedir. Bir de hiç açılmayan 15 kilometrelik Kuzeybatı Çevre

Yolu vardır. Bu çevre yollarının yapılması kent içi trafiğini rahatlatacaktır; ürün taşıyan kamyonlar, turist taşıyan araçlar şehir içine uğramadan devam edebileceklerdir. Ayrıca, Hürriyet Caddesi üzerindeki Yeni Sanayi Kavşağı, Uncalı Kavşağı ve Duraliler Kavşağı'nda da köprülül kavşak yapılması gerekmektedir.

İktidar temsilcileri ve bakanları "Antalya'ya hızlı treni 2023 yılına kadar 3 koldan getireceğiz." diye söz vermişlerdi. 3 koldan 1'incisi Konya'dan, 2'ncisi Eskişehir'den, 3'üncüsü İzmir'den gelen bu projelerin ne yazık ki hâlâ inşaatına bir türlü başlanmamış durumdadır. Antalya'mızın hızlı trenle diğer illere bağlanması iç turizmi de geliştirecek ve hareketlendirecektir. Hızlı tren projeleri bir an önce hayata geçirilmelidir.

Antalya'mızdaki mevcut raylı sistem hattı da artırılmalıdır, böylece trafik yoğunluğu azalacaktır. Mevcut 3 raylı sistem hattına 2 hat daha eklenerek 5 hatta çıkarılması planlanmaktadır. Büyükşehir Belediyesinin bir an önce bu 2 hat inşaatını bitirmesi ve kamuoyunu ne zaman biteceği konusunda aydınlatması gerekmektedir. Ayrıca, Antalya'dan Gazipaşa Havalimanı'na kadar bir raylı sistemin hayata geçirilmesi de önemlidir ve elzemdir. Antalya Limanı'mızın bir demir yolu bağlantısının olmaması da düşündürücüdür. Burdur'dan Antalya Limanı'mıza konvansiyonel bir demir yolu hattının gelmesi hem lojistik maliyetini azaltacaktır hem de trafik yoğunluğunu azaltacaktır.

Antalya'mızda halk otobüsleri verimli çalışmamaktadır. Seferler planlara ve programlara uygun yapılmamakta, rastgele ve Belediyece belirlenmiş duraklarda durmamakta, trafiği aksatmakta, yolculara özensiz davranılmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

AYKUT KAYA (Devamla) – Büyükşehir Belediyesi, halk otobüsleri konusunda koordinasyon ve denetim yetkisini daha etkin kullanmalıdır. Otobüs taşımacılığında özelleştirme vatandaşlara hizmet anlamında pek başarılı olmamıştır. Dolayısıyla Büyükşehir Belediyesinin taşımacılıkta bütün inisiyatifi kendi üzerine alması vatandaşların daha iyi hizmet alması için önemli olacaktır.

Son olarak yakında Büyükşehir Belediye Başkanlığı seçiminde belediye başkan adaylarından bu ekonomik krizde üniversitede okuyan öğrencilerimiz için toplu taşımayı ücretsiz yapmalarını ve üniversitedeki her gencimize internet desteği vermelerini talep ediyorum.

Genel Kurulumuzu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aygun, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygun'un, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a ilişkin açıklaması

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Teşekkür ederim Başkanım.

Buradan, Adalet Bakanına sesleniyorum: Anayasa kitapçığımızın 108'inci sayfası madde 153 çok açık. Maalesef, son günlerde Anayasa Mahkemesi ile Yargıtay arasındaki çatışmayı hep beraber izliyoruz. Benim buradan merak ettiğim konu şu: Ben de Tekirdağ Milletvekiliyim, Yüksek Seçim Kuruluna başvuru yaptım, evraklarımı verdim, seçilme hakkımın olduğu YSK tarafından okundu, Resmî Gazete'de yayımlandı. Aynı şekilde Hatay Vekilimiz Can Atalay da Resmî Gazete'de yayımlandı, YSK mazbatasını verdi. Ben Tekirdağ Milletvekili olarak şu anda Parlamentoda görev yapıyorum ama YSK tarafından mazbatasını verilen -Anayasa kitapçığında da her şeyin açık olarak belirlenmesine rağmen- Can Atalay'ın bugünlerde de hâlâ cezaevinde olması seçilen ve seçenlerin hakkını gasptır. Bu bağlamda bir an evvel YSK'den...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tahtasız...

2.- Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız'ın, uzman çavuşların memuriyet kadrosuna atanmalarının önünün açılması gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET TAHTASIZ (Çorum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türk Silahlı Kuvvetlerinde en az yedi hizmet yılı süresini dolduran ve kendi isteğiyle görevinden ayrılan uzman çavuşlar kamu kurum ve kuruluşlarının boş memur kadrolarına atanma haklarına sahipler ancak bu haklarından yararlanamıyorlar. 2016 yılından önce göreve başlayan ve iki yıl görev yaparak bırakmak zorunda kalan uzman çavuşlar da hak kaybına uğramıştır; oysa bu, uzman çavuşların kazanılmış haklarıdır. Vatan ve millet için sahada canını ortaya koyarak görev yapan kahramanların atanma talepleri kurumların inisiyatifine ve birilerinin iki dudağı arasına bırakılmıştır. Görevi bırakmış olsun, görev başında olsun uzman çavuşlar her Türk askeri gibi birilerinin iki dudağının arasına sığmayacak kadar kıymetlidir. Onları ellerinde evraklarıyla kurum kurum gezdirmek ise AKP'nin ayıbıdır. Yaşanan mağduriyetin bitirilmesi ve kahramanların haklarının teslimi için uzman çavuşların memuriyet kadrosuna atanmasının önü açılmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Kış...

Buyurun.

3.- Mersin Milletvekili Gülcan Kış'ın, Mersin'de limon üreticilerinin piyasanın acımasız koşullarına terk edildiklerine ilişkin açıklaması

GÜLCAN KIŞ (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye'nin en büyük limon üretim merkezlerinin başında gelen ve Türkiye'nin limon deposu Mersin'de limon üreticilerimiz piyasanın acımasız koşullarına terk edilmişlerdir. Ekonomik krizin giderek arttığı ülkemizde krizin etkilerini en fazla yaşayan kesim üreticilerimiz olmuştur. Girdi maliyetleri, gübre, sulama, mazottaki yükseliş, kontrolsüz üretim ve hasat başlangıcından reyonlara uzanan süreçteki masraflar üreticileri zor durumda bırakmaya devam etmektedir. Emeklerinin karşılığını alamayan üreticilerimiz seslerini yetkililere duyurmak amacıyla uzun süredir eylem yapmaktadırlar. Zaten yüksek maliyetler ve enflasyon karşısında ezilen üreticilerimizi bir de piyasaya ezdirmeyelim. Topraktan para kazanamayan üreticilerimizin tarlalarını satmasına müsaade etmeyelim. Başta Tarım Bakanlığı olmak üzere, ilgili bakanlıkları da bu konuda çözüm üretmeye davet ediyor, Çukurovalı tüm üreticilerimizi yüce Meclisimizden selamlıyorum.

BAŞKAN - Sayın Enginyurt...

4.- İstanbul Milletvekili Cemal Enginyurt'un, memleketin acil ihtiyacının Anayasa değişikliği olmadığına ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) - Sayın Başkanım, Sayın Cumhurbaşkanı son günlerde Anayasa değişikliğini tartışır, gündeme getirir ve 50+1'in kötü yola düşürdüğünü söyleyerek değişmesi gerektiğini ifade ediyor. Kötü yoldan kastının ne olduğunu anlayamadım ama Sayın Cumhurbaşkanına çağrım şudur: Bu memleketin acilen bir Anayasa değişikliğine ihtiyacı yok.

Emekli 7.500 lirayla geçinmiyor, esnaf perişan, çiftçi perişan, narenciye tarlada kaldı; insanlarımız ağlıyor, sokakta çöten ekmek topluyor. Bu memleketin asli sorunlarına derhâl geri dönmeli, insanımıza sahip çıkılmalı. Faizler yüzde 60 oldu, enflasyon yüzde 70 oldu. Dolayısıyla Sayın Erdoğan'a çağrıda bulunuyorum sizin karşınızda: Anayasa'yla değil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Demir...

5.- Kilis Milletvekili Mustafa Demir 'in, Kilis 'in Ekrem Çetin Mahallesi 'nde PTT şubesi olmamasına ilişkin açıklaması

MUSTAFA DEMİR (Kilis) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Kilis ilimizin en büyük mahallelerinden biri olan Ekrem Çetin Mahallemizin, TÜİK verilerine göre, nüfusu 15 binin üzerindedir. Mahallemizde PTT şubesinin olmamasından dolayı hemşehrilerimiz bilhassa sosyal yardım ödemeleri başta olmak üzere ev ve cep telefonları tahsilatları, elektrik tahsilatları; emekli, dul, engelli, yaşlı ödemeleri ve havale işlemlerinde gecikmeler ve aksaklıklar yaşamaktadır. Mahalle sakinlerimizin mağduriyetlerinin giderilmesi için söz konusu mahallemize PTT şubesi açılmasını Genel Müdürlüğümüzden talep ediyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN - Şimdi, bütçeye gidecek arkadaşların bizde talepleri oluyor.

Sayın Gürer...

6.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer 'in, Niğde 'nin köylerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Niğde'de Çarıklı köyünü Çamardı ilçesine bağlayan 2 kilometrelik yol yarım kalmıştır, köy halkı tamamlanmasını talep etmektedir. Beyağlı köyünde, köy yolu ve köy içi yoluna sıcak asfalt yapılması sürekli ötelenmektedir, köy yolu yapılmalıdır. Güllüce köyünde 3 kilometrelik köy yolu yapılmamış, köy içi 1,5 kilometre yolun da bir an önce yapılması beklenmektedir. Ovacık köyünde toplulaştırma nedeniyle açılması gereken 17 kilometrelik yol açılmamıştır, açılması beklenmektedir. Himmetli köyü-Değirmenli arasında 3 kilometrelik yola on yıldır asfalt atılmamıştır, bir an önce yol yapılmalıdır. Himmetli köyü gölet sorunu hâlâ çözüm bulmamıştır. Niğde'de köylerin sorunları artmakta, bununla ilgili siyasi iktidar çözüm sağlamalıdır.

Teşekkür ediyorum Başkanım.

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

2.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'un sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN - Gündem dışı ikinci söz, Giresun'un sorunları hakkında söz isteyen Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in.

Buyurun Sayın Gezmiş. (CHP sıralarından alkışlar)

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Giresun) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; temsil ettiğim Giresun ili doğal güzellikleriyle, tarihî, kültürel mekânlarıyla dünyada görülmesi gereken turizm cenneti olabilecek bir ildir. Her bir ilçesi, her bir beldesi ayrı güzelliğe sahip ilimin maalesef pek çok sorunu var. Giresun'umuz ülkemizin en çok göç veren illerinden biri, istihdam sorunumuz var, nüfusumuz her geçen gün yaşılanıyor, gençlerimiz göç ediyor. Sayın milletvekilleri, kapanan fabrikalarımız, yatırım eksiklikleri istihdam sorunumuzu gün geçtikçe artırdı. Bizim SEKA Kâğıt Fabrikamız, Adelimiz, Suntamız, fındık fabrikalarımız ve üreticinin kooperatifi olan güçlü bir FİSKOBİRLİK'imiz vardı. Gençlerimiz bu fabrikalarda nitelikli işlerde çalışırdı. SEKA bölgesi ayrı bir şehir gibiydi, maalesef kapatıldı, arazisi yok pahasına satıldı. Son yirmi yılda iş imkânları artacağı yerde işsizlik had safhaya ulaştı. Giresun'umuz, Trabzon ve Ordu arasına sıkıştı, tabelalarda bile ismi geçmez oldu.

Sayın milletvekilleri, bölgeler arası kalkınmışlık farkı Giresun'un aleyhine çok barizken maalesef önemli teşvik ve avantajlar sağlayan serbest bölgeden mahrum bırakılmak bizim için kabul edilebilir değildir. Yeni organize sanayi bölgeleri şehrimizin doğu kesimindeki ilçelere şüphesiz büyük fayda sağlayacaktır. Kamulaştırma ve altyapı yatırım kararları bir an önce hayata geçirilmelidir.

Yıllardır çözilemeyen ulaşım sorunlarımız var. Diğer iller çevre yolu projelerinde hızla yol alırken bizim yıllardır beklediğimiz güney çevre yolu ve pek çok yol projemizin isimleri dahi anılmıyor, mevcut sorunlu yollar onarılmayı bekliyor. Engebeli arazi ve dağınık yerleşime sahip birçok köy yolu kullanılamayacak durumda. Elektrik hattı altyapısı yenilenmeyen köylerimiz kışın günlerce elektriksiz kalıyor. Kırk-elli yıllık elektrik altyapısı yenilenmeyi bekliyor. Havaalanımızın sefer sayıları artırılmalı, yaz aylarında gurbetçi vatandaşlarımızın gidiş gelişleri dikkate alınmalıdır. Çok istediğimiz Samsun'dan Sarp'a demir yolu projesi Karadeniz'in çehresini değiştirecek, şüphesiz bambaşka ufuklar açacaktır. Son yaşanan sel felaketinde, Duroğlu beldemiz gibi Piraziz ilçemizde büyük zararlar meydana geldi. Tespit edilen zararlar karşılanmadığı gibi, belediyelerimiz kendi imkânlarıyla borçlanarak yaraları sarmak zorunda kaldı.

İlimizin adı "fındığın başkenti" diye geçiyor. Evet, bizler en kaliteli fındığı üretiyoruz fakat küçük üretim tesisleri dışında maalesef fındığa katma değer yaratan üretim tesislerimiz yok. Daha geç olmadan Giresun'a fındıktan mamul mal üreten fabrikalar kurulmalı, çikolata fabrikaları kurulmalı, bunun için de ekstra teşvikler verilmeli. FİSKOBİRLİK yıllar içinde devre dışı bırakılmıştır; fındık üreticisinin birliği olan FİSKOBİRLİK tekrar güçlendirilmeli, eski günlerine kavuşmalıdır. Uluslararası şirketler, artık, fındık piyasasının belirleyici aktörleri olmamalıdır.

Yaylalarımız, yüzlerce yıllık kültürümüzün bir parçası olan yaylalarımız, kuşkusuz turizm cenneti olabilir fakat yatırımcı yaylalardaki kadaströ ve imar sorununa çözüm bekliyor. Yaylalarımızda imar planları acilen oluşturulmalı, altyapı sorunları çözülmeli, turizm için teşvikler verilmelidir. Çeşmelerinden maden suyu akan yaylalarımızı, çam ormanlarımızı herkes görmelidir. 2/B kaynaklı sorunlarımıza acilen çözüm bulunmalıdır.

Balıkçılık bizim vazgeçilmez kaynaklarımızdan biri. Balıkçı barınaklarımızın eksiklerinin tamamlanması gerekmekte, balıkçılarımızın artan giderler karşısında ezilmemeleri için destek verilmelidir. Biz istiyoruz ki Türkiye'nin en güzel illerinden biri olan Giresun'u gençlerimiz artık terk etmesin; yeşil ile mavinin dans ettiği, "bacasız sanayi" dediğimiz, turizmin yanı sıra bir kültür, sanat şehri de olan güzel Giresun'umuz devlet yatırımlarından hakkını alsın, büyüsün, sorunları çözülsün.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

ELVAN IŞIK GEZMİŞ (Devamla) - İlimin vekili olarak konuşma sürem yeterli olmadığı için değinemediğim pek çok kıymetli konu olsa da başlıca görevlerimden olan şehrimin sorunlarını iletmek için her zaman çaba göstereceğim.

Saygılar sunar, Giresun ilime Meclis kürsüsünden sevgi ve selamlarımı iletirim.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Aldemir, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

7.- Tokat Milletvekili Cüneyt Aldemir'in, Dünya Diş Hekimliği Günü'ne ve Ağız Diş Sağlığı Haftası'na ilişkin açıklaması

CÜNEYT ALDEMİR (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 22 Kasım 1908'de Dişçi Mekteb-i Aliyesi adıyla ilk diş hekimliği fakültesi kuruldu. Bu tarih her yıl Diş Hekimleri Günü ve 22 Kasım içine alan hafta ise Ağız Diş Sağlığı Haftası olarak kutlanmaktadır.

Sağlık, bedensel, zihinsel ve sosyal esenlik anlamına gelir. Bu esenliğin temeli ağız ve diş sağlığının korunmasıyla atılır. Diş hekimleri olarak toplumun ağız ve diş sağlığını koruma sorumluluğunu üstleniyor ve bu misyonu özveriyle yerine getiriyoruz. Türkiye Yüzyılı'nda etik değerlerle, sağlıkta hep ileriye vizyonuyla ağız ve diş sağlığı alanında erişilebilir teşhis ve tedavi hizmetlerini arttırmak için çalışıyoruz. Ağız ve diş sağlığı hastaneleri, Aile Diş Hekimliği uygulaması gibi girişimlerimiz, toplum sağlığını koruma hedefine önemli katkılarda bulunarak diş hekimi mesleğinin etkili bir şekilde icra edilmesini destekleyecektir.

Bu vesileyle tüm diş hekimi meslektaşlarımın 22 Kasım Diş Hekimleri Günü'nü, halkımızın da Ağız Diş Sağlığı Haftası'nı kutluyorum.

BAŞKAN – Sayın Ali Karaoba...

8.- Uşak Milletvekili Ali Karaoba'nın, Uşak Karma Organize Sanayi Bölgesi'ne ve Ulubey Deresi'ne ilişkin açıklaması

ALİ KARAOBA (Uşak) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Uşak-Denizli yolu üzerinde yer alan Karma Organize Sanayi Bölgesi'nin arıtma ve koku sorunu yıllardır çözülemedi. Oluşan hava kirliliği, bölge sanayicilerini ve çalışanlarını, yakın çevredeki köy ve mahalleleri ve Uşak Cezaevinde görevli çalışan ve hükümlülerin sağlığını ciddi anlamda tehdit etmektedir. Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğüne yapılan onca şikâyetle rağmen hiçbir adım atılmıyor. Dünyanın 2'nci büyük kanyonu olan ve millî park ilan edilen Ulubey Kanyonları içerisinde geçen Ulubey Deresi'nin kirliliği, kanyonları ziyarete gelen kişiler tarafından onlarca metre yukarıdan bile görülebilmekte. Sanayicilerimizden alınan atık su arıtma bedelleri ve hemşehrilerimizden alınan su faturalarındaki atık su bedelleri bu sorunları çözmek içindir.

Uşak ve Uşaklılar bu çözümsüzlüğü hak etmiyor. İlgilileri göreve çağırıyorum. Bu kokuyu hak etmiyor, Uşak hakkını alacak.

BAŞKAN – Sayın Hamşioğlu...

9.- Tekirdağ Milletvekili Selcan Hamşioğlu'nun, iktidarı HPV aşılılarıyla ilgili verdiği sözü tutmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

SELCAN HAMŞIOĞLU (Tekirdağ) - Teşekkürler Sayın Başkan.

Dünyada en sık görülen kanser türlerinden olan rahim ağzı kanseri nedeniyle Türkiye'de günde ortalama 3, yılda yaklaşık 1.250 kadın yaşamını yitirmektedir. Hastalığı önlemede etkili olan HPV aşılarının fiyatlarının yüksek olması nedeniyle birçok hasta tedavi olamıyor, maalesef kanser olma tehlikesiyle karşı karşıya kalıyor.

Geçtiğimiz yıl Sağlık Bakanı Fahrettin Koca tarafından hastalığı engellemekte etkin olduğu bilinen aşılardan ücretsiz olacağı ifade edilmişti ancak bir yılda herhangi bir adım atılmadığı ortada. Birçok ülkede ücretsiz olarak uygulanan aşılardan bir an önce ülkemizdeki hastalara da ücretsiz uygulanmasını bekliyoruz. Bu uygulamayla, yaşanan can kayıplarının azaltılacağına inancımız vardır. İktidarı bu konuda verdiği sözü tutmaya davet ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Altıntaş...

10.- İzmir Milletvekili Haydar Altıntaş'ın, Birleşik Arap Emirlikleri'nden gümrüksüz tarım ürünleri ithalatına izin verilmesine ve Polatlı'nın Yenice köyünde şeker şirketi tarafından pancar kantarının kapatılmasına ilişkin açıklaması

HAYDAR ALTINTAŞ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Dış politikada ilişkilerimiz bazı ülkelerle konjonktürel olarak bazen dost bazen düşman şeklinde devam ediyor; Birleşik Arap Emirlikleri de bunlardan bir tanesiydi, son dönemde dostluğumuz arttı. 30 Ağustos 2023 tarihinde Sayın Cumhurbaşkanının imzasıyla yayımlanan bir kararnamede Birleşik Arap Emirlikleri'nden gümrüksüz tarım ürünlerinin ithalatına izin verildi. Sayı çok kalabalık ama bunlardan bir tanesi “Tavuk yumurtası, kuş ve kümes hayvanlarının kabuksuz yumurtaları ve sarıları...” diyor ve devam ediyor. Bu bapta, Birleşik Arap Emirlikleri'nden ne kadar gümrüksüz tarım ürünü ithal edildiğini Tarım Bakanına sormak istiyorum.

İkinci sorum şu: Bugün Polatlı'nın Yenice köyünde şeker şirketi tarafından pancar kantarı kapatılmıştır. Kantarın önünde 5 bin ton pancar var. Köylülere söylenilen “Kendi imkânlarınızla bu pancarları Kastamonu'ya nakledin.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR (Devam)

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI (Devam)

3.- İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut'un, Gazze'de kadın, çocuk katliamlarına ve savaş hukuku ihlallerine ilişkin gündem dışı konuşması

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz, Gazze'de kadın, çocuk katliamları, savaş hukuk ihlalleri hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut'a ait.

Buyurun Sayın Durgut. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; bu kız çocuğunun adı Hala Mufit Abu Saada. Gazze'de Cibaliye kampında yaşıyordu ve 14 yaşındaydı; derslerinde başarılı, zeki, hayat dolu bir çocuktı; resim yapmayı, şarkı söylemeyi, dabke oynamayı severdi. 16 Ekimde annesi ve 6 kardeşiyle birlikte en güvenli olması gereken yerde, evinde İsrail bombalarıyla hayatını kaybetti. Hala ve ailesinin yıkılan evlerinin enkazından çıkarılması iki gün sürdü. Hala'nın katledildiği o gün onunla beraber Gazze'de 87 çocuk daha katledildi. 7 Ekimden bugüne Gazze'de 5 binden fazla çocuğun hayatını kaybettiği bildirildi. Dünyanın, sayılardan ibaret gibi hızlıca bahsedip geçtiği bu çocukların her çocuk gibi isimleri vardı: Fatima Al Najlar 5 yaşındaydı, Maryam Ahmet 1 yaşındaydı, Tulin Muhammad daha yeni doğmuştu. Her çocuk gibi onların da en sevdiği oyuncakları, arkadaşları, oyunları, yemekleri, renkleri, şarkıları, kıyafetleri vardı; her çocuk gibi onların da umutları, hayalleri, sevinçleri, hüznüleri korkuları vardı.

Sayın milletvekilleri, Birleşmiş Milletler tarafından kabul edilen, kadın ve çocuk haklarını detaylı bir şekilde kapsayan birçok sözleşme ve ilke bulunmaktadır. Bu sözleşmeler ve ilkeler kadınların ve çocukların yaşam, sağlık, eğitim, güvenlik, özgürlük haklarını güvence altına alır, dünya genelinde kadın ve çocuk haklarına saygı gösterilmesi ve korunması için önemli bir çerçeve sunar. İçinde bulunduğumuz hafta ise Birleşmiş Milletler tarafından ilan edilen 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ve 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü olmak üzere insan hakları açısından iki önemli günü barındırıyor. Peki, bu önemli haftada Gazze'deki çocukların ve kadınların durumu nedir? Yine, her an artarak güncellenen Birleşmiş Milletler rakamlarıyla bakalım: Gazze'de 7 Ekimden bugüne kadar 8.500 kadın ve çocuk öldürüldü, 788.800 kadın ve kız çocuğu evsiz kaldı, 1 milyon 700 bin insan yaşadığı yeri terk etmek zorunda kaldı ve bunların yarısından fazlası çocuktı, 2.060 kadın eşini kaybetti, 7.500 çocuk babasını kaybetti, 50 bin kadın hamile ve bu kadınların 5.552'sinin önümüzdeki ay doğum yapması bekleniyor. Gazze'de elektriğin kesilmesi yaşam ünitesine bağlı hastalar için ölüm fermanı demekti; nitekim, hastanedeki onlarca prematüre bebeğin hayatını kaybettiğini öğrendik. Gazze'deki çocuklar okula gidemiyor, savaş bitse de birçok okulun

öğrencilerinin çoğu artık hayatta değil. Ne yazık ki yanmış, kavrulmuş, parçalanmış, enkaz altında kalmış, tanınmaz hâldeki küçük bedenler için Gazze bir çocuk mezarlığına dönüşmekte. Gazze’de anneler, hayatlarını kaybetmeleri durumunda kimlikleri belli olsun diye çocuklarının kollarına isimlerinin yazılı olduğu bileklikler takıyor. Peki, bütün bunlar yaşanırken sessizce izleyen dünyanın hâlâ kadın ve çocuk haklarından bahsetmeye hakkı var mıdır? Gazze’de 11 yaşında olan bir çocuğun hayatı boyunca gördüğü 4’üncü büyük bombardıman bu, en şiddetli bu olsa da Filistinli çocuklar için bu yeni bir tecrübe değil. Filistinli bir çocuğun katledilmek, hapsedilmek ya da acıların, travmaların, kayıpların gölgesinde, işgal altında bir hayat sürdürmek dışında hayatıyla ilgili çok fazla seçim yapma şansı hiçbir zaman olmadı.

Sayın milletvekilleri, savaşın bile bir hukuku, etiği ve kuralları vardır. Bu kurallara göre, hiçbir çocuk hayatı ihtiyaçlarından ve temel hizmetlerden mahrum bırakılamaz, hiçbir çocuk yatağında bomba tehdidine maruz bırakılamaz. Cenevre Sözleşmeleri savaşta sivillerin ve hastaların korunmasına dair bir dizi uluslararası hukuk kuralları içermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (Devamla) – Uluslararası sözleşmelerin aksine, Gazze’de sivilere yönelik büyük bir insanlık suçu işlenmektedir. İsrail, koordinatları daha önce paylaşılmış olmasına rağmen Gazze’deki Türk-Filistin Dostluk Hastanesini dahi vurdu. Hastane Gazze’deki 9 bin kanser hastasının tedavi umudu olan tek onkoloji merkeziydi. Kanser hastanesinin bile bombalandığı bir yerde hangi uluslararası hukuk kuralından bahsedilebilir? Bu duruma uluslararası topluluk daha fazla sessiz kalamaz, Birleşmiş Milletler ve tüm ilgili kurumlar Gazze’deki katliamlara son vermek için harekete geçmelidir; uluslararası toplum bu insanlık suçlarını şiddetle kınmalı ve sorumluları adalet önüne çıkarılmalıdır.

Dün olduğu gibi bugün de dünyanın vicdanı ve mazlumların sözcüsü Türkiye’dir. Ülkemizin bu tarihî sorumluluğunu hakkıyla icra eden Cumhurbaşkanımızın sarf ettiği çabaların barışa vesile olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Tutdere...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

11.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere’nin, konteyner kentlerde yaşanan mağduriyete ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; özellikle konteyner kentlerde yaşayan vatandaşlarımızın yaşadığı mağduriyetlere dikkatleri çekmek için söz aldım.

Ülke genelindeki yoğun yağış seçim bölgem Adıyaman’da da konteyner kentlerde yaşayan vatandaşlarımız için hayatı gerçekten çekilmez bir hâle getirdi. Konteynerlerin büyük bir çoğunluğu aktı, altyapı yetersizliği nedeniyle çoğunu su bastı, ev eşyaları kullanılamaz hâle geldi. Konteyner kentlerde çocuklar üşüyor, bebekler üşüyor, kadınlar mağdur. Ben buradan Hükûmete, Cumhurbaşkanına çağrı yapıyorum: Kış gelmeden, karlar düşmeden, havalar soğumadan tedbir alın, bu vatandaşlarımızın mağduriyetini önleyin diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum, sizlere de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim.

Sayın Bursalı...

12.- İzmir Milletvekili Şebnem Bursalı'nın, 24 Kasım Öğretmenler Günü'ne ilişkin açıklaması

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) - Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk öğretmenlerimizin ne denli kıymetli olduklarını “Öğretmenler, yeni nesil sizlerin eseri olacaktır.” sözüyle tarihe not düşmüştür. Gece gündüz demeden öğrencilerine koşan, yeri geldiğinde vatan müdafaası için canını feda eden, bir harf öğretmek için canını dişine takan öğretmenlerimizin AK PARTİ olarak da her zaman yanlarında olduk. Her konuda olduğu gibi, eğitim alanında da cumhuriyet tarihine altın harflerle yazılacak reformlar gerçekleştirdik.

Bu vesileyle Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk'ü ve başta Aybuke Yalçın ve Necmettin Yılmaz olmak üzere şehit olmuş, ebediyete intikal etmiş tüm öğretmenlerimizi rahmet ve saygıyla anıyorum; tüm öğretmenlerimizin 24 Kasım Öğretmenler Günü'nü kutluyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Koç...

13.- Ardahan Milletvekili Kaan Koç'un, grup lideri olarak EURO 2024'e katılmaya hak kazanan A Milli Futbol Takımı'na, haftayı galibiyetle kapatan Serhat Ardahanspor'a ve Ardahan'ın ilk tüneli Aşık Şenlik Tüneli'nin birinci tüpünün hizmete girdiğine ilişkin açıklaması

KAAN KOÇ (Ardahan) - Sayın Başkan, dün gece gururumuzu kabartan ve grup lideri olarak EURO 2024'e hak kazanan A Milli Futbol Takımı'mızı ve “O sene bu sene.” diyerek haftayı galibiyetle kapatan Serhat Ardahanspor'umuzu tebrik ediyorum.

Rus işgali sırasında “Ardahan can idi gitti/Lisanı Türk idi gitti/Sultan Hamid'e haber verin/ Anadolu'nun kilidi gitti.” mısralarıyla adına ağıtlar yakılan, Mecliste arkadan vurularak öldürülen 2'nci Dönem Mebusu Deli Halit Paşa'nın yerine gelen mebusun da bu konunun üzerine gittiği için vilayet vasfı elinden alınan, altmış altı yıl başka vilayete bağlanan, ülkemizin Kafkasya'ya açılan kapısı serhat Ardahan'ımız, tekrar il olduktan sonra yirmi bir yıllık AK PARTİ hükûmetlerimizle birlikte hakkı olan yatırımlara kavuşmuştur.

Son olarak, geçtiğimiz hafta sonu şehrimizin ilk tüneli olan Çıldır Mozeret Dağı'ndaki Aşık Şenlik Tüneli'nin birinci tüpü hizmete girdi. Serhat Ardahan'ımıza ilgi ve desteklerini hiçbir zaman esirgemeyen Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere emeği geçen herkese şehrim adına teşekkür ediyorum.

BAŞKAN - Sayın Aldatmaz...

14.- Bartın Milletvekili Yusuf Ziya Aldatmaz'ın, hafta sonu Batı Karadeniz'de ve Güneydoğu Anadolu'da yaşanan fırtına ve sel felaketine ilişkin açıklaması

YUSUF ZİYA ALDATMAZ (Bartın) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hafta sonu Batı Karadeniz'de ve Güneydoğu Anadolu'da yaşanan fırtına ve sel nedeniyle başta Karadeniz Ereğli olmak üzere Zonguldak, Batman ve Diyarbakır'da toplam 9 vatandaşımız hayatını kaybederken 11 denizcimiz ise hâlen kayıp; vefat edenlere Allah'tan rahmet diliyorum. Hafta sonu Batı Karadeniz'de çok ciddi yağış ve fırtına vardı. Bartın'ımızda saatte hızı 100-110 kilometreyi bulan fırtına hayatı olumsuz şekilde etkiledi. Bartın merkezde bir yurt binamızın dış cephe kaplamasının küçük bir kısmı düşmüş, Kurucaşile ve Amasra ilçelerimizde bazı binaların çatıları uçmuş ve seralar da fırtınadan ve yağıştan zarar görmüştür. Bir milletvekilimiz sadece öğrenci yurdumuzda yaşanan olayla ilgili sosyal medyada paylaşım yaparak bizi betona âşık olmakla ve zalimlikle suçlamıştır. Öğrenci yurdumuzda öğrencilerimizin güvenliğini ve günlük hayatlarını etkileyecek herhangi bir durum söz konusu değildir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Aşık...

15.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşila'nın, Yahudilerin Kıbrıs'a yönelik yerleşim planlarının yakından takip edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MEHMET AŞILA (Kocaeli) – Yahudilerin Kıbrıs'a yönelik yerleşim planları yakından takip edilmelidir. Gazze'deki son gelişmelerden de büyük dersler çıkararak geç kalmadan önleyici tedbirlerin alınması artık kaçınılmazdır. Son yıllarda Yahudilerin Kıbrıs'ın Karpaz Gate Marina civarında, Girne'nin Tatlısu, Esentepe sahilleri gibi mümbit arazilerde, Haham Hillel Azimov yönetiminde hızla yerleşim alanları oluşturmalarının yeni bir Filistin dramının Kıbrıs'ta yaşanmasına yol açacağı muhakkaktır. Özellikle Chabad yöneticilerinin “Asıl hedefimiz Kıbrıs'taki her Yahudi için Yahudi yaşam kalitesini iyileştirmektir, buna ilaveten Yahudiliğin sunduğu ahlaki değerler ve zengin gelenek ve göreneklerden hiçbir Yahudi'nin mahrum bırakılmaması gerekmektedir.” şeklindeki ifadeleri, Kıbrıs'ta, Haham Hillel Azimov yönetimindeki Chabad örgütü tarafından gettolaşma yolunda şimdiden alınmaya çalışılan tedbirlerin bir göstergesi niteliğindedir. Türkiye'nin güvenliği Kıbrıs'sız, Kıbrıs'ın güvenliği Türkiye'siz olmayacağı gibi Kıbrıs'sız bir Türkiye, Türkiye'siz bir Kıbrıs'ın da söz konusu olmayacağı muhakkaktır.

Sonuç olarak, Kıbrıs'taki...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Barut...

16.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, AKP'nin ülke ekonomisinde yarattığı tahribata ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, ülke ekonomisinde AKP'nin yarattığı tahribatın boyutunu anlatmaya kelimeler yetmez. Ekonomik veriler sağlıklı ele alınıp çözüm için adım atılsa yaralar sarılır ama iktidar onu da yapmıyor; varsa yoksa algı peşindeler, gerçekleri gizleme derdindeler. Bakın, daha yeni Türkiye İstatistik Kurumu eylül ayına ilişkin verilerini açıkladı. Buna göre, tarımsal girdi fiyatlarında yıllık bazda yüzde 41'e yakın artış var. Aslında yangın daha büyük ama makyajlı verilerle bile gizlenemez hâlde. Perşembe günü Merkez Bankası faiz kararını TÜİK'e göre yüzde 62 olan enflasyonun gölgesinde açıklayacak. Kimse inanmıyor yapılanlara. Niye? Çünkü kimse AKP'ye güvenmiyor. Piyasada faizler şu anda yüzde 55'i aşmış durumda; esnaf, tüccar, çiftçi, sanayici bitmiş ve ölmüş durumda.

Umurunda bile olmayanlardan sandıkta hesap soracağız.

BAŞKAN – Sayın Işıkver...

17.- Elâzığ Milletvekili Semih Işıkver'in, avukat sayısındaki artışa, Elâzığ'ın ilçelerinde adliye bulunmamasına ve Elâzığ'da bölge idare mahkemesi kurulmasının önemine ilişkin açıklaması

SEMİH IŞIKVER (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye Barolar Birliğinin verilerine göre avukat sayısının son yıllarda rekor seviyede arttığı görülmektedir. 2012'de 78 bin olan avukat sayısı 2022 sonunda yüzde 123 artışla 174 bin olmuştur. Hukuk fakültelerinin sayısının ve fakülte kontenjanlarının düşürülmesi ve stajyer avukatların sosyal güvencelerinin bulunmamasıyla ilgili bir düzenlemeye gidilmesi gerekmektedir.

Ayrıca, seçim bölgem Elâzığ'da uzun zaman önce kapatılan ilçe adliyelerinin hemşehrilerimin talep ve ihtiyaçları doğrultusunda yeniden hizmete alınması gerekmektedir. Özellikle Sivrice ve Baskıl ilçelerimizde adliye bulunmaması birtakım aksaklıklara sebep olmaktadır. Yine Elâzığ'da bölge idare mahkemesi kurulması ilimiz için büyük bir önem arz etmektedir. Bu gibi hususlarda gerekli düzenlemelerin yapılacağına inancımız tamdır.

Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kordu...

18.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, 1937 Dersim olaylarının 86'ncı yılını andıklarına ilişkin açıklaması

AYTEN KORDU (Tunceli) – 1937 Dersim katliamını 86'ncı yılında andık. Pir Seyit Rıza ve yoldaşlarını, idam edilen ve yaşamını yitiren masumu pakları, tüm canları öncelikle saygıyla anıyorum ve buradan bir kez daha Meclise sesleniyorum: Bununla ilgili araştırma önergesi, soru önergesi verdik, kanun teklifinde bulunduk. Pir Seyit Rıza ve yoldaşlarının mezar yerlerinin mutlaka açıklanmasını, o süreçte katliamda evlatlık olarak verilen kız çocuklarının mutlaka yerlerinin tespit edilip aileleriyle kavuşturulmasını, yine o dönemin hakikatlerle yüzleşme komisyonu kurularak katliamın açığa çıkarılmasını ve belgelerin tüm kamuoyuyla açıkça paylaşılmasını bir kez daha talep ediyor, yaşamını yitiren tüm canlarımızı tekrar saygıyla anıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Meriç...

19.- Gaziantep Milletvekili Melih Meriç'in, Gaziantep TOKİ Kuzeyşehir 6'ncı Etap 1'inci ve 2'nci bölgelerin sorunlarına ilişkin açıklaması

MELİH MERİÇ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Gaziantep TOKİ Kuzeyşehir 6'ncı Etap 1'inci ve 2'nci bölgelerin hak sahiplerine konutları teslim edildi ancak yeni etaplarda hiçbir iş yeri yok, en önemlisi market yok. Vatandaşlarımız en temel gıda ihtiyaçları için 4 kilometre uzaklıktaki marketlere gitmek zorunda kalıyor. Yollar bozuk, yol yapım talebini belediyeye ileten vatandaşlarımıza “TOKİ yapacak.” cevabı veriliyormuş, TOKİ'ye ilettiklerinde ise “Belediyeler yapacak.” cevabı veriliyormuş. Mobil telefonlar çekmiyor, vatandaşlarımızın mobil hat operatörlerine ilettikleri baz istasyonu talebi hâlâ karşılanmamış. Bölgede kapalı otobüs durağı yok, vatandaşlarımız karda kışta üstü açık duraklarda beklemek zorunda kalıyor. Buradan yetkililere sesleniyorum: Kuzeyşehir'de oturan vatandaşlarımızın en temel ihtiyacı olan bu sorunlar bir an önce çözüme kavuşturulmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Toy...

20.- Sivas Milletvekili Rukiye Toy'un, Sivas'ın zenginliklerine ilişkin açıklaması

RUKİYE TOY (Sivas) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geçmiş milattan önce 7 binlere kadar uzanan, tarihî İpek Yolu ve Kral Yolu üzerinde yer alan medeniyetler beşiği Sivas'ımız, taşıdığı tarihî miras ve geniş coğrafi özellikleriyle birlikte bir turizm başkenti olmaya adaydır. Sultan şehrimiz; kongre müzesi, Çifte Minareli Medrese, mimari deha Divriği Ulu Camisi başta olmak üzere camileri, medreseleri, müze ve sanatevleri, hanları, konakları ve daha birçok eseriyle bir tarih şehridir. Balıklı kaplıcası, şifa kaynağı çermikleri, Gökpınar Gölü, Şuğul Vadisi, gölleri, şelaleleri ve niceleri güzel Sivas'ımızın anlatmakla bitmeyecek coğrafi zenginlikleridir. Yıldız Dağı Kış Sporları Turizm Merkezi'nin yanında Hafik Gölü'nde çalışmalar başlayan sıcak hava balon uçuşları da sevenler için yeni bir destinasyon olacaktır. Hızlı tren imkânlarını kullanarak zengin yemek kültürüyle gastronomi turizmi için de yüksek potansiyele sahip, her sokağından ayrı bir ezginin kulağınıza çalınacağı âşıklar kenti Sivas'ımıza tüm vatandaşlarımızı bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Karaca Demir...

21.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Gaziantep Üniversitesi Hastanesinde çalışan sağlık işçilerinin taleplerine ilişkin açıklaması

SEVDA KARACA DEMİR (Gaziantep) – Gaziantep Üniversitesi Hastanesinde yönetim AKP iktidarının tek adam yönetimi tarzını çok iyi benimsemiş; hak hukuk askıda, keyfiyet düzeni kol geziyor, hastanede bir sürü şaibe var, denetleyen, hesap veren yok. Üniversite hastanesi sağlık işçileri çözülmeyen sorunları için haklı bir eylem sürecindeler. Hastane yönetimi dört yıldır toplu iş sözleşmesini

uygulamadı, mahkeme kararını dinlemedi, üst yazılara bile cevap vermedi. Üçlü vardiyaya gelen sendika üyeleri on altı saat dinlendirilmeden çalıştırılıyorlar, sözleşme yine es geçiliyor, işçiler elli bir saat insanlık dışı koşullarda çalıştırılıyorlar. Servis hakkı yönetimin keyfi uygulamaları nedeniyle sağlanmıyor. İşçiler açıkça söylüyor, 17 Aralık'a kadar bu keyfi uygulamalar sürerse 18 Aralıkta süresiz iş bırakma eylemine gidecekler. Bu sesi duyuyoruz, işçilerin haklı taleplerinin yanındayız. Taleplerinin bir an önce karşılanması gerekiyor. Gaziantep Üniversitesi Hastanesinde işçiler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztunç...

22.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, deprem sonrası Kahramanmaraş'ta barınma ve sağlık sorununun hâlâ çözülemediğine ilişkin açıklaması

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, dokuz ay geçti depremin üzerinden, Kahramanmaraş kan ağlıyor, hâlâ ciddi bir çalışma yapılamadı, orta hasarlı binaların durumu hâlâ netlik kazanmadı. Kış geldi çattı; vatandaş, başını sokacak ev bulamıyor ama beylerin keyfi yerinde. AK PARTİ'nin Kahramanmaraş'taki ağalarının, kaymak tabakasının bir eli yağda bir eli balda. Vatandaşa gelince; kalacak yer yok, hâlâ konteyner arayan yurttaşlarımız var ve sağlık sorununu çözemediler. Bir hastaneyi yapamayan beceriksiz bir Hükümetle karşı karşıyayız. 3 kişilik odalarda 7 hasta yatıyor. Yazıklar olsun! Ama gidiyorlar, şov yapıyorlar, kurdele kesiyorlar, koca koca paşalara da kurdele tutturuyorlar. Kınıyorum, yazıklar olsun, yazıklar olsun! (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Şenyaşar...

23.- Şanlıurfa Milletvekili Ferit Şenyaşar'ın, KYK yurtlarında kalan öğrencilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

FERİT ŞENYAŞAR (Şanlıurfa) – Aydın KYK yurdundaki asansör faciasından sonra ülkenin dört bir yanındaki yurtlardan şikâyetler gelmeye devam ediyor. Bu sorunlar karşısında yetkililer üç maymunu oynuyorlar. Ege KYK Kız Yurdu'nda her yağmur yağdığında ortak alanları su basıyor, birçok yurtta ısınma sorunu var. Özelleştirme sonucu taşeron şirketlere devredilen yemekhane işletmeleri Türkiye genelinde birkaç yandaş şirketin elinde tekelleşmiş durumda. Yemekler yapılırken hijyen kurallarına dikkat edilmiyor, dengeli beslenme her öğrencinin hakkıdır. Öğrencilerin sağlığıyla oynamaktan vazgeçin. Türkiye'de sorunsuz bir KYK yurdu bulmak neredeyse imkânsız. Bu durumu protesto eden öğrenciler yurttan atılmakla tehdit ediliyor. Buradan, Gençlik ve Spor Bakanlığına sesleniyorum: Geleceği temsil eden, KYK yurtlarında kalan öğrencilerin sorunlarına duyarsız kalmayın. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Baltacı...

24.- Kastamonu Milletvekili Hasan Baltacı'nın, öğretmenlerin ekonomik sorunlarına ilişkin açıklaması

HASAN BALTACI (Kastamonu) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

TÜRK EĞİTİM-SEN Kastamonu Şubesinin göndermiş olduğu mektupla sorunlarını bize ileten tüm öğretmenlerimize selam olsun. Aydınlık bir gelecek için çalışan öğretmenlerimiz karşı karşıya oldukları ekonomik sorunlar nedeniyle 24 Kasımı buruk kutlamaktadır. Açlık sınırının 13.334 liraya ulaştığı ülkemizde bir öğretmen en yüksek 25.112 lira aylık ücreti ancak alabilmektedir. Öğretmenlerimizin ekonomik durumlarının iyileştirilmesine yönelik ilk adımı attık ve her 24 Kasım'da öğretmenlerimize bir maaş ikramiye verilmesini öneren kanun teklifimizi Meclise sunduk. Buradan iktidara çağırımızdır: Bu teklifi gelin, el birliğiyle çıkaralım; eğer biz getirdiğimiz için karşıysanız, siz getirin, biz “evet” diyelim.

BAŞKAN – Sayın Nermin Yıldırım Kara...

25.- *Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, Hatay'da Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı Kuğu Park Konutları'ndaki kira artışına ilişkin açıklaması*

NERMİN YILDIRIM KARA (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

AK PARTİ iktidarı yarattığı enflasyonist ortamda kiracıları korumak amacıyla yüzde 25 oranını sabit tutmak üzere yasal düzenlemeler yaptı ancak yaptığı yasal düzenlemeden kendi bakanlık ve kurumlarının dahi haberi yok. 2023 yılı boyunca Hatay Arsuz Karaağaç bölgesinde Vakıflar Genel Müdürlüğüne bağlı olan Kuğu Park Konutları'nda yurttaşlarımızın ortalama kirası 1.800 ila 2.400 lira arasındaydı. Bölge Müdürlüğünden gelen ihbarnameye göre yeni kira bedelleri yüzde 800 artarak 18 bin liraya çıktı. Deprem sonrası büyük bir barınma ve konut ihtiyacının olduğu Hatay'da sevdiğini, işini, arkadaşlarını kaybedenlere reva gördüğünüz düzen bu mudur? Soruyoruz: Konutsuz depremzedeye böyle mi destek oluyorsunuz?

BAŞKAN – Sayın Sarı...

26.- *Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, zeytin ve zeytinyağının desteklenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması*

SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, sofralık zeytin üretiminde dünya lideri, zeytinyağı üretiminde dünya 2'ncisi olan ülkemizde vatandaşlarımız sofrasına zeytin ve zeytinyağı koyamaz hâle geldi. Buradan iktidarı uyarıyorum, zeytinyağı önümüzdeki günlerde astronomik fiyatlar görebilir, sakın ama sakın üreticiyi suçlamayın, hedef göstermeyin; bu durum iktidarın iş bilmez ekonomik politikalarının sonucudur. Zeytinyağında yıllık artış, enflasyonu sollarken on bir ayda yüzde 180'e ulaştı. Maliyetler düşmeden fiyat da düşmez, üreticilerimize desteğin artması lazım, Avrupa Birliği standartlarında üretim desteği şart. Yunanistan'da bir üretici kilogram başına 1,32 avro yani 41 TL destek alırken bizde 8 kuruş destek alıyor. En azından zeytinyağına 10 lira, zeytine 2 lira prim verilmeli. Bir an önce gereken destek verilmezse vatandaş evine zeytin de zeytinyağı da götüremez, sadece market raflarında görebilir.

Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

27.- *Aydın Milletvekili Süleyman Bülbül'ün, AKP iktidarının vatandaşı sosyal yardımlarla oyaladığına ilişkin açıklaması*

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) - Türkiye'de yaşanan ekonomik kriz sürekli gündemin değişmesi ve yaşanan tartışmaların arkasında kalmaya devam ediyor, kalıcı bir ekonomik model oluşturamayan AKP iktidarı vatandaşı sosyal yardımlarla oyalıyor. Cumhurbaşkanlığı sistemine geçerken “Türkiye uçacak.” dediler ama tablo hiç öyle değil. 2018 yılında 3,4 milyon olan sosyal yardımlardan faydalanan hane sayısı bugün 4,4 milyona yükseldi yani 17,6 milyon vatandaş sosyal yardımlardan yararlanıyor. Başka bir korkunç tablo ise ailesi tarafından bakılamadığı için sosyal ve ekonomik destek programı kapsamına alınan çocuk sayısındaki artış. 2020 yılında ailesinin yanında bakımı sağlanamayan çocuk sayısı 129.422 iken üç sene bu sayı 163.995'e yükseldi; bunlar bakanlıkların kendi verileri, AKP bakanları bile ülkenin yoksulluğunu artık saklayamıyor.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Ataş...

28.- *Kayseri Milletvekili Dursun Ataş'ın, mobilyacılık sektörünün finansmana erişim konusundaki sıkıntılarına ilişkin açıklaması*

DURDUN ATAŞ (Kayseri) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye'nin ve seçim çevrem Kayseri'nin lokomotif sektörü olan, Türkiye'nin ekonomik dinamiklerini de etkileyen mobilyacılık sektörünün finansmana erişim konusunda ciddi sıkıntıları bulunmaktadır. Merkez Bankasının faiz artırımını olumlu bulsak da seçim öncesinde tamamen

kilitlenen ticari kredi sisteminde düzenlemelere gidilmesi gerekliliği açıktır. Yatırım yapabilmenin ve ülke ekonomisine katma değer sağlayabilmenin yolu bu ticari kredilerden geçmektedir. İç pazarda ve dış pazarda önemli bir kapasiteye sahip olan mobilyacılık sektörü ticari krediye erişimdeki zorluklar ve iç pazardaki durgunluk yüzünden sıkıntılar yaşamaktadır. Ticari krediye sektörün ulaşmasını kolaylaştırmak ve iç pazarın canlanması için KDV indirimi sağlamak ekonominin sağlıklı büyümesi için ele alınmalı ve çözüme kavuşturulmalıdır diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Dusak...

29.- Şanlıurfa Milletvekili Abdürrahim Dusak'ın, 22 Kasım Dünya Diş Hekimliği Günü'ne ilişkin açıklaması

ABDÜRRAHİM DUSAK (Şanlıurfa) – Teşekkürler Sayın Başkan.

22 Kasım Dünya Diş Hekimliği Günü olarak kutlanmaktadır. Ağız ve diş sağlığı bireyin tüm vücut sağlığını doğrudan etkilemektedir. Ağız ve diş sağlığında tedaviden ziyade koruyucu önlemlere ağırlık verilmelidir. Ailelerde ve okullarda çocuk yaşta verilen ağız ve diş sağlığı eğitimi önem arz etmektedir.

Ülkemiz “ağız ve diş hastanesi” terimine dahi yabancıkken son yirmi yılda ağız ve diş sağlığı merkezleri yurdun her köşesinde kurulmuş, ileri teknoloji imkânlarını bünyesinde barındıran ve uzman diş hekimlerimizin vatandaşlarımıza hizmet verdiği yerler hâline getirilmiştir. Bu vesileyle, tüm diş hekimlerimizin Diş Hekimliği Günü’nü kutluyor, hizmetleri için kendilerine ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kasap...

30.- Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap'ın, çocukların yaşadığı sorunların her geçen gün arttığına ilişkin açıklaması

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

“Ben Çocuk Haftası’nı, çocuklara hürmet edilmesini temin ve onların zayıflıklarından yararlanarak çok defa yapıldığı gibi onlara eziyet ve kötü muamele edilmesini önlemek için getirdim; bu tedbirim milletin geleceğine karşı gösterilen bir saygı olarak görülmelidir.” Gazi Mustafa Kemal Atatürk 1929’da Çocuk Haftası’nı ihdas etmiştir.

Türkiye’de ve dünyada çocukların yaşadığı sorunlar her geçen gün artmaktadır; okuldan kopan, işçi olmaya zorlanan, istismara maruz kalan, küçük yaşlarda evlendirilen milyonlarca çocuk bu ülkenin de bir gerçeği. Çocuklar yarının umudu, bu toplumun geleceğidir. Tüm çocuklarımızın hayallerini özgürce gerçekleştirebileceği bir dünya dileğiyle Çocuklara kıymayın, bulutlar adam öldürmesin diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Öztürk...

31.- Bursa Milletvekili Hasan Öztürk'ün, Naim Süleymanoğlu'nun vefatının 6'ncı yılına ilişkin açıklaması

HASAN ÖZTÜRK (Bursa) – Mestanlı evladı, Türk milletinin kahramanı Naim Süleymanoğlu’nu aramızdan ayrılışının 6’ncı yılında mezarı başında sevgi, saygı ve rahmetle andık. 1984’te, Bulgaristan’da Türk kimliğini silmek için uygulanan, sözde “soya dönüş” adı altında öldürülen, zulüm, işkence gören Bulgaristan Türklerinin yaşadıklarını dünyaya duyurmak adına insanüstü çaba sarf eden olimpiyat, dünya ve Avrupa şampiyonluklarıyla rekor üstüne rekor kırarak adını Türk ve dünya spor tarihine altın harflerle yazdırdı. Bizlere yaşattığı büyük gurur ve tarifsiz mutlulukları hiçbir zaman unutmayacağız. Onu Bulgaristan Türklerinin sesi olduğu Birleşmiş Milletlerdeki konuşmasıyla her zaman anacağız.

“Eviniz, işiniz, hatta sevdiklerinizi kaybedebilirsiniz ama bir insanın hayatında kaybedebileceği en son şey kimliğidir. Bulgaristan’da yaşayan 2 milyon Türk’ün isimleri değiştirildi; işkence, zulüm gördüler. Bizim tek isteğimiz, evrensel insan haklarından her bir dünya vatandaşı gibi faydalanalım.”

BAŞKAN – Şimdi söz talep eden Grup Başkan Vekillerine söz vereceğim.

Saadet Partisi Grubu adına Selçuk Özdağ...

Buyurun Sayın Özdağ.

32.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’ın, 22 Kasım Dünya Dış Hekimliği Günü’ne, doktor, hâkim ve savcılarının maaşlarına yapılan zamların denk meslek gruplarına da yapılması gerektiğine, Öğretim Üyesi Yerleştirme Programı’na, EYT yasasının tam ve kâmil manada tecelli etmediğine, yardımcı hizmetler sınıfına, engellilerin erişilebilirlik kanunuyla ilgili yönetmeliğin bugüne kadar çıkmadığına, özel hastanelerin muayene faturalarına ve Anayasa değişikliğine ilişkin açıklaması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 22 Kasım Dış Hekimliği Günü, dış hekimlerimizin gününü kutluyorum. Dış hekimliği fakülteleri Türkiye’de oldukça fazla açıldı ve bunun sonucunda da bir yandan eğitimin seviyesi düştü, bir diğer yandan da dış hekimlerinin kalitesi konusunda da tartışmalar meydana geldi; bununla ilgili olarak Hükümetin yeniden bir düzenleme yapması gerekiyor. Aynı zamanda da dış hekimlerinin, özellerde çalışan veya özel muayenehanesi olan kişilerin emekliliklerinde de çok düşük maaş aldıklarını hepimiz biliyoruz, bunun da düzenlenmesi gerekmektedir.

Zam ve denklik meselesine gelince... Şimdi, Türkiye’de gücü yeten, sesini yükseltenler çok rahat bir şekilde maaşlarına zam yaptırabiliyorlar, geçmişte de böyle oldu, belki bugün de böyle oluyor. Bunlardan örnekler vermek istersek bir tanesi doktorlar. “Doktorlar gitsinler.” Türkiye’yi terk etmeye başladıkları zaman da Sayın Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı “Gitsinler.” demişti, baktılar ki pabuç pahalı, bu sefer de çok ciddi şekilde onların maaşlarına zam yapıldı; yapılsın, onlar bindelik, binde 1’lik dilimin içerisine giren çok zeki insanlar, Türkiye’de kalmaları gerekiyor. Aynı zamanda, hâkim ve savcılara da zamlar yapıldı ama bu hâkim ve savcılara zam yapıldıktan sonra bir kısım unutuldu, denk mesleklerde unutuldu bunlar. Kim bunlar? Kamu hukukçuları, kamu şehir plancıları, kamu mühendisleri, bunlar buralarda, kamuda unutuldu sanki bunlar denk meslekler değilmiş gibi. Bunlar unutulduğu için de bunlara mutlaka yeniden... Şimdi zam zamanı geliyor, bunların da unutulmaması gerekir diye düşünüyoruz.

Diğer bir taraftan, üniversitelerdeki akademisyenlerin durumu... Ben de bir akademisyenim, uzun zamandır akademisyenlere zam yapılmadı. Şimdi yine aynı şekilde bu üniversitedeki akademisyenler unutulmuş vaziyette. Bir akademisyen yani araştırma görevlisi 26-27 bin lira civarında bir maaş alıyor, bir profesör 45-46 bin lira civarında bir maaş alabiliyor; bunlar doğru şeyler değil. Beyin göçünü durdurmanın yolu, siz üniversitelerinizi kaliteli hâle getireceksiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Bir dakika geçti herhâlde, öyle tahmin ediyorum.

Teşekkür ederim.

Şimdi, bunları burada, Türkiye’de tutmanın yolu da... Mutlaka ki bunlara hak ettikleri değerleri vereceksiniz ama aynı zamanda da buralara öğretim elemanları alımlarında da torpil olmayacak, mülakat olmayacak. ÖYP diye bir program vardı, bu ÖYP’de hiç torpil yoktu, bunu kaldırdınız. Aynen

KPSS gibi -rahmetli Bülent Ecevit getirmişti- birileri soru çalarak burayı deldi, birileri de mülakat yaparak, burayı delerek -yine istediklerini- partizanlık yaparak Türkiye'deki insanları, vatandaşlarımızı ayrımcılığa tabi tutuyorlar. O nedenle tekrar ÖYP'nin gündeme getirilmesi gerekmektedir.

EYT konusuna gelince... EYT'yle ilgili de çok direndiniz, burada çok ayak dirediniz ve "asla" dediniz, "İskandinav ülkeleri bu nedenle battı." ifadesini kullandınız, hatta "İktidarımıza mâni olsa bile biz asla EYT'yi çıkarmayacağız." dediniz. Sonra baktınız ki bunlar 3 milyonluk bir kitle ve de muhalefet de bunlarla beraber hareket ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Hemen onları, EYT'yi gündeme getirdiniz ve EYT üzerinden de tekrar, yeniden bu insanlara bir hak verdiniz. Bir yandan, şimdi emekli maaşlarını almada çok ciddi sıkıntı yaşıyorlar, bir diğer yandan da 5000 prim günü nedeniyle ve de aynı zamanda kısmi emeklilik nedeniyle bu EYT yasası tam ve kâmil manada tecelli etmemiştir. Onun da mutlaka tecelli ettirilmesi lazımdır.

Yardımcı hizmetler sınıfı: Yardımcı hizmetler sınıfı 22 ayrı branşta çalışıyor. Bir yardımcı hizmetler sınıfı çok rahat bir şekilde hizmetlilik yaparken, çay dağıtırken elektrikçi olabilir, elektrikçiye bulaşıkçı olabilir, bulaşıkçıya bahçıvan olabilir. Onun için bunların da çok hızlı bir şekilde hem görevde yükselmelerinin düzeltilmesi gerekiyor hem de bunların görev tanımlarının yapılması gerekiyor.

Bir diğer husus engellileri ilgilendiriyor. Türkiye'de yaklaşık 10 milyon üzerinde engelli var görme engelli, işitme engelli, zihinsel engelli, ortopedik engelli ve otistik çocuklar olmak üzere. Bu engellilerle ilgili 2005 yılında bir kanun çıkarıldı burada. Bu kanun engellilerin erişilebilirlik kanunuydu ama bu kanunun bugüne kadar yönetmeliği çıkmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Son kez söz istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Başkan.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Evet, yedi sene süre verildi yani otobüs firmalarına, uçaklara, tren yollarına; bunlara yedi sene... Yedi sene sonra dediler ki: "Bir daha uzatalım." Beş yıl uzatıldı. Nereye geldi? 2020 yılına geldi. 2020 yılında Sayın Recep Tayyip Erdoğan burada, engelliler için Erişilebilirlik Yılı ilan etti. Ya, kanunu çıkartmışsın, yönetmeliği yok ki. Şimdi, yönetmeliğin olmadığı bir yerde alay mı ediyorsun bu 10 milyon kişiyle? Bunlar seyahat etmesinler mi, Anayasa'nın seyahat etme özgürlüğüne muhalefet mi etsin bunlar? O nedenle, şimdi, bu yönetmeliği çıkarın. Yıl 2023; 2005 neresi, 2023 neresi? Bunu da çıkartmamış oldunuz.

Bununla ilgili olarak da aynı zamanda özel hastanelerle ilgili önemli bir problemi dile getirmek istiyorum. Devlet hastanelerinde sıra bekliyoruz; ben devlet hastanelerine gidiyorum tedavi olmak için, çok sayıda insan var. Sıraya da giriyoruz orada ama aynı zamanda özel hastanelere sevk ediyorlar; özel hastanelerde sıra yok, çok rahat bir şekilde tedavi olabiliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Çok teşekkür ederim Başkanım.

Özel hastanelerde, burada MR çektirirken, tomografi çektirirken röntgen çektirirken neden bu insanlar bu şekilde bir muameleye tabi tutuluyorlar?

Diğer bir husus, özel hastanelerde muayene olduğunuzda... Geçenlerde muayene oldum ve girdim çıktım “Tamam, işlem bitti.” dediler. “Fatura nerede?” diye sordum, fatura göstermediler. Bana faturayı getirin, ben burada ne olduğumu görmek istiyorum dedim. Eskiden imzalıyorduk biz bunları, şimdi bunlarla ilgili de imza atılmıyor.

Bir diğer taraftan, son kez olarak şunu söylemek isterim: Şimdi, Türkiye’de bir anayasa değişikliği gündeme getirilmek isteniyor. Bu Anayasa değişikliği gündeme getirilmek istendiği zaman da “yeni anayasa” deniyor, mevcut Anayasa’ya uyulmuyor ki. Mevcut Anayasa Kenan Evren’in anayasası falan değil, Sayın Erdoğan’ın anayasası; bugün, onun üçte 2’si değiştirilmiş vaziyette. “12 Eylül Anayasası” diyorlar; 12 Eylül ruhunun bu Anayasa’nın içine değil, sizin içinize sızdığını görüyoruz. Yeni anayasa yapabilmek için mutlaka mevcut Anayasa’ya uymanız gerekir. Bu Anayasa’yı Kenan Evren ve arkadaşları yapmış olsa bile veyahut siz değiştirmiş olsanız bile yeni anayasa yapabilmek için mevcuda mutlaka uyum ki size güvenelim ve ardından da “Evet, Türkiye’nin yeni bir anayasaya ihtiyacı vardır.” diyelim.

Saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Usta...

33.- Samsun Milletvekili Erhan Usta’nın, 20 Kasım Çocuk Hakları Günü’ne, Cumhurbaşkanı Erdoğan’ın yüzde 50+1 seçim sisteminin değişmesi gerektiğine ilişkin ifadesine ve İYİ Parti Genel Başkanı Akşener’in seçimlere tüm partilerin ittifaksız girmesi önerisine, İsrail kabinesinin geçici ateşkes anlaşmasını onaylamasına, 22 Kasım Dünya Dış Hekimliği Günü’ne, Süper Kupa maçının Arabistan’da oynanmasına, Enver Paşa’nın doğum yıl dönümüne ve Fahrettin Paşa’nın vefatının 75’inci seneidevriyesine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, 20 Kasım Çocuk Hakları Günü’nü idrak ettik. Özellikle savaş ve yoksulluğun hüküm sürdüğü coğrafyalarda yaşam mücadelesi veren çocukların haklarını korumak, koşullarını iyileştirmek amacıyla böyle bir farkındalık günü yapılmış; güzel bir şey ama tabii bugün Gazze’de her on dakikada 1 çocuğun öldürüldüğünü düşünürsek, Doğu Türkistan’da çocukların öldürüldüğünü düşünürsek maalesef bugün göstermelik olmaktan öteye gitmiyor. Bunlar dünyadaki problemler ama ülkemizde de çocuklara yönelik ciddi problemlerin olduğunu da tespit etmemiz gerekiyor. Bir defa Türkiye’de çocuk yoksulluğu oranı giderek yükseliyor. Yani çok ciddi bir çocuk yoksulluğu var, çöpten yemek toplayan çocuklar var, okula aç giden veya sabah bir miktar kahvaltı yaptıysa bile okulda aç kalan öğrenciler var; bunlarla ilgili Türkiye’nin, Hükûmetin politika üretmesi lazım. Dünyadaki problemleri çözme konusunda çok tesirimiz olmayabilir belki ancak ülkedeki sorunları çözmek Hükûmetin görevidir.

Yine, çalışan çocuklar çok ciddi bir problem. TÜİK verilerine göre her 5 çocuktan 1’i -yani ülkemizde 2 milyon üzerinde çocuk- oyun oynaması gereken yaşta maalesef çalışmak durumunda kalıyor. Kız çocuklarının cinsiyetlerinden kaynaklanan bir eşitsizlik durumu var, eğitim hakkında, yasal haklarında sıkıntılar var; bunların düzeltilmesi lazım. Kadına yönelik şiddetle ilgili yapılması gereken işler var. Çocuk evlilikleri, zorla çocukların evlendirilmesi veya çocuk yaştaki evlilikler yine tedbir alınması gereken hususlardandır; bu konuda Hükûmetten daha ciddi bir gayret bekliyoruz.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bildiğiniz üzere, Cumhurbaşkanı Erdoğan Almanya dönüşü uçakta yapmış olduğu açıklamalarda yüzde 50+1 seçim sisteminin değişmesi gerektiğini ifade etmiştir. İYİ Parti olarak seçim sisteminin beraberinde getirdiği zorunlu ittifakların partilere ve ülkeye zarar verdiğini

daha önce defaatle gündeme getirdik. 50+1 seçim sistemi Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin beraberinde gelen bir zorunluluk olarak ortaya çıktı, malum. Bu sistemle birlikte hukuk askıya alındı, adalet tesis edilemedi, Türkiye'nin dış dünyadaki demokrasi algısı da ciddi ölçüde zedelendi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Yine bu sisteme geçildiğinden beri, 2018 yılından itibaren Türkiye ekonomisi geriye gitmekte çok net bir şekilde, göstergelere bakarsanız bunu görüyoruz. Vatandaşlarımızın alım gücü de düşmektedir. Bir yönetimin başarısı hem geçmişe mukayeseyle daha iyi olup olmadığına bakılır, bir de hedeflerin ne kadar gerçekleştirildiğine bakılır. Maalesef, bu anlamda baktığımızda Türkiye'nin özellikle bu sisteme geçildikten sonra çok geriye gittiğini net bir şekilde görüyoruz. 1990'lı yıllarda bile 17'nci büyük ekonomi olan Türkiye ekonomisi maalesef bu sistemin uygulandığı son yıllarda 20'nin üzerine çıkmıştı, daha kötüleşmiştir, 2023'ü de cumhuriyetin 100'üncü yılında 19'uncu ekonomi olarak bitirecektir. Oysa, geçmişte, 90'lı yıllarda, o zor dönemde dahi Türkiye 17'yi görmüştü.

Dünyada başka hiçbir örneği olmayan Türk tipi başkanlık sistemi maalesef uyduruldu, yetki tek elde toplandı, dış dünyayla tek adam rejimi algısı yaratıldı ve bu ne idiği belirsiz sistemle Türkiye yönetilmeye çalışılıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Cömert davranmıyorsunuz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Yok.

ERHAN USTA (Samsun) – Tek tek söz veriyorsunuz, peki.

Tartışılması gereken sadece 50+1 seçim sistemi olmamalı, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin demokrasi ve ekonomimize verdiği zararlar da iyi tahlil edilmelidir.

İYİ Parti olarak Genel Başkanımız Sayın Akşener'in 26 Ağustos Afyon Kocatepe'de ifade ettiği gibi ittifaksız tüm partilerin seçime hür ve bağımsız girmesini öneriyor, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin yerine iki bin yıllık devlet geleneğimizin devamı olan güçlendirilmiş parlamenter sistem önerimizi bir kez daha yineliyoruz.

İsrail kabinesi geçici bir ateşkese gidilmesi ve Hamas'ın elinde tuttuğu bazı rehineleri serbest bırakmasını öngören anlaşmayı onayladı, malum. Katar'ın ara buluculuğuyla varılan anlaşmada dört günlük ateşkes içerisinde Hamas 50, İsrail ise 150 kadın ve çocuk esiri serbest bırakacaktır. Öncelikle belirtmek isteriz ki böyle bir anlaşmada ara buluculuğu Türk devleti sağlamalıydı. Sayın Erdoğan, İsrail konusunda incir çekirdeğini doldurmayacak hamaset üretmek yerine ara buluculuk politikasını yürütseydi Gazze'de her gün ölen masum kadın ve çocuklar için somut bir adım atılabilirdi. İsrail zulmünün başladığı ilk günden itibaren, İYİ Parti olarak hariciye politikamızın bu yönde ilerletilmesi gerektiğini defaatle gündeme getirdik fakat AK PARTİ Hükûmeti bu adımları atmak yerine, iç politikada kendisine prim sağlayacak hamasi sözlerden başka bir diplomasi geliştirmemeyi tercih etti. Gelinek noktada, Hükûmet, Gazze'deki insanların katliamına yağmasa da gürlemekten başka hiçbir katkı sağlamamıştır.

Esir takasında dikkat edilmesi gereken diğer husus da şudur ki: Kendisinin devlet olduğunu savunan İsrail'in kadın ve çocukları esir tutmasıdır. Hiçbir devlet elinde silah olmayan, savaşta tehdit ve tehlike yaratmayacak olan kadın ve çocukları esir almaz. İsrail, bu tutumuyla bir kez daha tüm

dünyaya terör devleti olduğunu ispat etmiştir. Esir tutulan masum sivil insanların sağ salim evlerine geri dönmesini temenni ediyor, ateşkesin kalıcı bir hâle gelmesi için Sayın Erdoğan'ın hamaset üretmek yerine elini taşın altına koymasını ve bu doğrultuda politika üretmesini bekliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, toparlayacağım.

BAŞKAN – Evet, beş dakika bitti.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, bugün malum 22 Kasım Dış Hekimleri Günü. Hakikaten dış hekimlerinin çok ciddi sorunları var. Biz İYİ Parti olarak bunları Meclis gündemine daha önceden de defalarca getirdik ama özellikle bugün birkaç tane zorluğunu söyleyip bunlarla ilgili hakikaten somut tedbirler alınmasını da Hükûmetten rica ediyoruz, bekliyoruz. Bir tanesi, SSK ve BAĞKUR'dan emekli olan dış hekimlerine mutlak surette ilave ödeme yapma ihtiyacı var, çok ciddi bir mağduriyet yaşıyorlar emsal mesleklerle göre.

Diğeri, kamuda istihdam edilen dış hekimlerinin sayısı artırılmalı, dış hekimlerinde de ciddi bir istihdam sorunu var ve insanımızın da kamuda daha fazla dış hekimine tedavi olmaya, muayene olmaya ihtiyacı var. Dolayısıyla, bu istihdamın artması lazım. Ayrıca, gece nöbeti tutan ağız, diş ve çene cerrahisi branşı asistanlarına da nöbet verilmesi ihtiyacı var.

Biliyorsunuz, bu Süper Kupa maçının Arabistan'da oynanması meselesi vardı. Bununla ilgili olarak bu konuyu biz burada defaatle gündeme getirdik, bunun mutlaka Türkiye'de oynanması gerektiğini, 100'üncü yılda bu kupanın Türkiye'de oynanması gerektiğini söyledik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Bitireceğim Başkanım.

BAŞKAN – Evet, buyurun, toparlayın.

ERHAN USTA (Samsun) – İlgili kulüpler de Türkiye'de oynanması gerektiği konusunda kararlar aldılar fakat Federasyonu bir türlü anlamak mümkün değil. Yine, konunun o kısmına girmeyeceğim. Ancak şimdi, Fenerbahçe'den de bir öneri geldi, bu öneriyi ilk defa biz yapmıştık burada İYİ Parti olarak ve Samsun Milletvekili olarak ben yapmıştım: “Cumhuriyetin 100'üncü yılında, Türk devletinin kuruluşunun 100'üncü yılında bu kurtuluş mücadelesini başlatan şehir olan Samsun'da 19 Mayıs Stadyumu'nda bu maç oynanmalıdır.” demiştik. Fenerbahçe Kulübünden de bizim bu çağrımıza destek geldi. Dolayısıyla, biz, ilk adım şehri olan Samsun'da -öncelikle Türkiye'de ve Samsun'da- bu kupanın oynanması gereğini tekrar Federasyona ve Hükûmete bildiriyoruz.

Bugün Şehidi Âlâ, Edirne Fatihi ve Hürriyet Kahramanı olarak benimsediğimiz Enver Paşa'nın doğum yıl dönümü. Balkan Dağları'ndan Türkistan bozkırına kırk bir yıllık ömrünü bir cepheden diğer cepheye vatan millet aşkıyla dur durak bilmeden yaşayan Enver Paşa'yı saygı ve rahmetle yâd ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERHAN USTA (Samsun) – Çok kısa, Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Sekizinci dakikadayız.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Hemen... Tamamını kullanmayacağım.

Yine, Birinci Dünya Savaşı sırasında çıkan Şerif Hüseyin isyanında zor şartlar altında Medine’de yönettiği iki yıl yedi ay süren Medine Müdafaası’yla tarihe onur ve şanla kazınan Çöl Kaplı Fahrettin Paşa’yı vefatının 75’inci seneidevriyesinde rahmetle, minnetle anıyorum.

Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum size.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Bir mazeretiniz var Sayın Bilici, buyurun.

34.- Adana Milletvekili Bilal Bilici’nin, emeklilerin hiçbir ayırım gözetmeksizin desteklenmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

BİLAL BİLİCİ (Adana) - Sayın Başkan, emekli vatandaşlarımıza verilen 5 bin liralık ikramiye’nin kapsamı yeni tartışmaları beraberinde getirdi. Bizi asıl düşündürmesi gereken durum, emekli olduğu hâlde çalışmak zorunda kalan vatandaşlarımızın olmasıdır. Zaten büyük bir ekonomik darboğazda olan emeklilerimiz arasında ayırım yapmak yanlış bir uygulama olmaktadır. Özellikle çiftçiliği bırakıp emekli olan ancak Çiftçi Kayıt Sistemi’nde veya ziraat odalarında kaydı olan vatandaşlar mağduriyet yaşamaktadır. Yetkililere buradan çağrı yapıyoruz: Emekli vatandaşlarımız zor durumdadır ve acilen hiçbir ayırım gözetmeksizin desteklenmelidir diyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN - Sayın Bülbul, buyurun.

35.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, Hakan Kayhan Işık’ın vefatının seneidevriyesine, Naim Süleymanoğlu’nun ölüm yıldönümüne, Fahrettin Paşa’nın vefatının seneidevriyesine ve 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası’na grup lideri olarak katılmaya hak kazanan A Milli Futbol Takımı’na ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Birinci Karabağ Savaşı’nda Azerbaycanlı soydaşlarımıza destek olmak için gönüllü olarak cepheye gitmiş olan ülküdaşlarımızdan Hakan Kayhan Işık 22 Kasım 1993 tarihinde İstanbul Erenköy Ülkü Ocakları Başkanlığı görevini yürütürken ortaokul öğrencilerine yönelik ders programının uygulandığı bir sırada terör örgütü PKK tarafından Erenköy Ülkü Ocaklarına atılan bombanın üzerine kendini siper ederek şehadet şerbetini içmiştir. Seneidevriyesinde şehidimiz Hakan Kayhan Işık’ı rahmet ve minnetle anıyorum.

18 Kasım Naim Süleymanoğlu’nun ölüm yıl dönümü. Dünya ve olimpiyat şampiyonu, dünyanın en büyük spor adamların biri olarak sayılan, en büyük haltercilerinden biri olarak sayılan ve bu şekilde tarihe geçmiş olan Naim Süleymanoğlu genç yaşta hayatını kaybetmiştir. Kendisi spor alanında destansı zaferler kazanmakla birlikte Bulgaristan’da zalim bir rejim altında inim inim inleyen Türklerin orada yaşadığı zorlukları, sıkıntıları, asimilasyon girişimlerini bütün dünyaya duyurması açısından da çok önemli bir vazife ifa etmiştir. Kendisinin vefat yıl dönümünde Naim Süleymanoğlu’nu rahmetle, minnetle andığımı ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkan, Birinci Dünya Savaşı’nda doğudan batıya, kuzeyden güneye 7 cephede yedi düvele karşı varlık mücadelesi veren devletimizin kahraman subaylarından Fahrettin Paşa ve emrindeki kahraman Türk askerleri Medine’yi ele geçirmek isteyen İngilizlere karşı zor şartlar altında iki yıl yedi ay boyunca kutsal toprakları savunarak tarihe şan ve şerefle adlarını yazdırmışlardır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – 30 Ekim 1918 tarihinde imzalanan Mondros Mütarekesi’ne rağmen kahraman Fahrettin Paşa düşmana karşı silah bırakmayarak son kurşun bitene kadar kutsal toprakları savunmuştur. İngiliz Hariciyesi Birinci Sekreteri George Kidston raporunda “Fahrettin Paşa başımıza büyük işler açabilir, daha uzun süre dayatır ve İbni Suud ile Vahabileri Şerif Hüseyin’e karşı kıskırtırsa Hüseyin güç bir durumda kalabilir. Kahire’den aldığımız bilgiye göre Fahri’nin bırakma koşullarına itaat etmemesi Arapları çileden çıkartıyor.” dedirtmiştir. Fahrettin Paşa “Kutsal topraklara namahrem eli değmesin.” diye çöl şartları, açlık ve yokluk gibi olumsuz koşulların içerisinde İngilizlere, iş birlikçi Şerif Hüseyinlere, Lawrencelere karşı şanlı bir müdafaa ortaya koymuştur. Bununla birlikte, Fahrettin Paşa muhasara altındaki Medine’deki hurmalıklara dokunmazken 6 bin kilo buğday satın alarak El Ayun bölgesinde araziye ektirmiş, savaş süresince kullanılan ve ahaliye ait olan tüm mal ve hizmetler ise takdir komisyonu tarafından bedelleri tespit edilerek bihakkın ödenmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Fahrettin Paşa’nın yiğit askerlerinden Üsteğmen İdris Sabih Bey, Efendi’miz (AS)’a ithafen yazdığı bir şiirinde şunları söylemiştir: “Ne kanlar akıttık hep senin için/O Ulu Kitap’ın hakkı için aziz/Gücümüz erişsin ve erişmesin/Uğrunda her zaman dövüşeceğiz/Yapamaz Ertuğrul evladı sensiz/Can verir cananı veremez Türkler/Ebedi hadimül Harameyniniz/Ölsek de ravzanı ruhumuz bekler.” diyerek büyük Türk milletinin manevi değerlere duyduğu eşsiz sevgi ve saygı bağını bu şekilde dile getirmiştir. Bu vesileyle Medine Müdafisi Fahrettin Paşa’yı ve bütün kahraman Türk askerlerimizi rahmet, minnet ve şükranla yâd ediyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Son olarak, 2024 Avrupa Futbol Şampiyonası’na grup lideri olarak katılmaya hak kazanan A Millî Futbol Takımı’mızı yürekten kutluyor, başarılarının devamını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Oluç...

36.- *Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Dünya Adalet Projesi’nin yayınladığı 2023 Hukukun Üstünlüğü Endeksi’ne göre Türkiye’nin sıralamadaki yerine, Sağlık Bakanlığının istikrarlı ve kararlı bir şekilde Kürtçeyi görmezden geldiğine ve İzmir’in Bergama ilçesinde Agrobay Seracılık işçilerinin başlattığı eyleme ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Dünya Adalet Projesi (World Justice Project) var. 2012 yılından bu yana ülkelerin uygulamada hukukun üstünlüğüne ne ölçüde bağlı olduklarını gösteren nicel bir değerlendirme aracı olan Hukukun Üstünlüğü Endeksi’ni yayınlıyor. 2023 Hukukun Üstünlüğü Endeksi Raporu yayımlandı. Bu raporu hazırlarken iktidarların ellerindeki yetkiler, yolsuzluk, açıklık ve şeffaflık, temel haklar, düzen ve güvenlik, düzenleyici uygulamalar, hukuk mahkemeleri ve ceza adaleti başlıkları kullanılıyor. Bu 2023 sonuçlarına göre Türkiye 142 ülke arasında 117’nci sırada yani bayağı iyi aslında, beklerdik ki 142’nci sırada olsun yaptıklarınızla, bu iktidarın yaptıklarıyla. Ama hem bölgesel hem de küresel ortalamaların altında kalmış bir vaziyette Türkiye. Mesela, Nijerya, Guatemala, Madagaskar, Angola gibi ülkelerin altında yer alıyor Türkiye bu Hukukun Üstünlüğü Endeksi’nde yani çok konuştuk bu tür konuları ama bir tane uluslararası endekste ya da istatistikte ya da raporda utanç verici bir sıralamada

olunmadığını görsek yeminle onu da burada söyleyeceğiz ama yok böyle bir şey. Bırakalım hukukun üstünlüğünü, hukuku yok eden politikalarından ve uygulamalardan vazgeçilmezse bir sonraki sene son sıraya yerleşeceğiz gibi görünüyor. Yani iktidara önerimizdir: Bu “üstünlerin hukuku” anlayışından “hukukun üstünlüğü” anlayışına dönün bir an evvel. Yargının bağımsız ve tarafsız çalışması için gereken ortamı düzenleyin. Yargının evrensel anlaşmalara, Türkiye’nin imzalamış olduğu uluslararası anlaşmalara uyumlu davranması için gereken ortamı sağlayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Yargı üzerindeki siyasi baskı ve yönlendirmelere son verin. Bunları bir kez daha ifade etmiş olalım. Hukuk böyle ama başka bir konu daha var, tabii ki hukukla da ilgili. Türkiye kırmızı bültenlerle aranan çete liderlerinin, yine yıllardır kırmızı bültenle aranan yabancı uyruklu uluslararası uyuşturucu baronlarının güvenilir limanı olmuş durumda, herkes akın akın Türkiye’ye geliyor nedense. İktidar “dış yatırım” dedikçe, “artıyor dış yatırımlar” dedikçe ironik bir şekilde ülkeye mafya akın ediyor, uluslararası mafya; uyuşturucu giriyor, kokain giriyor, esrar giriyor. Mafya baronları, uyuşturucu kartelleri ülkenin âdeta gerçek yüzü hâline geldi. Mersin Limanı en başta sayılıyor ama sadece Mersin Limanı değil, Mersinlilere haksızlık etmeyelim başka limanlar da aynı durumda .

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Belçika’da aranan, Sırbistan’da aranan uyuşturucu mafyası İstanbul’da çıkıyor. Hırvatistan’da aranan, Avusturya’da aranan, Amerika’da aranan kim varsa onlar da İstanbul’da çıkıyor. Dört yıldır, on yıldır arananlar var, onlar da Türkiye’de çıkıyor. Şimdi, hani, her tarafı uyuşturucu mafyası kaplamış vaziyette, pudra şekerleri ünlenmiş vaziyette, Asya ile Avrupa arasında uyuşturucu köprüsü olan bir suç cenneti hâline gelmiş vaziyette bu ülke. Yani nasıl bu hâle geldi? Bunlar tesadüf mü? Bunlar ne zaman oldu? Bunları devlet bilmiyor muydu? İktidar, yürütme bunların bilgisine sahip değil miydi? İstihbarat bunun bilgisine sahip değil miydi? Bunların hepsi biliniyordu ama ne oldu? Göz yumuldu, yol verildi. Şimdi tek tek gözaltına alınıyorlar, kimisi tutuklanıyor ama dün neredeydiniz, neden dün yapılmadı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Neden serbestçe girdiler, dolaştılar, işlerini yaptılar ama gözaltına ve hapisaneye girmediler, bunun cevabının verilmesi gerekiyor. Yani nasıl oldu da bu hâle geldi? Şimdi, demeyin ki: “Biz bugün gözaltına alıyoruz bunları, tutukluyoruz, hareket etmelerini engelliyoruz. Teker teker bu kartelleri çökertiyoruz.” Peki, ama nasıl oldu bu hâle geldi? Bunun hesabını mutlaka vermek zorundasınız, bir kez daha ifade edelim.

Şimdi, bakın, size bir fotoğraf göstereceğim. Ne diyor? “Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Kayapınar 33 No.lu Sağlık Ocağı” değil mi? Fotoğrafta görüyorsunuz. Kayapınar nerede? Diyarbakır’da. Şimdi, burada ne diyor? Türkçe yazmış: “Kayapınar 33 No.lu Sağlık Ocağı” altında da Arapça yazmış; güzel, peki.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Yani Türkçe ve Arapça yazılmasına hiçbir itirazımız yok ama diğer dillerde de olması gerekiyor ve esas hangi dilde olması gerekiyor, biliyor musunuz? Yüzde 95’i Kürt olan Kayapınar’da Kürtçe olması gerekiyor, Kürtçe ama yok. Sağlık Bakanlığı istikrarlı ve kararlı bir şekilde Kürtçeyi görmezden geliyor. Yani bu memlekette milyonlarca Kürt’ün yaşadığını yok saymaya devam ediyor; bu kabul edilebilir bir şey değil. Kürtçeye bir alerjisi var Sağlık Bakanlığının. Daha evvel hatırlarsanız e-reçete sistemiyle ilgili de bu konuları konuşmuştuk, şimdi de bu Kayapınar meselesi. Yani Sağlık Bakanı geçenlerde bütçeye geldi, biliyorsunuz, her şeyi paraya bağladı bu el hareketiyle, şimdi söyleyelim eğer bu tabelalara Kürtçe yazılması için de para gerekiyorsa biz vermeye hazırız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Toparlıyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun, toparlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bu tabelalardaki bu ayrımcılığa, bu Kürtçe alerjisine, fobisine bir an evvel son versin Sağlık Bakanlığı, çağrımızdır, bunu söylemiş olalım.

Şimdi, iktidarın halkı yoksullaştıran politikalarından en çok etkilenenler -hep konuşuyoruz- işçi ve emekçiler oluyor, emekliler oluyor, ekonomik krizden en ağır etkilenenler onlar oluyor. Özellikle kadın işçiler iş yaşamında eşitsizliğe, şiddete, cinsiyetçi mobbinge maruz bırakılıyorlar ve buna karşı bir mücadele sürdürüyorlar. İzmir’in Bergama ilçesinde Agrobay Seracılığın performans düşüklüğü gerekçe gösterilerek işten çıkardığı işçilerin tazminat haklarını ve içeride kalan maaşlarını alabilmek için başlattığı eylem 93’üncü gününe girdi. Doksan üç gündür orada kadın işçiler ve emekçiler bir direniş sürdürüyorlar ve haklarını istiyorlar, başka bir şey değil, tekrardan işe alınmayı da istemiyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bitiriyorum efendim.

BAŞKAN – 8’inci dakikadayız, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Haklarını istiyorlar yani içeride kalan haklarını istiyorlar. Öncelikle, doksan üç gündür Agrobay’daki bu direnişi sürdüren kadın işçileri selamlıyoruz, dayanışmalarımızı iletiyoruz. Son derece meşru ve haklı talepleriyle bu mücadeleyi sürdürüyorlar. Yani patronları da biraz insafa ve hukuka gelir mi diye bu lafları ediyoruz. Direnişçilerden biri demiş ki patronuna hitaben: “Bak, sen sınırsız evinde akşamları uyuyorsun, ben evime yakıt alamıyorum.” Durum bu, doksan üç gündür sesini çıkarmayan bu patronların utanç durumuna son vermeleri gerekiyor, bir kez daha söylüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ali Mahir Başarır...

Buyurun Sayın Başarır.

37.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, Türkiye’deki gıda fiyatlarındaki artışa ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının asgari ücretle çalışanlara ilişkin açıklamasına, İşçileri Bakanlığının İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Tunç Soyer hakkında soruşturma başlatmasına, oyun platformu Steam’e, asgari ücretin hedef enflasyona göre belirleneceğine, CHP olarak vergi dilimlerindeki adaletsizlikle ve EYT düzenlemesinden yararlanamayanlarla ilgili birer kanun teklifi verdiklerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dünyada gıda enflasyonu giderek düşerken Türkiye’de her ay artmaya devam ediyor. Dünyada son bir yılda gıda fiyatları yüzde 11 oranında düştü. Ekim ayı itibarıyla Türkiye’deki gıda fiyatlarındaki artış ise yüzde 75 oranında

gerçekleşti. Bu oranla, Türkiye, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü ülkeleri arasında açık ara en yüksek orana sahip ülke konumunda. En yüksek 2'nci ülke Macaristan, onunla bile aramızdaki fark yüzde 13. Şimdi, dünyadaki birçok ülkeyle aramızdaki artış oranı yüzde 60. İktidara sorduğumuz zaman “Savaş var.” diyor, “deprem, olağanüstü durumlar...” Savaşın ortasındaki, savaşan ülke Ukrayna’da enflasyon yüzde 7’den yüzde 5’e düşmüş ama görüyoruz ki ülkemizde gıda fiyatları artıyor. Peki, Çalışma Bakanı ne diyor? “Türkiye’de asgari ücretle çalışıp aşırı yoksulluk ve açlık sınırında yaşayan kişi bulunmamaktadır.” diyor. Ben merak ediyorum, bu Bakanın yüzü kızarmıyor mu? Asgari ücret 11.402 lira, açlık sınırı 13.334 lira, yoksulluk sınırı ise 43.433 lira. Ben Bakanın açıklamasından utanç duyuyorum ama Bakan bu verilere rağmen hâlâ “Türkiye’de asgari ücretli yoksulluk ya da açlık sınırı altında yaşamıyor.” diyebiliyor.

Sayın Başkan, dün İçişleri Bakanlığı İzmir Büyükşehir Başkanımız Tunç Soyer hakkında bir soruşturma başlattı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben, bu Bakanlığın saçma sapan soruşturmalarına tanık oldum, şahit oldum ama ilk kez İzmir’in Kurtuluş Günü’nde tamamen Nutuk’tan bir alıntı yapan Belediye Başkanı hakkında bir soruşturma açıldı ve İçişleri Bakanı şunu söylüyor: “Ben görüntüleri izleyeceğim, bir karar vereceğim.” Sayın Bakan, görüntüleri izlemeden bu Nutuk’u bir oku. Nutuk, kurtuluş mücadelesinin bir özetidir ve bu Nutuk’u bizlere armağan ettiği için Gazi Mustafa Kemal Atatürk’e minnettarız ama onun sözlerini kullandığı için bir Belediye Başkanına soruşturma açan İçişleri Bakanından da utanç duyuyorum ben. Şimdi, ne demiş İzmir Belediye Başkanı? Aynı cümleleri kullanmış, oradan atıf yapmış ama geldiğimiz noktada maalesef ki Büyük Atatürk’ün Nutuk’taki cümlelerini sorgular olduk, onun hakkında soruşturma açar olduk. Ben Bakanı kınıyorum, bir an önce bu yanlışından dönsün, dönmekle de kalmasın, Türkiye Cumhuriyeti’ndeki yurttaşlardan, Belediye Başkanımızdan özür dilesin. Biz, Nutuk’un her kelimesinden, cümlesinden, noktasından, virgülünden onur duyuyoruz ama onu sorgulayıp soruşturma açanlardan da utanç duyuyoruz.

Sayın Başkanım, maalesef, gençlerimize kötü bir haberim var, oyun platformu olan ve milyonlarca gencimizin kullandığı Steam artık Türk lirasıyla satış yapamayacak, dövizle yapacak. Türkiye’de bunu kullanan yaklaşık olarak 4,5 milyon çocuğumuz, gencimiz var. Sebep? Yüksek kur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Gelinek noktada sürekli olarak enflasyondan, işte kurun yüksekliğinden şikâyet etmeyen, buna kaçamak cevap veren iktidar bir gerçeği daha ortaya koyuyor, çocukların oyun zevkini bile dolar kuruna bağlayabiliyor. Bundan dolayı, zaten bilgisayara, zaten tablete erişemeyen çocuklarımız artık bu tip oyunları da oynamayacak.

Asgari ücret belirlenecek, üzülererek söylüyorum ki hedef enflasyona göre belirlenecek yani ortalama yüzde 35 civarında ama herkes biliyor ki bu ülkede enflasyon 3 hanelerin çok üzerinde. Ben buradan Bakana sormak isterim... Hedeflenen enflasyon oranında 2024 için bir kez zam yapacaksınız ve bir yıl boyunca oradaki yaklaşık 8 milyon asgari ücretli o maaşla geçinecek.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben Bakana soruyorum: Sayın Bakan, İstanbul’da, Ankara’da, İzmir’de, Adana’da, Mersin’de, Bursa’da bir aylık asgari ücretiyle bir aylık kira verecek bir asgari ücretli var mı? Bugün bu büyükşehirlerde 20 bin liradan aşağı ev yok ama maalesef ki bir kez zam yapılacak, o da hedeflenen enflasyon. Hedefleri hiçbir rakam tutmuyor, enflasyon rakamlarıyla oynuyorlar; işçinin, emeklinin maaşıyla, rızıkıyla, sofrasıyla, dolabıyla oynuyorlar yani eğer ki enflasyon yüzde 35’s’e, öyle hedefleniyorsa benim sözüm yok ama lütfen, gitsin 1 litre süt alsın, 1 tane ekmek alsın, zeytin alsın, peynir alsın. Her ay bunlara kat kat zam geliyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak 3 milyon 600 bini kamuda olmak üzere 20 milyon çalışan için bir kanun teklifi verdik, vergi dilimlerindeki adaletsizlik için. DİSK de biliyorsunuz ki İstanbul’dan Ankara’ya büyük bir yürüyüş yaptı, bizler de katıldık. Onlar diyor ki: “Dilim yüzde 15 değil, 10’dan başlasın ve burada adil bir şekilde vergi düzenlemesi yapılsın.” Biz Sayın Genel Başkanımız ve 3 Grup Başkan Vekili imzalı kanun teklifini verdik. Zenginden daha fazla, fakirden daha az bir vergi sistemini getirmek istiyoruz. Maalesef ki yaklaşık 20 milyon işçinin bu adaletsizlikten dolayı maaşı yıl sonunda azalıyor ve büyük zarara uğruyorlar. Ben AKP Grubuna ve MHP Grubuna sesleniyorum: Gelin bu teklife destek verin.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İşçinin, emekçinin alın teriyle daha fazla oynamayın.

Yine, bir kanun teklifimiz de şu: Evet, emeklilikte yaşa takılanlar için yıllarca mücadele ettik ama maalesef ki üzülererek söylüyorum 8 Eylül 1999’dan bir gün sonra işe başlayanlar bundan yararlanamadı. Burada hakkaniyetli, kademeli bir şekilde hakları teslim edilmelidir. Getirilen bu düzenleme Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırıdır. Bir gün için, bir ay için, bir yıl için yıllarca birileri emekli olmayı beklerken bir gün için -hakkı ama- yüz binlerce insan emekli oldu. Gelin, kademeli adil düzenlemeyi getirin. Bu yasa teklifini de Sayın Genel Başkanımız ve 3 Grup Başkan Vekili verdik. Gelsinler buna destek olsunlar çünkü milyonlarca insan mağdurdur.

Teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ederim, sağ olun.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Zengin...

Buyurun.

38.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in, Dünya Dış Hekimliği Günü’ne ve Ağız Dış Sağlığı Haftası’na, Ömer Fahreddin Türkkan’ın vefat yıl dönümüne, İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut’un yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine ve İsrail’in kabul ettiği esir takasıyla alakalı dört günlük ateşkese ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Bahsetmek istediğim üç mevzu var, arkadaşlarım ifade ettiler ama önemine binaen ben de söylemek istiyorum.

Bugün Diş Hekimleri Günü ve hafta olarak Ağız Diş Sağlığı Haftası. Biz de geçtiğimiz hafta içerisinde -hatta dün bir kez daha- Türk Dişhekimleri Birliğiyle ve İstanbul Dişhekimleri Odasıyla bir kaç defa bir araya geldik. Problemlerin izalesi için ortak bir çalışma içerisindeyiz. Sağlık Bakanımızla da bu konuyla alakalı önümüzdeki günlerde bir araya gelerek... Onların çözülebileceğini düşündüğüm makul problemleri var. Diş hekimliği fakültesinde okuyan öğrencilerin sayısının ben de çok fazla olduğu kanaatindeyim. Bununla alakalı olarak da geleceğe dönük olarak tabii ki bir düzenleme, planlama yapmak gerekiyor. Fakat çok olumlu gelişmeler var, onlardan birkaç rakamla bahsetmek istiyorum. 2002 yılında Türkiye’de 14 tane ağız ve diş sağlığı merkezi var iken bugün 133 tane ağız ve diş sağlığı merkezi var; 1 tane diş hastanesi varken şu anda 41 tane diş hastanesi var. Önemli bir uygulama aile diş hekimliği uygulaması hayata geçti. Bununla ilgili olarak da daha önceden 3 ilimizde bir uygulama vardı deneme anlamında, bunun sayısı 2024 yılında 20 ile çıkacak, bunu önemsiyoruz. Kamuda çalışan diş hekimleri sayısında 4 kat bir artış var, 12 bine yaklaştı kamuda çalışan diş hekimlerinin sayısı. Devamında da tabii ki hayatın içerisinde bu konuya verilen ehemmiyet, başta çocuklar olmak üzere, sağlığı son derece etkileyen, hayat kalitesini etkileyen bir mevzu. Bu manada ben de diş hekimlerinin tüm çalışan ekip arkadaşlarıyla beraber bu özel günlerini tebrik ediyorum ve daha sağlıklı şartlarda görevlerini icra etmeleri için elimizden geleni Meclis olarak yapacağımızı ifade etmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Biraz evvel Sayın Bülbül bahsetti. Tabii, bugün hayatını okurken çok etkilendiğimi söylemem lazım; Ömer Fahreddin Türkkan. Kendisi bizim tabirimizle “Medine Müdafaası’nın fatihi” büyük bir kahraman. Ayakta kalabilmek için kendisi ve beraber çarpıştığı askerleriyle çekirge yiyerek hayatta kalan ve Medine için muazzam bir müdafaaya ortaya koyan büyük bir kahraman. Onun vefatının yıldönümü, 22 Kasım 1948’de Eskişehir’de vefat etti. Tabii, çok şey söylenebilir ama Medine’ye olan aşkları, Peygamber’e olan muhabbetleri insanın kalbini titretiyor. Ben şiir okuma kabiliyeti olan bir değilim ama şu cümleyi ifade etmek isterim, askerlerin Medine’yi terk ederken söylediği bir ifadedir: “Ebedi hadimü’l-Hameyniniz/Ölsek de ravzanı ruhumuz bekler.” Yani ölüm hâlinde bile ruhlarının ravzada kalacağı hissiyle orada çarpışan askerlerin gücünü idrak etmek kolay da değil diye düşünüyorum. Orada şehadete yürüyen, böylesine büyük bir muhabbetle, aşkla Mekke’yi, Medine’yi savunan askerlerden Allah razı olsun, Rabb’im gani gani rahmet eylesin ve onları anlamayı, idrak etmeyi bizlere nasip etsin.

Ve tabii ki bugünlerde... Bugün konuşurken de Tuba Hanım -milletvekilimiz- çok etkilenecek konuştu. Aslında çok iyi bir hatip ama ben tahmin ediyorum hangi hissiyat içerisinde konuştuğunu. Binlerce çocuk hayatını kaybetti, dün 5.600 idi hayatını kaybeden çocuk sayısı; bugün baktım, 6.200 diye görünüyor rakamlar. Rakamlar, tabii, çok az şey ifade ediyor. Büyük bir dram... Mesela, bugün izlediğim -oradan canlı yayın yapan gençlerden- görüntülerde “Ne istiyorsunuz?” diye sorulduğunda bir çocuk “Okula gitmek istiyorum.” diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Genel, en çok tekrar edilen cümleler: “Hayatımı geri istiyorum.” “Odamda olmak istiyorum.” “Yatağıma uzanmak istiyorum.” diyorlar. Yani insanlar sadece ve sadece sıradan hayatını geri istiyor. Bu kadar şikâyetin içerisinde aslında en kıymetli olan şey, sahip olduğumuz, sıradan gibi gördüğümüz şey hakiki hayatımız aslında, buna talip insanlar. Bugün itibarıyla -eğer haberlerde bir farklılık oluşmazsa- esir takasıyla alakalı dört günlük bir ateşkes olacak ama bu, savaşın bittiği anlamına gelmiyor, şimdilik böyle, devamında görünen o ki İsrail bu işi bir süre daha

sürdürmek niyetinde. Burada bence güç, devletlerden, hükümetlerden ziyade sade vatandaşın gücü. Bütün dünyada bakıyorum, imtihanı geçenler sıradan insanlar; sanatçısıyla, sokakta yürüten insanla. Sıradan insanlar daha merhametli, sıradan insanlar daha güçlü. İşte “millet” dediğimiz şey, aslında hakiki güç onlarda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Son cümlem.

Ben dünyadaki hakiki dönüşümün de merhameti olan, vicdanı olan, dünyaya dair ümidi olan o hakiki insanlarla olabileceğini düşünüyorum. Merhametini, adaletini kaybetmemiş insanlarla, o vicdanlı insanlarla ancak dünya dönüşebilir, hakiki bir barış gelebilir.

Ben tüm bunlarla iyi haftalar, iyi çalışmalar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Saadet Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

V.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, son dönemde Türkiye’den İsrail’e deniz yoluyla yapılan taşımacılığın mahiyeti, miktarı ve Gazze’de yaşananlar üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla 22/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

22/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/11/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Bülent Kaya

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

İstanbul Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Bülent Kaya tarafından son dönemde Türkiye’den İsrail’e deniz yoluyla yapılan taşımacılığın mahiyeti, miktarı ve Gazze’de yaşananlar üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla 22/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergemizin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 22/11/2023 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Kaya.

Buyurun Sayın Kaya. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA MUSTAFA KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Grubumuzun dile getirdiği İsrail’le yapılan ticaretin detaylarıyla ilgili Genel Kurulu bilgilendirmek üzere huzurlarınızdayım. Tekrar her birinizi saygıyla selamlıyorum.

İsrail’in Gazze’ye yönelik saldırıları devam ederken toplumun her kesimini temsil eden gerek sivil toplum örgütleri gerekse siyasi partiler Filistin’e yönelik desteklerini bildirmişler ve her platformda İsrail’in katliamlarına karşı durmuşlardır. Saadet Partisi olarak bizler de milletimizle aynı hassasiyet ve beklentileri taşıyarak defalarca Türkiye’nin İsrail’e karşı daha etkili adımlar atması, Gazze’deki insanlık dramına son verecek uygulamaları hayata geçirmesi gerektiğini yine her fırsatta dile getirmiştir. Ne yazık ki saldırıların bilançosu açıktır ki Türkiye dâhil bölge ülkelerinin ve uluslararası aktörlerin bu konuda yeterli olmadığı görülmüştür.

Yine, açık bir şekilde savaş suçu işleyen İsrail’e karşı elinden geleni yapmaya çalışan vatandaşlarımız sürecin başından bu yana İsrail destekçisi ve menşesi İsrail olan firmalara yönelik kararlı boykot uygulamaktadır. Böylesine ağır insani dramların yaşandığı bir dönemde İsrail’e karşı en küçük bir desteğin bile insanlık suçuna ortak olduğu bilinciyle alınan bu sivil inisiyatif milletimizin hassasiyetinin ve insani tavrının en açık göstergesidir. Ancak ne yazık ki kamu kurumlarının da bu hassasiyete ortak olduğu ve İsrail destekçisi firmaların boykot edildiği bir dönemde İsrail’le olan ticari ilişkilerin gözden geçirilmemesi, dahası çatışmaların başlangıcından bu yana artan sevkiyat hacmi, Türkiye’nin gerekli adımları henüz atmadığını, dahası çelişki ve tutarsızlık içinde olduğunu göstermektedir. Türkiye limanlarından kalkan 300’den fazla geminin ve yine sayıları 100’ü bulan kargo uçağının İsrail’e ham petrol, yakıt, gıda, demir çelik, çimento, tekstil ve benzeri ürünleri taşıdığı bilinmektedir. Yine, Türkiye Çelik İhracatçıları Birliğinin ifadelerine göre, Türkiye’den giden çeliğin İsrail pazarının yüzde 65’ini oluşturduğu ifade edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, adaletin ve insan haklarının üstünlüğü konusunda söz sahibi olma iddiasında bulunan herkesin bu ilkeleri her zaman ve her durumda savunması gerektiğine, daha da önemlisi bu ilkeleri taşıyacak bir tutarlılığa sahip olmaları gerektiğine inanıyoruz. Üzülerek ifade etmeliyim ki son dönemde yaşanan olaylar aynı zamanda gösteriyor ki Türkiye’nin uluslararası platformlarda dile getirdiği insan hakları ve adalet konusundaki duruşu ile gerçek eylemler arasında ciddi farklılıklar vardır. Özellikle İsrail’in Filistin halkına karşı işlediği zulmü kınamak elbette önemlidir ancak bu, caydırıcı eylemlerle desteklenmediği müddetçe yeterli olmayacak, muhatap tarafından ciddiye alınmayacaktır. Yalnızca firavuna karşı olmak yetmez, aynı zamanda firavunun nefes borularını kesecek adımları atmak zorunda olduğumuz bilinciyle hareket etmeliyiz. Bugün Türkiye limanlarından kalkan gemiler, yapılan sevkiyatlar, maalesef bu konudaki endişelerimizi artırmaktadır. Ülkemiz limanlarından kalkan gemilerin hâlâ İsrail’e sevkiyatlarını sürdürmesi ve ticari ilişkilerin sonlandırılmamış olması sadece sözlerle insan haklarına ve adalet anlayışına verilen değeri gölgelemekle kalmıyor, aynı zamanda uluslararası arenada inandırıcılığımızı da zedeliyor. Sadece birkaç ay önce, İsrail’in Filistin’e yönelik acımasız saldırıları karşısında Türkiye olarak sert bir tutum sergileyeceğimizi ve gerekli adımları atacağımızı duyurduk. Ancak bugün hâlâ ticari ilişkilerimiz devam ediyor ve gemiler limanlardan kalkmayı sürdürüyor.

Değerli milletvekilleri, bu nedenle Hükûmeti uluslararası platformlarda yalnızca önemli olan sözlerle değil, aynı zamanda gerçek ve caydırıcı adımlarla hareket etmeye, İsrail’e yönelik tüm ticari ilişkileri derhâl sonlandırmaya ve limanlarımızdan İsrail’e yapılan sevkiyatları durdurma çağrısında bulunmaya davet ediyorum. Unutmayalım ki adalet ve insan hakları sadece kelimelerle, sözlerle, cümlelerle değil, aynı zamanda eylemlerle inşa edilebilir. Umarım, hep birlikte bu adalet mücadelesinde gerçek ve etkili adımlar atmaya hazır oluruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUSTAFA KAYA (Devamla) - Bizler iktidarın İsrail'e karşı atılacak her türlü adımda arkasında olacağımızı; kamuoyu oluşturulmasında, gereken bütün desteğin verilmesinde, iktidarın atacağı bu adımları destekleyeceğimizi buradan sizlere ifade etmek istiyorum.

“Hani, bu söylediklerinizin temeli var mı?” şeklinde belki bir soru gelebilir düşüncesiyle birkaç tane de belgeyi göstererek kürsüyü terk edeceğim. Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı 10 ülke içerisinde İsrail bugün 7'nci sırada. Bu, İsrail'le ticari ilişkilerin devam ettiğine dair -TÜİK verilerine göre- bir belgedir.

İkincisi: Hani, “300'e yakın gemi kalkıyor.” diyoruz. Sarılarla işaretlenmiş olanlar; 300'e yakın geminin, şu anda limanlardan kalkan gemilerin hâlihazırda ticarete devam ettiğinin işaretidir.

Ben bu önergemize başta iktidar kanadının ve sonra diğer bütün partilerin destek vermesini ümit ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kocamaz, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- *Mersin Milletvekili Burhanettin Kocamaz'ın, ÇKS'ye kayıtlı emekli çiftçilerin ve çalışan emeklilerin 5 bin TL'lik ikramiyeyi almalarına yönelik bir düzenleme olup olmadığına ilişkin açıklaması*

BURHANETTİN KOCAMAZ (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın Vedat Işıkhani'ye soruyorum: Yasa görüşmeleri sırasındaki tüm çabalarımıza rağmen çalışan emekliler, bir defaya mahsus ödenen 5 bin TL'lik ikramiyeden mahrum bırakılmıştır. Temmuz maaş zammı sırasında mağdur edilen çiftçi emeklileri, Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı oldukları için bir kez daha mağdur edilmiş ve 5 bin TL'lik ödemedi yararlanılmamıştır. Bu bilgiler ışığında, bütün itirazlara rağmen Çiftçi Kayıt Sistemi'ne kayıtlı yaklaşık 1,6 milyon emekli çiftçiye ve çalıştığı için kapsam dışı bırakılan tüm emeklilerimize 5 bin TL'lik emekli ikramiyesi ödemesinden yararlandırmaya yönelik hâlâ bir karar almadınız, böyle bir çalışmanız var mıdır? Yiyip içtiğiniz birçok şeyi üreten çiftçilerimize karşı takındığınız bu hasmane tutumun değişme ihtimali var mıdır?

BAŞKAN – Sayın Genç...

40.- *Kayseri Milletvekili Aşkın Genç'in, 2024 yılı bütçesine ilişkin açıklaması*

AŞKIN GENÇ (Kayseri) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Plan ve Bütçe Komisyonunda bakanlıklarımızın 2024 yılı bütçe görüşmeleri devam ediyor ancak oluşturulan bütçe milletimizin içinde bulunduğu derin ekonomik krize merhem olmayacak ne yazık ki. Bütçede, söz verildiği gibi mülakatsız atama bekleyen öğretmenlerimiz yok; Tarım Bakanlığında görev bekleyen veterinerler, ziraat mühendisleri, teknikerler yok; Çevre ve Şehircilik Bakanlığında kadro talebi olan mühendisler, mimarlar yok; “çalışan” “çalışmayan” ayrımı yapılmaksızın eşitlik ilkesi gereğince tamamının 5 bin TL ikramiye alması gereken emeklilerimiz yok; yetersiz beslenme sorunu yaşayan, okullarında ücretsiz öğle yemeği isteyen ilkökul çağındaki yavrularımız yok.

Ülkemizin dört bir yanından vatandaşlarımız seslerini duyurmaya çalışıyor. Bütçe bir avuç faizcinin değil milletin bütçesi olmalı diyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Yaz...

41.- Diyarbakır Milletvekili Mehmet Sait Yaz'ın, pazartesi günü Diyarbakır, Batman ve Şanlıurfa'da sağanak yağış sonucu meydana gelen sele ilişkin açıklaması

MEHMET SAİT YAZ (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Son zamanlarda memleketimiz ağır sanayi ve yerel musibetlerle karşılaşmaktadır. Geçtiğimiz pazartesi günü başta Diyarbakır'ın Bismil, Kulp, Silvan ilçeleri olmak üzere Batman ve Urfa illerinde sağanak yağış sonucu meydana gelen sellerde hayatlarını kaybeden kardeşlerimize Allah'tan rahmet, ailelerine sabırlar diliyorum.

Sel sonucu oluşan maddi zararlar devletimiz tarafından en kısa sürede tazmin edilecek ve yaralar elbette sarılacaktır. Bir ayette Rabb'imiz şöyle buyurmakta: “Başınıza gelen her musibet yaptıklarınızdan dolayıdır.” Bu vesileyle, meydana gelen her musibetten halk olarak, vatandaşlar olarak dersler çıkarmak ve tekrarını önlemek hepimizin sorumluluğudur.

Teşekkür ediyorum.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, son dönemde Türkiye'den İsrail'e deniz yoluyla yapılan taşımacılığın mahiyeti, miktarı ve Gazze'de yaşananlar üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla 22/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayyüce Türkeş Taş.

Buyurun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Adana) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum. Saadet Partisinin Türkiye'nin İsrail'e gönderdiği malların içeriği hakkında verdiği öneri sebebiyle söz almış bulunmaktayım.

Konuşmama başlamadan önce ben de Dış Hekimliği Günü'nü kutluyorum ve yurdumuzu yüceltmeye, cumhuriyetimizi yaşatmaya, milletimizi hak ettiği gibi muasır medeniyetler seviyesine taşımaya ant içen öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü'nü de şimdiden kutluyorum. Başöğretmenimiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, istiklal kahramanı öğretmenlerimizi, yüreğimizdeki acısı dinmeyen Aybuke Öğretmenimizi, Gaziantep'te kaybettiğimiz Ayşenur Öğretmenimizi ve tüm şehit öğretmenlerimizi bir kez daha saygıyla, sevgiyle ve rahmetle anıyorum, mekânları cennet olsun.

Dünya bildiğiniz gibi tam kırk yedi gündür insanlığa karşı başlatılan bir savaşı, bir soykırımı sadece izlemekte. Katil Netanyahu'nun karşısında hiç kimse hiçbir şey yapamıyor. O bombardımanın altında kadınlar, çocuklar, yaşlılar güvenli bir yere gitmenin yollarını arıyor ama nafile çünkü artık maalesef gözü dönmüş Netanyahu'nun karşısında güvenli bir yer kalmadı, Birleşmiş Milletlere ait binalar bile vuruluyor. Bakıma muhtaç insanların kaldığı hastaneler, kadınların, çocukların sığındığı okullar, ibadethaneler bombalanıyor. Tüm bu tablonun karşısında, Birleşmiş Milletler Genel Komiseri ise çıkıp Gazze'ye artık insani yardım sağlayamadıklarını, insanları artık koruyamadıklarını söylüyor, dünyanın insanlığını kaybetmiş olmasından şikâyet ediyor. Oysa Birleşmiş Milletler 20'nci yüzyılın ilk yarısında yaşanan savaşları bir daha yaşatmamak için, barışa yönelik tehditlerin tekrarlanmasını önlemek için uluslararası barışı ve güvenliği korumak ve kollamak için kurulmamış mıydı?

Konu soykırımı gelince ben burada Doğu Türkistan'daki mezalimden de bahsetmek istiyorum. Bugün Doğu Türkistan'da insan haklarının da ihlal edildiği apaçık ortadadır. Çin yönetiminin 1949 yılında Doğu Türkistan'ı işgal edip bu bölgeyi “kazanılmış topraklar” olarak adlandırdığı tarihten bu

yana 20 milyon Doğu Türkistanlı katledilmiştir. 2017 yılından itibaren de milyonlarca Uygur Türküne yönelik geniş çaplı tutuklamalar başlamıştır. Biz de Türk devleti olarak Doğu Türkistan'da olanlarla ilgili sağlıklı bilgi alabilmek adına Urumçi'de konsolosluk kurma fikrini konuşmalıyız. Türkiye'de yaşayan Uygur Türklerini Çin Büyükelçiliği aracılığıyla en azından önemli günlerde aileleriyle konuşturabilmeyi konuşmalıyız. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan ve hâli hazırda Doğu Türkistan'da kamplarda tutulanlarla ilgili Çin Hükümetinden bilgi talep etmeliyiz ya da onların iadesini istemeliyiz ve nerede zulüm varsa onun karşısında durmalı ve bu zulümleri sonlandırma için de tüm gücümüzle gereğini yapmalıyız diyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

AYYÜCE TÜRKEŞ TAŞ (Devamla) – Bu önergeyi de İYİ Parti olarak desteklediğimizi bildiriyorum.

Saygılarımı sunuyorum, teşekkürler. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Van Milletvekili Sayın Mahmut Dindar.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA MAHMUT DİNDAR (Van) – Değerli halklarımız, sayın milletvekilleri; tarihî sorunlara günlük yaklaşımlarla çözüm bulmak zordur. Filistin meselesinin tarihsel nedenleri göz ardı edilmemelidir. Buradan görüyoruz ki sorunlar çözülmedikçe bir sonraki aşamada daha ağır bir tablo ortaya çıkmaktadır. 7 Ekim itibarıyla yeniden şiddetlenen savaş her hafta binlerce sivilin yaşamını yitirmesine, on binlerin yaralanmasına ve engelli kalmasına neden olmaktadır. İşgalci İsrail devleti Filistin halkının tüm yaşam alanlarını, hastaneleri, sivil yerleşim yerlerini hedef almaktadır. İsrail'in bu saldırıları karşısında Türkiye dâhil birçok devlet gerekli diplomatik ve siyasi girişimleri, yeterli tepkiyi henüz ortaya koymamıştır. Herkesin devam eden bu savaşın durması ve yaşama hakkının korunması için gerçek bir çaba içinde olması gerekir. Savaş durumunda dahi belirli bir hukukun olması gerekir. Yeni dünya düzeninde Türkiye dâhil birçok devlet bu hukuku ihlal ettiği için bugün İsrail'e gereken tepkiyi gösterememektedir.

İsrail hükûmetinin bugün Filistin'de yaptığını AKP Hükûmeti Roboski'de, Cizre'de, Sur'da, Şengal'de, Mahmur'da, Rojova'da yıllardır yaptı ve yapıyor. Savaş uçaklarıyla sivilleri bombalayanlar bugün İsrail'e karşı sesini çıkaramaz hâldedir.

Değerli milletvekilleri, İsrail'e "terör devleti" diyen AKP iktidarı, ticari, siyasi, ekonomik açıdan İsrail ve NATO düzenine bağlı hâldedir. İsrail'in Birleşmiş Milletler, OECD ve diğer uluslararası kurumlara üyeliğine Türkiye hiçbir zaman karşı çıkmamıştır. Daha üç ay önce Erdoğan ve AKP iktidarı Netanyahu'yla görüşmeyi ve basına poz vermeyi diplomatik başarı olarak kamuoyuna sunmuştu. Gazze'de kırk altı gündür katliamlar devam ederken istihbarattan güvenliğe, savunmadan sanayiye birçok alanda Türkiye ile İsrail'in anlaşmaları ve ticareti devam etmektedir. Parasını aldığı sürece AKP Hükûmeti İsrail'in tüm hukuksuzluklarına susacaktır. Sivil bir katliam olan Mavi Marmara olayında da böyle olmuştu ve haklı olmasına rağmen Türkiye Hükûmeti para karşılığında susturulmuştu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

MAHMUT DİNDAR (Devamla) – Sayın Abdullah Öcalan'ın 1999 yılında Türkiye'ye uluslararası bir komployla getirilmesinde İsrail en önemli aktörlerden biri olduğu için Türkiye'nin İsrail'e diyet borcu bitmemiştir. Türkiye, Kürt meselesinin çözümünü demokratik yollarla değil, savaş politikalarıyla

çözmeye çalıştığından Gazze’de yaşanan devlet terörüne karşı gereken diplomatik, ticari ve siyasi tepkiyi verememektedir. Türkiye ile İsrail hükümetleri karşılıklı olarak katliamlara susmakta, diğer yandan ticaretlerine devam etmektedir. Türkiye, İsrail’e gerçek bir tepki verdiğinde İsrail de Türkiye’ye karşı aynı tepkiyi gösterecektir. Vekâlet savaşları sürdükçe egemenler her türlü ilişkilerine devam etmekte, savaşların bedelini halklar ödemektedir. Orta Doğu’da kalıcı bir barış için hem Kürtlerin hem de Filistinlilerin meselesinin çözülmesi gerekir.

Saygılarımla. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın Yunus Emre.

Buyurun Sayın Emre. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA YUNUS EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Saadet Partisi Grubu önerisini desteklediğimizi başlangıçta belirtmek istiyorum ve çok önemli bir öneri olduğunu not etmek istiyorum çünkü değerli arkadaşlarım, öneri metninde belirtildiği gibi Türkiye’nin İsrail’e gönderdiği malların içeriği ve miktarı ile Gazze’deki durum üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla bir Meclis araştırması yapılması isteniyor.

Değerli arkadaşlarım, şimdi birçok veri var paylaşabileceğimiz ama Türkiye’nin çelik ihracatı bakımından kimi verilerini paylaşmak istiyorum. Bakınız, Çelik İhracatçıları Birliğinin rakamlarına göre Türkiye’nin toplam çelik ihracatı 21 milyar dolar ve İsrail’e bir yılda 1,4 milyar dolar çelik ihraç edilmiş ve İsrail’in kullandığı çeliğin yüzde 65’inin Türkiye tarafından tedarik edildiği bu ilgili raporlarda kayıt altına alınıyor. Şimdi, bildiğiniz gibi, bir defa, çelik, silah endüstrisinin en temel girdisi. Avrupa’da da biliyorsunuz, savaşın engellenmesi için bir Avrupa bütünleşmesi düşüncesi ilk başta kömür ve çelik ortaklığıyla başlamıştı.

Değerli arkadaşlarım, şimdi, birtakım kahve ürünleri Türkiye’de, hava yollarında yasaklanıyor. Meclis kampüsünde kola sipariş etseniz, edemiyorsunuz. Arkadaşlar, kahve ya da kola çocukları öldürmüyor ama bu çelikle imal edilen silahlar binlerce çocuğu öldürdü. Şimdi, biz eğer gerçekten Meclis olarak Türkiye’nin kaderi üzerinde bir etkimiz var diye düşünüyorsak; dünyadaki gelişmeler önemli; bölgemizde huzur, barış önemli; kadınların, çocukların, sivillerin ölmemesi önemli diyorsak biz Meclis olarak böyle bir konuyu araştırmayacağız da ne iş yapacağız Allah aşkına? Ne iş yapacağız? Yani birazdan bir oylama yapılacak burada, Saadet Partisi grup önerisi hakkında gruplar oylarını kullanacaklar. Gerçekten, Adalet ve Kalkınma Partisi ve Milliyetçi Hareket Partisi milletvekillerine sormak istiyorum: Elinizi vicdanınıza koyun -böyle bir konuda Türkiye Büyük Millet Meclisi acaba-Türkiye’nin ihraç ettiği bu mallar, ürünler, bu hizmetler hangi amaçla kullanılıyor, oradaki savaş endüstrisine girdi oluşturuyor mu, oluşturmuyor mu, bu Meclis bunu incelemesin diye nasıl oy kullanacaksınız arkadaşlar? Nasıl oy kullanacaksınız?

ERHAN USTA (Samsun) – Kullanırlar.

YUNUS EMRE (Devamlı) – Ben yine de iyi niyetli olmak istiyorum. Milletvekillerinin oylarını vicdanlarıyla kullandığını düşünüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Çok iyimlersiniz Yunus Emre Bey.

YUNUS EMRE (Devamlı) – O bakımdan, tekrar bu öneriyi ve gerekçesini okumanızı istirham ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

YUNUS EMRE (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Bakın, arkadaşlar, dünyada bunun birçok örnekleri vardır, hatırlatmak istiyorum. Güney Afrika’da bir zulüm rejimi vardı -biliyorsunuz- Apartheid dönemi vardı. Apartheid karşısında ta 1960’lı yıllardan başlayan, onun karşısında bir hareket bütün dünyada etkili oldu. “Güney Afrika’yla yapılan ticaret incelenmeli, birtakım yaptırımlar uygulanmalı.” düşüncesi birçok ülkede o dönemlerde etkili oldu. Bugün, dünyanın karşısına geçip büyük bir katliam olduğunu söylüyoruz, “15 binden fazla insan hayatını kaybetti.” diyoruz, “6 binden fazla çocuk öldü.” diyoruz. Böyle bir manzara karşısında İsrail’in tedarik ettiği çeliğin yüzde 65’inin Türkiye’den gidiyor olması, Allah aşkına, bir mesele değil mi? Bu Meclis bunu araştırmayacaksa bu Meclis ne iş yapacak?

Ben bu soruyu tekrar hatırlatmak istiyorum ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beyaz, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz’ın, İstanbul’daki konutların kirasına ilişkin açıklaması

ERSİN BEYAZ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizde yaşanan ekonomik krizle birlikte artan enflasyon, vatandaşlarımızın barınma konusunda çok büyük sıkıntılar yaşamasına neden olmaktadır. AK PARTİ’nin göreve geldiği 2002 yılında konut sahibi olan vatandaşlarımızın oranı yüzde 73’tü, bu oran şimdi yüzde 56’lara düşmüştür. Konut fiyatlarında yaşanan rekor artışlar nedeniyle bugün İstanbul’da 100 metrekaare bir konutun aylık ortalama kirası 17 bin civarındadır. Milyonlarca vatandaşımız asgari ücretle çalışıyor; bu durum dikkate alındığında, geliriyle gıda ihtiyaçlarını dahi karşılamakta zorluk yaşayan İstanbulluların ev kiralayabilmesi ve yaşamlarını İstanbul’da sürdürmesi mümkün değildir. İstanbul’dan göç etmek ve başka şehirlerde yaşamak zorunda kalan vatandaşlarımızın sayısı her geçen gün artmaktadır. Bu olumsuz durumun başta istihdam ve üretim olmak üzere İstanbul ekonomisi üzerinde ciddi etkileri olacağı açıktır ve acilen önlem alınması gerekmektedir.

Teşekkürler.

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, son dönemde Türkiye’den İsrail’e deniz yoluyla yapılan taşımacılığın mahiyeti, miktarı ve Gazze’de yaşananlar üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla 22/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili Sayın Abdulkadir Emin Önen.

Buyurun Sayın Önen. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisinin Meclis araştırması açılması talebine ilişkin söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, İsrail’in Filistin halkı üzerinde gerçekleştirdiği devlet terörüne karşı ilk günden bu yana gerek Sayın Cumhurbaşkanımızın gerekse Dışişleri Bakanlığımızın, devlet politikası olarak Filistin’in mazlum halklarının yanında olduğunu belirtmek isterim ve bunun en güçlü savunucularından

birisi olduğunun da burada altını çizmek isterim. Ayrıca, insanlığın büyük bölümünün, devletlerinden bağımsız olarak, mazlum Filistin halkının ve insanlığın yanında olduğunu görüyoruz. Dünya kamuoyunda yapılan tüm gösterilerde bu çok aşikâr. Buradan İsrail'e karşı duran vicdan sahibi herkesi muhabbetle selamlıyoruz.

Sayın Başkan, Türkiye ilk andan bu yana kadar ateşkes ilan edilmesi ve insani yardımların Gazze'ye ulaştırılması şeklinde iki aşamalı bir politika izlemektedir. Bu çabaların sonucu olarak da bugün dört günlük bir geçici ateşkes sağlanmıştır. Burada Sayın Cumhurbaşkanımız ve Dışışleri Bakanımız elimizdeki bütün diplomatik araçları kullanarak Filistin davasını destekleyen, İsrail zulmüne karşı duran özellikle bölge dışındaki Güney Afrika'dan, Güney Amerika'dan, Afrika'nın diğer ülkelerinden, Avrupa'dan ve Asya Pasifik'ten ülkelerle bir araya gelmiştir; gerek telefon diplomasisiyle gerekse ülkelere yaptığı ziyaretlerde Sayın Cumhurbaşkanımızın da Sayın Dışışleri Bakanımızın da ilk gündemi bu olmuştur. Birleşmiş Milletlerde de diğer tüm platformlarda da benzer şekilde tüm diplomatik çabalarımızı yoğun bir şekilde sürdürmekteyiz.

Ülkemiz, Gazzeli kardeşlerimiz başta olmak üzere tüm Filistin halkının bir nebze de olsa yaralarına merhem olmak için Mısır makamlarıyla koordinasyon içinde yardım malzemelerini, doktorlarını, sağlıkçıları, AFAD ve Kızılay görevlilerini seferber etmekte. 13 Ekimden itibaren 11 uçakla 224 ton insani yardımı El Ariş Havalimanı'na sevk ettik. Mısır'a intikal eden 20 kişilik uzman ekibimiz hâlihazırda Gazze halkının ihtiyaç duyduğu sağlık malzemesi ve tıbbi cihazların tespitini bir yandan yapmaktadır. İnsani yardım malzemesinin deniz yoluyla Mısır'a intikaline yönelik planlama dâhilinde de ilk gemimiz İzmir'den hareket etti. Bu ilk seferler ağır iklim şartları sahra hastanesi, şişirilebilir sahra hastaneleri ve tıbbi donanımları ile araç, ilaç ve sarf malzemeleri, acil müdahale üniteleri, mobil mutfaklar, personel barınma üniteleri, jeneratörler, 20 adet ambulans, 2 adet UMKE aracımız ve 8 tır içme suyundan müteşekkil...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

13 Kasım'da El Ariş Havalimanı'na ulaştı.

Özetle, Gazze'de yaşanmakta olan insani krizin azaltılmasına yardımcı olmak ve çok zor koşullar altında yaşamını sürdürmeye çalışan sivillere destek olmak amacıyla ülkemiz tüm imkânlarını seferber etmiş durumdadır. Ayrıca geçen gün Sağlık Bakanımız da bildirdi, 88'i hasta olmak üzere 150 kişi şu an Türkiye'ye intikal etti ve tedavileri başladı.

Son olarak şunu da söylemek istiyorum değerli milletvekilleri: Türkiye-İsrail ilişkilerinin yetmiş dört yıllık bir geçmişi bulunmaktadır ve bu yetmiş dört yıl boyunca hepimizin bildiği gibi, birçok inişler ve çıkışlar yaşanmıştır, ilişkilerimizde yaşanan bu inişler hep İsrail'in Filistin'e yönelik zalim tutum ve uygulamalarından kaynaklanmıştır. Türkiye hiçbir zaman Filistin devletini ve haklarını savunmaktan geri durmamıştır, ödün vermemiştir ve bugün de bu durumdan farklı bir durum söz konusu değildir ve biz her platformda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULKADİR EMİN ÖNEN (Devamla) – ...Sayın Cumhurbaşkanımız başta olmak üzere tüm kurumlarımızla bu konudaki diplomatik girişimlere devam ediyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Öneriyi...

II.- YOKLAMA

(Saadet Partisi ve CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunmadan önce yoklama talebinizi karşılayacağım. Sayın Kaya, Sayın Şahin, Sayın Özbudun, Sayın Ün, Sayın Doğan, Sayın Kılıç, Sayın Kaya, Sayın Yamalı, Sayın Atmaca, Sayın Aydın, Sayın Torun, Sayın Karaman, Sayın Çalışkan, Sayın Enginyurt, Sayın Altıntaş, Sayın Emre, Sayın Arslan, Sayın Ertuğrul, Sayın Genç, Sayın Tüzün.

Yoklama için üç dakika süre vereceğim.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

CEMAL ENGİNYURT (İstanbul) – Başkanım, yetmezse bir üç dakika daha verin, üç dakika. Yani bu dakikaya gelmeyen Meclise niye geldi yani? Çalışmayacak adamın Mecliste ne işi var?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Siz buradasınız da niye girmiyorsunuz? Bizde herkes burada ama siz yoksunuz.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Vatandaş sizi Meclis çalışsın diye seçti. Siz niye çalıştırmıyorsunuz?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Madem buradaysanız gireceksiniz. “Buradayız ama yokuz.” Ne güzel iş!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Meclis çalışmayınca ne elde edeceksiniz? Vatandaş sizi Meclisi kapatın diye mi seçti?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Çıkın, dışarıda bekleyin o zaman, boşaltın burayı, dışarıda bekleyin.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Hayır, vicdanlı bütün milletvekilleri bu Genel Kurulda bulunsun diye fırsat tanıdık Sayın Vekilim, fırsat tanıdık, fırsat.

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Vatandaş sizi Meclisi kapatın diye mi seçti?

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Bak, sen buradasın, sen buradasın, bak, buradasın; niye girmiyorsun?

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Böyle bir oylama yapılırken dışarıda kimse bulunmasın diye sizlere fırsat tanıdık.

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Sen buradasın, niye girmiyorsun? O zaman çıkın, dışarıda bekleyin, çıkın, dışarıda bekleyin.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 16.11

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 16.27****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24’üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

II.- YOKLAMA

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubunun önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemi tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Yoklama işlemi başlatıyorum.

Pusula veren milletvekillerimiz buradan ayrılmasınlar.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

V.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- Saadet Partisi Grubunun, Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Bülent Kaya tarafından, son dönemde Türkiye’den İsrail’e deniz yoluyla yapılan taşımacılığın mahiyeti, miktarı ve Gazze’de yaşananlar üzerindeki etkisinin tespiti amacıyla 22/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Saadet Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Sayın Kaya, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

43.- İstanbul Milletvekili Bülent Kaya’nın, Saadet Partisi Grubu olarak yoklama taleplerinde bulunma nedenlerine ilişkin açıklaması

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Saadet Partisi olarak bir yoklama talebimiz olmuştu. Millet bizi buraya Meclisi çalıştırmak için gönderdi. Dolayısıyla, bizim yoklama talebimizin amacı da burada yeterli sayının bulunarak bu Meclis çalışmalarının devam ettirilmesi idi. Konumuz Gazze, hepimizin ortak hassasiyeti ama Genel Kurul çalışacak kadar sayıda milletvekilini burada bulunduramıyorsak Sayın Cumhurbaşkanımızın “Maaşlarınız helal olmaz.” uyarısını ben de Genel Kurula hatırlatarak saygılarımı sunuyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

V.- ÖNERİLER (Devam)*A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)*

2.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili Bilal Bilici ve 19 milletvekili tarafından, narenciye üretiminin ilk aşamasından ihracata kadarki süreçte yaşanan sorunların tespiti ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 21/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

BAŞKAN – İYİ Parti Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

22/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/11/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Erhan Usta

Samsun

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Adana Milletvekili Bilal Bilici ve 19 milletvekili tarafından narenciye üretiminin ilk aşamasından ihracata kadarki süreçte yaşanan sorunların tespiti ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 21/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 22/11/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ Parti Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Bilal Bilici.

Buyurun Sayın Bilici. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BİLAL BİLİCİ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz aldım ve narenciye üreticilerinin sıkıntıları hakkında konuşmamı gerçekleştireceğim.

Ülkemiz yılda ortalama 4,4 milyon narenciye üretimiyle dünya narenciye üreticisi ülkeler arasında önemli bir yere sahiptir.

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkanım, içeride çok gürültü var, duyamıyoruz hatibi.

BİLAL BİLİCİ (Devamla) – Diğer tarım ürünlerine göre katma değeri ve ihracatı yüksek bir ürün olan narenciyenin üretim, iç pazara sunum, ulaşım, lojistik ve ihracat gibi unsurlar dikkate alındığında ülkemiz ekonomisi açısından üzerinde önemle durulması gereken bir ürün olduğunu belirtmek istiyorum. Narenciye üreticileri artan üretim maliyetleri başta olmak üzere birçok olumsuzlukla mücadele etmektedir, üretici ürününü zararına satmaktadır. Çiftçimizin potansiyelini en üst seviyede kullanabilmesi durumunda mevcut narenciye ihracatından çok daha büyük bir getiriye ulaşacağımız açıktır. Narenciye hasadında eksiklik de vardır. Eksikliği hissedilen ise tarım işçilerinin yerini kayıt dışı çalışan yabancılar almıştır. Yabancı tarım işçilerinin sürekliliğinin olmaması ve iletişimde yaşanan güçlükler her hasat döneminde sektörün en büyük sıkıntısı olmaktadır. Bu durum, hasatta

makineleşmenin önemini ortaya koymaktadır. Modern yöntemlerin teşvik edilmesi, ihtiyaç duyulan teknoloji, ekipman desteğinin sağlanması ve somut sonuçlara ulaşacak destekleme programlarının bir an önce üreticiyle buluşturulması gerektiğinin altını çizmek istiyorum.

2023 ve 2024 yılı için olumlu hava koşulları narenciyede rekolteyi de yükseltmiştir ancak ihracatta yaşanması muhtemel sıkıntıların yükselen rekolteye rağmen üreticiyi endişelendirdiğini göz ardı edemeyiz. Turuncgiller hasadında sezon ortasına gelindiği hâlde henüz ürününü hiç satamayan binlerce çiftçimiz bulunmaktadır. Çiftçimizin üretim aşamasında bankalara ve piyasaya borçlandığından ürününü satamadığı için oldukça zor durumda kaldığını buradan bir kez daha vurguluyorum. Geçtiğimiz yıl, turuncgiller üretimimizin 1,9 milyon tonu ihraç edilirken yurt içi tüketime yaklaşık 3 milyon ton yeterli gelmiştir. Bu yılki 7 milyonluk rekolte, stok fazlası olacağını da göstermektedir. Artan üretim maliyetleri ve girdilere paralel olarak yükselen fiyat, dış pazarlarda ihracatçının rekabet olanağını da güçleştirmektedir. Ülke çıkarları açısından bakıldığında, işini hakkıyla ve yönetmeliklere uygun olarak yapan ihracatçının korunmasının da gerektiğini ifade etmek istiyorum.

Dalında kalma tehlikesi olan tüketim fazlası ürünlerin ihraç edilerek ekonomimize kazandırılmasının, turuncgiller üreten çiftçimizin üretime devam etmesi için ihracatta ton başına en az 2.800 TL destek verilmesinin ve rekabet gücünün artırılmasının gereksinimini dikkatinize sunuyorum. Tabii, bu desteğin zaman kaybetmeden açıklanması da son derece önemlidir. Narenciye ihracatında rekabet ettiğimiz ülkelerde rekoltenin yüksek gerçekleştiğine, ancak üreticilere verdikleri destek sayesinde fiyatlarını rekabetçi seviyelerde tutabildiklerine dikkat çekmek istiyorum.

İhracattaki bir başka sorun da KDV iadesinin alınmasında karşılaşılan gereksiz ve yıpratıcı prosedürlerdir. Bu prosedürler, personel, lojistik gibi artan giderler ihracatçıyı daha da zor durumda bırakmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

BİLAL BİLİCİ (Devamla) – El emeği, göz nuru ve alın teri üretimleriyle millî gelirimize katkı sunan çiftçimiz için her türlü destek şarttır ve her türlü desteği hak etmek durumundalardır. Biliyoruz ki üreticimize verilecek her destek aslında ekonomimize verilecek destektir. Türkiye dünya narenciye üretiminde ilk 10 ülke içerisinde. Tarım kenti Adana da “narenciye” denince akla gelen ilk şehirlerden biridir. Dolayısıyla Adana ve çevresinde her türlü narenciye işletme tesislerinin gelişmesi ve üretimin makineleşmesi için yatırım teşviklerinin de gerekliliğinin bir kez daha önemini ifade etmek istiyorum.

Saygılarımı sunuyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Suiçmez...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Trabzon Milletvekili Sibel Suiçmez'in, Koza Altın İşletmelerinin Trabzon'un Düzköy ilçesinde maden arama başvurusuna ilişkin açıklaması

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Koza Altın İşletmeleri Trabzon Düzköy ilçemiz sınırlarında Tonya, Maçka, Araklı ilçelerimizi de ilgilendirecek şekilde maden araması için başvurmuştur. Yöre halkı tarımı, hayvancılığı, yayla turizmini, dinî turizmi, pek çok endemik bitki türünü, Bern Sözleşmesi'yle koruma altına alınan birçok hayvan türünü, kadim Honefter Şenlikleri'ni yok edecek, suları, havayı ve yaşamı zehirleyecek maden aranmasını kabul etmiyor. Bu amaçla 24 Kasım Cuma günü Düzköy ilçe merkezinde yapılacak basın açıklamasına herkesi destek vermeye davet ediyorum.

Suyun, havanın, toprağın, yaylanın, meranın, hayvanın, bitkinin, kısaca yaşama ve kültüre damgasını vuran çevrenin partisi olmaz. Buradan Trabzon ilinin tüm milletvekillerine, Düzköylü olan Bakanımız Sayın Uraloğlu'na sesleniyorum: Gelin hep birlikte yaşamı ortadan kaldıracak bu maden aramasına “Hayır.” diyelim ve halkımızla birlikte bunu durduralım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SİBEL SUIÇMEZ (Trabzon) – Düzköylülerin sloganıyla bitiriyorum: “Düzköy, Maçka, Tonya; Koza yaylaya gelme!”

V.- ÖNERİLER (Devam)

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)

2.- İYİ Parti Grubunun, Adana Milletvekili Bilal Bilici ve 19 milletvekili tarafından, narenciye üretiminin ilk aşamasından ihracata kadarki süreçte yaşanan sorunların tespiti ve alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 21/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Antalya Milletvekili Sayın Şerafettin Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA ŞERAFETTİN KILIÇ (Antalya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu önerisi üzerine grubumuz adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bir buçuk aydır Gazze'yi bombalayan İsrail, 5 bini çocuk 13 binden fazla masum sivil katletmiştir. İsrail katliamlarını ara vermeksizin sürdürmektedir. Bizler şiddetini artıran zalimin yok olacağını biliyoruz; tıpkı firavunlar gibi, Nemrutlar gibi Allah'ın izniyle İsrail'in yok oluşu da yakındır ve muhakkaktır. Artık söylenecek söz kalmadı, İsrail zalim olmasına zalim de biz ne yapıyoruz? Mazlumun yanında ne kadar durabiliyoruz? Limanlarımızdan İsrail'e mal taşıyan gemileri durdurabildik mi? Lafla mazlumun yanında olmak dışında fiili tek bir icraatla devlet olarak zalimin karşısında olduğumuzu gösterebildik mi? Türkiye'nin tarihî misyonuna uygun davranın ama yapamıyorsunuz. Türkiye'miz terör devleti destekçisi olarak anılmayı hak etmiyor. Türkiye'miz büyük bir devlet ama iktidar olarak siz bir o kadar küçüksünüz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'miz bir tarım ülkesidir. Bu gerçeği sıklıkla hatırlatma gereği duyuyoruz. Zira bu gerçeğe uygun bir tarım ve hayvancılık planlaması yapılmadığını görüyoruz ve bunun ağır sonuçlarıyla karşı karşıyayız. Bugün tarıma elverişli iklimi ve verimli arazileri dolayısıyla tarımsal üretimde dünyanın bir numarası olması gereken ülkemizde vatandaşlarımız temel gıdaya ulaşamıyor. Üzülerken ifade ediyorum ki dünyada gıda enflasyonunun en yüksek olduğu 4'üncü ülke konumundayız. Gün geçtikçe vatandaşlarımızın gıdaya ulaşımı zorlaşmaktadır. Bakınız, gıda yardımı alan hane sayısı 2019'da 688 bin, 2020'de 1 milyon 154 bin, 2021'de 2 milyon 830 bin, 2022'de 3 milyon 472 bin seviyesine yükselmiş ve geldiğimiz nokta itibarıyla yaklaşık 4 milyon hane gıda yardımına muhtaç hâle gelmiştir. Bazı arkadaşlar “Şu kadar haneye gıda yardımı yapıyoruz.” diye bunu övünerek ifade etmeye çalışıyorlar. Lütfen kendinize gelin; bu, övünülecek bir şey değildir. Sosyal devlet daha fazla kişiye yardım etmeyi değil yardıma muhtaçlığı ortadan kaldırmayı hedefler. Victor Hugo'nun ifadesiyle, siz yardım edilmiş yoksullar istiyorsunuz, biz ise ortadan kaldırılmış yoksulluk; o yüzden anlaşıyoruz. Tarım demek gıda demektir dolayısıyla tarımsal üretim gerçekleştirilmeden gıda enflasyonu önlenemez.

Değerli milletvekilleri, narenciye denildi mi Antalya'mız akla ilk gelen şehirlerimizden bir tanesidir. Sadece narenciye ürünleri alanında değil genel olarak turizm, tarım ve ticaret şehrimiz olan Antalya'mız millî gelire en büyük katkısı sunan illerimizin başında gelmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ŞERAFETTİN KILIÇ (Devamla) – Bu zenginliğine rağmen Antalya'mız yatırımlar hususunda ikinci plana atılmış ve hâlihazırda birçok problemle baş başa bırakılmıştır. Yanlış ve yetersiz yatırımlardan dolayı Antalya'mız ekonomimize sağlayacağı katkı açısından potansiyelinin altında kalmaktadır. Bugün narenciye üreticilerimiz sadece Antalya'da veya Adana'da değil bölgenin tamamında ciddi problemler yaşamaktadır. Devlet hem üreticiyi hem de tüketiciyi koruyacak tedbirleri almakla mükelleftir fakat maalesef bunun gereğinin yapılmadığını görüyoruz. Maliyetler artmış olmasına rağmen geçen sene bahçede 7 lira olan limon bu sene 2 liraya kadar düşmüştür. Bu şartlarda üreticinin üretime devam edebilmesi mümkün görünmemektedir. Bakınız, değerli arkadaşlar, narenciye üreticileri değil mısır, şeker pancarı, buğday, zeytin başta olmak üzere neredeyse bütün üreticilerimiz feryat etmektedir. Bölgemizde önemli bir ihracat geliri getiren narenciye üreticilerimizin karşılaştığı problemlerin tespit edilmesi ve bu sorunların ortadan kaldırılması açısından öneriyi değerli buluyor ve destekliyoruz.

Bu vesileyle Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Ağrı Milletvekili Sayın Nejla Demir.

Buyurun Sayın Demir. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA NEJLA DEMİR (Ağrı) – Genel Kurulu ve halklarımızı selamlıyorum.

1980'lerden itibaren uygulanan ve AKP'yle kurumsallaşan neoliberal politikaların en büyük yıkıcı etkisi tarımsal üretim, gıda ve hayvancılık politikaları bağlamında çiftçiler ve tüketiciler üzerinde yaşanmıştır. Özellikle birbirinin ardılı olan ve temel amacı çiftçiye sermaye karşısında yalnızlaştıran yasal düzenlemeler sermayenin çiftçiler üzerindeki tahakkümünü kolaylaştırmıştır. 2022'de 1 milyon 940 bin ton narenciye ihracatıyla 904 milyon 18 bin dolarlık döviz girdisi elde etmemize rağmen, Hükümet sektörde yaşanan sorunları çözemiyor. Narenciye üreticilerimiz artan maliyetler ve etkili desteklemelerin eksikliği gibi zorluklarla karşı karşıyadır. Bu nedenle, narenciye üreticilerinin ve ihracatçıların karşılaştığı engellerin kaldırılması, gerekli desteklerin sağlanması gerektiği kanaatindeyiz.

Seçim bölgede tarım sektörünün önemli bir bileşeni olan şeker pancarı üreticilerinin yaşadığı sorunlara dikkatinizi çekmek istiyorum. Ağrı Patnos ve Muş Malazgirt bölgelerindeki üreticilerimiz kronikleşen sorunlarla mücadele etmeye devam ediyor. Her yıl olduğu gibi bu yıl da Patnos ve Malazgirt ülkemizin şeker pancarı üretiminde kilit bölgeler olarak öne çıkıyor. Maalesef bu 2 bölgede yetişen şeker pancarı mahsulleri çiftçimizin yaşadığı zorluklar sebebiyle tarlada beklemekte ve işlenememektedir. Patnos ve Malazgirt bölgelerinin şeker pancarı üreticileri ürünlerini Ağrı Şeker Fabrikasına teslim etmek için yola çıktıklarında günlerce süren sıralar ve hasadın yapılamadığı yoğun yağışlar nedeniyle aksaklıklarla karşılaşılıyorlar. Bu durum her yıl tekrar eden bir sorun hâline gelmiş durumdadır. Çiftçilerimiz emeklerinin karşılığı olan şeker pancarını fabrikaya teslim etmekte zorlanıyor, günlerce kamyonlarda bekleyen ve kapasite yetersizliği sebebiyle zamanında işlenemeyen

ürünler ciddi bir sorun teşkil etmektedir. Şeker pancarı üreticileri milyonlarca ton şeker pancarının tarlada kaldığını ve tonlarca ürünün kamyonlarda ve Ağrı Şeker Fabrikasının çamur deryasına dönen bahçesinde bekletildiğini ifade ediyor.

Bize Batman'dan ulaşan tütün üreticileri bir yıl boyunca emek vererek yetiştirdikleri tütüne özel şirketlerin kilo başına 70 ila 80 TL fiyat önerdiğini belirtiyor ancak çiftçiler maliyetlerini karşılamak adına en azından kilo başına 140 ila 150 TL arasında bir fiyat talep ediyor. Batman'da yaklaşık 10 bin aile geçimini tütün üretimiyle sağlıyor...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

NEJLA DEMİR (Devamla) – ...ancak çiftçilerin emeklerinin karşılığını almaması ve tüccarlara mahkûm edilmesi endişe verici bir durum. Bu anlayışa son verilmesi ve çiftçilerin emeklerinin adil bir şekilde karşılanması için Tarım ve Orman Bakanlığından acil önlemler almasını, çiftçilerimizin sorunlarını çözmek adına girişimlerde bulunmasını talep ediyoruz.

Teşekkür ederim. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Adana Milletvekili Sayın Ayhan Barut.

Buyurun Sayın Barut. (CHP sıralarından alkışlar)

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Limon bedava Ayhan, atabilirsın gelirken.

CHP GRUBU ADINA AYHAN BARUT (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Partinin grup önerisi üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Şimdi, burada, İYİ Partinin narenciyeyle ilgili önerisini, narenciyeyle ilgili bir konuyu, öneriyi konuşuyoruz. Bizi izleyen binlerce yurttaşımız, narenciye üreticimiz buradan bir sonuç çıkacağını düşünüyor ama ben şimdiden peşinen söyleyeyim; sadece konuşuyoruz, söylüyoruz, iktidar dinliyor ama bir çözüm üretmiyor. Maalesef, Cumhurbaşkanlığı'nın oylarıyla reddediliyor. Çiftçilerimize mesajım -üzüntüm olarak söylüyorum- buradan da yine bir şey çıkmayacağı. Bu konuda aslında ilk cümlem şudur: Narenciyedeki yangını söndürün, bu yangın üflemeyle sönmez, narenciye üreticileri şu anda perişan. Özellikle narenciyede olduğu gibi diğer tarım alanlarındaki çiftçilerimizin de durumu perişan. Şu anda çiftçinin kapısına alacaklı dayanmış; bütün traktörü, evi, bağı, bahçesi haciz altında ve bu işin içerisinde nasıl çıkabiliriz diye düşünüyorlar.

Değerli arkadaşlar, bu ürünler kolay kolay yetişmiyor, bu limon, bu mandalina... Sadece limon değil mandalina da portakal da pamuk da mısır da aynı durumda. Bu tarım ürünleri Çukurova'da ya da diğer yetişen illerdeki yerlerde sarı sıcak, 40 derece sarı sıcak altında yetişiyor; elleri nasırlı çiftçilerimiz yetiştiriyor ve yüksek maliyete yetişiyor. Bu narenciye ürünü Türkiye'de 6 milyon ton civarında üretiliyor ve bunun da 1,9 milyon tonu ihraç ediliyor yani yaklaşık 1 milyar dolar civarında para ülke ekonomisine döviz girdisi sağlıyorlar ama şu anda narenciye üreticileri, maalesef, değerli arkadaşlar, kahrından ağaçlarını söküyorlar, kestiriyorlar. Hem mandalina hem de limon... Şu limonun kiloda 6 lira, 7 lira maliyeti var. Şu anda narenciye üreticisi, limon üreticisi bu limonu beş bedelle satmaya çalışıyor, yine alan yok; dolayısıyla işçi parası vererek limonunu kestiriyor yerine başka bir ürün ikame etmek için ya da kesmeyenler de işçi parasını verip üzerindeki meyveyi boşaltıp önümüzdeki yıl bunun tekrar bakımını sağlamak, tekrar yeni bir gelir getirmek için bir umutla bir hevesle bekliyor ama maalesef AK PARTİ iktidarı döneminde üreticilerimiz, çiftçilerimiz kazanamaz durumda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

AYHAN BARUT (Devamla) – Dolayısıyla çiftçimize, üreticilerimize destek vermek gerekiyor. Hani halk arasında bir tabir var “Limon tansiyonu düşürür.” diye ama bu yıl limon, limon üreticisinin tansiyonunu maalesef yükseltti. Gelin, buradan çağrı yapıyorum, limon üreticisine narenciyede hiç değilse -yağlı tohumlarda olduğu gibi- ton başına 3 bin lira destek ya da ihracatçıya destek verelim ki çiftçinin tansiyonu biraz düzelsin, onlara biraz moral motivasyon gelsin. Ayrıca, eğer ihracatta bir tıkanıklık yaşıyorsanız -Kuzey ülkelerine daha çok bu ihraç ediliyor- başka pazarlar arayalım, Uzak Doğu’ya gidelim; bu konuyla ilgili Çin var, çok büyük tüketimleri olan Çin’e gidelim. Orada, Ticaret Bakanlığı, Tarım Bakanlığı bu konuyla ilgili, narenciyenin pazarlanmasıyla ilgili, ihracatçıyla ilgili bu pazarları mutlaka açması gerekiyor diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Mersin Milletvekili Sayın Ali Kıratlı.

Buyurun Sayın Kıratlı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ALİ KIRATLI (Mersin) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; seçim bölgem Mersin narenciye üretiminde ülkemizde çok önemli bir yer tutmaktadır. Mersin ilimizde, 2022 yılı TÜİK rakamlarına göre 362 bin dekar alanda 885 bin ton turuncuğil üretimi gerçekleştirilmiştir, bu üretimin yarısından fazlasını limon üretimi oluşturmaktadır. 2022 yılı TÜİK rakamlarına göre Türkiye’de üretilen 1 milyon 323 bin ton limon üretiminin 615 bin tonu Mersin ilimizden karşılanmıştır. İlimiz, limon üretimiyle Türkiye sıralamasında yüzde 46’yla 1’inci sırada bulunmaktadır. İlimizde limon üretimi toplamda 234 bin dekarlık bir alanda yapılmaktadır. İlimizde limon üretimi hemen hemen bütün ilçelerimizde yapılmakla birlikte, en çok üretim Erdemli ilçemizedir; Tarsus, Mezitli, Akdeniz ve Silifke’de önemli ölçüde limon üretim yapılmaktadır. 2023 yılı rekolte tahminine göre ilimizde toplamda 373.771 dekar alanda 1 milyon 663 bin ton turuncuğil rekoltesi yani bir önceki yıla göre yüzde 88 artış beklenmektedir. Limonda ise rekoltenin 234.315 dekar alanda yani yüzde 74 artışla 1 milyon 70 bin ton olacağı tahmin edilmektedir. 2022 yılı itibarıyla Zirai Karantina Müdürlüğü verilerine göre toplam limon ihracatımız 283 bin ton olarak gerçekleşmiş olup sadece Rusya Federasyonu’na yapılan limon ihracatı 75 bin tondur.

İlimizde limon hasadı eylül ayında erkenci mayer çeşidiyle başlamakta, dikenli grubu çeşitler de kasım, şubat aylarına kadar devam etmektedir. Kesim ve İhraç Komisyonunca 2023-2024 üretim sezonu için 8 Eylül 2023 tarihinden itibaren mayer limonu çeşidinin hasadına, 15 Eylül 2023 tarihinden itibaren ihracatına; enterdonat limon çeşidinin 21 Eylül 2023 tarihinden itibaren kesimine, 28 Eylül 2023 tarihinden itibaren ihracatına izin verilmiştir. Limon ve portakal çeşitlerinin gerekli olgunluğa eriştiği tespit edildiğinden Turuncuğil Kesim ve İhraç Tarihlerini Belirleme Komisyonunca 15 Kasım 2023 tarihinde kesimine, 21 Kasım 2023 tarihinde ihracatına karar verilmiştir.

Sayın milletvekilleri, limon ihracatçısı bütün ülkelerde benzer sıkıntılar yaşanmaktadır. İspanya’da limon fiyatı 28 euro cente kadar gerilemiştir. Yurt dışı ihracat fiyatları ise mayer limonda 50-55 cent, enterdonat limonda ise 60-64 cent arasında pazarlanmaktadır. İlimizde 2023 yılında 72 bin dekar alanda 310 bin ton mandalina, 61 bin dekar alanda 258 bin ton portakal, 5 bin dekar alanda 25 bin ton altıntop rekoltesi beklenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ALİ KIRATLI (Devamla) – Narenciye üreticisini desteklemek için 2022 yılında Ticaret Bakanlığınca ihracatta kilo başına 1 TL ödeme yapılmıştır. Yine, üreticilerimizin en büyük girdi sorunu olan sulama maliyetlerini azaltmak için narenciye dâhil tüm çiftçilerimize yüzde 50 sulama desteği

yapılmaktadır. Tarım ve Orman Bakanlığımızca iyi tarım uygulamaları kapsamında dekar başına 90 TL destek verildiği gibi, biyolojik ve biyoteknik mücadele kapsamında da dekar başına 650 TL ödeme yapılmaktadır.

İlimizde limon ihracatına izin verildiği 15 Eylül 2023 tarihinden bugüne kadar 246 firma toplamda 93 bin ton turuncğiller ihracatı gerçekleştirmiştir, bu rakamın yaklaşık 60 bin tonu sadece limon ihracatıdır. 2023-24 ihracat sezonu haziran ayına kadar devam edecek olup ihracat miktarımız bir önceki sezonu geçecektir.

Sayın milletvekilleri, aynı zamanda ben de bir narenciye üreticisiyim, bir narenciye ağacının nasıl yetiştiğini çok iyi bilirim. Narenciye üreticilerimizi çok iyi anladığımı ifade etmek istiyorum, üreticilerimizin bu yıl yaşadığı sıkıntıları biliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ KIRATLI (Devamla) – Özellikle bu sıkıntıların çözümü için sektör temsilcilerimizle birlikte ilgili bakanlıklarımızı ziyaret ederek sahadaki üreticilerimizin sorunlarını paylaştık. İnşallah, çözümü noktasında sonuç alacağımıza inanıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

3.- HEDEP Grubunun, Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kara para aklamanın yaygınlaşmasının nedenlerinin araştırılması amacıyla 22/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

22/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/11/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Hakkı Saruhan Oluç

Antalya

Grup Başkan Vekili

Öneri:

22 Kasım 2023 tarihinde Erzurum Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Daniş Beştaş ve Antalya Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından (2990 grup numaralı) kara para aklamanın yaygınlaşmasının nedenlerinin araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 22/11/2023 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Diyarbakır Milletvekili Sayın Ceylan Akça Cüpolo.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

HEDEP GRUBU ADINA CEYLAN AKÇA CUPOLO (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce Diyarbakır ve Batman’da yaşanan seller sonucunda yaşamını yitiren bütün yurttaşları saygıyla anıyorum, ailelerine başsağlığı diliyorum ama bu seli hatırlarken bu sele neden olan yolsuzluğu, bu yolsuzluğun doğurduğu kara parayı, bu kara paranın amlandığı belediyeleri, kayyumla yönetilen belediyeleri de tekrar hatırlatmak istiyorum.

Bildiğiniz üzere -aslında dün tam üç yıl oldu- üç yıl önce Türkiye BM’nin FATF gücü tarafından gri listeye alındı. Hem kara paranın aklanması hem de terörizmin finansmanı konusunda alamadığı önlemler, alamadığı denetlemeler sebebiyle bu listeye alınmıştı. O zaman, üç yıl önce bu mesele BM’nin gündeminden çıkınca bu Meclis alelacele bir kanun teklifi getirdi. 24 Aralık 2021’de de adına “Kitle İmha Silahlarının Yayılmasının Finansmanının Önlenmesine İlişkin...” Böyle devasa korkunç bir isimle bir tane yasa teklifi getirildi. Bu teklifin içinde, insan “İşte, herhâlde IŞİD’i besleyen kanalları, IŞİD’e para aktaran kanalları kesecekler; El Kaide’ye giden parayı kesecekler.” derken baktık ki altından o dönemin İçişleri Bakanı olan Süleyman Soylu’ya derneklerin çalışmalarını, faaliyetlerini kısıtlayacak; insanlara “terörizm” sosuyla suçlamalarda bulunacak ve bu derneklerin faaliyetlerini sekteye uğratacak yetkiler verilmişti. O yasa Ocak 2021 itibarıyla da uygulamaya girdi.

Şimdi, terörizm bu ülkede öyle absürt bir şey ki mesela son dört gün içinde bana en az 5 defa “terörist” dendi, en son bugün dendi, çok komikti. Mesela bugün nasıl terörist oldum? İstanbul Sözleşmesi’nden bahsediyorduk, Danimarka’dan bir heyet gelmişti, bu heyet İstanbul Sözleşmesi’yle ilgili bir soru sordu. Ben de sözleşmeye konu olan kararın bir AİHM kararı olduğunu; bu AİHM kararının Diyarbakırlı, soyadı “Opuz” olan “Nahide Opuz” isimli bir kadının annesinin ölümünden sonra AİHM’in bir karar aldığını ve bu kararla aslında İstanbul Sözleşmesi’nin oluşturulduğunu söyledim. İktidar partisine üye bir milletvekili dedi ki: “Teröristler İstanbul Sözleşmesi’ni istismar ediyorlar.” Bugün de terörist oldum.

Şimdi, böyle sürekli “terörist” diyenler, şöyle, coğrafik olarak çok absürt bir konumdalar. Şimdi, İran yaptırımlar altında, Rusya yaptırımlar altında. Örneğin, bakın, Washington Post çok yakın zamanda bir rapor yayınladı ve dedi ki: “Avrupa Birliği Rusya’ya yaptırımlar uygulanıyor. Bu yaptırımlar sebebiyle Rus petrolü Avrupa’ya gidemiyor.” Ne yapıyorlar bunun yerine? Türkiye’de Hatay Dörtöl’a geliyor, Hatay Dörtöl’da ona bir ambalaj yapılıyor, o ambalajdan hemen nereye gidiyor? Yunanistan’a, oradan da Avrupa’ya dağılıyor.

Şimdi, hatırlarsınız, çok değil, 3 bakan vardı yargılanmaları için, soruşturulmaları için gensoru verilmişti. Tam arkamda gülerek poz vermişlerdi. Kara para aklamaktan haklarında korkunç iddialar olan, kanıtlar olan 3 bakan burada güle güle kutunun içine ne yapmışlardı? Oylarını atmışlardı.

Son günlerde gündemimize düşen başka bir şey var. Bu güzellik merkezleri üzerinden bir kara para amlandığını görüyoruz ve kötü olan bunun sulandırılması, bu konunun sulandırılması. Neyle sulandırılıyor? İşte, sosyal medya fenomenleridir, Cicişlerdir, şöyledir böyledir denerek aslında korkunç bir suçu gizleme çabası görüyoruz. Burada kara para aklama ağına dâhil olmuş bürokratlar var, siyasetçiler var. Örneğin bu para nereden geliyor? Bu sosyal medya ünlüleri kimin parasını akıyorlar? MASAK bunu hiç tespit etmedi mi? MASAK gidiyor, mesela, neyle uğraşiyor? İşte, TJA’lı kadın aktivistlerin annelerinin, babalarının ona gönderdiği 100 lirayı takip ediyor. Mesela MASAK bu kadar çok takipçili olan kişilerin sosyal medya hesaplarında dönen bu paranın nereden geldiğine neden bakmıyor da gidiyor mesela TJA’lı kadın aktivistin, kadın cinayetlerine karşı faaliyet yürüten kadınların annelerinin, babalarının gönderdiği 100 liranın peşinde koşuyor? Demek ki MASAK’ın derdi bu değil.

Yine, aynı şekilde son günlerde şunu görüyoruz: Yargıda korkunç bir çürümenin olduğunu görüyoruz. Bu yargı ağının kara para aklama ağına karışmış kişileri akladığını görüyoruz. Örneğin buradan bir çağrı yapıyorum: Gelin, haksız şekilde zenginleşen, absürt bir şekilde zenginleşen savcılar, hâkimleri araştıralım. Nasıl yapıyor bu kadar kişi, bu kadar kara parayı nasıl akılıyorlar? Bunu araştıralım. Mesela Ata Dedeler var, biliyorsunuz, Kobani dosyasındaydılar, bir çeteydiler; o çete alındı, şimdi başka bir heyetle bu dosya devam ediyor. Mesela Savcı Davut Yılmaz vardı, ne yapıyordu? Buraya sığınmış insanları alıp İran istihbaratına teslimi karşılığında korkunç paralar kazanmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – Bir dakika içinde toplayacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – Mesela, Davut Yılmaz’la birlikte yargılanan bir grup Türk vatandaşı da var, bunlar savunma sanayisi içinde. Örneğin, bunlar savunma sanayisini kullanarak ne kadar kara para akılıyorlar? Bunu araştırmak istemez misiniz? Bu kişiler orduyla anlaşma yapıyor, bu kişiler poliseviyle anlaşma yapıyor ve eğer isterseniz, sonrasında isimlerini veririm size ya da iddianamesi zaten kamuoyuna yansıdı, bakarsınız. Mesela, bunlar kara parayı nasıl akıyor?

Şimdi “3Y” formülü demiştiniz ya, işte “Yoksulluk, yolsuzluk, bunlarla başa çıkacağız. Bütün hedefimiz budur.” demiştiniz. Bu samimiyet varsa birazdan bu önerge için ellerinizin kalktığını görmek isterim. Ben, örneğin, kendi seçim bölgem olan Diyarbakır’daki halka söyleyeceğim, kara para aklanıyor, siz yoksullaşıyorsunuz, sizin cebinizden, boğazınızdan eksiliyor ve bu eksilme olurken, bazıları haksız şekilde zenginleşirken, bazıları yetimin hakkını yerken bunların eli kalkmadı diye sizi tek tek, isim isim sayacağım, kendi seçmenlerime sayacağım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CEYLAN AKÇA CUPOLO (Devamla) – O yüzden, umuyorum ki buna “evet” diyeceksiniz, umuyorum ki kara paranın kaynağını araştırmaya “tamam” diyeceksiniz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Sayın İsa Mesih Şahin.

Buyurun Sayın Şahin. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HEDEP Grubunun vermiş olduğu önergeyle ilgili grubumuz adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, kara para aklamayı konuşacağız, kara para konusunu konuşacağız. Nereden geliyor bu isim, paranın rengi kara değil, farklı renklerde ama nereden geliyor? Tabii, kimisinin cebinden 5 lira, 10 lira çıkar; kimisinin cebinden de dolarlar, eurolar çıkar; bu da ayrı bir konu.

Evet, paranın rengini kara hâle getiren zihniyetlerdir, insanların tamahkârlığıdır. Ben geçen gün Mecliste bir atasözünü dile getirdim, yine dile getirmek istiyorum: “Tamahkâr ile sahtekâr birbirini çabuk bulur.” diye bir atasözü var. Tamahkâr: Aşırı isteyen, bir şeyi ölçsüz isteyen. Eğer siyasetçinin, devlet adamının kişiliği, siyasi kişiliği ilkeler üzerinden şekillenmemişse siyasetçi, devlet adamı süreç içerisinde bir şeylere tamah ediyor, bir şeyleri aşırı bir şekilde istiyor. Örneğin, paraya tamah ediyor, paranın esiri oluyor; güce, koltuğa, iktidara tamah ediyor, bunların esiri oluyor; sonra, kendisine göre kazanım olarak gördüğü bu değerleri -bize göre zaafır- kaybetmemek için de her türlü ilkesizliğe, hukuksuzluğa başvuruyor. Bir yerden sonra devlet adamının, siyasetçinin bu ilkesizlik içerisinde, bu tamahkârlık içerisinde yolu kötü düzenin, kirli düzenin adamı sahtekârla kesişiyor. Şimdi “Tamahkâr ile sahtekâr birbirini çabuk bulur.” dediğimiz söz de burada anlam kazanıyor.

Şimdi, değerli milletvekilleri, şu anda yaşadığımız sorun bir zihniyet sorunudur, maalesef bir iklim sorunudur ve biz bu iklimi değiştirmedikten sonra Türkiye’de hiçbir şeyi değiştiremeyiz. Kara paranın kaynağı nedir? Yolsuzluklardır, uyuşturucu gibi olumsuz şeylerdir. Buna müsaade edenler, bu işi yapanlar nereden güç alırlar? Açık söylüyorum: Ya arkasında siyaset kurumu vardır ya da arkasında maliye, yargı gibi dayanak bulabileceği yerler vardır. Birileri işini doğru yapmıyorsa ya da birileri işini samimiyetsiz yapıyorsa “kara para” dediğimiz şey orada ortaya çıkar.

Az önce HEDEP grup sözcüsü yolsuzluklardan gelen paraların aklandığından bahsetti; evet, sorun da burada değerli milletvekilleri. Şimdi, biz Maliye Bakanına soruyoruz: Son dönemlerde magazinleşen, magazin hâline gelen konularda bir şeylerin üzerine gidiliyor; ya diğerleri? Magazin hâline gelen konuları öğreniyoruz bir şekilde, ya öğrenemediklerimiz? Arkadaşlar, on beş yirmi gün öncesine kadar, Polat çiftinin haberleri yansıyana kadar Türkiye’de bu konu konuşulmuyordu. Biz her zaman konuşuyoruz da bu olumsuzlukları ancak magazin hâline gelen bir şeyden sonra Maliye konunun üzerine gitti ve şu an bu konuyu konuşuyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (Devamla) – Bizim buradaki söylemek istediğimiz şey, bu konuya bir zihniyet değişimiyle ancak bakabiliriz, bu konunun üzerine ancak bir zihniyet değişimiyle gidebiliriz.

Şimdi, mevcut İçişleri Bakanı bir önceki dönemin bütün dönemini sorgulayan, âdeti bir önceki dönemi de “devrisabık” ilan edecek şekilde bir önceki dönemin üzerine gidiyor. Allah aşkına, ben buradaki iktidar partisindeki arkadaşların vicdanına şu soruyu soruyorum: Arkadaşlar, bu kadar çete nasıl türedi? Şu an İçişleri Bakanının mücadele ettiği bu kadar çete nerede türedi yani hangi dönemde türedi? Bu sorunun cevabını iktidar partisindeki arkadaşlar vermek zorundadır.

Bir soru da Sayın İçişleri Bakanına: İstanbul’da Valilik yaptınız. İstanbul’da her gün çetelere operasyon yapıyorsunuz bugün. Beş yıl Valilik yaptınız, Valilik yaparken bu çeteler nasıl türedi? Bu soru da size Sayın İçişleri Bakanı.

Tekraren, zihniyet değişimi olmadan hiçbir şeyi değiştiremeyiz diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Balıkesir Milletvekili Sayın Turhan Çömez.

Buyurun Sayın Çömez. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA TURHAN ÇÖMEZ (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yasa dışı yollardan elde edilmiş para “kara para” ya da “kirlî para” olarak adlandırılıyor. Aslına bakarsanız, kara ya da kirlî olan paranın kendisi değil, asıl onu yasa dışı yollardan kriminal faaliyetlerle suç işleyerek elde edenlerdir. Modern dünyaya ya da gelişmiş ülkelere baktığımızda kara parayla mücadelenin çok ciddiye alındığına tanık oluyoruz, elbette bunun bir nedeni var; çünkü kara para bir yerde varsa onu illegal yollardan elde edenler de vardır ve bu illegal yapıların olduğu yerde yasaların gücü ve etkinliği azalır, yerine çetelerin, organize suç örgütlerinin ve hatta terör örgütlerinin sözü geçmeye başlar. Tabii, bunların kendi başlarına hareket etmeleri doğal olarak mümkün değildir. Bunların mutlaka devlet otoritesi içinde, özellikle emniyet ve yargı bürokrasisinde ve kaçınılmaz olarak da siyaset kurumu içinde bağlantıları vardır. Kriminal yollardan elde edilen para, bu gruplar arasında pay edilirken devlet otoritesi giderek zaafa uğrar ve yavaş yavaş illegal yapıların, suç örgütlerinin sözü geçmeye başlar. Yanı sıra, böyle bir ortamda var olamayacağını gören; bilgisini, birikimini, emeğini

ve alın terini ortaya koyarak para kazanan ve kazandığının vergisini verenler kendilerini güvensiz hissetmeye başlar ve o alandan yavaş yavaş çekilirler. O nedenle “Kırlı para temiz parayı kovar.” denilir ve yasal yollardan para kazananlar rekabet şansları kalmadığı için o alandan uzaklaşırlar.

Ne yazık ki son yıllarda ülkemiz, uluslararası suç örgütlerinin, küresel mafyanın cirrit attığı bir yer hâline geldi. “Dünyanın en tehlikeli suç örgütü liderlerini yakaladık, polisler eşliğinde ülkesine deport ettik.” denildi, adamın İstanbul’un göbeğinde çatışmada öldürüldüğü ortaya çıktı. Avrupa’ya uyuşturucu sokmaya çalışan, kırmızı bültenle aranan birisinin 250 bin doları bastırıp İstanbul’dan ev aldığı ortaya çıktı, örnekler çok. Peki, niye burada bu çeteler? Çünkü kriminal faaliyetlerini rahatlıkla sürdürebiliyorlar. Çünkü devlet içinde uzantıları var, bağlantıları var. İşte bu örneklerin her geçen gün arttığı ülkemizde insanlarımız gelecek kaygısı yaşıyor, çocukları için endişe ediyor ve ülkeyi terk ediyorlar. Son on yılda giden hekim sayımız 15 bine yaklaştı, 30 binin üzerinde yazılımcı ise ülkemizi terk etti.

Değerli arkadaşlar, işte bu manzaradan dolayıdır ki Türkiye gri listededir, bunun içindir ki Küresel Organize Suç Endeksi 2023 Raporu’nda Türkiye Avrupa’nın en kötüsüdür; işte bunun içindir ki Volkswagen, LG, Tesla yatırım yapmaktan vazgeçmiştir; Mazda, Honda ülkeyi terk etmiştir; BP çekilme, HSBC de şube sayısını azaltma kararı vermiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

TURHAN ÇÖMEZ (Devamla) – Türkiye’nin gerçek bir hukuk devleti olmaya, demokrasinin kurum ve kurallarını işletmeye; şeffaf, denetlenebilir ve hesap veren bir devlet anlayışıyla yönetilmeye ihtiyacı vardır. Kırlı paraya bel bağlayarak günü kurtarmaya çalışabilirsiniz ama o kırlı paranın ve onun kırlı sahiplerinin olduğu yerde temiz insanlar, temiz yapılar kalmaz ve siz de kapı kapı dolaşp küresel tefecilerin önünde para aramak zorunda kalırsınız.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Karabük Milletvekili Sayın Cevdet Akay.

Buyurun Sayın Akay. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kara parayla mücadele konusu, terörizmin finansmanı ile mücadele konusu çok çok önemli bir konu. 21 Kasım 2021 tarihinde Mali Eylem Görev Gücü yani FAFT ülkemizi gri listeye almış. Sebebi de kara parayla mücadele ve terörizmin finansmanı konusunda yeterince mücadele etmememiz. Tabii, bunun da sebepleri var. Niçin? Ülkemizin cari açığının finansmanı için bilinçli olarak bu mücadeleyle ilgili hareketler gevşetilmiş, rahatlatılmış. Bunun sonucunda da ülkemize uyuşturucu baronları, uluslararası çetelerin, örgütlerin elebaşları gelmişler, cirrit atmışlar, AVM’lerde, caddelerde, sokaklarda dolaşmışlar ve kargaşa yaratmışlar. Bakın, şurada bir listemiz var, ülkemizde cirrit atan bu uluslararası suç örgütlerinin listesi. 2016 yılından günümüze böyle 26’nın üstünde çetenin birbiriyle savaştığı, çatışmaya girdiği ve ülkemizde cirrit attığı tespit edilmiş.

Peki, kara parayla mücadele ve terörizmin finansmanı ile mücadele niçin bu kadar önemli? 1 trilyon 257 milyarlık faiz giderimiz var değerli milletvekilleri. Bu, bizim genel bütçe büyüklüğümüzün yüzde 10’una, vergi gelirlerimizin de yaklaşık yüzde 14’üne tekabül ediyor. Biz cari açığın finansmanı ile ilgili olarak mücadele edeceksek bu faiz giderlerini aşağı çekmemiz lazım, bunun için de gri listeden çıkmamız lazım, gri listeden çıkmak için de bu mücadeleyi yapmamız lazım. Sayın İçişleri Bakanı ve

Emniyet güçleri, güvenlik görevlileri operasyonlara başladılar, güzel mücadele ediyorlar fakat bunun maliye politikası ve para politikası tedbirleriyle de desteklenmesi gerekiyor. Özellikle, Sayın Şimşek'in ifade ettiği şekliyle, burada söylemlerin eylemlere dönüşmesi gerekiyor. Biz bunun yapılmadığını görüyoruz, görmeye de devam edeceğimiz gibi görünüyor çünkü bizim bu güveni tesis etmeden ülkemize dış yatırımcıların, uluslararası fonların, bankacıların güveni olmadan sabit sermaye yatırımlarını çekmemiz mümkün değil dolayısıyla da üretimi, istihdamı artırıcı, ihracatı geliştirici yatırımları hayata geçirmemiz mümkün değil, bunu bir an önce sağlamamız gerekir. Şimdiye kadar bu mücadele niçin yapılmadı? Çünkü biliyoruz, ülkemizde yaşayan bu uluslararası suç örgütlerinin uzunca bir süredir arandığı belli, Comanchero lideri gibi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CEVDET AKAY (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Bakın, burada California Mahkemesinin, ABD California Mahkemesinin, bir mahkeme kararı var, buradaki Hakan Ayık'ın ve diğer bazı Türk çete liderlerinin ülkemizden bu operasyonları yönettiğine dair. Yaklaşık üç yıl önce verilen bir karar bu. 2021 yılında verilmiş ama Avustralya tarafından da kırmızı bültenle aranan bir kişi bu. Niçin şimdiye kadar yakalanmadı? Yakalansaydı ne olurdu? Güven daha hızlı tesis edilirdi. Bunların üzerine gidilmeden, gerekli maliye ve para politikası tedbirleri alınmadan, kara parayla ve terörizmin finansmanı ile ciddi bir şekilde mücadele etmeden ülkemize yatırımcı çekmemiz mümkün değil. Onun için buradan ifade ediyoruz, bütün Bakanlıkların -Maliye Bakanlığı başta olmak üzere- konunun üzerine hassasiyetle ve kararlılıkla gitmeleri gerekir diyorum.

Saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Aksaray Milletvekili Sayın Hüseyin Altınsoy.

Buyurun Sayın Altınsoy. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN ALTINSOY (Aksaray) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan Meclis araştırması önergesi üzerinde söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

2019 yılında tamamlanan Mali Eylem Görev Gücü Raporu çerçevesinde ülkemiz bir izleme dönemine alınmış ve bu dönem içerisinde kritik önemi haiz olduğu belirtilen eylemlerin tamamına ilişkin olarak gelişme katedildiği FATF tarafından da kabul edilmekle birlikte ülkemiz Mali Eylem Görev Gücü Genel Kurulu kararıyla gri listeye alınmıştır. Süreç içerisinde ve listeleme sürecinden bağımsız olarak ülkemiz kara para aklama, terörizmin finansmanı ve kitle imha silahlarının yayılmasının finansmanı konularını kapsayan 40 FATF standardını hâlihazırda 39 adedinden “geniş ölçüde uyumlu” ya da “uyumlu” seviyesine ulaşmıştır. Kaydedilen gelişmeler ışığı altında, mevzuat ya da diğer adıyla teknik uyum bağlamında ülkemiz, uluslararası standartlara en uyumlu ülkeler sıralamasında en yukarılarda yer almaktadır. Ülkemizin listelendiği Ekim 2021'den bu yana Mali Eylem Görev Gücü yayınlamış olduğu kamuoyu duyurularında ülkemizin kara para aklama ve terörizmin finansmanı ile mücadele rejimini sürekli geliştirdiğini belirtmiştir. Örneğin, Ekim 2022 duyurusunda analiz yapmak için Mali İstihbarat Biriminin (MASAK) insan kaynaklarını artırdığını, Haziran 2023 duyurusunda aklama soruşturmalarını desteklemek için mali istihbaratın kullanımı artırdığını, Ekim 2023 duyurusunda ise BM tarafından belirlenen DEAŞ ve El Kaide gibi terörist gruplarla ilgili terörizmin finansmanı, soruşturma ve kovuşturmasını öncelikle ele aldığını, daha fazla sayıda karmaşık kara para aklama soruşturma ve kovuşturması yürüttüğünü ve terör vakalarında eş zamanlı finansal soruşturmalar yürüttüğünü ifade etmiştir. Geline aşamada, Ekim 2023 FATF toplantılarını müteakiben yayınlanan

kamuoyu duyurusunda ülkemizin tek bir eylem maddesinin kaldığı ifade edilmekte olup konuya ilişkin olarak Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığımızın koordinasyonunda tüm ilgili birimlerimiz özverili bir şekilde çalışmaya devam etmektedir. Kalan son eylem planı maddesi terörizmin finansmanı ile ilgili müsadere uygulamalarının geliştirilmesine ilişkin olup ülkemiz bu alanda da büyük gelişmeler kaydetmiştir. Soruşturma ve kolluk birimlerimizin kamuoyuna da yansıyan operasyonları bunun açık bir göstergesidir. MASAK'ın detaylı mali istihbarat raporu sonucu ilgili cumhuriyet başsavcılığı tarafından başlatılan her bir operasyon İçişleri Bakanlığımızca büyük bir titizlikle yürütülmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HÜSEYİN ALTINSOY (Devamla) – Bu konuda üst düzey bir çaba gösteren MASAK ve İçişleri Bakanlığımızın ilgili kamu kurumlarıyla güçlü iş birliği ve tam koordinasyon içerisinde çalışarak elde ettiği sonuçlar milletimizce de takdir görmektedir. Tüm bu çabalarımızın karşılığını alarak ülkemizin gri listeden en kısa sürede çıkacağına inancımız tamdır. Evet, biz 3Y; yoksulluk, yolsuzluk ve yasaklarla yirmi bir yıldır mücadele etmeye devam ettik ve bundan sonra da devam edeceğiz. Ayrıca, Hükümetimizde önceki dönem, sonraki dönem diye bir şey yoktur, devlette devamlılık esastır; önceki dönemki İçişleri Bakanımız da bu dönemki İçişleri Bakanımız da gereken gayreti göstermektedir.

Ben, bu Meclis önergesine katılmadığımı belirtmek istiyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.22

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 17.29****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeyşa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24’üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım.

4.- CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, Batı Karadeniz’in kıyı kentlerinde meydana gelen sel felaketinden etkilenen vatandaşların bu süreci en az zararla atlattırmasını sağlamak amacıyla 21/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

22/11/2023

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 22/11/2023 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Ali Mahir Başarır

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, Batı Karadeniz’in kıyı kentlerinde meydana gelen sel felaketinden etkilenen vatandaşlarımızın bu süreci en az zararla atlattırmasını sağlamak amacıyla 21/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (333 sıra no.lu) Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 22/11/2023 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Metin Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

45.- Kırşehir Milletvekili Metin İlhan’ın, Kırşehir’in IPARD Tarım ve Kırsal Kalkınma Programı’na alınması için bürokratik sürecin bir an önce tamamlanması gerektiğine ilişkin açıklaması

METİN İLHAN (Kırşehir) – Teşekkür ederim Başkanım.

Son yıllarda tarım ve hayvancılık potansiyeli çok fazla olan Kırşehir’in IPARD Kırsal Destekleme Programı’na alınması için mücadele verdik, genel seçimler öncesi ise iktidar tarafından Kırşehir’in dâhil edileceği açıklandı ancak aradan geçen süre zarfında henüz yeterince yol alınamamış ve şehrimiz üreticisinin ihtiyaç duyduğu kırsal desteklemeler hâlâ başlamamıştır. Hatta TKDK’nin sitesinde bile Kırşehir “desteklenen iller” arasında yer almamaktadır, hâlbuki TR71 illeri içinde Kırşehir, hayvancılık alanında uzak farkla ilk sırada yer almaktadır. Kırşehir’in AB standartlarında üretim altyapısı ve işletme kültürü var dolayısıyla bu destek programına uyum zor olmayacaktır. Buradan, Bakanlık ve TKDK yetkililerine sesleniyorum: Bir an önce bürokratik süreçleri tamamlayın ve yıllardır Kırşehir’in maruz kaldığı negatif ayrımcılığa son verin, zira şehrimiz üreticisinin hakkını gasbediyorsunuz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

V.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

4.- *CHP Grubunun, Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul ve arkadaşları tarafından, Batı Karadeniz'in kıyı kentlerinde meydana gelen sel felaketinden etkilenen vatandaşların bu süreci en az zararlar atlatmasını sağlamak amacıyla 21/11/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 22 Kasım 2023 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)*

BAŞKAN - Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Zonguldak Milletvekili Sayın Eylem Ertuğ Ertuğrul.

Buyurun Sayın Ertuğrul. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz pazar sabahı Zonguldak Karadeniz Ereğli’de âdeta bir cehennem senaryosuna uyandık. Karadeniz Ereğli, tarihinde böyle bir felakete sahne olmamıştır. Şiddetli yağmur, fırtına ve sel sonucu 227 iş yeri hasar görmüş; 57 okul, 43 iş yeri ve konutun çatısı uçmuş, ilimiz genelinde toplam 92 ruhsatlı profesyonel balıkçı teknesi ve yüzlerce amatör balıkçı teknesi hasar görmüş ve batmıştır. Gemilerimiz karaya oturmuş ve batmıştır, köylerimizde can kayıplarımız vardır.

Değerli milletvekilleri, Zonguldak bir liman kenti dolayısıyla selden denizcilik ve balıkçılık anlamında da zarar görüyor. Bu kez denizde çok ciddi kayıplar yaşadık, dalga boyları şiddetli rüzgârın etkisiyle 8-9 metreyi buldu. 12 mürettebatlık kuru yük gemisi kötü hava koşulları nedeniyle Karadeniz Ereğli Limanı içerisinde demirlemiş ancak limanın mendireklerinin yetersiz olması nedeniyle liman içinde barınamamış, askerî mendireğe doğru sürüklenmiş ve çarparak batmıştır, hâlâ geminin kayıp personelinin tamamına ulaşılabilmiş değildir.

Bir başka gemi de gene liman içi yeterince korunaklı olmadığından karaya çarparak ikiye bölünmüştür. Bu da bir kez daha mendirek yapısının değiştirilmesi ve uzatılması gerekliliğini ortaya koymuştur. Aksi hâlde liman içerisinde korunaklı bir şekilde barınmak mümkün olmayacaktır. Tüm bunların yanında günlerce elektriksiz kaldık sayın milletvekilleri. Batı Karadeniz’de her yıl belli dönemlerde farklı boyutlarda meydana gelen bu afetler hep aynı sonuçlara sebebiyet veriyor ve maalesef, bu sorun an itibarıyla hâlâ tamamen çözülebilmemiş değil. Merkezimizde, köylerimizde, mahallelerimizde elektrik gitti ve hayat durdu. Bu hanelerin yaşlıları var, bebekleri var, hastaları var. Yıl 2024, en ufak bir hava muhalefesinde şehirlerin elektriksiz kalmasını kabul edemiyorum. Vatandaşımız evine, dükkânına giren suyu temizlemeye çalışırken bir yandan da karanlıkla ve soğukla mücadele etmeye çalıştı. Elektriği de özelleştirdiniz, özelleştirdiğiniz şirketler de bu işin hesabını belli ki insan hayatına dayalı bir şekilde yapmıyor. Kesintileri afetle, hava koşullarıyla, artan tüketim talebiyle açıklayamayız. Dağıtım şirketinin görevi, ortaya çıkan talebi elektrik kesintisi yaparak düşürmek değil, şebekenin altyapısını güçlendirerek talebi karşılamaktır.

Aslında bölgemiz bu afeti ilk kez yaşamıyor, yakın zamanda önce Ormanlı bölgemizde, daha sonra Devrek bölgemizde ciddi hasarlara yol açan sel felaketleri yaşadık. Biz her yıl uyarıyoruz, her yıl bir önceki yıldan örnekler vererek bunlar bir kere daha olmasın istiyoruz. Bizim devlet olarak görevimiz bu baskınları önlemek, dere ıslahlarını zamanında yapmak, tespit edilen eksiklikleri tamamlamak için çalışmalara hız kazandırmak. Felaketler gerçekleşikten sonra “Kader.” demek, “Fıtratır.” demek bizim işimiz değil.

Değerli milletvekilleri, 2019 yılında, Batı Karadeniz Havzası Taşkın Yönetim Planı'nda, Zonguldak'ta 20 noktada acil olarak önlem alınması gerektiği belirtilmiştir. Bu konuyla ilgili altı ay kadar önce bir soru önergesi verdim: “Bu tedbirlerden kaç tanesi alındı, kaç için çalışma tamamlandı ya da devam ediyor?” diye sordum. “Selden etkilenen vatandaşımıza yardım için ne kadar ödenek ayrıldı? Kaç kişi desteğe başvurdu?” diye sorduk ve o sel felaketinin üzerinden yaklaşık altı ay geçmesine rağmen hâlâ Bakanlıktan bir cevap alamadım ancak edindiğimiz bilgilere göre ödenek gönderilirken “AKP’li belediye ve CHP’li belediye” diye maalesef ayırım yapılmış. Çok ciddi hasarlar alan Cumhuriyet Halk Partili belediyeye düşük miktarlarda yardım gönderilmiş ancak o kadar ciddi hasarı olmayan bir başka AKP’li belediyeye daha fazla miktarda yardım yapılmış.

Değerli milletvekilleri, bu hasarlar yerel yönetimlerin tek başına onarabileceği hasarlar değildir, ortaya çıkan zarar yerel yönetimlerin bütçelerinin çok çok üzerindedir. Belediyelerimize nakdî yardımlar yapılmalı, sadece CHP’li belediye olduğu için uzun zamandır Karadeniz Ereğli Belediyesinin İller Bankasında bekletilen kredi talepleri onaylanmalı, talebin üzerine hasar miktarı da eklenerek belediyelerimize yardımda bulunulmalıdır. Bir başka belediyemiz Alaplı -ilçe- Belediyesinin de İller Bankasından tahakkuk eden ödeneğinin içerisinde kesinti yapılmadan aktarılması gerekmektedir.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından, hasarını belgeleyen KOBİ’lere 1 milyon liraya kadar on iki ay geri ödemesiz kredi verileceği bugün açıklanmıştır ancak hasar gören işletmelerin büyük bölümünde faturalandırma mümkün değildir, bu nedenle belgelendirmenin mümkün olmayacağı da aşîkârdır; bu esnafa da yardımda bulunulmalıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) – Sayın milletvekilleri, hasar gerçekleşen bir başka nokta da aksi uyarılarımıza rağmen Zonguldak’ta liman içerisinde yapılan sahil projesidir. Buradaki ahşap malzemenin ve yapım tekniğinin Karadeniz’e kıyısı olan bir şehir için hatalı olduğunu daha önce belirtmiştik. Doğru malzeme kullanılsa, doğru önlemler alınsa fırtına sonrası bu kadar zarar ortaya çıkmayacak ve kamu zararı oluşmayacaktı.

Tekrardan, Türkiye’imize ve Zonguldak’ımıza çok geçmiş olsun. Ereğli’nin ve Alaplı bölgesinin afet bölgesi ilan edilmesi gerektiğini belirtmiştik, Ereğli bölgesi afet bölgesi ilan edildi fakat Alaplı’nın da bu kapsama alınması gerektiğini düşünüyoruz ve afet sonrası hasarların net olarak belirlenip belirlenmediğinin tespit edilmesi amacıyla ilgili makamlara yapılan uyarılar sonrası gerekli tedbirlerin alınıp alınmadığının ve sorumluların tespiti amaçlı sele sebep olan koşulların araştırılmasını sağlamak amacıyla Meclis araştırması komisyonu kurulmalıdır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Saadet Partisi Grubu adına Bursa Milletvekili Sayın Cemalettin Kani Torun.

Buyurun Sayın Torun.

SAADET PARTİSİ GRUBU ADINA CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun grup önerisi hakkında Saadet-Gelecek Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Türkiye’de diğer afetlerden daha sık meydana gelmekte olan sel felaketi için alınan önlemler ve afet yönetimi organizasyonu, afetin gerçekleşme sıklığı ve sebep olduğu maddi-manevi kayıp göz önünde bulundurulduğunda oldukça zayıftır. Maalesef, ülkemizde bu felaketler gündem olduğunda iklim değişikliğine uyum söylemlerinden öteye gidilememektedir. Üstelik iklim değişikliğiyle

mücadele bütüncül, kapsamlı ve yaygın bir yaklaşım gerektirir. Ülkemizde yaşanan afetlerin sebebi ve sorumlusu olarak sıklıkla iklim krizi bahane olarak işaret ediliyorken iklim krizine dair hiçbir somut adım atılmamaktadır.

Değerli milletvekilleri, iklim krizi küresel bir fenomendir. Özellikle G7 ülkeleri ve Çin gibi atmosferi daha çok kirleten ülkeler üzerinde uluslararası baskı gerekmektedir. Yine, bu iklim krizinin yol açtığı felaketlerden maalesef sadece bu ülkeler etkilenmiyor, atmosferi hiç kirletmeyen Afrika ülkeleri gibi ülkeler ya da Türkiye gibi daha az kirleten ülkeler de etkileniyor. Bu felaketlerin temelinde Türkiye'ye gelirsek, iklim krizi dışında yağış olaylarını afete dönüştüren rant odaklı imar faaliyetleri, doğal süreçleri yok sayan enerji politikaları, halkın can ve mal güvenliğinden sorumlu kurumların yapısındaki değişim gibi birçok etken mevcuttur. Hakeza, tarım alanlarının imara açılması, heyelan önlemede âciz kalınması gibi daha pek çok kök sebep sayılabilir. Bunlara ek olarak, afet öncesinde alınmayan önlemler, afet sırasındaki koordinasyon eksikliği, afet sonrasındaki iyileştirme çalışmalarındaki yetersizliklerde görüleceği üzere afetin çeşitli aşamalarında kurumsal ve kurumlar arası kriz yönetememe durumu mevcuttur.

Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından 2019 yılında hazırlanan Batı Karadeniz Havzası Taşkın Yönetim Planı'nda taşkın sahalarının iskâna açıldığı tespit edilmiş ve riskler ortaya koyulmuştur. Raporda üç farklı su baskını -debi- senaryosuna göre oluşacak kayıp ve bu kaybı önlemek üzere kurumların alması gereken önlemler belirlenmiştir. Peki, bugüne kadar bu konularda neler yapılmıştır? Eğer Bakanlığın raporu doğrultusunda adımlar atılabilmiş olsaydı bu felaketler yeniden gündeme gelir miydi? Özellikle Batman'da yaşanan sel felaketinde vatandaşların yaşamış olduğu mağduriyet ve müdahalede yetersiz kalınması afet yönetim sisteminin de gözden geçirilmesi gerektiğini göstermektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CEMALETTİN KANİ TORUN (Devamla) – Sonuç olarak gerek Batı Karadeniz'de gerekse Batman gibi illerimizdeki felaketlerde zarara uğrayan vatandaşlarımızın zararlarını tespit edip tazminleri sağlanmalıdır. Bakanlığın raporuna rağmen afet önleme tedbirleri almayan yetkililer soruşturulmalıdır. Meclis çatısı altında bir araştırma komisyonu kurulup daha önceki felaketlerin ardından uyarılara rağmen hangi kurumların hangi tedbirleri alıp almadığı, bunların sebepleri, bundan sonra alınacak tedbirler ve denetim kurulları oluşturulması ve sürecin iğneden ipliğe tüm maddi zararlarının tespiti ve tazmini konusunda çalışacak bir komisyon inşası şarttır.

Bu vesileyle, Zonguldak ve Batman başta olmak üzere bu felaketlerden etkilenen vatandaşlarımıza geçmiş olsun diyor; vefat edenlere Allah'tan rahmet, yaralılara acil şifalar diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına Trabzon Milletvekili Sayın Yavuz Aydın.

Buyurun Sayın Aydın. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YAVUZ AYDIN (Trabzon) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi hakkında İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan önce, geçtiğimiz günlerde Zonguldak ve diğer illerde etkili olan sağanak yağış ve fırtınadan dolayı hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, ailelerine sabır ve başsağlığı diliyorum.

Karadeniz Bölgesi dört mevsim yağışlı olan iklimi ve engebeli arazi yapısı nedeniyle sel, taşkın ve heyelan gibi yıkıcı doğal afetlerin sıklıkla meydana geldiği bir bölgedir. Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini etkileyen bu afetler karşısında çözüm yolu açmasını beklediğimiz yöneticiler, yaptıkları yanlış uygulamalarla âdeta sorunları kalıcı hâle getirmiş ve bölgedeki tehdidin daha da büyümesine neden olmuşlardır. Özellikle kıyı şeridimizin plansız ve gelişigüzel doldurulması şehirlerimizin sahille olan bağlantısının kesilmesine neden olmuştur, bu sebepten dolayı aşırı yağış sonrası sel ve su baskınlarının meydana gelmesi de kaçınılmaz olmuştur. Yağmur sularını taşıyan kolektör çaplarının küçük olması, yağmur kanal ızgaralarının gerekli denetimler yapılmamasından dolayı tıkalı olması yaşanacak bir doğal afetin faturasını daha da ağır hâle getirmektedir.

Kıymetli milletvekilleri, doğal afetlerin sebepleri araştırıldığında Hükümet yetkililerince çoğunlukla aşırı yağış veya metrekareye düşen yağmur sularının çok fazla olduğu belirtmiştir. Sel felaketini, altyapı yetersizliği ve dere yataklarının ıslah edilmesi yerine sadece aşırı yağışlara bağlamak büyük bir hatadan ibarettir. Öyle ki AK PARTİ Hükümetinin göreve başladığı 2002 yılından itibaren bir bakanın “Biz hatalıyız.” ya da “İhmalimiz var.” diyerek istifa ettiğine şahit olamadık. Sorumluluktan kaçarak tek dertlerinin bir an önce bölgeye ulaşmak ya da afet bölgesine gelen ilk siyasi benim imajı vermek afetlerin yaşanmasını engellemektedir. AK PARTİ’li yetkililerin doğal afetlerden sonra “Allah’ın ilahi takdiri, kaderin önüne geçilmez. Vatandaşlarımızın yaralarını saracağız.” şeklinde açıklama yapması ve çözümsüz kalması maddi ve manevi büyük zarar gören vatandaşlarımızın yüreklerini bir kez daha yaralamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YAVUZ AYDIN (Devamla) – Ezcümle, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının yaşanması muhtemel doğal afetlerin önüne geçecek çalışmalarını artırması ve şehirlerimizde altyapı çalışmalarına daha fazla önem vermesi gerekmektedir diyor, Cumhuriyet Halk Partisinin grup önerisini desteklediğimizi belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisi Grubu adına Şırnak Milletvekili Sayın Mehmet Zeki İrmez. (HEDEP sıralarından alkışlar)

Buyurun.

HEDEP GRUBU ADINA MEHMET ZEKİ İRMEZ (Şırnak) – Değerli milletvekilleri ve ekranları başında bizleri izleyen tüm halklarımızı saygıyla selamlıyorum. Ben de burada CHP grup önerisi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, Batman, Diyarbakır ve Zonguldak’ta yaşamını yitiren 9 yurttaşımıza Allah’tan rahmet, ailelerine ve sevenlerine başsağlığı diliyorum; yarahlara da acil şifalar diliyorum.

Yine Zonguldak’ta fırtınada mendireğe çarparak batan gemide kayıp 11 mürettebata ilişkin arama çalışmalarının bir an önce sonuca ulaşmasını ve ailelerinin daha da mağdur edilmemesini temenni ediyorum.

Maalesef, Batı Karadeniz’de olmak üzere Türkiye’nin birçok bölgesinde, ilinde aynı sorun ve sorunlarla karşı karşıyayız. Peşinen belirtmek isterim ki yaşananları iklimsel değişim üzerinden okumak, buna bağlamak, iktidarın sorumluluğunu es geçmek, doğanın talana, kentlerin ranta kurban edilmesini görmemek bilinçli bir politikanın ürünü ve tercihidir. İktidar, sorumluluğu üzerine almak yerine maalesef kendi reklamını yapmak ve “Şu kadar yardım götürdüm, şu kadar iş makinası sahada.” demek dışında önlem alıcı herhangi bir mekanizma kurmuyor.

Değerli milletvekilleri, biraz geriye gitmek gerekir -hafızaları yenilemek gerekiyor diye düşünüyorum- geçmişe bakmak gerekir. Bakınız, 2006 yılında Diyarbakır, Batman, Şanlıurfa ve Mardin illeri ile Cizre ilçesinde meydana gelen sağanak yağışlar sebebiyle yine bir doğa olayı afete ve felakete dönüşmüştü; 41 yurttaş yaşamını yitirmiş, yüzlerce ev ve iş yeri sular altında kalmış ve maalesef kullanılamaz hâle gelmişti. Daha geçen bahar mevsiminde, geçen mart ayında aynı şekilde Adıyaman ve Şanlıurfa'da sel meydana gelmiş; 2 kentte 20 yurttaşımız maalesef yaşamını yitirmişti. Yine, Karadeniz'de, Samsun'da, Sinop'ta, Kastamonu'da maddi kayba uğrayanlar, yaşamını yitirenler oldu. Geçen eylül ayında yine İstanbul'daki sel felaketini hatırlayalım. Ya, Allah aşkına, sizlere soruyorum, hepinize; özellikle iktidar temsilcilerine ve milletvekillerine soruyorum: Afetler öncesinde ve sonrasında kamunun ihmalden kaynaklanan zararlar ne olacak? Kimler yargılanacak? Hangi sorumlular bu zararların ve kayıpların hesabını verecek? Bunları sormak da elbette ki bizim en büyük hakkımız ve milletimizin, halkımızın hakkı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET ZEKİ İRMEZ (Devamla) – Aynı şekilde, bakın, bilim insanları, biliyorsunuz hem deprem için hem sel felaketleri için uyarılarda bulunuyor. “Orman varlıklarının yok edilmesi, dere yataklarının, su havzalarının ve heyelan bölgelerinin yapılaşmaya açılması, doğal peyzajların yerini beton ve asfalt gibi geçirimsiz yüzeylerin alması sellerin bize yaşattığı zararı katbekat artırıyor.” diye belirtiyorlar. Risk yönetim mantığının ortadan kalkması ve daha birçok alınması gereken önlemleri, yenilikçi taşkın koruma teknolojisinin artırılması ve geliştirilmesi, taşkın riskinin değerlendirilmesi ve taşkın yönetim planlarının hazırlanması gerektiğini belirtiyorlar. Bizler de mevcut bu CHP grup önerisine katılıyor, Meclisin bir an önce sorumluluk alması ve inisiyatif alması gerektiğini belirtiyor, gerekli tedbirlerin alınması için Meclis araştırması komisyonunun kurulmasını destekliyor ve talepte bulunuyoruz. (HEDEP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Kayseri Milletvekili Sayın Şaban Çopuroğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ŞABAN ÇOPUROĞLU (Kayseri) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Anayasa'mızın 98'inci ve İç Tüzük'ümüzün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca CHP grup önerisi üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Bahse konu olan, 19 Kasım 2023 tarihinde yaşanan şiddetli yağış ve tornado sele dönüşmüş, can ve mal kaybına sebep olmuştur. “Tornado” diye ifade ediyoruz çünkü öyle ağır bir afet ki bu; rüzgâr değil, fırtına hiç değil, daha ağırı kasırga bile değil, saatteki hızı 100 küsur kilometreye ulaşan tornadodur. Afetin gerçekleşmesinden hemen sonra bölgeye saat 02.30'da intikal eden İçişleri Bakanımız süreci başından sonuna yakinen takip etmektedir. Bakanımız afet bölgesindeyken acil yardım ödeneği hesaplara aktarılmaya başlanmıştır.

Değerli Başkan, kıymetli milletvekilleri; bölgede yaşayan insanlar daha önce böyle bir afetle hiç karşılaşmadıklarını söylüyorlar. Öyle ki metrekareye 130; evet, metrekareye 130 kilo yağış düşmüştür. Meteorolojimiz, AFAD'ımız uyarılar yapmış olsa da benzeri görülmemiş afetle karşı karşıya kaldığı aşikârdır. İklim değişikliği, ortak evimiz olan dünyayı tehdit etmeye devam ediyor. Dünyamızda ve ülkemizde pek çok mevsimsel afetlerle karşı karşıya kalıyoruz. Bu afetle tam 1.350 elektrik trafosu zarar görmüştür. Mendireğe çarparak batan gemimizde 11 vatandaşımız kaybolmuş, 1 kişi de hayatını kaybetmiştir; aramalar devam etmekte ancak hâlen bugün bile denizin dibinde görüş mesafesi 38 santimi geçmemektedir. Durumun vahameti ortadadır. Şu anda 2.260 personel ve 600 araçla çalışmalar yapılmaktadır. Hasar tespit çalışmalarında sona gelinmiştir, muhtemel ki bu hafta sonunda kalan

ödemeler hesaplara yatırılacaktır. Elektrik trafolarının hasarlarının neredeyse tamamı bitirilmiştir. Bugün itibarıyla bölgeyi “Genel Hayata Etkili Afet Bölgesi” olarak ilan etmiştir Bakanlığımız. Kıyıda, denizde, karada tüm imkânlar seferber edilmiştir; Jandarma ve AFAD’a ait 2 uçak, 1 helikopter, 6 bot, 4 su altı robotu, 5 “drone”, 177 arama kurtarma personeline ilave 42 dalgıç yoğun bir çalışma içerisinde; elektrik kesintileri hızlıca müdahale edilerek giderilmiştir; deniz durulunca yardımlar başlamıştır. Sahil, Kıyı, Jandarma, Deniz Kuvvetleri afet bölgesinde, Devlet Su İşleri, Karayolları, Enerji Bakanlığımız da afet bölgesinde hizmet etmektedir. Bakırcılar Çarşısı’nda sahil bandındaki sel sularının geride bıraktığı hasarlar giderilirken balıkçı alanına kadar her noktaya destek verilmektedir. Tüm gayretlere rağmen hayatını kaybeden 15 vatandaşımıza Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, tamamlayın.

ŞABAN ÇOPUROĞLU (Devamla) – Sanayi Bakanlığımızın KOBİ’lerimiz için acil destek paketi açıklaması bir nebze olsun esnaflarımıza can suyu olmuştur.

Özetle, devletimiz teyakkuz hâlinindedir. Afet anından itibaren İçişleri Bakanımız, Valimiz, Bakan Yardımcılarımız, vekillerimiz, AFAD’ımız ve Başkanımız afet bölgesindedir. Zarar tespit çalışmaları sonuçlanmış, hasar bedelleri hesaplara yatırılmaya başlanmıştır. Daha öncesi bu ve benzeri yaşanmamış afet sebebiyle vatandaşlarımıza tekrar geçmiş olsun diyoruz.

Son söz, 22 Kasım Dış Hekimleri Günü’müz sebebiyle, birisi kızım Esra olmak üzere dış hekimi adaylarımızın ve dış hekimlerimizin gününü kutluyor, elleriyle şifaya vesile olmalarını Cenab-ı Allah’tan temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam edeceğiz.

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 76 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ikinci bölümünde yer alan 5’inci madde üzerindeki önerge işlemlerinde kalınmıştı.

5’inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağız.

İlk önergeyi okutuyorum:

(*) 76 S. Sayılı Basmayazı 14/11/2023 tarihli 20’nci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Bülent Tezcan	Abdurrahman Tutdere	Orhan Sümer
Aydın	Adıyaman	Adana
Hasan Öztürkmen	Nermin Yıldırım Kara	Talat Dinçer
Gaziantep	Hatay	Mersin
Eylem Ertuğ Ertuğrul	Gökhan Günaydın	
Zonguldak	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul.

Buyurun Sayın Ertuğrul.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle, tüm ülkemizde, özellikle seçim bölgemiz olan Zonguldak ilinde ve özellikle Ereğli ilçesinde hafta sonu şiddetli fırtına ve sağanak yağış nedeniyle meydana gelen felaketten etkilenen tüm vatandaşlarımıza buradan tekrar geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum; hayatını kaybeden vatandaşlarımıza da Allah'tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı diliyorum.

Görüşmekte olduğumuz teklif Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi. Ben de bu teklifin 5'inci maddesiyle ilgili grubumuz adına söz almış bulunuyorum ancak öncelikle ortaya konulması ve dikkat çekilmesi gereken başka bir yönü olduğunu düşünüyorum bu teklifin. İsmine bakıldığında “aile ve gençlik” yani bizim toplumsal fotoğrafta en çok önem verdiğimiz konulardan ikisi, aynı zamanda -üzülerek söylüyorum ki- AKP döneminde hem ekonomik hem de sosyal olarak en çok çürütülen iki konu. Özellikle de gençlerimiz AKP döneminden ziyadesiyle payını aldı, almaya da devam ediyor. Bizim ülkemizde ailelerinin büyük fedakârlıklarla yetiştirdiği gençler ya geleceksizlikten intihara sürükleniyor ya bu sosyal hukuk devleti ilkelerinden giderek uzaklaşan iktidar sayesinde uyuşturucu cennetine dönen ülkemizde bu batağa düşüyor ya da ailelerini arkalarında bırakıp yurt dışına gidiyorlar yani biz gençlerimizi günden güne öyle ya da böyle kaybediyoruz. Aile ve Gençlik Fonu kurulması hedeflenmiş, böyle söyleyince kulağa çok güzel geliyor ancak sizin her şeyden önce gençlerimize hak ettikleri saygıyı ve değeri vermeniz gerekiyor. Bunun için de önce bu ülkeye ve bu ülkede bir gelecekleri olabileceğine inançları olacak ki sizin vereceğiniz fon bir umut olsun.

Kanun teklifi genel çapta incelendiğinde gençlerin evlilik masrafını karşılamak için böyle bir fonun amaçlandığı öngörülüyor. Gençleri ilgilendiren yasama süreçlerinde gençlerin gerçek sorunlarını göz önünde bulundurmamak için maalesef bir çaba harcanmamaktadır. Burada da görüyoruz ki iktidar, gençliği aile ve evlilik kurumu üzerinden tanımlıyor ve gençleri aile kurumunun bir uzantısı olarak görerek bir birey olduklarını yok sayıyor. İktidarın projeleri evlenme yaşının düşürülmesi, ortalama çocuk sayısının yükseltilmesi ve bireyselleşmenin geniş aile yapısına verdiği zararlar üzerine. Ancak iktidara şunu tekrar hatırlatmak isterim: Gençler için gelecek kaygısı kitabın, sinemanın, hatta eğitimin bile önüne geçmiş durumdadır; gençler şu an hayatını kurabilmek için torpil arıyorlar, gençler okumak için gittikleri okullarından evlerine kefenle dönüyorlar. Türkiye’de yaşanan son iki haftaya bakarsanız, zaten gençlerimizin karşılaştığı birincil riskin aile kurumu ve bunun kapsamındaki evlilik olmadığını

gayet net bir şekilde görürsünüz. Gençlik Fonunun da ilk etapta deprem bölgelerinde uygulamaya geçileceği belirtilmiş. Deprem bölgesinde asrın felaketini yaşamış ve hemen her şeyini kaybetmiş gençlerimizin desteğe ihtiyaç duyduğu öncelikli konu evlenip yuva kurmak mıdır? Size sapaşlaam teslim edilen gençleri koruyamazken, yaşatamazken kaynaklarınızı gençleri evlendirmek için mi kullanacaksınız? Varsa bir kaynağınız KYK yurtlarındaki faciaları önleseydiniz, varsa bir kaynağınız öğrencilerimizin beslenme sorunlarını çözseydiniz. Devlet, belki de ülkenin ve dünyanın ekonomik olarak en zor dönemlerden geçtiğı bu zamanda, hayata yeni başlayan gençlerimize karşılıksız bir şekilde destek olacakken marifetmiş gibi 150 bin liralık kredi imkânı tanıyacağını açıklıyor. Siz, devlet misiniz yoksa banka mısınız?

Değerli milletvekilleri, resmî veriler tam olarak belli olmasa da yaklaşık 5,5 milyon gencin KYK kredi borcu olduğunu biliyoruz. 300 binin üzerinde de bu borçtan dolayı icralık olan gencimiz var. Kısacası Türkiye’de yaşayan gençler borç batağında ve yoksullukla mücadele ederken asıl amaç evliliğın finansmanı olmamalıdır. Gençlerin öncelikli ihtiyacı temel haklarına erişebilmek olmalıdır. Bu kanun teklifi Fonun kaynaklarının büyük bir kısmının Türk Petrol Kanunu ve Maden Kanunu kapsamında tahsil edilen devlet hisselerinden aktarılmasını öngörmektedir. Gabar petrolü ve Karadeniz gazı daha ülke ekonomisine kazandırılmamışken Fonun kaynağı olarak gösterilmesi çok anlaşılabilir değildir.

5’inci madde “Projelere ilişkin talep edilen her türlü veri ve bilgiyi Fonun belirleyeceği şekil ve süreler içerisinde vermekle yükümlüdür.” şeklinde teklif edilmiştir. Son derece muğlak ifadeler kullanılarak denetim süreçlerinin şeffaflığı ve hesap verilebilirliği üzerine endişe uyandırmaktadır. Bu kadar aracı kurum varken, Sayıştay raporlarının durumu ortadayken, ülkemizin fon geçmişİ bu kadar sabıkalıyken Fona aktarım ve Fonun harcamasına dair denetimin nasıl sağlanacağı meçhuldür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

EYLEM ERTUĞ ERTUĞRUL (Devamla) – Özetle, bu kanun teklifini bir arka kapı, iktidarın bir örtülü ödenek çalışması, seçim kampanyasında kullanılacak popülist, eksik ve açıkları olan bir girişim olarak görüyorum.

Sözün özü değerli milletvekilleri, Fonu oluşturacak yasada gençliği sosyal gerçeklikleriyle değerlendirmek ve oluşturulacak Fonun kaynaklarının evlilik ve aile kurumu kapsamında harcanmasından ziyade gençlerimizin sosyal, ekonomik ve eğitim kapasitelerinin oluşturulması ve artırılması, güçlendirilmesi ve sürdürülebilir kılınması amacıyla harcanması gerekmektedir.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Yontar, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

46.- *Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar’ın, sağlık mezunlarının atama beklediğine ilişkin açıklaması*

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, sağlık sektöründe yoğun bir personel ihtiyacı bulunuyor. Biyomedikal mühendislerinden başlayarak fizyoterapistlere, hastane bilgi yönetim sistemi çalışanları, diş protez teknikerlerinden sağlık yönetimi mezunlarına kadar çeşitli alanlarda atama talepleri var. Gençlerimiz alanlarında Bakanlıktan atama bekliyorlar. Sağlık yönetimi ve sağlık kurumları işletmeciliğı bölümü mezunları meslek tanımlarının belirlenmesini istiyor. 39 branşta işe girmek için dirsek çürütmüş, emek ve gönül vermiş yaklaşık 900 bin sağlık mezunu atama bekliyor. En azından cumhuriyetimizin 100’üncü yılında 100 bin atama yapılması, atama bekleyen arkadaşlarımızın ve Sağlık Bakanlığımızın sorunlarını çözecektir.

Teşekkür ediyorum.

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "altışar" ibaresinin "üçer" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Selçuk Özdağ

İstanbul

İstanbul

Muğla

Mustafa Kaya

Hasan Ekici

Hasan Bitmez

İstanbul

Konya

Kocaeli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Muğla Milletvekili Sayın Selçuk Özdağ.

Buyurun Sayın Özdağ. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi üzerinde Saadet-Gelecek Grubu adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Gençlik... "Bir gençlik, bir gençlik, bir gençlik... 'Zaman bendedir ve mekân bana emanettir!' şuurunda bir gençlik... Bir gençlik, bir gençlik ve zifiri karanlıkta, ak sütün içindeki ak kılı fark edecek kadar gözü keskin bir bir gençlik..." O gençliği oluşturabildik mi? Maalesef, bu yüz yıllık cumhuriyet içerisinde çok önemli iktidarlar geldiler ve geçtiler, o gençliği oluşturamadık. Türkiye Cumhuriyeti'nin hemen hemen dörtte 1'lik süresi içerisinde Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarda, yine aynı şekilde gençliğin problemleri devam ediyor. Gençliğin problemlerini çözerek gelmenizi istedik ve bu gençliğin Türkiye'de beyin göçüne değil beyin gücüne tabi olan bir gençlik olarak karşımıza çıkmasını istedik. Allah 100 kişiden 3 kişiyi deha olarak yaratır; 4 olur, 2 olur, 1 olmaz, 5 olmaz. Bu dehaların hepsi Amerika'da, hepsi Kanada'da, hepsi Avustralya'da, hepsi Avrupa Birliği ülkelerinde, hatta şimdi Çin'e gidiyorlar. Aynı zamanda bu gençlik madde bağımlısı hâline dönüşmüş vaziyette. Geçenlerde yine bu kürsüde söyledim, resmî rakamlara göre 500 bin kişi madde bağımlısı. Bugün cezaevlerinde 400 bin kişi kalıyor, bu 400 bin kişinin hemen hemen üçte 2'si hırsızlık suçundan, çoğunluğu da madde bağımlılığı suçundan içeride kalıyorlar ve bu cezaevleri de bir ıslahhane olmaktan çıkmış, bir noktada tekrar, yeniden suçun en iyisini öğrenmek, en mükemmeliyi öğrenmek noktasına gelmiştir.

Aile ise bizim en büyük devletimiz, en büyük imparatorluğumuz bizim. Eğer aileniz güçlüyse devletin de güçlü demektir, imparatorluğunuz da güçlü demektir. Bugün artık aile, evlilikler tarihe karışıyor, aynı zamanda, evlenenler boşanıyorlar. Neden? Geçim sıkıntısından. Psikolojimiz bozuldu, bütün Türkiye'nin psikolojisi bozuldu. Bugün akıl hastaneleri, ruh ve sinir hastalıkları hastaneleri dolu, AMATEM'ler ve ÇEMATEM'ler dolu. Ruh ve sinir hastalıkları hastanelerine çocuklarınızı yatırmak istediğiniz zaman psikolojileri bozulanlar sıra bekliyorlar, torpil arıyorlar, "Buralara acaba yerleştirebilir miyiz?" diyerek gayret sarf ediyorlar.

Bugün geline noktada Aile ve Gençlik Fonu oluşturmayı ben bir noktada doğru bulmuyorum. Keşke şimdiye kadar bütün problemleri halletmiş olsaydınız. Fransız bakan bana şunu söylemişti Fransa'ya gittiğimiz zaman: “Selçuk Bey, biz sosyal devletiz, ailemizi kaybediyoruz ama tekrar yeniden ailemizi kazanmak için eğitime, kültüre, tarihimize önem veriyoruz, tekrar aile müessesesini inşa etmek istiyoruz; siz sosyal devlet de olmadınız ama ailenizle yaşıyorsunuz, ailenizi kaybederseniz yıkılırsınız.” ifadesini kullanıyordu. Ben buradan Adalet ve Kalkınma Partilerine bir teklifte bulunacağım. Ben milletvekiliyken endüstri meslek liselerinin artırılmasını istemiştım ve burada bir kanun teklifi vermiştık ve geçmişti. “Organize sanayilerde endüstri meslek liseleri kuralım.” demiştık, kuruldu; Manisa’da 2 tane kuruldu, 3 bin kişi şu an orada. Çok mükemmel bir okul, bütün milletvekillerine Manisa’ya giderek altı yıldızlı otel mesabesinde olan bu okulu görmelerini tavsiye ediyorum ama bu okulun Türkiye’nin tamamında yaygınlaşmasını istediğimiz zaman, bu, tam ve kâmil manada geçerli olmadı. İktidar sizsiniz, gelin, bu endüstri meslek liselerini bütün organize sanayilerinde veya sanayilerde oluşturmaya gayret sarf edin, ara elemanları böylece gidermiş oluruz.

Geçmişte, 28 Şubat döneminde, Türkiye’de aynen “İmam-hatiplerden intikam alacağız diyerek -onlar da cumhuriyetin okullarıydı, cumhuriyet kurmuştu, Cumhuriyet Halk Partisinin de imzası vardı orada, Atatürk’ün de önemsedığı okullardan bir tanesiydi ilahiyat fakülteleri, daha sonra imam-hatipler- bu imam-hatiplerden intikam almak adına buradan ara elemanları yetiştiren endüstri meslek liseleri de nasibini almıştı ama daha sonra, FETÖ darbesinden sonra, hatta öncesinde de aynı şekilde buralardan alınan okullar imam-hatip hâline dönüştürüldü. Türkiye’de ihtiyaç olmadan açılan her okul israftır; bunu iktidar partisindeyken de söylüyordum. Evet, Türkiye’de ihtiyaç olmadan açılan her okul israftır ama ihtiyaç varsa onu açmak iktidarın da muhalefetin de kamuoyunun da görevidir. Gelin, aynı şekilde, Türkiye’de endüstri meslek liselerini çoğaltmış olalım.

Yine bir örnek vereceğim -Türkiye’de değil dünyada 1 numara- otistik çocuklarla ilgili; bu benim projemdi, Manisa’da yaklaşık 150’ye yakın çocukla ilgili... 4+4+4 gündeme geldiğinde 20 yaşını geçen otistik çocuklar bir daha okullara gidemeyecekleri için anne ve babalar çok perişandı. Ben “Bunları halk eğitim kurslarına gönderelim.” demiştım. Oradaki pedagojik formasyonun, oradaki nosyonun buna uygun olmadığını gördük. Organize Sanayi Başkanıyla görüştüm ve otistik çocuklar için organize sanayideki büyük fabrikalarda, yüzer metrekarelik yerlerde bunlara çok ciddi iş yerleri kurduk ve bu çocuklar oralarda bir yandan iş, meslek öğreniyorlar; bir yandan devletin yükünü alıyor organize sanayi yani engelli çocuklara devlet maaş vermiyor ve aynı zamanda da buradaki bu gençler, anne ve babaları çok rahat bir şekilde, huzur içerisinde yaşıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Ben bunu Türkiye’ye şamil etmek istedim; bakanları oraya, Manisa’ya götürmeyi çok istedim, çok arzu ettim, gittim, hiçbir bakan gelmedi. En son bir bakanı zorla götürdüm, gördü ve “Bu muhteşem bir şey.” dedi. “Gelin, bunu organize sanayilerle görüşelim, Türkiye’nin tamamına şamil hâle getirelim.” dedim, yapamadık. Şimdi söylüyorum size: Gelin, bunu yapın Türkiye’deki bütün organize sanayilerde. Bunu yapabilirsiniz tarihe geçersiniz ve anne babalar, Türkiye’deki binlerce, on binlerce otistik çocuğu aynı zamanda hayata tutundurmuş olursunuz. Bunu yaparsanız Türkiye çok şeyler kazanır.

Son sözüm şöyle olsun: Maliye Bakanı para arıyor Türkiye’de, dünyanın her yerinde. Maliye bakanları para aramazlar. Arasın, istediği kadar arasın; eğer sizin Kültür Bakanlığınız, Millî Eğitim Bakanlığınız, Gençlik ve Spor Bakanlığınız ve aynı zamanda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığınız, Adalet Bakanlığınız muhteşem olsaydı Maliye Bakanı para aramazdı, paraları bu 5 Bakanlık getirirdi, Maliye Bakanlığı da harcardı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – İnşallah bu Fon doğru şekilde yönetilir; Deprem Fonu’na benzemez, İşsizlik Fonu’na benzemez, Varlık Fonuna benzemez, denetim mekanizmasını kamuoyuyla hakikaten şeffaf bir şekilde yapar, sözünüzü tutarsınız diyorum, saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

İrfan Bey, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

47.- Gaziantep Milletvekili İrfan Çelikaslan’ın, Öğretmenler Günü’ne ilişkin açıklaması

İRFAN ÇELİKASLAN (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; önümüzdeki cuma hepimizin hayatında çok büyük öneme sahip olan öğretmenlerimizin Öğretmenler Günü. Gaziantep’imizde, iktidara geldiğimizde toplam 669 okul mevcut iken şu an itibarıyla bu rakam yüzde 266 artarak toplamda 1.776 okul sayısına ulaşmıştır. Gazi şehrimizde öğretmen sayısı 2002 yılında toplam 9.903 iken şu an bu rakam 3,5 kat artarak 35 bin sayısına ulaşmıştır. Okul başına düşen öğrenci sayısı, derslik başına düşen öğrenci sayısı ve öğretmen başına düşen öğrenci sayısı yirmi yıllık süre içinde daima azalma eğilimi göstermiştir. 2002 yılında öğretmen başına düşen öğrenci sayısı ilköğretimde 37, ortaöğretimde 21 iken bugün ilkokulda 24, ortaöğretimde 15 olarak karşımıza çıkmaktadır. AK PARTİ’mizin iktidara geldiği andan itibaren eğitim sisteminin güçlendirilmesi ve geliştirilmesi adına...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çalışkan...

48.- Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’ın, Hatay’da ve deprem bölgesinde inşaat maliyetlerine ilişkin açıklaması

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ülkemizde son dönemde deprem bölgesinde yaşanan önemli sorunlardan biri de ham maddelerdeki fahiş fiyat artışıdır, inşaat malzemelerindeki fiyat artışıdır. Son dönemde kamuya ait ne kadar çimento fabrikası varsa satılıp özelleştirildiğinden şu anda maliyetler kontrol edilemez boyuta gelmiştir. Çimento fabrikaları özelleştikten beton maliyetleri de dolaylı olarak artmıştır. Bugün Hatay’da ve deprem bölgesinde inşaat maliyetleri İstanbul’daki Bağdat Caddesi’yle eş değer hâle gelmiştir. Bu noktada, yaşanan karaborsacılığın, inşaat maliyetlerindeki yüksekliğin derhâl tedbir altına alınarak deprem bölgesine özel teşvik ve destek verilmesi zorunludur. Bunun dışında, insanların kendi imkânlarıyla yeniden...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Konukcu Kok...

49.- İstanbul Milletvekili Keziban Konukcu Kok'un, kamuoyunda magazinsel yönü daha çok konuşulan kara para aklayanlara dönük operasyonlara ilişkin açıklaması

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Kara para aklayanlara dönük operasyonlar kamuoyunun gündeminde. Meselenin ciddiyetinden ve boyutundan öte, magazinel kısmı daha çok konuşuluyor; oysa mesele, uyuşturucu ve silah ticareti, yasa dışı bahis, hukuk, adalet, kamusal hayatın halk yararına düzenlenmesi, gençlerin geleceksizliği gibi çok ciddi başlıklar altında tartışılmalı. İstanbul gibi metropollerde mahalleler uyuşturucu çetelerinin meskeni olmuş durumda. Bu mahallelerde devrimcilerin devlet tarafından bir şekilde uzaklaştırılmasıyla halk tamamen savunmasız hâle geldi. Geleceksizlik girdabındaki gençler bu çetelerin kontrolüne giriyor. Gün geçmiyor ki bir gencin ölüm haberini almayalım. Cezaevindeki mafya, çete liderleri ortalığa salınırken gazeteciler, siyasetçiler, devrimciler tutsak ediliyor. Kendi talan ve soygun düzeninin devamı için halk geleceksizleştiriliyor, mafyaların insafına terk ediliyor. Son olarak İYİ Parti Genel Başkanı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnân ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76) (Devam)

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan “edilmesi hâlinde” ibaresinin “edildiğinde” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Burhanettin Kocamaz

Ersin Beyaz

Ayyüce Türkeş Taş

Mersin

İstanbul

Adana

Ömer Karakaş

Selcan Hamşioğlu

Ünal Karaman

Aydın

Tekirdağ

Konya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz.

Buyurun Sayın Beyaz. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ERSİN BEYAZ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde 1934 yılında kurulan ilk fondan 2000'li yıllara kadar farklı amaç ve toplumsal hedefler için 100'e yakın fon kurulmuştur. Fonların kuruluş amaçlarının yeni mali kaynak yaratmak, bürokrasiyi rahatlatmak ya da bürokratik işlemlerden kaçınmak, hızlı karar almak ve harcama yetkisini elinde bulundurmak olduğu bilinmektedir. Uygulamada ise devletin ve toplumun eksikleri tespit edilip bu alanlara ivedilikle müdahale etmek ve hızlı çözüm üretmek için olduğu bilinmekte, bu dönemden sonra fonların politik ve ekonomik amaçlarla kurulmaya ve kamu maliyesinin kurumları içinde ayrı bir kategori olarak yer almaya başladığını görmekteyiz.

Değerli milletvekilleri, ülkemizin 1990'lı yıllarda temel ekonomik sorunları arasında en önemli başlıklarından biri borç-faiz kısır döngüsüdür. Bu açıdan bakıldığında, 1990-2002 yılları arasında kamu açıklarındaki harcamalara ilişkin en etkili faktörler arasında bütçe dışı fonlar ve mahallî idarelerin kontrol dışı harcamalarındaki artış olarak ön plana çıkmaktadır. Bu sebeple de dönem dönem kamu maliyesinde bütünlük ve disiplinin bozulduğu gözlemlenmektedir. Vurgulamak isterim ki kamusal hizmetlerin, bütçe sistemi, disiplini, ilkeleri ve harcama mevzuatı dışında yeni bir fon oluşturmanın hiçbir kamusal yararı yoktur. Aile ve gençlik konusunda kamu yararı ve toplumsal huzur ön planda tutulacaksa öncelikle kadına karşı şiddet için sert ve yeterli ölçüde önlemler alınmalıdır. Aile mefhumunun önemi başta ailenin temel taşı olan kadından yani anneden başlar. Annelerin huzurlu ve psikolojik olarak sağlıklı bir ortamda yaşamıyor oluşu sağlıklı nesiller yetiştirmelerinin önündeki en önemli sorundur.

Değerli milletvekilleri, medya ve basında her gün ardı arkası kesilmeyen kadına şiddet haberleri hepimizi derinden sarsmaktadır. “İşğımızı söndürmek istediler.” diyen kadınlarımızın sayısı her geçen gün artmaktadır. Yine, gençlerimiz gelecekte umutsuz, yurt dışına çıkma hayaliyle ülkelerinden ümidi kesmiş bir şekilde, ruhsal çöküntü içinde yaşıyorlar. Gençlerin umudu öncelikle ailenin huzuruyla mümkündür. Ailenin huzuru ise sosyal ve ekonomik refahıyla mümkün olacaktır. Kadının huzurla yaşayamadığı bir toplumda, gençlerin umutsuzlukla mücadele ettiği bir ortamda sosyal adaletten, huzurdan, refahtan bahsedilemez. Aile müessesesini düşünmek, gençlerimizi düşünmek tabii ki devletin görevidir, tabii ki bizlerin en önemli meselesi olmalıdır ancak Türk aile yapısı ve Türk gençliği dardayken, sosyal, kültürel, psikolojik ve ekonomik açıdan büyük sorunlar yaşarken meseleyi bir fona, sadece ekonomik temelli bir kurguya dayandırmak doğru değildir.

Değerli milletvekilleri, aslında söylemek istediğim şudur ki: Belirsizlik içinde kurulan fonlar, yasama organının yani kanunu çıkaracak olan yüce Meclisimizin yürütme organının mali faaliyetlerini kontrol altına alması amacıyla geliştirilmiş olan bütçe ilkeleriyle ters düşmektedir. Kanun teklifinin 2'nci maddesinin (3)'üncü fıkrasında da olduğu gibi her türlü mali yetkiyi Fon yönetimine bırakmak, bu konuyu da yönetmelikle Cumhurbaşkanının belirleyeceğini söylemek sorunlu ve belirsiz kısımlardır. Madem konumuz aile ve gençliktir; çocuklarımızın beslenme sorunlarını, kadına karşı şiddeti, aile bütünlüğünü, iktidarın yozlaştırdığı “aile” kavramını ve bunların hepsinin en büyük etkeni olan ekonomik krizi konuşalım.

100'üncü yılını kutladığımız ve kadın-erkek eşitliği temelinde ulusal egemenlik üzerine inşa edilmiş cumhuriyetin Türkiye'de kadın haklarına ivme kazandıran en önemli gelişmelerden biri olmasına rağmen bu konudaki kazanımların AK PARTİ iktidarlara boyunca doğrudan hedef alındığı ve bilinçli şekilde zayıflatıldığı aşîkârdır. Bunun üstüne, “Gençlerimiz gidiyorlarsa gitsinler.” diyen bir zihniyetten de başka bir şey beklenemez.

Bunca sosyal sorunumuz varken iktidar, önümüzdeki kanun teklifiyle Fon Yönetim Kurulunu harcama yetkisi, aktarılacak kaynak tutarlarını belirleme ve program oluşturma konusunda yetkilendirerek yaklaşan yerel seçimlerde kendine bir fon mu oluşturmak istemektedir? Akılları kurcalayan esas mesele budur diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan “vermekle yükümlüdür” ibaresinin “vermekle yükümlü kılınmıştır” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Hüseyin Olan

Keziban Konukcu Kok

Mahmut Dindar

Bitlis

İstanbul

Van

Çiçek Otlı

Nejla Demir

Mehmet Zeki İrmez

İstanbul

Ağrı

Şırnak

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ağrı Milletvekili Nejla Demir.

Buyurun Sayın Demir. (HEDEP sıralarından alkışlar)

NEJLA DEMİR (Ağrı) – Halklarımızı saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizin önemli meselelerinden biri olan Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesi üzerine partim adına söz almış bulunmaktayım.

Öncelikle, gençliğin toplumumuz için taşıdığı değeri ve gençlerin karşı karşıya kaldığı sorunları doğru temelde ele alıp değerlendirmek son derece gerekli ve önemlidir. Ne yazık ki bu kanun teklifi gençlik meselelerine yeterince odaklanmamaktadır. Gençleri sadece evlenme potansiyeli olan bireyler olarak görmek gençliğin gerçek sorunlarını anlamamak anlamına gelir. Gençler sadece aile kurumu içinde var olan bireyler olarak değil, aynı zamanda toplumun öznesi ve bir parçası olarak ele alınmalıdır. Bu kanun teklifi aile ve gençlik üzerinde yapılan tanımlamalarda cinsiyetçi bir perspektife sahiptir. Sadece evlilik üzerinden gençlerin değerlendirilmesi onların bireysel özgürlüklerini ve otonomilerini göz ardı etmek anlamına gelir. Ayrıca, İstanbul Sözleşmesi'nden çekilmenin ardından kadına yönelik şiddetin arttığı bir dönemde aile politikalarının kadınları daha fazla dezavantajlı hâle getirdiğini görüyoruz.

Fonun kaynaklarının belirlenmesi konusunda ciddi şüphelerimiz var. Gabar petrolü ve Karadeniz gazı gibi belirsiz kaynaklar üzerinden finansman sağlanması, bu kaynakların belirsizliği Fonun gelecekteki sürdürülebilirliğini ortadan kaldırmakta ve gençliğin taleplerini karşılamaktan uzaklaşmaktadır. Ayrıca Fonun projelerini nasıl seçeceği, denetleyeceği ve değerlendireceği konularında net bir açıklama yapılmamıştır; bu durum, Fonun şeffaflığını ve hesap verilebilirliğini tehlikeye atmaktadır. Projelerin seçimi ve uygulanması süreçlerinde katılımcı bir yaklaşımın benimsenmemesi toplumun farklı kesimlerinin ihtiyaçlarını yeterince anlama ve karşılamama riskini barındırmaktadır. Fonun yönetim kurulunun tamamının bakan yardımcılardan oluşması Fonun siyasi etkilere açık olduğu izlenimini uyandırmaktadır. Bağımsız bir kurum olma iddiasındaki Fonun siyasi etkilerinden uzak bir şekilde yönetilmesi kritik öneme sahiptir; bu durum, Fonun gerçekten, gençlerin ve ailelerin çıkarlarını koruyup kollayacağına dair endişelere yol açmaktadır. Seçim bölgesi olan Ağrı'dan yurt dışına çıkan on binlerce gence bu Fonun bir faydası olacak mı? Bu Fon, üniversite öğrencilerinin yurt ve barınma sorunlarına çözüm olacak mı? Hayır. Her gün katledilen kadınların ölümünü durduracak mı veya sağlık çalışanlarının Kavimler Göçü misali yurt dışına çıkışını bu Fon durduracak mı? Hiç sanmıyorum. Bu nedenlerden dolayı bu kanun teklifi siyasi iktidarın ülkeye yabancılaştığının ve kendi toplumuyla, gençlerle bağlarının koptuğunun açık bir kanıtıdır.

Habitat Derneği tarafından hazırlanan rapor, yaşamından memnun olan gençlerin oranının son beş yıldır düştüğünü ve bu yıl yüzde 46'ya gerilediğini ortaya koyuyor. Gençlerin yüzde 35'inin geliri 3 bin TL'nin altında. Gençler için en büyük sorun enflasyon ve işsizlik. Gençlerin siyasi katılım düzeyi düşük. 4 gençten 1'i depremde kayıp yaşadı. Gençlerin yüzde 28'i başka bir ülkede eğitime devam etmek, yüzde 43'ü ise başka bir ülkeye yerleşmek istemektedir. Ne yazık ki gençler umutsuz, hayalsiz ve kaygılıdır.

Sonuç olarak, bu kanun teklifi gençlerin taleplerini karşılamaktan çok uzaktadır, cinsiyetçi bir bakış açısını yansıtmaktadır ve Fonun kaynaklarını belirsiz bir temele dayandırmaktadır. HEDEP olarak, gençlerin her açıdan özgürleşmesi için daha kapsayıcı, şeffaf ve etkili bir politika öneriyoruz. Ülkenin gençlerinin geleceğini güvence altına alacak, rasyonel temellere dayanan bir yaklaşımı benimsemeden bunun mümkün olmayacağını gayet iyi biliyoruz.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 5'inci madde kabul edilmiştir.

6'ncı madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

Şimdi okutacağım ilk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Hasan Ekici

Hasan Bitmez

Konya

Kocaeli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Bülent Tezcan

Hasan Öztürkmen

Abdurrahman Tutdere

Aydın

Gaziantep

Adıyaman

Orhan Sümer

Nermin Yıldırım Kara

Talat Dinçer

Adana

Hatay

Mersin

Gizem Özcan

Gökhan Günaydın

Muğla

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Birleşime yirmi dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.26

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 19.13****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24’üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

76 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez.

Buyurun Sayın Bitmez. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

HASAN BİTMEZ (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; iktidarın gençlik politikalarının sonucunu özetleyen bazı fotoğrafları sizlere göstererek konuşmaya başlayacağım. Öncelikle bu fotoğraflardaki arkadaşları kişisel olarak tebrik ve takdir ettiğimi ifade etmek isterim. Bu fotoğrafların ilki; bu arkadaşlar Atletizm Millî Takımı’mız. Bu da bir diğer Atletizm Millî Takımı’mız, 4x100. Bu da bir başka diğer 4x100 Atletizm Millî Takımı’mız. Bunlar AK PARTİ’nin gençliğe verdiği değeri gösteren, özetleyen eserleriniz. Son yirmi iki yıllık sürece ve rakamlara baktığımızda şunu açıkça görebiliyoruz: Bugün bu yasayı konuşmamızın yegâne sebebi Hükümetin fonlu işlere düşkünlüğüdür, yoksa iktidarın gençlere ve aileye önem verdiğinden değil. Elbette gönlümüz bu Fonun ülkemizin ve milletimizin geleceği için aileye ve gençlere fayda sağlamasından yanadır ancak her konuda iktidarın sorun çözmek yerine vatandaşlarımızın algısını yönetme çabasıyla karşılaştığımızdan bu hassas meseleye de dikkat kesiliyoruz.

Ailenin kökünü dinamitleyen ekonomik sorunlar, genç işsizliği, gençlerin hayata katılmasının önündeki engeller maalesef görmezden geliniyor. Gerekli adımlar atılmazsa fon kurarak gençliğin desteklenmesi de ailenin ayakta tutulması da mümkün gözüküyor. Geçmişte İşsizlik Fonu kuruldu, fondan hazine ve işverenler istifade etti; Varlık Fonu kuruldu, Türkiye’nin bir gecede tek imzayla yokluğa mahkûm edilmesinin önü açıldı; yirmi beş yıl deprem vergisi toplandı, şubat ayında acı bir bedel ödeyerek tecrübe ettik ki ne bir altyapı yatırımı gerçekleştirilmiş ne de depremler için bir kuruş harcanmış. Bu nedenle Aile ve Gençlik Fonunun neyle sonuçlanacağını kestirmek çok da zor değil. Aile kurumuna AKP hükümetleri aracılığıyla yirmi yılda verilen zararı maalesef hiçbir düşman veremez. 2001’de 23-24 olan ilk evlilik yaşı ortalaması, bugün 27-28’e çıkmıştır. Bu ne demek? Bu, gençlerin evliliklerini gençliklerinden sonraya ertelemeleri demek. Bu koşullarda aileyi kurmak da sürdürmek de zor. Evliliklerin ilk beş yılında boşanma oranı yüzde 32 arkadaşlar. AK PARTİ iktidarında boşanan aile sayısı 2 milyon 365 bin 152’dir, 4 milyon 730 bin kişi eder. Her bir boşanmaya da 1 çocuğun velayeti verilmiş, 2 milyon çocuk da oradan ekleyin, 6 milyon 365 bin. Anne, baba, kayınpederi eklediğiniz zaman 10 milyonu aşkın insanımızı bire bir etkileyen bir sosyal faciayla karşı karşıyayız. Doğurganlık hızıysa 2001’de 2,38; ilgili Bakanlığımızın 2050 yılı için doğurganlık hızı tahmini ise 1,85’tir ama bugün doğurganlık hızı ise çoktan 1,62’ye gerilemiş durumda. Bir nüfus krizine doğru gidiyoruz, artık insanımız evlenmekten, aile kurmaktan, çocuk yapmaktan korkar hâle gelmiştir. Ne yaptınız da toplumumuzun temeli olan aile yapımızı bu hâle getirdiniz? İş bilmezliklerinizin sonucu olan maddi güçlükler yanı sıra yol açtığınız ahlaki ve manevi yozlaşma aile kurumunu yok olmaya götürüyor. Aile ve Gençlik Fonu niçin kurulmak isteniyor? Evlenecek gençlerin desteklenerek aile kurumunun

sağlamlaştırılması amacıyla. Gençlerin terk edildiği ekonomik ve sosyal dengesizliklere baktığımızda iktidardakilerin bu amaçtan ne kadar uzak işler yaptıklarını hep birlikte yaşayarak görüyoruz. Yirmi iki yıldır genç işsizlik yüzde 20’ler seviyesinde. İşsizliği erteleme kurumuna dönüştürdüğünüz üniversitelerin öğrenci sayısını da buna kattığımızda genç işsizlik yüzde 40’ları geçmektedir. Gençleri düşünmek, bir gençlik politikası izlemek gençlerin her geçen gün işsizlik batağına, bunalıma daha fazla itilmesi, gençlere harcanması gereken paranın sözde itibar kaygısına peşkeş çekilmesi değildir. İmkânlar gençlerin yetişmesi, gelişmesi ve desteklenmesi için harcanması gerekirken algıyı yönetmeye harcanıyor. “Başarılı işler yapıyoruz.” algısı oluşturmak için, olgusu oluşturmak için gençliğe yönelik esaslı politikalar üretilmiyor, atılması gereken adımlar atılmıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HASAN BİTMEZ (Devamla) – “Aile ve Gençlik Fonu” gibi afili isimlerle kamuoyunu meşgul etmek yerine geleceğimiz olan gençlerin imkânlarını geliştirmeye öncelik vermemiz gerekmektedir. Aksi takdirde gençler bu imkânların bulunduğu ülkelere doğru göç etme temayülüne girmektedirler. Siz devşirirseniz başkaları da sizin gençlerinizi devşirme arayışına girer.

Genel Kurulu saygıyla selamlamadan önce kalan yirmi beş saniyemde Türkiye’den İsrail’e giden gemilerin listesini gösterir bu cetveli sizlere göstermek istiyorum: “oil/chemical” tür tanker; İsrail’e Diliskelesi’nden giden petrol ve kimyasal maddeleri taşıyor. Onlarca, bakıp görebilirsiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HASAN BİTMEZ (Devamla) – “Uçak kalkmıyor.” diye yalanlayabiliyorsunuz ama petrol gidiyor, kimyasal madde gidiyor. (Saadet Partisi Grubu sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Muğla Milletvekili Gizem Özcan.

Buyurun Sayın Özcan. (CHP sıralarından alkışlar)

GİZEM ÖZCAN (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Normal şartlarda olsa, iktidar, aile ve gençler üzerine bir fon kurmak istese bunu takdirle karşılarız. Ailelerimizin ihtiyaçları görülsün, gençlerimiz kaynaklara erişsin; ne kadar güzel. Ancak öyle bir ülkedeyiz ki “fon” deyince aklımıza ne geliyor? Denetimsizlik geliyor; örnek mi? Bizde bir Varlık Fonu var, denetimi evlere şenlik. Amacı dışında kullanılması geliyor; örnek mi? İşsizlik Fonu var, işsizlerden çok patronlara gidiyor. Ayrıca aileyle ilgili, gençlikle ilgili koskoca bakanlıklarımız var. Neden fondan yapılması düşünülen harcamalar bu bakanlıklarımız üzerinden yapılmıyor? Buna verilen ikna edici bir yanıt ne yazık ki yok.

Değerli milletvekilleri, teklif gençlerin sorunlarını aile kurma zorluğu ekseninde ele almaktadır. Evet, aile kurmak isteyen gençlerimiz zorluklar yaşamaktadır, elbette bunları çözelim ancak gençler sadece ailenin bir parçası olunca mı değer görecektir? Birey olarak gençlerin bir değeri yok mu? Eğitim sorunları, işsizlik sorunları, özgürlük sorunları, özellikle genç kadınların baş etmek zorunda kaldıkları şiddet, istismar sorunları yok mu?

Ey arkadaşlar, üniversite öğrencilerinin intiharlarıyla sarsılan bir ülkeyiz. Sadece evlenecek gençlere verilmesi düşünülen ama dertlerine derman olmayacağını da bildiğimiz bu desteği mi konuşacağız? Değerli milletvekilleri, konuşmamın başında “normal bir ülkede olsak” dedim, ne yazık ki normal bir ülkede değiliz; bunun en açık göstergesi geçen hafta yaşadığımız yargı darbesidir. Evet, açık söylüyorum: Bu, yargı içerisindeki bir kliğin Anayasa’yı rafa kaldırdığı bir yargı darbesidir. Bu

darbe nasıl gerçekleşti? Önce 25 Ekim tarihinde Anayasa Mahkemesi Hatay Milletvekili Can Atalay hakkında hak ihlali kararı verip hemen tahliyesini istedi. Bu esnada Adalet Bakanı Tunç “Anayasa Mahkemesi bu kararıyla, yorum farkıyla Anayasa’yı değiştirmiş gibi oluyor. Anayasa Mahkemesinin Anayasa’yı değiştirme yetkisi var mı?” diyerek âdeta yargıya talimat verdi. Ardından Yargıtay 3. Ceza Dairesi sadece Anayasa Mahkemesinin ihlal kararına uyulmamasını hükmetmekle kalmadı, 9 Anayasa Mahkemesi üyesi hakkında suç duyurusunda bulundu. Tabii, aynı zamanda bu durum trajikomik bir karardır çünkü Anayasa Mahkemesi üyelerini ancak 10 Anayasa Mahkemesi üyesi yargılayabilir. Toplam 15 Anayasa Mahkemesi üyesi olduğunu düşününce geriye kalan 6 üyenin 9 üyeyi yargılaması da mümkün değildir. Peki, bunu Yargıtay hâkimleri bilmiyor mu? Elbette biliyor. Amaç başkadır, amaç Anayasa ve yasa değişikliği için yargıda kriz yaratmaktır. Anlıyoruz ki saraydan gelen talimat da budur. Nasıl mı? Sayın Erdoğan Anayasa Mahkemesinin kararına karşı -Yargıtay “Sen yüksek mahkemeysen ben de yüksek mahkemeyim.” diyerek- açıkça Yargıtayı sahiplenmiştir. Burada bir duralım. Evet, yüksek dereceli yargı organları arasında üstünlük sıralaması yoktur, üstün olan sadece Anayasa’dır. Ancak, Anayasa Mahkemesinin ihlal kararının bağlayıcı olduğunu ve ceza mahkemeleri tarafından yerine getirileceğini söyleyen bir kanunumuz, 6216 sayılı Kanun var fakat Yargıtayın veya diğer mahkemelerin Anayasa Mahkemesi kararına uymayabileceğini söyleyen bir kanuni hüküm yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GİZEM ÖZCAN (Devamla) – Tamamlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

GİZEM ÖZCAN (Devamla) – Mesele açık ve net, Sayın Erdoğan başka bir açıklamasında da “Mevcut Anayasa’mız ve yasalarımız bu konuda yetersiz kalmaktadır.” dedi, Adalet Bakanı da “Bu kriz ancak yeni bir anayasayla çözülebilir.” diye ekledi; iktidar yargı darbesiyle gitmek istediği yolu da ortaya koymuş oldu. Şimdiden söyleyeyim: Bizim nezdimizde Anayasa’yı rafa kaldıranların yeni anayasa yapma ehliyeti de yoktur. (CHP sıralarından alkışlar) Barometreyi bozarak kötü hava şartlarından kurtulamazsınız. Anayasa’yı yok sayarak yarattığınız adaletsizliklerin üstünü örtemezsiniz. Bugün gençlere ve ailelere verebileceğimiz en değerli şey hukuki güvenliğin, toplumsal barışın ve hukuki öngörülebilirliğin sağlanmasıdır. Bunun için de Anayasa’ya sahip çıkmak başlıca görevimizdir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önermeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan “Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi”nin 6’ncı maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan “tamamı” ibaresinin “tümü” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ersin Beyaz

Hüsmen Kırkpınar

Burhanettin Kocamaz

İstanbul

İzmir

Mersin

Ayyüce Türkeş Taş

Ömer Karakaş

Selcan Hamşioğlu

Adana

Aydın

Tekirdağ

Ünal Karaman

Hakan Şeref Olgun

Konya

Afyonkarahisar

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

HAKAN ŞEREF OLGUN (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 6’ncı maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz aldım. Genel Kurulu saygıyla selamlarım.

Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi’ndeki 6’ncı maddeyle Fonun tabi olduğu muafiyet, kurumlar vergisi, damga vergisi ve harçlar gibi istisnaların düzenlenmesi istenmektedir. Cumhurbaşkanı “Maalesef gençlerimiz genç yaşta evlenmiyor, çoğu 30’u aşkın evleniyor ya da çoğu evde kalıyor. Böyle bir şey olur mu ya? Evlilik dışı hayat biçimi özendirilmeye çalışılıyor.” demişti. Gençlerimiz, işsizlik, gelecek kaygısı ve evlilik için yapılacak harcamalar gibi belli başlı sebeplerden dolayı evlenemiyor.

Değerli milletvekilleri, işsizliği derinden yaşayan gençlere Hükûmet desteği krediden ibaret oldu. TÜİK rakamlarına göre 15-24 yaş grubunu kapsayan genç işsizlik oranı 2022 yılında yüzde 19,4’tür. Türkiye, Avrupa Birliği ülkeleri içinde genç işsizliğin en yüksek olduğu ülkelerden biri. Fonun adı “Gençlik Fonu” fakat bu teklifte Fonun öznesi olan gençlerimizin sıkıntılarını gidermek için sunulan bir çözüm yok. Evlenecek gençlerimizin desteklenmesine, aile kurumunun korunmasına elbette karşı değiliz. Kanun teklifinde gençlerimize yalnızca aile kurumuyla ya da evlilikle ilişkilendirilerek yer verilmiş, birey olarak yaşadıkları esas sosyal ve ekonomik sorunlar görmezden gelinmiştir.

TÜİK’in gençler arasında yaptığı Yaşam Memnuniyeti Araştırması’na göre Türkiye’deki gençlerimiz mutsuz yaşıyor. Peş peşe yaşanan genç intihar vakalarına üzülerken tanık oluyoruz. En son, yine, Hacettepe Üniversitesi Beytepe Öğrenci Evlerinde bir kız öğrenci odasında yaşamına son verdi. Borçları olduğu ve geçinemediği için intihar edecek kadar gençlerimizi çaresiz bırakan bir ekonominin içerisindeyiz. Okurken çalışmak zorunda kalan ya da derin yoksulluk yüzünden okulunu bırakan gençlerimiz için bu Fonda hiçbir şey yok. Nişanı, düğünü, ev döşemesi derken aldığı maaşlarla geçinemeyen gençler, masrafları karşılamanın imkânsız hâle geldiğini düşünüyor. Henüz evlilik arifesinde yüklü bir borcun altına girdiklerini, Cumhurbaşkanının açıkladığı evlilik kredisinin de borçtan ibaret olduğunu söylüyorlar. Ayrıca, 150 bin TL’lik kredi de evlenmek için gereken asgari tutarın çok altında kalıyor.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifinde kamu kaynaklarının aktarımı ve kullanımı şeffaf bir şekilde belirtilmemiştir. Sağlam, sürdürülebilir ve başarılı bir kamu maliyesi için bütçe dışı fon uygulamasına mümkün olduğu kadar başvurmayarak bütçe prosedürünün işletilmesi gerekir. Bunu ülkemiz 1990’lı yıllarda sayıları 100’ü aşan bütçe dışı fonların yarattığı sıkıntılarla tecrübe etmiştir. Bütçe dışı fonlar Hükûmete Meclis karşısında ciddi bir üstünlük vermektedir. Hükûmet bütçe dışı fonlar sayesinde Meclise karşı sorumluluktan kurtuluyor. Amacı dışında kullanılan fon gerçeği dikkate alındığında hükûmetlerin fon sistemini bir çeşit, denetimlerden ve prosedürlerden kaçma aracı olarak kullanabileceğini hatırlatıyoruz.

Yine, daha önceki konuşmalarımda belirttiğim gibi avukat ve Adalet Komisyonu üyesi bir milletvekili olarak Yargıtayın son kararı konusunda hiçbir şey yapmayan ve mevcut yargı krizinin çözümü noktasında mevcut mevzuata göre elini taşını altına koymayan veya görevini yapmayan tüm yüksek yargıçları ve Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısını huzurlarınızda tekrar göreve çağırıyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesinin (1)'inci fıkrasında yer alan “vergi kesintilerini de kapsar” ibaresinin “vergi kesintilerini de içerir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Çiçek Otlı

Hüseyin Olan

Keziban Konukcu Kok

İstanbul

Bitlis

İstanbul

Nejla Demir

Mahmut Dindar

Mehmet Zeki İrmez

Ağrı

Van

Şırnak

Perihan Koca Doğan

Mersin

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan.

Buyurun Sayın Doğan. (HEDEP sıralarından alkışlar)

PERİHAN KOCA DOĞAN (Mersin) – Teşekkürler.

Ben de Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

“Aile ve Gençlik Fonu” adı altındaki bu kanun teklifiyle birlikte bir kez daha emek gücünü karşılamayan, sermayenin talebi doğrultusunda ucuz iş gücü olarak emeğin yeniden üretimini öngören bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Bu yüzden, bu kanun teklifiyle derdiniz ne yazık ki kadınları ya da gençleri korumak ya da güçlendirmek değil, eğer öyle olmuş olsaydı hâlihazırda var olan kazanılmış haklarımıza göz dikilmezdi, İstanbul Sözleşmesi'nden çıkılmazdı mesela, 6284'e, nafaka hakkımıza, boşanma kanununa göz dikilmezdi. O yüzden, bu kanun teklifiyle derdiniz kadınları korumak falan değil, kadınların daha fazla ezilmesine neden olan erkek egemen cendereye biz kadınları daha fazla sıkıştırmak. “Aileyi güçlendirmek” adı altında kadınları ezen tüm ilişki biçimlerini yeniden ve yeniden üretmek üzere bir düzenleme yapmak istiyorsunuz. Gerçekten kadınlar üzerinde bir tahakküm makinesi kurulmuş durumda değerli milletvekilleri ve bu makine gün gün, an an işlemeye devam ediyor; tüm kurumlarıyla, tüm organlarıyla işlemeye devam ediyor. Ve bunun sonucunda da bizler, her gün yeni bir kadın cinayetiyle, her gün erkek şiddetiyle, her gün ev içine hapsedme ve cinsiyete dayalı iş bölümünün parçası hâline getirme politikalarıyla karşı karşıya kalıyoruz.

Değerli milletvekilleri, bugün sabah Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı bütçe konuşmasında şöyle demiş: “Kadına yönelik şiddetle mücadelede dünyada eşi benzeri görülmemiş bir hukuki düzenlemeye sahibiz.”

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Evet.

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Tıpkı ekonomimiz uçuyor masalları gibi bir şey değil mi? Gerçekten inanılır gibi değil.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Dünyadan haberiniz yok sizin.

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Hakikatten kopmuş, gerçekten kopmuş, akıllara zarar bir açıklamayla karşı karşıyayız.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Dünyadan haberiniz yok.

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Dünyadan haberimiz var, tam da onun içerisindeyiz; biz, kadınların sözcüsüyüz, hiç oradan öyle laf atma, hiç oradan öyle laf atma. Bir de Kadın Kolları Başkanı olacaksın, hiç öyle laf atma.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Korkuyorsun, belli oldu.

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Bakın, arkadaşlar, bu kadar hayal dünyasının içinde gezmeseydi bu siyasi iktidar, yirmi bir yıldır bu ülkeyi nasıl kadın mezarlığına dönüştürdüğünüzü siz görürdünüz, siz.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kadın mezarlığı görmek isteyen Kandil’e bakacak! Konuşma!

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Yazıklar olsun sana, Kadın Kolları Başkanı diye oturuyorsun o koltukta, yazıklar olsun.

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sana mı soracağız!

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Bu ülkede yirmi bir yılda 8 bin kadın, erkekler tarafından katledilmiş.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Kaç kadın dağa çıktı, onu söyle.

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Biz kadınlar rakam değiliz, kendine gel, kendinize gelin. Bir de kadınlar olarak bir kadın milletvekili konuşurken car car oradan bağıriyorsunuz ya. Sizin yalanlarınızı tüm dünya biliyor be, tüm dünya biliyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli hazırun, İstanbul Sözleşmesi’nden çıkılmasının ardına 603 kadın katledildi erkekler tarafından. Bugün, geldiğimiz aşamada bizim literatürümüze “şüpheli kadın ölümleri” diye bir kavram girdi, şüpheli kadın ölümleri!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Sırtınızı DHKP-C’ye, PKK’ya dayayıp...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Ya, biz kadın cinayeti diyoruz, siz bize ne diyorsunuz; çarpıtmayın.

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Bu kadınlar ölürken yanlarında nedense hep erkekler oluyor.

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Kandil’de kadınlara tecavüz edilirken niye çıkmadınız Kandil’e? Kandil’de kadınlara tecavüz edilirken niye gitmediniz?

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Düşerken, o yüksekte düşerken hep yanlarında bu kadınların erkekler oluyor.

FAHRETTİN TUĞRUL (Uşak) – Hadi, burada konuşuyorsun, çık Kandil’e!

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – İstanbul Sözleşmesi’nden çıkıyorsunuz kadın düşmanı dilinizle, politikalarınızla bize laf anlatmaya çalışıyorsunuz. Yeter ya, yeter!

AYŞE KEŞİR (Düzce) – Kadını araçsallaştırmayın, kadını araçsallaştırmayın.

SEDA GÖREN BÖLÜK (İstanbul) – Biz şu an mücadele verirken siz de araçsallaştırıyorsunuz ama.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Dinlemeyi öğrenin önce!

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Eğer sizin gerçekten derdiniz kadınları korumak falan olsaydı, cezasızlık politikalarına... Hani o tarikatlarınız var ya, hani o cemaatleriniz var ya küçük kız çocuklarına, erkek çocuklarına taciz eden... “Bir kereden bir şey olmaz.” dediniz ya. (AK PARTİ ve HEDEP sıralarından gürültüler)

Neye gülüyorsunuz, kadın cinayetlerine mi gülüyorsunuz?

(AK PARTİ sıralarından “Dağa kaçırılan kız çocuklarından bahset!” sesi)

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Kes sesini, kes; kes sesini! (HEDEP sıralarından alkışlar)
(AK PARTİ sıralarından sıra kapaklarına vurmalar, gürültüler)

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Kadını “aile birliği” adı altında hiçleştirmeye çalışıyorsunuz. Dolayısıyla, sizin tek amacınız o secde ettiğiniz patronlarınızdan başka bir şey değil, sermaye politikalarından başka bir şey değil. Kadınlar ve gençler üzerinde sermayenin boyunduruğu daha da artsın istiyorsunuz, sizin derdiniz bu. Gençler ve kadınlar bu sömürü çarkının dişlisi olsun istiyorsunuz. (AK PARTİ ve HEDEP sıralarından gürültüler)

Bakın, kanun teklifinde bir de şöyle gerçeklerle alakası olmayan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika, bir dakika...

Buyurun devam edin.

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Demişsiniz ki...

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, laf atmanın bir yararı yok, hatibi dinliyorsunuz, bir sataşma varsa gelir söz alırsınız.

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – “Gençlerimizin hayalleri, idealleri, enerjileri, dikkate değer vizyonları içinde yaşadıkları toplumların sürekli gelişimi için vazgeçilmez unsurlardır.” demişsiniz o hayal dünyanızda. Yahu, biz geçen hafta Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinde gençlerin güçlendirilmesiyle ilgili bir sürü önerge verdik, hepsini reddettiniz, hepsini reddettiniz.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Siz de bunu reddediyorsunuz.

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Bir ayda 4 öğrenci intihar etti, görmezden geldiniz. Sizin sayenizde öğrencilerin, gençlerin hayalleri kalmadı, enerjileri bitti, idealleri kalmadı. Siz kalkmış bize hangi enerjiden, hangi hayalden bahsediyorsunuz? Siz gençlerin enerjilerini, ideallerini bitiren iktidarın sorumluları değil misiniz?

Dolayısıyla değerli hazırun, bu teklifin kadınları, gençleri güçlendirmekle, onları korumakla uzaktan yakından bir ilgisi yoktur. Yine aynı AKP hikâyeleriyle, yine aynı hamaset politikalarıyla karşı karşıyayız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

PERİHAN KOCA DOĞAN (Devamla) – Sömürü ve yoksulluk düzeninin derinleşmesini istiyorsunuz ama kadınlar ve gençlerin o çarkların dişlisi olmaması için biz mücadeleye de her daim devam edeceğiz. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

6’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 6’ncı madde kabul edilmiştir.

7’nci madde üzerinde 4 önerge vardır. Önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım, okutacağım. İlk 2 önerge aynı mahiyettedir, bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Buyurun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin kanun teklifinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Doğan Demir

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Mustafa Kaya

Hasan Ekici

Hasan Bitmez

İstanbul

Konya

Koceli

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Bülent Tezcan

Hasan Öztürkmen

Abdurrahman Tutdere

Aydın

Gaziantep

Adıyaman

Orhan Sümer

Gökhan Günaydın

Talat Dinçer

Adana

İstanbul

Mersin

Yüksel Taşkın

Nermin Yıldırım Kaya

İzmir

Hatay

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı İstanbul Milletvekili Doğan Demir. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

DOĞAN DEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kurulacak fonun maalesef ki iktidarın bugüne dek yaratmış olduğu güvensiz ortamdan kaynaklı bazı sakıncaları bulunmaktadır. Mesela, bu Fon politik etkilerle yönlendirilebilir ve Hükümetin belli çıkarlarına hizmet edebilir. Beklenir mi? Beklenir. Biz çok iyi biliyoruz ki kaynaklar adil bir şekilde dağıtılmayacak. Fonların yönetimi konusunda siyasi etkilerin olmaması sizin iktidarınızda mümkün değil. Kendinize yakın dernek ve vakıflara kamu yararı statüsü verip, vergiden muaf tutup kara para akıyorsunuz. Bu Fonu kurmaktaki amacınızı da az çok belli ediyorsunuz. Getirilen bu kanun teklifinde kurulacak olan yeni bir Fona, 5 farklı bakanlığın eş güdümüyle, yine kamu kurum ve kuruluşlarının aracılığıyla kaynak aktarılacağı belirtilmektedir. Peki, bu Fon oluştuğunda denetim ve takibini kim yapacaktır? Örneğin, kurulacak olan bu Fon ne kadar şeffaf yönetilecek diye çıkıp sokağa vatandaşlara sorsak iddia ediyorum 100 kişiden 95'i sizi şeffaflık ve adalette sınıfta bırakır. Fonların yönetiminde ve harcamalarında şeffaf olmama durumu kamuoyunun güvenini sarsar, uluslararası düzeyde ülkemize duyulan güveni sarsar ve fonların adil bir şekilde kullanılıp kullanılmadığının denetlenmesini zorlaştırabilir. Türkiye Varlık Fonu örneğini hatırlatalım sizlere, bağımsız denetime tabi olmasına karşın çok az bir kısmı Sayıştay tarafından raporlanabiliyor. Bütçe içinde kendinize paralel yapılar oluşturmaya çalışıyorsunuz. Öte yandan, bu kanun teklifi tanımlamalar bağlamında yetersizdir. Örneğin, anne veya babasını kaybetmiş bir çocuğun bulunduğu yapı ile bir aile bir midir? “Aile” ve “gençlik” kavramları Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı veya Gençlik ve Spor Bakanlığının görev tanımları içerisinde yer alırken ve eksik kaldı da bakanlık bütçesi dışında bir fona ihtiyaç mı oluyor? Kurulacak fonun gerekçelerine uygun bakanlıklar zaten mevcut değil midir? “Evlilik kredisi” diyorsunuz, bu krediyi tüm gençlere verecek misiniz ya da kim, neye göre belirleyecek verilip verilmeyeceğini, şartlar neler, kâğıt üzerinde yapılacak evliliklerin önüne nasıl geçeceksiniz?

Bakınız, değerli arkadaşlar, bugün ülkede gençlerimizin gelecek kaygısı var, iş talebi, aş talebi var. Gençlerin bu taleplerini bir fonda kapatmaya, görmezden, duymazdan gelmeye çalışıyorsunuz. Üniversite mezunu yüz binlerce gencimiz işsizken gençlere istihdam yaratacağınıza hâlâ gençlere

“Evlenin.” diyorsunuz. Siz gençlere istihdam yaratsanız zaten gençler kendiliğinden aile kuracaklar. Başta belediyeler olmak üzere, tüm kamu kurum ve kuruluşlarına diplomasız yandaşlarınızı doldurup üniversite mezunu gençleri işsizliğe mahkûm ettiniz. Şimdi de çıkıp diyorsunuz ki: “150 bin lira parayla sıfır faizli iki yıl vadeli evlilik kredisi.” Bu parayla gençler evini düzemez, eşyasını tamamlayamaz. Şu an, kanun yürürlüğe girmeden 5-6 parça beyaz eşya ancak alınabiliyor. Kanun yürürlüğe girdikten sonra, ülkemizdeki enflasyonu da göz önünde bulundurursak 150 bin lirayla 3 parça beyaz eşya ancak alınabilecek. Eğer samimiysek sarayın bütçesinden bir kısım parayı gençlere hibe edin, Sayın Cumhurbaşkanı manda yağurdu yiyip ejder meyveli “smoothie” içmeyiversin.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ya, ne alakası var bu konunun? Ne alaka?

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Konuşma, laf atma; ben konuşuyorum burada.

Kredi değil hibe edin bu parayı, doğarken borçlanan gençleri bari evlenirken rahat bırakın.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ya, destek veriyoruz.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Sokaktan haberiniz yok, etiketlerdeki fiyatlardan haberiniz yok, gençlerin hâinden haberiniz yok “fon, fon” diye dolanıyorsunuz.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Senin de yasadan, kanundan haberin yok, kanun teklifini bir oku.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Üniversite mezunu gençlerimiz ülkeden nasıl yurt dışına giderim diye düşünüyor, doktorları ülkeden kovmaktan beter ettiniz, yüz binlerce öğretmen ve öğretmen aileleri dört gözle atama bekliyor. Ekonomik özgürlüğünü eline almadan bir genç evlense nasıl geçinecek?

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Keşke kanun teklifini bir okusaydın.

DOĞAN DEMİR (Devamla) – Dostum, gelir, çıkar konuşursun yani. Bir şey söyleyeyim, biz burada fikrimizi söylüyoruz.

EYT’lilerden sonra gençler evlilikte yaşa takıldı. Yaptığınız işleri oturup dışarıdan izleseniz, kendi kendinize gülersiniz. 27 yaş sınırı getirdiniz krediye başvuru için, bugün ülkemizde bir genç eğitimini tamamlayıp iş bulana kadar zaten 30 yaşına geliyor; sosyolojik düzeni altüst ettiniz.

Deprem bölgesine öncelik vereceğinizi söylediniz fakat deprem bölgesinde genç evlense başını sokacak bir ev var mı, düşünmediniz.

Takdir milletimizin diyor, saygılar sunuyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özyürek, mazeretiniz var diye geldiniz.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

50.- Sivas Milletvekili Ahmet Özyürek’in, Sivas Vakıflar Bölge Müdürünün yıllık kira artışına yönelik esnafa gönderdiği tebligata ilişkin açıklaması

AHMET ÖZYÜREK (Sivas) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Konu Sivas’ımızla ilgili. Vakıflar Bölge Müdürlüğümüzün esnaflarımızın yıllık kira artışıyla ilgili bir konudan bahsetmek istiyorum. Maalesef Vakıflar Bölge Müdürlüğümüz kira artışlarında esnaflarımızda yüzde 100 ve yüzde 400 oranında bir artış sağlayacağını söylemiştir ve esnaflarımıza da bu oranda bir tebligat göndermiştir. Zaten biliyorsunuz esnaflarımız yeni bir çıkış sağlamışlardır, bu oranları ödemek mümkün değildir.

Ben buradan Sivas Vakıflar Bölge Müdürümüze sesleniyorum: Yüzde 400 oranındaki bir artış demek oradaki esnaflarımızın çalışmaması demektir ve iflas etmesi demektir. Bu yüzden de kira oranlarının Sivas’ımızda yeniden belirlenerek esnaflarımıza yeniden tebliğ edilmesini istiyorum.

Saygılarımı ve sevgilerimi sunuyorum.

Teşekkürler Sayın Başkanım.

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76) (Devam)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı İzmir Milletvekili Yüksel Taşkın.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

YÜKSEL TAŞKIN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu kurulması ihtiyacı aslında toplumun ve gençliğin daha da yoksullaştığının dolaylı bir itirafıdır. Bu acımasız enflasyon koşullarında önerilen fon benzeri politikalar sadece geçici yama işleri görebilirler ve işe yaramazlar. Yoksulluğun aşılmasının iki bilindik kesin yolu vardır. Birincisi, kamusal eğitim yani eğitimde fırsat eşitliği; ikincisi, prim usullü güvenceli istihdam yani iş. Bu iki alanda başarısız kaldığı için fon asıl yapısal nedenlere odaklanmıyor, sadece sonuçların hafifletilmesiyle ilgileniyor. Kısacası, bu, baştan mağlup bir girişimdir.

Gelin, yoksulluk hâllerine bir göz atalım. Anadolu’da herhangi bir ilimize gidelim; bir yanda Ziraat Bankasının önünde bir kuyruk, diğer yanda İŞKUR’un önünde başka bir kuyruk, kahvehaneler ağzına kadar dolu, ev gençleri evde oturuyor. Ziraat Bankasının önündeki kuyruk mu daha uzun, İŞKUR’un önündeki kuyruk mu? Elbette Ziraat Bankasının önündeki kuyruk daha uzun çünkü insanlar iş bulmaktan umudunu kesmiş, sosyal yardımlarla ayakta kalmaya çalışıyor. Dolayısıyla Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının son yıllardaki kendi faaliyet raporlarına baktığımızda, Türkiye’de ortalama 5 milyon hane yoksulluk yardımıyla ayakta kalıyor, sosyal yardımlarla ayakta kalıyor. Yoksul ailelerin ortalama hane halkı büyüklüğünü 4 kabul edersek Türkiye’de 20 milyon insan, toplumun yaklaşık yüzde 25’i yardımlarla ayakta kalıyor; belediyelerden alınan yardımları da kattığımızda durum vahim, toplumun yüzde 25’inden fazlası üretimden kopartılmış, atıl ve yardımlara muhtaç kılınmış durumda. Bu iktidar, zaten yoksulluğu aşmayı bir yana bırakmış sadece ama sadece yoksulluğu idare ediyor, seçim zamanlarında da istismar ediyor, bu Fon da bu anlayışın çok tipik bir örneği.

Ülkemizde 15-24 yaş arası her 4 gençten 1’i işsizdir; daha da vahimi, geniş tanımlı genç işsizliğinin yüzde 40’lara ulaşmış olmasıdır -bunlar TÜİK verileri- ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerimiz ise yüzde 25’tir; ev gençleri evde oturuyor, bu oran da OECD ülkeleri arasındaki en yüksek oran. Siz bir ev gencine evlilik kredisi verdiniz, bir başka ev genciyle evlendi, ne oldu? 2 ev genci evde oturuyor, krediyi yediler, bitirdiler, buzdolabının taksitleri devam ediyor, babasının gözünün içine bakıyor harçlık için. Dolayısıyla bunlar çözüm değil, sonuçların ortadan kalkmasına bile yaramayacak girişimler. Gerçekten bu manzarayı değiştirmek istiyorsak şunu yapmanız lazım: Kadınların güçlenmesi. Kilit buradadır arkadaşlar. Kadınların güçlenmesi için de kadın istihdamının kuvvetlenmesi gerekiyor. Yine, TÜİK verilerinden DISK’in 2022 yılının son çeyreğinden aldığı rakamlarla bakarsak bu ülkede kayıtlı ve tam zamanlı kadın istihdamı yüzde 20 bile değildir. Tekrar ediyorum: Çalışan kadınların sadece yüzde 20’sinin kayıtlı ve tam istihdamlı olduğu bir ülkede siz, bu meseleleri çözemezsiniz. Dolayısıyla dünyada kadınların kayıtlı ve tam istihdamlı oranının yüzde 50’nin altında olduğu tek bir demokrasi yoktur. Bir ülkenin refah içinde olması için, zengin olması için, demokratik olması için kayıtlı ve tam zamanlı kadın istihdamının yüzde 50’nin üzerinde olması gerekiyor. Bu tarz çözümlerle gelemeyiz çünkü bu konularda ideolojik ön yargılarımız var. Dolayısıyla biz burada

şunu öneriyoruz: Siz bu meseleleri çözmek mi istiyorsunuz; kadın güçlenirse, gençler kuvvetlenirse evlenip evlenmeyeceğine o karar verir zaten. İstihdam içerisindeyse, hayatın içerisindeyse, siyasetin içerisindeyse evlenip evlenmeyeceği tercihi ikincildir. Dolayısıyla burada son derece popülist bir uygulamayla yol almaya çalışıyorsunuz. En önemli çözüm de bakım emeğini güçlendirmektir. Neden bakım emeğini güçlendirmeliyiz, profesyonelleştirmeliyiz ve ücretlendirmeliyiz? Çünkü kadın, bakım emeği ücretlendirilmediği zaman, profesyonelleşmediği zaman evden çıkamıyor, siyasete katılamıyor, hayata katılamıyor. Ne yapmamız gerekiyor? Kreş kurmamız lazım, yaşlı, engelli bakım merkezleri, daha fazla sosyal hizmet merkezleri, daha fazla sosyal hizmet uzmanları çaredir. Bunlarla gelerseniz, desteğimizi alırsınız. O zaman kadınlar evden çıkar, kadın istihdamı yoksulluğun aşılmasında en önemli kilitler. Bizim genel olarak bu nedenlerle karşı çıktığımız fona dair teknik bazı itirazlarımız var. Meşhur, fakir fukara fonunu genç arkadaşlar belki hatırlamıyor; Özal'ın getirdiği bir fon. Bu tarz fonların ilk önce mali disiplini bozduğunu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL TAŞKIN (Devamla) - ...kaynakların etkin kullanımı konusunda başarılı olamadığını ve İşsizlik Fonu örneğinde olduğu gibi amacı dışında kullanıldığını gördük. Eğer şöyle bir çözümle gelerseniz bize, etkin ve hak temelli bir sosyal devletin kurulması, sosyal güvenlik sisteminin prim temelli ve güvenceli istihdam eksenli olması, güvenceli kadın ve genç istihdamının artırılması, kayıt dışı ekonomiyle sahici olarak savaşılmaması; fon ve benzeri uygulamalar sadece vakit kaybı olacaktır. Demin bahsettiğim önerilerle gelerseniz sahici adımlar atmış oluruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önerileri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki öneriler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinde yer alan “Cumhurbaşkanı” ibaresinin “Hazine ve Maliye Bakanlığı” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Ersin Beyaz

Mehmet Akalın

Ayyüce Türkeş Taş

İstanbul

Edirne

Adana

Ömer Karakaş

Ünal Karaman

Burhanettin Kocamaz

Aydın

Konya

Mersin

Selcan Hamşioğlu

Dursun Ataş

Tekirdağ

Kayseri

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Kayseri Milletvekili Dursun Ataş.

Buyurun Sayın Ataş. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

DURSUN ATAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülen kanun teklifinin 7’nci maddesi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşülen kanun teklifi aile ve gençlik hakkındadır. Ben de bu kapsamda genç işsizlik sorunu ve evliliğe teşvik konularını ele almak istiyorum. Öncelikle Türkiye’nin eğitim sistemi üzerindeki sorunlara ve genç işsizliğe ilişkin verilere baktığımızda, Türkiye’de 2022-2023 eğitim öğretim yılında yaklaşık 7 milyon öğrenci üniversite okumaktadır, yurt dışında okuyan yaklaşık 1 milyon öğrenciyi de hesaba kattığımızda toplam rakam 8 milyonu bulmaktadır. Ancak TÜİK verilerine göre, 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,5 puanlık artışla yüzde 20,2’ye yükselmiştir. Bu yaş grubundaki işsizlik oranları erkeklerde yüzde 16,5; kadınlarda ise yüzde 26,6 olarak tahmin edilmektedir. Bu rakamlara bakıldığında genç işsizlik meselesinin Türkiye’nin önemli bir meselesi olduğunu anlayabiliyoruz. Nitekim, Türkiye’de Gençlerin İyi Olma Hâli Araştırması’na göre her 3 gençten 1’i işsizlik, gelecek kaygısı, hayat pahalılığı, özgürlüklerin kısıtlanması gibi nedenlerden dolayı yurt dışına yerleşmek istemektedir. TÜİK’in 2022 yılına ilişkin Uluslararası Göç İstatistikleri’ne bakıldığında da Türkiye’den yurt dışına göç eden kişi sayısı 2022’de 2021’e göre yüzde 62,3 artarak 466.914 kişi olmuştur. Türkiye’den göç eden nüfusa baktığımızda en fazla göçün yüzde 15,8’le 25-29 yaş grubunda olduğu görülmektedir; bunu da yüzde 13,4’le 30-34 yaş grubu ve yüzde 12,8’le 20-24 yaş grubu takip etmektedir ve bu veriler göstermektedir ki AKP iktidarında gençler Türkiye’yi yaşanabilir bir ülke olarak görmemektedir.

Değerli milletvekilleri, eğitimdeki sorunlara gelince, üniversitelerin durumunu ele aldığımızda gençlere yeterli ve dünya ortalamasında bir eğitim veremediğimiz görülmektedir. Gençlerimizi iş hayatına donanımlı bir şekilde kazandıramadığımız için bu üniversitelerimiz uluslararası ortamda yeterince rekabet edememektedir.

Diğer yandan, Türkiye’de boşanma oranları da son yıllarda endişe verici bir şekilde artmaktadır. 2021 yılında 175.779 olan boşanan çift sayısı 2022 yılında 180.954’e yükselmiştir. Bin nüfus başına düşen boşanma hızı 2022 yılında binde 2,13 olarak gerçekleşmiştir, bu durum da boşanma oranlarının yüzde 30’a yükseldiğini göstermektedir. Bu husus evliliklerin sürdürülebilirliği açısından da sorunlu bir duruma işaret etmektedir.

Değerli arkadaşlar, tüm bu sorunların varlığına rağmen görüşülen kanun teklifi sorunları çözmekten uzaktır, sorunları çözmekten uzak olması bir yana, hatalı düzenlemeleri de içermektedir. Bakınız, bu kanun teklifi gençlere evlilik kredisi verilmesini öngörmektedir ancak gençleri kredisiz evlenemeyecek duruma getirdiğinizi de unutmamak lazım. Verdiğiniz paranın azlığını, bir sürü şartı bir yana bırakıyorum, teklif kısa süre önce vatandaşlığa kabul edilenlerin hatta onların çocuklarının da faydalanabileceği bir düzenleme içermektedir. Buradan soruyorum: Suriyelileri bu kanun kapsamında evlendirecek misiniz ya da başka bir ülkenin vatandaşlığından ülkemiz vatandaşlığına geçenleri veya onların çocuklarını bu kanun kapsamında evlendirecek misiniz?

Diğer bir hatalı husus ise bu kanun teklifinde kaynakların azaltılması veya artırılması konusunda Cumhurbaşkanına yetki verilmektedir. Bu kriterler neye göre belirlenecektir?

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifi evlilik teşvikini maddi destekle sınırlamak yerine onlara kaliteli eğitim sağlamayı öngörseydi, eğitimleri sonrası onlara yeterli istihdam alanları oluşturmayı içerseydi, bu sayede onlara Avrupa standartlarında bir hayat sunabilseydi daha mı kötü olurdu? Gençlerimize iş ve eğitim olanakları sunmadan evlilik teşvikleriyle hangi sorunu çözebileceksiniz? Amacınız gerçekten Türk aile yapısını kurtarmak mı yoksa beyaz eşya satışlarını artırmak mı?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

DURSUN ATAŞ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım.

Türk aile yapısını kurtarmak istiyorsanız elinizin altındaki RTÜK’ü kullanın, size muhalif medya ve kanalları cezalandırmak yerine Türk aile yapısını bozan saçma dizileri, onca seviyesizliği “eğlence” diye sunan sabah programlarını düzenleyin. Sonuç olarak, gençlerimize eğitim ve istihdam sağlamadan, onlara kaliteli bir gelecek inşası için altyapı oluşturmadan ekonomik zorluklar içinde bırakılan gençlerin evlilik teşvikleriyle sorunları çözülemeyecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinde yer alan “Cumhurbaşkanı” ibaresinin “Gençlik ve Spor Bakanlığı” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Salihe Aydeniz

Hüseyin Olan

Mehmet Zeki İrmez

Mardin

Bitlis

Şırnak

Çiçek Otlı

Nejla Demir

Keziban Konukcu Kok

İstanbul

Ağrı

İstanbul

Mahmut Dindar

Van

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Bizleri izleyen halklarımızı ve cezaevinde rehin tutulan başta kadın arkadaşları ve bütün siyasi tutsakları saygıyla selamlıyorum.

Bilindiği gibi, geçen hafta bu Meclise Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi sunuldu ve çok konuşuldu. Bu konu üzerine hem arkadaşlarımız uzun uzun konuştu hem de muhalefet şerhimizi sunduk. Üzülerek gördük ki aslında bu kanun teklifinde “gençlik” aile ve evlilik üzerinden tanımlanıyor. Gençlik için yeni bir şey yok zaten, bu iktidarın gençlik için bir kaygısının da olmadığını özellikle altını çizmek istiyorum çünkü bu iktidarın gençliğe dair kendi planları var. Çok uzun zamandır yaşamın her alanında gençlik pasifize edilmek isteniyor, kurucu dinamik olan gençliğin gücü kontrol altına alınmak isteniyor, gençliğin eril düzende iktidarın ihtiyaçlarına göre konumlanması isteniyor. İktidar eliyle öyle bir süreç yaşatıldı ki ne aile, olması gereken demokratik yapıya sahip ne de gençliğin nefes alabileceği bir ortam söz konusu. Biz “demokratik aile” dedikçe iktidarın politikaları aileyi parçaladı, gençleri sağa sola savurdu. Aile “Kol kırılır, yen içinde kalır.” anlayışıyla şiddetin merkezi hâline getirilmek istenilen bir yapı oldu. Bu hâle getiremedikleri aileleri ise özel savaş politikalarıyla parçalamanın yol ve yöntemlerini geliştirdiler. “Özel savaş politikaları ne?” diye sorarsanız, özel savaş politikası, kendini binbir kılıkla gizleyen psikolojik bir savaş yöntemidir, sadece öldürerek, katlederek, tutuklayarak, işkence yaparak değil; umutsuzlaştırarak, güvensizleştirerek, değersizleştirerek ve bunun çaresizliğini yayarak sonuç almak istemektir.

Özel savaş önce kadın sistemine yönelik ideolojik ve fiziksel boyutta yürütülür, sonra da kadının öz savunma ve mücadele alanlarına yönelir. En sonunda da tıpkı Afrin’de, Şengal’de olduğu gibi kadınların kaçırılması, kadınlara tecavüz edilmesi, kadınların devşirilmesi ve savaş ganimeti olarak görülmesiyle devam ettirilir. Daha dar ölçekte ise ilk adımda aile içine sıkıştırarak yapılamıyorsa bile uyuşturucuyla, sistematik tecavüzle kontrol altına alma yöntemleri denenir. Yani her koşulda toplumun mücadelesini en etkin yürüten, asla vazgeçmeyen, sistemin tabiriyle “makul ve makbul” olmayan her kadına dışarıda âdeta bubi tuzağı kurulmaktadır. Özellikle Kürtlere yönelik bütün resmî yapılar özel savaşa hizmet eden kurumlara dönüştürüldü. Bunlardan kayyumun yaptıklarına bir göz atalım: Kadın daire başkanlarını görevden alıp memurluktan men etmek, kadın ve gençlik daire başkanlıklarına erkek müdürler atamak, ALO Şiddet Hattı’nı kapatmak, kadın semt pazarları için yapılan çalışmaları durdurmak, evlilik okullarını açmak...

Değerli halkımız, sevgili vekiller; 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Uluslararası Mücadele Günü’ne yaklaşırken son süreçte yeniymiş gibi konuşulan bir konu gündemde. Fuhuş için kimsesiz yurt kızlarını kendilerine ait otellerde çalıştıran polis müdürleri olduğuna dair iddialar ortaya atıldı ama bunlara ilişkin ne bir belge ne bir isim söylenmedi. Neden biliyor musunuz? Çünkü Ankara’da “Ümitcan Uygun” ismiyle Aleyna Çakır cinayetleriyle gündeme gelen bu konunun altı kazındığında en vahim sonuçlar kürdistanı açığa çıkacak.

Vekili olduğum Mardin Derik’te -yakın zamanda basına da yansıdı- uyuşturucuya başlatılan gençler, satıcı olan kişilerin bazı polis ve bekçilerle birlikte önce bedava verilen uyuşturucuyla hırsızlığa zorlandıklarını ve sistematik tecavüze maruz bırakıldıklarını söylediler.

Yine 2021 yılında Hakkâri’de ve Şırnak’ta içerisinde askerlerin, korucuların olduğu bir çetenin kadınları şantajla sistematik tecavüze maruz bıraktıkları iddia edildi ama bu iddiaların hiçbirini araştırılmadı.

Musa Orhan, İpek Er’e tecavüz ettikten sonra devletin sırtındaki elini hissetmiş olacak ki “Bana bir şey olmaz.” dedi ve bir şey olmadı tabii ki.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

SALİHE AYDENİZ (Devamla) – Kadın mücadelesini yürüten kadınlar her gün imza verirken en başta Gülistan Doku’nun kaybedilmesinde birinci fail olan Zainal’dan altı ay imza bile istenmedi.

Yine Mardin Derik’te bir mahkemede, sistematik olarak tecavüzde bulunan 1 korucu ve 3 faile adli kontrol hükümlerinin uygulanması ağır gelecek gerekçesiyle reddedildi.

Yine Nusaybin’de bir çocuğa istismarda bulunan bir uzman çavuş için avukatının yaptığı savunmada -komutanları tarafından sevilen bir insan- müvekkilinin asker oluşu, kimliği, sabıkası dikkate alınarak tahliye edilmesi gerekçesiyle... Bu ibareler geçti ve tabii ki bu kişi tutuklanmadı çünkü adli kontrolle serbest bırakıldı. Niye? Sırf üniformalı olduğu için.

Öğrenciler yine aynı şekilde şiddete maruz kalıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHE AYDENİZ (Devamla) – Bitiriyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Vermiyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 6'ncı maddesi, Mardin Milletvekili Salihe Aydeniz'in 7'nci maddesi üzerinde verilen önergeler hakkında yaptıkları konuşmalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; gecenin ilerleyen saatlerinde aslında söz almayı tercih etmiyorum ama biliyorsunuz, trafik kazalarında kazalar eve en yakın olunan noktada olur yani eve yaklaşırsınız o anda, kaza, dikkat dağılır. Şimdi, kanun bitsin diye arkadaşlarım, görüyorum, yutkunuyorlar fakat yutkunmanın bir şeyi var yani bir dozu var. Biraz evvel Genel Kurula gelmeye çalışıyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisinin her yeri bir sesle inliyor, çığlık çığlığa yani bilmiyorum, milletvekilleri seçilirken acaba bir desibel testi yapılarak belli desibelin üstünde ya da altında olan sesler mi seçiliyor diye düşünüyorum. Yani birbirimizi yeteri kadar anlayacak kadar yakın mesafedeyiz yani işitme kabiliyetimiz de gayet iyi. Böyle “Kes sesini!” falan diye bağırarak neyin nesidir yani? Konuşulanlardan rahatsızlık duyulabilir ama her şeyin bir üslubu, adabı var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Onu geçiyorum, şimdi sayın vekil konuşuyor, uzunca bir zamandır -söylemek zorundayım Sayın Başkanım- şimdi, bir süredir Genel Kurulda özellikle HEDEP Grubunun yaptığı konuşmalarda özel kavramsallaştırmalar var, her seferinde yeni bir şey çıkıyor. Mesela biraz evvelki konuşmada ısrarla tekrar edilen bir kavram var: Özel savaş politikaları. Şimdi bunlarla ne yapılmak isteniyor yani bir tür alıştırma mı, topluma belli kavramları yerleştirme mi? Bu Mecliste bir ton kanun yaptık, bu kanun çok iyi niyetle yapılmış bir kanun. Şimdi, konuşmalarda dinliyorum hatta arkadaşlarımdan rica ettim belki 10 madde çıkardık; değil, değil, değil. Bu kanun, bu dediğiniz şeyler değil; denetime de tabii, kimseyi evliliğe zorlamıyor, sadece evlilikten bahsetmiyor. Biz, gençlerin işine yarayacak bir fon kuruyoruz. Ha, itirazınızı anlıyorum, siz zaten hepsine “hayır” diyorsunuz ama özel savaş politikası dediğiniz nedir yani? Bu ülkede kime karşı bu tarz sosyolojik manada yürütülen bir savaş var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Yasal olarak takip edilenler... Ya, ben avukatım; bu bahsettiğiniz meseleler -tekrar ediyorsunuz, ben söylemeyeceğim, suçtur aynı zamanda- bunların hayatın içerisinde varlığı, ceza yaptırımının olması başka bir şey ama siz ısrarla bu memleketteki herkesi, yönetenleri, özel savaş politikaları uygulamakla itham ediyorsunuz. Yani bir kez daha söylüyorum, bir kez kürsüden de söylemiştim: Bu kavramlar ithal kavramlardır, bunları sizin kafanıza kimler sokuyor, bilemiyorum ama biz bu milletin kafasına bunların sokulmasına müsaade etmeyeceğiz, çığlık çığlığa bağırırsanız da müsaade etmeyeceğiz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç.

52.- *Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Özlem Hanım, izin vererseniz kendi kavramlarımızı kendimiz seçelim konuşurken. Yani bizim de kendi politikalarımız, bir ideolojik hattımız, yaklaşımımız var. Dolayısıyla bu çerçevede hangi kavramları kullanmayı doğru buluyorsak konjonktürel olarak onları kullanıyoruz. Yani bunun için kimseden izin alacak hâlimiz yok ya da onay alacak hâlimiz yok. Beğenmeyebilirsiniz kavramlarımızı, kabul ediyorum ama yani tartışıyoruz işte, fıkirdir bunların hepsi.

Şimdi, özel savaş teknikleri ve politikaları yani ilk defa Türkiye’de icat edilmiş şeyler değil. Bunların, tabii ki bu güvenlikçi politikalarla beraber nerelerden ithal edildiğini gerçekten merak etmiyoruz, biliyoruz. Yani bu güvenlikçi politikaları uygulayan zihniyet özel savaş tekniklerini ve politikalarını icat etmiyor; kimisini İsrail’den alıyor, kimisini Latin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Vallahi biz bir yerden bir şey almıyoruz, sizin nereden aldığınızı da bilmiyoruz ama...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Oluç, devam edin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Daha evvel konuşmuştuk bunu, kimisini İsrail’den alıyor, kimisini Amerika’dan alıyor, kimisini Latin Amerika’daki uygulamalardan alıyor, kontrgerilla taktikleri vesaire. Yani bütün bunların hepsinin evrensel özellikleri olduğunu da biliyoruz. Dolayısıyla, biz bazı uygulamaların özellikle Kürt gençlerine yönelik Kürt mahallelerinde -bu sadece bir bölgeye dahil değil söylediğim, İstanbul için de geçerli olan bir şey- buralarda uyuşturucu satışının, uyuşturucuya alıştırma taktiklerinin ve tekniklerinin özellikle seçildiğinin farkındayız, görüyoruz, mahallelerde izliyoruz, aileleriyle konuşuyoruz. Dolayısıyla, bunları dile getirmek -aynı şekilde bu söylediklerim fuhuş için de geçerli- doğru bir şeydir. Dediğim gibi, kavramlarımızı beğenmeyebilirsiniz ama bunlar gerçekler maalesef. Bu gerçekleri konuşursak hep birlikte bu sıkıntılı konulardan kurtulmanın yollarını da bulabiliriz diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

53.- *İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Cevap doğurmayacağım ama buradaki problem şu: Bu kavramları istediğiniz şekilde kullanmanız doğrusu beni ilgilendirmiyor ama bu kavramların faili olarak bizi itham ederseniz bal gibi bizi ilgilendiriyor. Böyle bir şey olabilir mi yani? Siz söylediğiniz lafları evrene söyleyebilirsiniz, istediğiniz gibi kullanabilirsiniz ama ne siz ne milletvekilleriniz zinhar bunu yapamazsınız. Kaldı ki o bahsettiğiniz meselelerle, uyuşturucuyla, fuhuşla, kadınlara karşı şiddetle en çok mücadele eden insanlardanız, şahsım da öyle, partim de öyle, Sayın Cumhurbaşkanımız da öyle. O yüzden, bu kavramları istediğiniz gibi kullanabilirsiniz, fail olarak bizi gösteremezsiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

SABAHAT ERDOĞAN SARITAŞ (Siirt) – Sayın Zengin, size buradan, Genel Kuruldan söylüyorum: Beraber gidelim, o ailelerin çocuklarına, söylesinler, gelin beraber gidelim; bak bu kadar açık söylüyorum.

(HEDEP sıralarından “Meral Akşener’in ihbar ettiği polis müdürlerine de soruşturma açtınız mı?” sesi)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ben zaten oralara gidiyorum arkadaşlar, ben hepsine giden birisiyim.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

54.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Şimdi, gayet...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Desibel testi yine oldu.

MAHMUT DİNDAR (Van) – Desibel testini sana yapmak lazım, sana.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekili konuşuyor.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – İndir elini.

MAHMUT DİNDAR (Van) – Sen sabahattan beri burada durmadan kadınlara laf attın. Ayıp!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Şimdi şöyle bir şey söyleyeyim: Biz muhalefette olduğumuz için kaçınılmaz olarak yürütmeyi ve iktidarı eleştireceğiz, başka kimi eleştirebiliriz. Yani şimdi mesela...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Eleştirebilirsiniz, bizi fail yapıyorsunuz Saruhan Bey.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bir izin verin, şöyle bir şey söylemek istiyorum...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ne münasebet yani! Yani bu grup fuhuşu mu destekliyor, o nasıl laftır ya, böyle şey mi olur ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bakın, şimdi bu politikaların uygulayıcısı İçişleri Bakanlığı değil miydi, biz bunu görüyoruz. İçişleri Bakanlığını eleştirmeyeceğiz de nereyi eleştireceğiz?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Hayret bir şey ya! Yani burada uyuşturucuyu destekleyenler mi var ya, bırakın!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Özlem Hanım, yürütme diyorum, tekrar söylüyorum, bakın, yürütme diyorum.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Konuşuyor, bir dinleseniz, dinleseniz...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başını sallıyor bir de! Hayret bir şey ya! Siz kendiniz dağlara götürdüğünüz insanları uyuşturucu vererek götürüyorsunuz ya!

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Yürütmeyle ilgilidir bizim eleştirilerimiz siz eğer yürütmenin...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – ...sahibiyseniz, o zaman yürütmenin...

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Öyle kandırıyorsunuz ya, öyle yapıyorsunuz ya! Oralarda neler var neler, millet ne itiraflar anlattı ya!

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Oralara gitmeye gerek yok, gelin, bölgenin mahallelerine gelin, mahallelerine.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Mahallelerde neler yapıyorsunuz, biz gayet iyi biliyoruz.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Nezaketinize ne oldu; dinlemiyorsunuz.

BAŞKAN – Oluç Bey, bitti mi?

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Son bir cümle...

BAŞKAN – Bitti ya!

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76) (Devam)

BAŞKAN – 8’inci madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre işleme alacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi’nin 8’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 8- Bu Kanun hükümleri yayımıyla birlikte yürürlüğe girer.”

Abdurrahman Tutdere

Nermin Yıldırım Kara

Orhan Sümer

Adıyaman

Hatay

Adana

Serkan Sarı

Talat Dinçer

Hasan Öztürkmen

Balıkesir

Mersin

Gaziantep

Bülent Tezcan

Aydın

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı. (CHP sıralarından alkışlar)

SERKAN SARI (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Meclisimize, aile ve gençlik fonu kurulmasına yönelik olarak sunulan kanun teklifinde Cumhurbaşkanına yetki verilmiş, bu yetkilerle kurulacak fonun Cumhurbaşkanı örtülü ödeneği gibi kullanılmak istendiği durumu ortadadır. Görünen o ki örtülü ödenekler yetmiyor, kurduğunuz fonlar yetmiyor. Fonun bütçe denetimi yoktur ve mali disiplinden uzak yapıda bir fondur. İlgili Bakanlığın da mali disiplini olmadığını hep birlikte Sayıştay denetim raporlarında gördük. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2022 Sayıştay Raporlarına baktığımızda, dağıtılan yardımlarla ilgili olarak 1 milyar 400 milyon TL alacağın ne yazık ki tahsil edilmediğini gördük. Bakanlık, kendi projelerini denetleyemiyorken kurulacak bu fonun mali disiplini ve denetimi kimler tarafından, nasıl sağlanacak; merak ediyorum. Kurulacak fonla kimlere destek olmayı hedeflediğinizi sormuştum geçen haftaki konuşmamda. Bir defa daha sormak istiyorum size: Bakanlığımız üzerinden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan her gencimize istediğimiz her türlü desteği verebilecekken yapılan bu düzenlemeyle Suriyeli veya Afgan gibi göçmen veya sığınmacı olarak ülkemize gelen diğer gençlere mi destek olmak istiyorsunuz? Ama alabildiğimiz hiçbir cevap

yok. Yasal düzenlemeye bu konuda ilave bir madde koymalıyız. Burada bunu yapabiliriz. Var mısınız bu maddeyi kanun teklifine eklemeye, bir sınır içerisine almaya? Ne yazık ki bu konuda da kör, sağır, dilsiz bir şekilde bakıyoruz.

Diğer merak konusu da bu Fonla yandaş vakıf ve derneklere kaynak mı aktarmak istiyorsunuz diye sormuştum. Bilal Erdoğan'ın TÜGVA'sı, YETEV ve Darülaceze Şefkat Vakfı gibi, Esra Erdoğan Albayrak'ın TÜRGEV ve Ensar Vakfı gibi yine vakıflara ve derneklere kaynak yaratma çabası içerisinde misiniz? Bunu sormak isterim.

Kaybettiğiniz büyükşehir belediyelerinden sağlayamadığınız fonların yerine buradan bir kaynak arayışı içerisinde misiniz? Teklifte açık, net bir şekilde kime, nasıl, hangi yöntemlerle yardım yapacağınız ne yazık ki belirtilmemiş. Gelin yasa teklifine bir madde ekleyelim, belgelendirmek koşuluyla desteğe ihtiyaç duyan ihtiyaç sahibi gençlerimize vermek üzere sınırlandırılalım.

Aile ve Gençlik Fonunun amacına baktığımızda iktidarınızda bugüne kadar Bakanlığımız tarafından bu sorumluluğu yerine getirilmediği anlaşılmakta. Haklısınız, yapamadınız. İktidar olarak mukteditir değilsiniz ve kadınlarımızı, gençlerimizi, çocuklarımızı koruyamıyorsunuz. Anlaşılan o ki, kendi atadığınız bakanlara ya güvenmiyorsunuz ya da beceremediğinizi düşünüyorsunuz. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AKP iktidarı... Lütfen dinlerseniz sözümüzü kesmeden, hatibi dinleme önerisini biraz önce sizden almıştık.

AKP iktidarı, yoksulluğu çözmek, bitirmek yerine, yoksulluğu çoğaltarak, yöneterek ülkeyi uçurumun eşiğine getirdi. Maalesef, bu Fon da yoksulluğun sonlandırılmasına katkı sağlayamayacak. İktidarınızda yoksulluğun giderilmesine yönelik sözde yaptığınız düzenlemelerin, yoksulluğu azaltmamış, hatta artmasına neden olmuş olduğunu hep birlikte görüyoruz. Anlaşılan hâlâ yoksulluğu yöneterek siyasi rant peşinde koşuyorsunuz. Bugüne kadar gördük ki Türkiye'de yapılan sosyal yardımların maalesef, yoksulluğu giderici etkisi olmamıştır.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Gençlere düşmansınız, düşman.

SERKAN SARI (Devamla) – İktidarınız yoksulluğun bitirilmesini değil sürdürülmesini istiyor. “Şükret, sabret, kabul et.” diyerek hakkını yediğiniz, yok saydığınız kadınları, gençleri, çocukları yoksulluğa mahkûm ettiniz, aileleri yok ettiniz. Verilere baktığımızda Türkiye Aile Destek Programı'na yaklaşık 5 milyon başvuru yapıldığı açıklanmıştır. Ne acıdır ki Türkiye'deki yoksul sayısının açık bir göstergesidir bu. 2017 ve 2022 yılları arasında beş yıllık dönemde TÜİK ve ilgili bakanlığın yaptığı çalışmalarda yayınladığı verilere göre 2017'de yardım alan hane sayısı 3.2 milyon, 2022'de bu sayı 4,4 milyona yükseldi. 2017'de yardım alan 11 milyon kişi varken 2022'de bu sayı 14 milyona yükselmiş durumda. Bu ne acı bir tablodur? İktidarınızda her geçen yıl halkımız daha da fakirleşiyor, daha da yardımlara ihtiyaç duyar hâle geldi. Yaşattığınız bu yoksulluk en çok kadınlarımızı mutsuz ediyor. Kadınlarımız, evde evladının karnını doyurmakta zorlanıyor. Çocuğu açsa anne gerçekten mutsuzdur, o aile huzursuzdur. Çocuğu mutlu ederseniz anneyi de aileyi de mutlu edersiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

SERKAN SARI (Devamla) – Evde, işte, tarlada, sokakta tüm kadınlarımız sosyal devleti yanında hissetmiyor. Türkiye'de 9 milyon ev kadını var ve bunların çoğu işsiz vaziyette. Bugün her 3 kadından 1'i işsiz. Bu gerçeği görmeden kurulan ailenin mutlu, huzurlu bir yuvaya dönüşebilmesi mümkün değildir. Görünen o ki ailenin temeli kadınlarımızı da koruyamıyorsunuz. Bir gecede İstanbul Sözleşmesi'ni fesheden AKP iktidarı kendi eliyle yarattığı hukuksuz düzenle kadına yönelik şiddetle

mücadele etmeye yettiğini savunsa da durum ne yazık ki öyle değil. Cumhurbaşkanı kararnamesiyle iptal edilen İstanbul Sözleşmesi'nin üzerinden iki yıl geçti ve bu sürede 608 kadın yaşamını yitirdi, 463 kadın ise şüpheli bir şekilde öldü.

Sayın Başkan, üzerinde görüştüğümüz kanun teklifinin, hedefine, kamuya yük getirmesi ve bütçe dışında fon oluşturması gibi zararları alacağını ısrarla dile getirdik. Teklif sahipleri ne gençlerimize dair ne de aile birliğine... (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin “Bu kanun Resmî Gazete’de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girer” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Hasan Ekici

Hasan Bitmez

Mesut Doğan

Konya

Kocaeli

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Ankara Milletvekili Mesut Doğan.

Buyurun Sayın Doğan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MESUT DOĞAN (Ankara) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şu anda Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'ni görüşüyoruz. Keşke Fonu görüşmek yerine esastan aileyi konuşabilirsek, esastan gençliği konuşabilirsek ve hem aile hem gençliğin sorunlarıyla beraber çözümüne dair fikirlerimizi konuşabilirsek. Zira bir ülke için hem aile hem gençlik çok ama çok önemli. Hepimiz biliyoruz ki aile devletin çekirdeği, gençlik ise hazinesidir ama bugün yapılan bütün çalışmalar, araştırmalar hem çekirdeğin tehlikede olduğunu gösteriyor hem de hazinenin tehlikede olduğunu gösteriyor. Bu anlamda, hem ailenin hem gençliğin çok büyük sorunları var, çok büyük sıkıntıları var ve çok derin yaraları var.

Hepimizin bildiği birkaç veriyi hatırlatarak veya tekrarlayarak niyetimi ortaya koymak isterim. Düşünün, sadece 2022 yılında 180 bin aile boşanmış. Sadece on yıla baktığımız takdirde 1,5 milyon aile boşanmış ama son yirmi yıla baktığımız takdirde yaklaşık 2,5 milyon aile boşanmış ki zaten Türkiye’de var olan aile sayısının 26 milyon olduğunu düşündüğümüz takdirde, son yirmi yıl içerisinde Türkiye’de var olan hanelerin yüzde 10’u boşanmış demektir.

Gençliğin hâli de aynı anlamda tehlikelerle dolu. Yapılan araştırmalar gösteriyor ki gençliğimizin yüzde 75’i Türkiye’de imkân bulduğunda yaşamak istemiyor yani yer altı kaynakları bakımından, coğrafi özellikleri bakımından, tarihî geçmişi bakımından, genç nüfusu bakımından dünyanın en muhteşem özellik, güzellik ve zenginliğine sahip bu ülkede doğmuş, büyümüş, okumuş gençlerimiz fırsat bulduklarında Türkiye’nin dışında bir ülkede yaşamak istediklerini ifade ediyorlar yani artık gençlerimiz Türkiye üzerine hayal kuramıyorlar; Hollanda üzerine, İngiltere üzerine, Finlandiya

üzerine, Amerika üzerine hayal kuruyorlar. Bizim milyonlarca lira yatırım yaptığımız gençlerimizin Türkiye dışında bir ülkede yaşama isteğinde bulunmalarının bizi rahatsız etmesi gerekmez mi? Ama üzülerek ifade ediyorum ki rahatsız olduğumuza dair zerre miktarda bir tavır görmekten ziyade umursamaz bir tavır görüyoruz, umursamaz bir cümle duyuyoruz.

Bu anlamda, aslında söylemek istediğim şu: Sabah okula giden çocuğunun cebine simit parası koyamayan babaların dertleri, sorunları bizim zannettiğimizden çok daha derin. Üniversiteyi bitirdiği hâlde, 30 yaşına geldiği hâlde utana sıkıla annesinden, babasından harçlık istemek zorunda kalan gençlerin sorunları, dertleri bizim zannettiğimizden çok daha büyük. Yirmi-yirmi beş yıl boyunca kamuya hizmet vermiş, emekli olmuş fakat torununa harçlık verme hususunda sıkıntı çeken insanlarımızın dertleri bizim zannettiğimizden çok daha büyük. Bunun yanında, sırf ayakta kalabilmek için, yaşayabilmek için, geçimini temin edebilmek için göç ederek gitmiş olduğu büyük şehirde çocuklarını sokaklara kaptıran ailelerin dertleri, sorunları bizim zannettiğimizden çok daha büyük ve çok daha derin. Emekli olduğu hâlde sırf kızının çeyiz parasını ödeyebilmek için çalıştığı maden ocağında hayatını kaybeden insanımızın dertleri, sorunları bizim zannettiğimizden çok daha büyük ve çok daha derin.

Aslında, yalın olarak, damıtılmış olarak benim sormak istediğim soru şu: Biz içinde bulunduğumuz sorunları renkli kalemlerle boyayacak şekilde mi çözmeye çalışacağız yoksa var olan sorunları kökünden kazıyacak adımlar atarak mı sorunları çözmek zorundayız? Bunu sadece ortaya koymak için sorunları gerçekten, esastan konuşmaya ihtiyacımız olduğunu ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde yer alan "yayımlı tarihinde" ibaresinin "yayımlandığı tarihte" ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Ersin Beyaz

Burhanettin Kocamaz

Bursa

İstanbul

Mersin

Ayyüce Türkeş Taş

Ömer Karakaş

Selcan Hamşioğlu

Adana

Aydın

Tekirdağ

Ünal Karaman

Konya

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Önerge üzerinde söz isteyen Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu.

Buyurun Sayın Türkoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) - Muhterem Başkan, değerli milletvekilleri; tarihinin en sahipsiz dönemini yaşayan Bursa, AK PARTİ iktidarı döneminde ne yazık ki en büyük vurgunlara sahne oluyor. Bugün yine bir vurgunun hikâyesini anlatacağım. Hiç abartmıyorum, şehrin âdeta iliği kemiği sömürüldü; maşallah, iyi de semirildi.

Bugün Bursa'daki yüzlerce rant vurgunundan birinin öyküsüne başlayalım. İktidar imzalı rant hikâyesinin başrolünde kayınpeder rolüyle Bursa'nın en büyük ilçesi Osmangazi'nin Belediye Başkanı Mustafa Dünder var. Başkan Yardımcısı olan dünürü Hasan Hüseyin Erdönmez ile Başkanın damadı Mustafa Erdönmez bu rant öyküsünde yardımcı oyuncu rolündeler. Bakın, anlatayım: Geçtiğimiz hafta “Şehir içinde şehir.” sloganıyla açılışı yapılan, onlara göre AVM artı rezidans, bize göre ise devasa bir beton köyümüz daha oldu Bursa'nın merkezinde. “Downtown” adlı bu ticaret ve konut projesinde bu 3'lü tarafından öyle bir alicengiz filmi çevrildi ki aklınız şaşar. Hemen Yunuseli Havalimanı yakınındaki 47 bin metrekare alanda, kayınpeder -Başkan- dünür ve damat üçgeninde dönen filmin yaklaşık bundan iki yıl önceki rakamlarla artı kârı 500 milyon lira.

Şimdi, yer sahiplerinden birisi kim? Belediye Başkan Yardımcısı Hasan Hüseyin Erdönmez. Hasan Hüseyin Erdönmez kim? Aynı zamanda Belediye Başkanının dünürü. Dünür Hasan Hüseyin Erdönmez'in kardeşi kim? Mustafa Dünder'in damadı Mustafa Erdönmez. Oldu mu size Başkan-dünür-damat üçlemesi. Bu nepotizm üçlemesi, Erdönmez ailesine ait arazide yükselen Downtown projesinde rant üçgenine nasıl dönüşüyor? Dikkat buyurun lütfen. 6 Kasım 2019 tarihi bu akraba soslu rant öyküsünün başlangıcı. Belediye Başkan Yardımcısı Meclise bir önerge veriyor, “Park ve BHA Değişiklikleri” başlığıyla masumane bir kılıf giydirilen önerge Bursa'nın nasıl daha fazla canına okuyup rant kullanılacağına önünü açıyor. İYİ Parti ve CHP'nin ret oyu verdiği önerge, inşaat sahibine, daha önce mahkeme kararıyla iptal edilen haksız emsal artışlarını yeniden sağlıyor ama ondan daha önemlisi var: Sadece bir hafta sonra çıkacağı bilinen Değer Artış Payı Hakkında Yönetmelik nedeniyle, doğacak kazançtan dolayı arsa sahiplerinin devlete ve belediyelere ödemeleri gereken bedellerden de kurtuluyorlar çünkü 15 Eylül 2020 tarihinde yürürlüğe girecek olan yönetmelik imar değişikliğiyle avantaj sağlanan bir projede değer artışından elde edilen kazancı... İşte, belediyeye, büyükşehir, ilçeye ve bakanlığa aktarması gereken yüzde 25'lerden kurtuluyorlar. Turpun büyüğü ise asıl şimdi geliyor: Bu imar değişikliğiyle 0,50 emsal artışı kazandırılıyor; Başkanlı, dünürü, damatlı muhteşem 3'lüye tamı tamına 375 daire daha yapılıyor. Bu dairelerin şimdi orada fiyatları üç aşağı beş yukarı 10 milyon lira civarında. Nasıl ama? “Bul kararı al parayı” gibi bir rant öyküsü değil mi? Başkan pası vermiş, dünür ortayı yapmış, damat da topu rant kalesine doksandan çıkmış. Hikâyenin sonunu bir haberle bitireyim: Bu öykünün başkahramanı Osmangazi Belediye Başkanı kayınpeder Mustafa Dünder şimdi, Büyükşehir adayı olduğunu açıklamış.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Hemen tamamlıyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamla) – Tabii, bu kurdeleyi şehrin iktidar milletvekilleri, Büyükşehir Belediye Başkanı, mevcut ilçe başkanları ve büyük müteahhitlerle kestiniz. Bursa'yı bilenler bilir, “Doğanbey” diye bir hançer var Bursa'nın kalbine saplanan, işte onun gibi ikinci bir hançere, Downtown'a imza attınız. Allah bana ömür verdikçe, her oturumda fırsat buldukça, sayıları yüzleri geçen bu Bursa'daki rant hikâyelerini en azından kamuoyuyla paylaşmaya devam edeceğim.

Heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Mahkemeler var Selçuk Bey. mahkemelere verin. Mahkemeye niye vermiyorsunuz?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Uygulanmayan mahkeme kararı var Downtown'a.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinde yer alan "Kanun" ibaresinin "Yasa" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Nevroz Uysal Aslan

Sabahat Erdoğan Sarıtaş

Hüseyin Olan

Şırnak

Siirt

Bitlis

Mehmet Zeki İrmez

Çiçek Otlı

Keziban Konukcu Kok

Şırnak

İstanbul

İstanbul

Mahmut Dindar

Nejla Demir

Semra Çağlar Gökarp

Van

Ağrı

Bitlis

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) - Sayın milletvekilleri, bugün burada Gençlik Fonuyla ilgili kanun teklifinin maddesini görüşüyoruz, Komisyon odasında da Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının bütçesi görüşülüyor. Orada nasıl kadın, kadın bakış açısı, toplumsal cinsiyete uygun bir bütçe; çocuklar, yaşlılar, engelliler yoksa, bugün buradaki kanunun amacında ve öngörüsünde de gençler, gençlerin yaşamına, geleceğine dönük gerçek anlamda sonuç alıcı bir teklif olmadığını düşünüyoruz.

Bugün burada bir diğer önergemiz olan, ülkede şu an ana gündem olan, hem ülkede hem de yurt dışında; basında, uluslararası arenada, insan haklarında, hukuk alanında tartışılan kara para aklama çetelerinin yanında, bir de geçmiş dönemlerde gördüğümüz uyuşturucu çeteleri, insan kaçırma çeteleri, hatta pasaportla insan kaçırma çeteleri, bir de Kürt kentlerinde özel savaş çeteleri var. Ne yapıyor bu özel savaş çeteleri? Tıpkı ülkenin diğer taraflarında gerçekleştirdikleri gibi, 8 yaşına düşen uyuşturucu kullanımının ana sebepleri, müsebbipleri.

Yine, bugün, Ankara'nın göbeğinde, bir Emniyet müdürünün oteli aracılığıyla çocuklara yaptırılan fuhuşun bir benzeri Kürt kentlerinde, yine emniyet güçleri eliyle, yine kurucular eliyle, yine uzman çavuşlar ve orada kendilerine yakın sivil halk eliyle gerçekleştiriliyor. Buna ilişkin birçok örnek verdik; bizim "Var." dediğimize siz "Yok." sizin "Var." dediğinize biz "Yok." diyoruz. Uluslararası raporlara, uluslararası sıralamalara güvenmiyorsunuz; gelin, bu Meclisin çatısı altında, hepimizin olacağı bir komisyon kuralım; uyuşturucu var mı, fuhuş var mı, istismar var mı; kim yapıyor bunu, devlet görevlileri mi, sivil insanlar mı; hangisine yargı gerçek anlamda adil bir yargılama yapıyor, hangisinde cezasızlık uyguluyor hep beraber görelim. Güvenmiyorsunuz ya uluslararası raporlara, burada, güvendiğiniz bu çatı altında komisyon kuralım diyoruz; önerge veriyoruz, siz reddediyorsunuz. Siz, reddettiğiniz bir önergede bugün bu şekilde saldıramazsınız.

Bu oluşturulan özel savaş, istismar ve fuhuş çeteleriyle ilgili anlatmanız için birkaç örnek vereceğim. Şırnak'ın Uludere ilçesi Kılaban Mahallesi'nde 16 yaşındaki S.G. korucu olan Ramazan Babat tarafından uğramış olduğu cinsel istismar davasında, bizzat Ramazan Babat'ın aynı bölgede çalışan bir uzman çavuşa atmış olduğu "Kızı zorla kaçırdığım için..."le başlayan ve devamında gelen mesajlarını inkâr etse de hâlâ tutuklu, hâlâ içeride ve yarın, 23 Kasım'da duruşması görülecek. Ama aynı Ramazan Babat'ın kardeşi yine aynı bölgede, Uludere ilçesinde 16 yaşındaki Firdevs Babat'a hem cinsel istismar hem de katliamla, vahşice ölümüne sebep oldu. Ahmet Babat ağırlaştırılmış müebbet aldı, evet, peki,

Ramazan Babat? Bir diğer olayın faili aynı bu olayda da kendi silahı kullanılmasına rağmen dosyada sadece tanık olarak dinlendi ve şu an bu dosyadan beraat ettirilmek isteniyor. Yine aynı çetenin yoğun faaliyette bulunduğu Şırnak'ın Uludere ilçesinde daha bugün basına işlendi ve şu an yoğun bir şekilde tartışılıyor. Bu sefer Uludere'nin Uzungeçit (Derahine) beldesinde 15 yaşındaki S.A. 7 yaşından beri, içerisinde AKP'li belediye başkanının yakın koruması, mevcut korucu ve emekli korucuların da olduğu bir grup tarafından sistematik bir biçimde istismara ve fuhuşa zorlanmış. Haklarındaki davada verilen hapis cezası -bizlerin bile az bulduğumuz- istinaf mahkemesinde bozuldu. Dosya şimdi geri geldi, yeniden görülecek ve ailenin tek bir kaygısı var: Fuhuşla suçlanan, istismarda bulunan korucu ve korucubaşı olan bu kişiler tahliye edilecekler mi, kaçacaklar mı, bu yeniden yargılamada bunun akıbeti ne olacak?

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Ağırlaştırılmış müebbet alırlar.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Keşke alsalar, keşke ağırlaştırmışlar müebbet alsalar.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Alsınlar, tabii ki alsınlar.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Bizler bunun peşindeyiz, tam da bu yüzden “çete” diyorum. Bir ilçede birkaç yıl içerisinde benzer görevlerde bulunan korucu ve uzman çavuşların arasında, aynı sistematik yöntemle, aynı yaş gruplarında, aynı ekonomik gruplarda olan çocuklar benzer bir biçimde istismar ediliyorsa orada tek başına tekil bir olaydan bahsedilemez. Orada bir organize var, orada bir çete var ve bunu başta, her kadına yapılan istismarı kendimize yapılmış, her kadına yapılan katliamı kendimize yapılmış olarak sayması gereken bizlerin ve bugün siyasi, politik ve hukuki sorumluluğu olan iktidarın ortaya, açığa çıkarması gerekir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Yine, Şırnak'ta benzer bir çetenin üyesi olan, 13 Mayıs 2022'de Sakine Kültür'ü vahşice katleden İbrahim Barkın; bu dosyaların hepsinde benzer savunma görüyoruz. Dört yıl boyunca sistematik bir biçimde cinsel tacize maruz bıraktığı Sakine Kültür için ne dedi bu İbrahim Barkın? “Ben devletime, milletime bağlı bir insanım, beni Silopi Emniyetine, beni İstihbarata sorun, onlar beni iyi bilir.” diyerek kendini aklamaya çalıştı. Bu kişi aynı zamanda Özel Harekât Ocakları Şırnak İl Başkanı; bu kişinin telefonundan AK PARTİ'nin tüm belediye başkanlarının, bölge belediye başkanlarının aynı şekilde hepsinin tek tek fotoğrafları ve mesajları çıktı. Biz çıkıp “Bu çetelerin bu partilerle, bu görevlilerle ilişkisini açığa çıkartın.” dedik, mahkeme dokunmadı, hâkim, savcı dokunmadı. Buraya araştırma önergesi verdik, yargı dokunmadı, biz dokunalım dedik, siz reddettiniz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Devamla) – Bu nedenle... (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Sayın Bülbul, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

55.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'ün, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, konuşmacının kürsüden ifade ettiği hususlar aslında şu yönüyle son derece vahim: Cinsel saldırılar, cinsel mahiyette işlenmiş olan suçlar, Türk Ceza Kanunu'nda son derece yüksek cezalara tabi olup herhangi bir infaz hükmünde de İnfaz Kanunu'nun hafifletici hükümlerinden de faydalanılamayan suç tiplerinden sayılmıştır ve bu konuda dosyada suçlu sabit olan herkes bu hükümler

çerçevesinde cezalandırılır ama her dosyadan da bu manada bir ceza çıkacak diye bir şey yok, dosyadaki deliller çerçevesinde bunlar değerlendirilir fakat burada vahim olan husus, bu konuda devletimizin sanki bölgede özellikle bir cinsel saldırı, bir tecavüz eylemini sistemli bir şekilde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Aynen öyle, aynen öyle.

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...gerçekleştirdiği yönündeki iddia ve hatta bunlara “iftira” diyebiliriz çünkü seçmece birtakım beyanlarla devletimizi bu manada töhmet altında bırakmak son derece tehlikelidir. Bizim namusumuz, şerefimiz, her şeyimiz devletimize emanettir. Orada korucu kardeşlerimizin, uzman çavuşlarımızın sistemli bir şekilde yaptıkları bir şey vardır, o da teröre kan kusturmaktır; başka bir şey yoktur. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu cinsel saldırılar, çocuk istismarı, kadına bu manadaki saldırılarla alakalı ahkâm kesenlerin bu manada iftiralarını konuşmak yerine, dünyadaki bütün insan hakları örgütlerinin raporlarına yansımış olan PKK’nın, PYD’nin dağlara Kürt kızlarını, kızcağızlarını kaçırpıp onların 12-13 yaşında nasıl ırzına geçtiğini burada Meclis kürsüsünden konuşup onlarla ilgili olarak kınama mesajlarını burada duymak gerekir, samimiyet bunu gerektirir. (MHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri ve alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Eğer Kürt kızlarını, genç kızlarımızı düşünüyorsanız...

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – İyi ki Kürtler var, olmasa ne yapacaksınız!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - ...dağlara çıkarıp o vahşi ellere onları teslim edip ırzına geçen alçaklardan burada konuşmak gerekir. (MHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri ve alkışlar)

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Kabul etseniz de etmeseniz de üniformalı şiddet de üniformalı tecavüz de var kürdistanda, çok net!

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tecavüz suçu her yerde olabilir ama cezası verilir, devlet tecavüz suçu işletmez.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – İnşallah!

BAŞKAN – Grup Başkan Vekili, buyurun.

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Serbest bırakınız, kim itiraz ediyorsa dava açtınız.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Şimdi, burada tartıştığımız...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Türk devleti yaptıysa ispat edeceksiniz bunu!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – İşte söylüyoruz.

BAŞKAN – Grup Başkan Vekili, buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Levent Bey izin verirse...

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

56.- *Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) - Teşekkür ederim.

Şimdi, ispatı biz etmeyeceğiz, ispatı mahkemeler edecek ve o mahkemelerin üzerindeki siyasi baskıyı kaldıracak bu iktidar çünkü o mahkemeler... Bakın, bir sürü örnek, burada yıllardır konuşuyoruz, üniformalı olanlar açısından. Hani kimse bana “Üniformalı olan herkes sütten çıkmış ak kaşıktır.” hikâyesi anlatmasın, öyle değil. Bizler de biliyoruz, sizler de biliyorsunuz, üniformalı olanların...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Üniformalı olanların -ister asker ister sivil, ister asker ister polis, isterse Özel Harekât, fark etmez- uyuşturucu ticareti yaparken yakalanmış olanları var, yargıya intikal ediyor olay ama baskılar yüzünden cezasızlık uygulanıyor. Tecavüz ve taciz yapanlar var, yargıya intikal ediyor olay ama baskılar yüzünden cezasızlık işliyor. Burada konuşuyoruz, yıllardan beri konuşuluyor, isim isim; bu bizim söylediğimiz değil, yargıya intikal etmiş olan konuları biz burada gündeme getiriyoruz. Siz bunların hepsini, bir “terörö, terörö” lafı altında “Teröre karşı mücadele sürdürüyoruz.” diye her türlü insan hakkı ihlali, her türlü Kürt’e karşı düşmanlık yapılacak, bunun da kisvesi teröre karşı mücadele olacak. Buna kimse bizi inandıramaz, inanmıyoruz ve aksini kanıtlayacak çok fazla örnek var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Son cümlem efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Biz bunları konuşuyoruz ve uydurmuyoruz. Bakın, tekrar söylüyorum: İsterseniz araştırma komisyonu kuralım birlikte, orada yapılan ve yargıya intikal etmiş olan olayları teker teker araştıralım, arkasında kimler vardı, ortaya çıksın. Sütten çıkmış ak kaşık muamelesine asla “Evet.” demeyiz.

BAŞKAN – Sayın Bülbul, buyurun.

57.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent'in, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, kimse cinsel manada bir masum genç kıza, bir kadına el uzatıyorsa kıtır kıtır, canlı canlı keselim; hiçbir ötesi berisi yok. Burada kalkıp da Kürt kökenli kardeşlerimizi de töhmet altında bırakmasınlar, hepsi geleneklerine göreneklerine bağlıdır. Devletin orada var olması anca şefkatle, himayeyle mümkün olabilir, devletin himayesiyle mümkün olur.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Biz orada yaşıyoruz, biz! Siz değil!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Siz, Kürt kökenli kardeşlerimize böyle bir saldırı var, böyle sistematik bir şey var; bunlara sus mu olacaklarını zannediyorsunuz? Böyle bir şeyin olduğu yerde hiçbir devlet ayakta duramaz.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – “Kürt kökenli” değil; Kürt, Kürt!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Biz Kürt’üz! Kürt kökenli değiliz.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Size “Türk kökenli” diyor muyuz? Biz Kürt kökenli değiliz, Kürt’üz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Eğer orada o devlet duruyorsa bu sizin söylediklerinizin iftira olması sebebiyledir, sizin yaptıklarınız yüzündendir. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Mahkeme mi iftira? On beş yıl ceza mı iftira?

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Meral Akşener açıklıyor, o zaman soruşturma açın!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sizin PKK’ya, PKK’nın yaptığı cinsel istismarlara çıt ses çıkaramayışınız yüzünden devlet orada vardır ve Allah’ın izniyle de olacaktır. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Kürt kökenli kardeşlerimiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Açar mısınız.

BAŞKAN – Buyurun.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Türk kökenli misin sen? “Kürt kökenli” diye bir kelime yok!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Efendim, ne münasebet! Ne münasebet!

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – “Kürt kökenli.” dedin hep. Bu bile ötekileştiren bir dildir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Orada devlet bunu sistematik hâlde getirecek, orada Kürt kökenli kardeşlerimiz buna sessiz kalacak, burada bunların konuştuğu kadar cılız seslerle itiraz edilecek!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Kalmıyoruz işte! Biz sessiz kalmıyoruz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dünya yerinden oynar, kimse kimsenin namusuna, şerefine göz dikemez; burada Türk devleti vardır.

AYTEN KORDU (Tunceli) – Biz de sessiz kalmadığımız için söylüyoruz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ama hâlâ dediğim konuyla ilgili çıt sesleri çıkmaz, konuşamazlar, dilleri sus pus olur, lal olur bunlar!

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Çünkü sizin dediğiniz bu sözler iftira!

AYTEN KORDU (Tunceli) – Uzayda yaşıyorsunuz, uzayda!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dağlarda 12-13 yaşında Kürt genç kızlarına musallat olan şerefsizlerle ilgili olarak bir kelime edemezsiniz burada, çıt sesiniz çıkmaz! (MHP ve AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Yiğitseniz bununla alakalı olarak bir kelime sarf edersiniz!

AYTEN KORDU (Tunceli) – Öyle diyerek aklayamazsın! Öyle diyerek aklayamazsın!

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Provokasyon yapma oradan! Provokatörsün!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bırakın demagojiyi! Bırakın demagojiyi!

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Özlem Hanım, söz...

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Bağırarak üste çıkma ya.

AYTEN KORDU (Tunceli) – Öyle diyerek kapatamazsın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dağlardaki Kürt kızlarıyla alakalı olarak ne diyorsunuz onu konuşun.

NEVROZ UYSAL ASLAN (Şırnak) – Bağırma! Bağırma!

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Kürtler adına sen konuşamazsın! Kürtler adına konuşamazsın sen!

BAŞKAN – Sayın Zengin...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ne diyorsunuz onu konuşun, bırakın demagojiyi!
SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Kürtler adına sen konuşamazsın! Sen Kürtler adına konuşamazsın!
BAŞKAN – Sayın Zengin...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bırakın demagojiyi! Gözlerinizi kapatmışsınız!
12-13 yaşında Kürt kızlarının ırzına geçiyorlar, çıt sesiniz çıkmıyor.

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Sen Kürtler adına konuşamazsın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Burada mor atkıları sarıp oturmasını biliyorsunuz.

AYTEN KORDU (Tunceli) – Gelin komisyon kuralım, araştıralım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Dağlarda PKK’lılar kızlarınızın ırzına geçiyor, çıt sesiniz çıkmıyor. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar, HEDEP sıralarından gürültüler)

SALİHE AYDENİZ (Mardin) – Sen Kürtler adına konuşamazsın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Çıt sesiniz çıkmıyor. Hodri meydan, konuşun, çıkın, konuşun! Dağlarda ırzına geçilen Kürt kızlarıyla ilgili olarak çıkın konuşun. (MHP ve HEDEP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Zengin, söz talebiniz var mı?

AYTEN KORDU (Tunceli) – Buyurun araştıralım.

KEZİBAN KONUKCU KOK (İstanbul) – Elini kaldırmadan konuş benimle!

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – Yanındakine söyle!

AYTEN KORDU (Tunceli) – Nereye geliyorsun, nereye!

MUSA KÜÇÜK (Gümüşhane) – El hareketi yapma! (MHP ve HEDEP milletvekillerinin birbirlerinin üzerine yürümeleri, gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ara vermeniz lazım.

BAŞKAN – Birleşime beş dakika ara veriyorum arkadaşlar.

Kapanma Saati: 20.49

BEŞİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 21.02****BAŞKAN: Başkan Vekili Celal ADAN****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Rümeysa KADAK (İstanbul)**

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 24’üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.
76 sıra sayılı Kanun Teklifinin görüşmelerine devam ediyoruz.

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnönü ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Oluç Bey, satışmaya meydan vermeden...

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

58.- Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç’un, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül ile İstanbul Milletvekili Özlem Zengin’in yaptıkları açıklamalarındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Teşekkür ederim.

Şimdi, bunu hep yaşıyoruz, yaşamaya da devam edeceğiz belli ki, bir süre daha böyle gidecek; şu an ben bir şeyi hatırlatmak istiyorum önce: Geçmişte de böyle oluyordu, hangi konuyu tartışırsak tartışalım konu dönüyor dolaşıyor bir terör mevzusuna geliyordu. Biz buna her zaman cevap verdik. Şunu net olarak ben bir kez daha ifade edeyim vekillerin birçoğu buradayken: Biz HEDEP olarak demokratik siyasette kararlı duruşumuzdan asla taviz vermedik bugüne kadar, çeşitli siyasi, hukuki ve yargı alanındaki her türlü saldırıya rağmen asla taviz vermedik, bundan sonra da vermeyeceğiz. Dolayısıyla, demokratik siyaset alanında mücadele ederken birtakım önemli değerler var bizim için.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Bu değerlere konuşmalarımızda dikkat çekmek, bu konularda mücadele kararlılığımızı vurgulamak önemli. Bunlardan bir tanesi, kadınların yaşadığı sorunlara ilişkindir, en genel anlamıyla söylüyorum yani taciz, tecavüz dâhil olmak üzere, şiddet ve ölümler dâhil olmak üzere en genel anlamıyla söylüyorum; bir tanesi bu. İkincisi, tabii ki çocuklar ve gençler konusundaki hassasiyetimiz sık sık dile getirdiğimiz bir konu. Dolayısıyla bu konuları tartışırken elbette ki ülkenin her yeriyle ilgili bu konuda hassasız ve konuları dile getiriyoruz ama özellikle vekillerimizin ağırlıklı olarak geldiği Kürt coğrafyasından daha fazla örnek karşınıza getiriyoruz; bu çok doğal.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, toparlayın.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Orada yaşayan insanlar, orada bu sorunlarla her gün yüz yüze gelen insanlar, arkadaşlarımız elbette ki bu sorunları buraya, zaman zaman kürsüye, komisyonlara taşımak durumundalar. Başka türlü halkı nasıl temsil edecekler, halkın yaşadığı sorunları nasıl dile getirecekler? Bundan daha doğal bir şey olmaz. Bu rahatsız edebilir bazen çünkü hakikaten oradaki yurttaşlarımızı, Kürtleri çok rahatsız eden olaylar da yaşanıyor; bunları biliyoruz, bunların kimisi basına da yansıyor sizin de gördüğünüz gibi, kimisi yansımıyor. O yüzden bu konuları tartışırken hani suhuletle tartışmak, konuyu anlamaya çalışmak, karşılıklı olarak çözüm nasıl üretebiliriz, bunları düşünmek önem taşıyor. Karşılıklı suçlamalarla işin üstesinden gelinemez diye düşünüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, benim daha evvel bir söz talebim vardı.

BAŞKAN – Sayın Oluç, buyurun, bitirin.

HAKKI SARUHAN OLUÇ (Antalya) – Son cümle şunu söyleyeyim: Doğal olarak bu konularda yapacağımız ve yaptığımız eleştirilerin de yürütmeye dair olmasından başka bir yol yok, kimi eleştireceğiz yani. Tabii ki siz de yürütmeyi savunduğunuz için tepki gösteriyorsunuz bunlara ama buradaki mesele bize tepki göstermeniz değil, bu konuların doğruluğunun araştırılması, bunun üzerine konuşulmasıdır esas itibarıyla. Onun için bize yönelik suçlamaları elbette ki reddediyoruz, asla kabul etmiyoruz bunu. Nerede olursa olsun yani dünyanın neresinde olursa olsun, kadınların, çocukların, gençlerin yaşadıkları sorunlar bizim sorunumuzdur, yanlış bir şey varsa mutlaka bunu eleştiririz, kınarız ve lanetleriz; bunu da açık ve net bir şekilde söyleyeyim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

Sayın Zengin, buyurun.

59.- İstanbul Milletvekili Özlem Zengin'in, Şırnak Milletvekili Nevroz Uysal Aslan'ın 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadeleri ile Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Sayın Başkanım, ben de tabii biraz evvelki gerginliğin arkasından daha sakince bir konuşmayla tamamlamak istiyorum günümüzü. Zaten son bir maddemiz kaldı.

Şimdi, bütün bu konuşmaları anlaşılacak için yapıyoruz ve anlamak için yapıyoruz. Bizim itirazımız neyedir? Şimdi, özellikle biz, Levent Bey, ben, bizler, avukat olarak... Bu bahsettiğiniz suçlarla, Türk Ceza Kanunu'nda en ağır yaptırım olan suçlarla ilgili olarak en ağır cezalar alınmalı zaten Hatta biraz evvel hatiplerden biri bunları da ifade etti; müebbet aldığını, ceza aldığını... Ceza almalı, en ağır şekilde cezalandırılmalı. Burada bir konunun değerlendirilmesi, buna kamuoyunun dikkatinin çekilmesi ve bu konuyla alakalı takipçi olunmasından daha tabii hiçbir şey olamaz zaten; biz de bunun takipçisiyiz. Benim de arkadaşlarımın da hayatı bunlarla geçiyor zaten. Fakat buradaki problem, iki temel sorun var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Zengin.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Birincisi, bunun sistematik olarak yapıldığını söylüyorsunuz; bakın, bu çok önemli bir iddiadır. Bu iddia mümkün değil, olamaz. Bir defa, böyle bir şey söylüyorsanız bunu arka arkaya olayları söyleyerek ifade edemezsiniz. Yani bu kadar önemli bir iddia hakikaten insanı çileden çıkarır. Bu ülkede yaşayan bizler ve bölgede yaşayan insanlar bunu asla ve asla kabul

edemezler, böyle bir şey olamaz. Ve yürütmeye “Daha iyi yürütün.” demiyorsunuz; siz, yürütmeyi de bizleri de bunun faili, parçası hâline getiriyorsunuz. Yani rica ediyorum, bu konuşmaları yaparken insanı alnının ortasından vurmayınız; her şeyi söylemenin bir adabı, bir üslubu var.

Sonuç olarak kadınlara, onların cinsel bütünlüğüne yönelik olarak bedenine dair bütün suçlar bizim için çok önemlidir; bunların cezalandırılması, ceza yaptırımını en ağır şekilde alması son derece önemlidir. Hatta biz en son yaptığımız infaz düzenlemesinde bunları zaten dışında bıraktık, hiçbir şekilde bunlar infaz indiriminden faydalanmadılar. Ve şu anda da bakın, tekerrür eden suçlarda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Son bir cümle.

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Bakın, maalesef, tekerrür eden suçlar, hâlâ en fazladır dünyanın her yerinde, sadece ceza yaptırımıyla da çözemediğimiz meselelerdir. Bu konularda yapacağımız şey... El birliği içerisinde bunu yapmamız lazım ama böyle yaptığımızda, siz sistematik olarak konuyu başka bir yere taşıdığınızda o zaman aslında meselenin özünü konuşmaktan uzaklaşmış oluyoruz. Yani benim burada bağlayacağım şey, bu konuya dair asla ve kata sistematik bir şey yapıldığının burada telaffuzuna dahi tahammül edilemez. Bireysel olarak yapılan bu işlerin takibi konusunda Türkiye Büyük Millet Meclisi hep beraber bunun takibinde burada vardır; biz de grup olarak varız.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki.

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnan ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76) (Devam)

BAŞKAN – 9’uncu madde üzerinde 4 önerge vardır, önergeleri aykırılık sırasına göre okutup işleme alacağım. İlk 3 önerge aynı mahiyettedir. Bu önergeleri birlikte işleme alacağım.

Buyurun, okuyun:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 9’uncu maddesinin “Bu Kanun hükümleri Cumhurbaşkanlığı tarafından yürütülür” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Bülent Kaya

İsa Mesih Şahin

Mustafa Kaya

İstanbul

İstanbul

İstanbul

Hasan Ekici

Necmettin Çalışkan

Hasan Bitmez

Konya

Hatay

Kocaeli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Bülent Tezcan

Abdurrahman Tutdere

Orhan Sümer

Aydın

Adıyaman

Adana

Hasan Öztürkmen

Talat Dinçer

Nurten Yontar

Gaziantep

Mersin

Tekirdağ

Gökhan Günaydın

Ali Karaoba

İstanbul

Uşak

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Ersin Beyaz	Burhanettin Kocamaz	Hasan Toktaş
İstanbul	Mersin	Bursa
Ayyüce Türkeş Taş	Ömer Karakaş	Selcan Hamşioğlu
Adana	Aydın	Tekirdağ
Ünal Karaman	Nimet Özdemir	
Konya	İstanbul	

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk konuşmacı Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan. (Saadet Partisi sıralarından alkışlar)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; heyeti saygıyla selamlıyorum.

Aile ve Gençlik Fonu Kanun Teklifi üzerine konuşuyoruz. Önergemiz, kanun teklifinin aslında tümüyle değiştirilmesi üzerine. Burada kanunun tek bir maddesinden ziyade ruhu üzerine konuşmamız gerekirse şunu belirtelim ki bugün gençliğimiz içerisinde deizm, ateizm, agnostisizm gibi değişik akımlar had safhada ön plana çıktı. Elbette bunun belki başka gerekçeleri bulunabilir ama burada insanlar çok dikkatli, sizin söylemlerinizi ile eylemlerinize bakıyor. Söylem olarak bir kimliği temsil ediyor ama eylemlerinizi farklıysa o zaman durum değişiyor ve insanlar diyor ki: “Eğer bunlar Müslümanca ben değilim.” Aslında burada AK PARTİ’li arkadaşlardan buna yönelik bir çözüm getirmesini beklerdik. Ne var ki bu kanun teklifi tümüyle, tamamen finansal jargon üzerine kurulmuş ve sosyal dayanağı olmayan, ahlaki bağları düşünülmemeyen, inanç değerlerimizle herhangi bir bağı bulunmayan bir yasa teklifi olarak önümüze getirildi. Burada tabii, tenkide tahammülleri olmadığı için arkadaşlar hiçbir şeyi ciddiye almak istemiyorlar ama bilirsiniz ki buradaki tenkitler sizin teşekkür etmeniz gereken hususlardır. Gerçekten, yirmi yıl öncesi ile bugünü düşündüğümüzde acaba neslimiz, gencimiz bu noktadan bulunduğumuz noktaya nasıl geldi, uyuşturucu şebekeleri nasıl etkili oldu, insanlar neden intihar ediyor, aileler neden boşanıyor, neden aileler huzursuz? Bunların hiçbirinin cevabı aranmıyor, sadece para ödeyerek her şeyi çözeriz zannediliyor. Bilelim ki bir insana para verdiniz, evlendirdiniz, evlendi ama işsizlik var ise aileyi geçindirecek geliri yoksa o aile nasıl devam etsin? Siz işsizliğe çözüm bulmadıktan sonra burada ortaya koyduğunuz bütün çözümler, fonlamalar sadece birilerinin cebini doldurmaktan öteye gitmez. Burada her şeyin parayla çözüleceğini zannedenler aslında para için her şeyi yapabilecek olanlardır. Maalesef, kanunun temeline baktığımızda ruhu “Para verelim, işleri düzeltelim.” Herhâlde bütün işler böyle yürütüldüğü için parayla gençlik sorunlarının da çözüleceği zannediliyor. Ve maalesef, hemen her dönemde bilelim ki... Bugün arkadaşlarımız gençlerin seçilme yaşından bahsettiler; eyvallah, evet, seçiliyorsunuz, seçiliyorsunuz ama burada gençler süs bitkisi olarak, deyim yerindeyse sembolik olarak buraya Meclise getiriliyor...

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sana göre öyle! Sana göre süs bitkisi!

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Hakaret ediyorsun, bu olmaz!

Sayın Başkan, gençlere hakaret ediyor!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – ...yürütmede bir görev dersiniz hiçbirisi yok; sadece sembolik olarak, deyim yerindeyse konu mankeni olarak buraya getiriliyorlar.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Seninle gençler arasında ne fark var? Ne fark var seninle gençler arasında?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Hepiniz de biliyorsunuz ki gençlik kollarından, mahalle yönetimlerinden seçilmiş, getirilmiş 2-3 adamla “Biz gençliğe değer veriyoruz.” falan demek geçersizdir.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ya, kendini bir geliştir artık! Süs bitkisini bak aynaya görürsün!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Bugün Türkiye gençliğinin ne hâlde olduğu hepimizin malumudur. Acaba gençleri getirdiniz de hangi etkilerini gördük, hangi tesirlerini gördük, hangi probleme çözüm getirdiler?

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Ya, böyle bir şey var mı?

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Sadece burada konuşan hatiplerin yüreğinizi dağılayan sözlerine yerinden cevap verip hatibin sözünü kesmek... Aslında ahlaki değerlerimiz açısından da gençliğe uygun olmayacak girişimlerle ortadasınız.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sen slogandan başka bir şey söyleyemezsin gençlere, ancak hamaset yaparsın!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Ben şunu söyleyeyim: Burada konuşan hatiplere itiraz edinceye kadar yüreğiniz yetiyorsa şu İsrail’e giden gemileri durdurun, yüreğiniz yetiyorsa gidin limana, limanda bir eylem yapın, görelim sizi. (Saadet Partisi, CHP, HEDEP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

Ben geçen gün tekrar ettim, yine tekrar ediyorum: Burada 20 onurlu, vicdanlı, insafı AK PARTİ’li dostumuz çıksa “Sayın Cumhurbaşkanım, Gazze bombalanıyor. Siz İsrail’le ilişkileri askıya almadığınız sürece biz AK PARTİ’yle ilişkilerimizi askıya alıyoruz.” deseler inanın durur.

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – Sen CHP’den milletvekili olmuş adamsın ya!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Ama biliyorum ki Gazze konusu da sadece istismar konusu. İnanın bir milletvekili olarak utanmamız gerekir. Hele de AK PARTİ’li milletvekilleri kendileri iktidar partisinin mensubu olduklarının bilincinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EYYÜP KADİR İNAN (İzmir) – AK PARTİ’den vekil çalacaktın, CHP’den oldun!

MEHMET AKİF YILMAZ (Kocaeli) – Saadetli bir genç yok mu şuna cevap versin!

BAŞKAN – Buyurun, Genel Kurula hitap edin, buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bakın, burada Gazze’yi hâlen protesto ediyorsunuz ama gereğini yapmıyorsunuz. Burada âdeta orta 2’ye giden müsamere çocukları gibi elimize Gazze’deki katliamın fotoğrafını alarak bir yere varamayız. (Saadet Partisi, CHP, HEDEP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar) Siz burada hareketlerinizle Türkiye Büyük Millet Meclisinin itibarını da sarsıyorsunuz. Burada fotoğraf göstermenize gerek yok; burada onurunuzu, duruşunuzu gösterin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Onurdan bahsedemezsin!

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Yazıklar olsun sana!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Hele de bahçede ellerinde çocuk fotoğraflarıyla gerçekten siz burada milletvekili olduğunuzun farkında değilsiniz.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Yazıklar olsun, yazıklar olsun!

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Burası icraat yeri, burası eylem yeri; burası sadece düşünme değil, düşünmenin gereğini yapma yeri.

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Bağırmanın konuşma olmadığını bilmiyorsun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, onun için, evet, sesiniz çok ama görüntü yok; laf var ama icraat yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Sizin bu sesinizle... (Saadet Partisi, CHP, HEDEP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

MUHAMMET MÜFİT AYDIN (Bursa) – Yazıklar olsun! Yazıklar olsun! Sizi alkışlayanları görüyorsunuz(!)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci konuşmacı Uşak Milletvekili Ali Karaoba. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ KARAOBA (Uşak) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Aile ve Gençlik Fonu üzerine söz almış bulunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, yaklaşık on gündür hem Genel Kurulda hem de Komisyonada bu konuyu konuşuyoruz. Bizler ısrarla kanun teklifinin eksiklerini dile getirdikçe sizler de ısrarla “Bu iş çok güzel, her şeyi güzel yapıyoruz.” diye düşünüyorsunuz, kulağınızı tıkıyorsunuz. Bakın arkadaşlar, getirilen kanun teklifinde “proje” geçiyor 19 yerde, soruyoruz: “Bu proje ne, hangi projeye para ödeyeceksiniz?” Cevap yok. 150 bin lira iki yıl ödemesiz ve dört yıl içerisinde faizsiz bir şekilde ödeneceği söyleniyor ve bu 150 bin lira parayla ailenin temel yapısının sağlanacağı söyleniyor. Bugün oluşan aile yapısını sağlamlaştırmak bu kadar kolaysa gelin, hepimiz birer maaşımızı verelim, Türkiye’deki tüm aileleri sağlamlaştırmak için uğraşalım. Onun için bu rakamları telaffuz edip bunu söylemek ancak AK PARTİ iktidarında yapılacak bir şey.

Şimdi, elimizde onlarca bakanlığımız var, Gençlik ve Spor Bakanlığımız var ve bugün bütçesini görüştüğümüz Aile Bakanlığı var. Bu parayı neden bir bakanlığın bütçesinin içine koymuyorsunuz? 53 bin çalışanı olan bir kurumun 150 bin lirayı dağıtamayacağına inandığınız için mi vermiyorsunuz, yoksa bu “fon” başlığı altında yeni bir kapı mı açmak istiyorsunuz, yeni bir rant mı elde etmek istiyorsunuz, bunu anlamış değiliz. “Parayı dağıtacağız.” diyorsunuz, soruyoruz “Kimlere vereceksiniz?” Kriter belli değil. “Peki, beş yıl sonra evlenecek birine ne kadar para vereceksiniz?” diyoruz, “Günün koşullarına göre...” diyorsunuz. Çok basit bir şey... Bu teklifi getirdiğinizde dolar 20 liraydı, şu an 29 lira; belki iki yıl, üç yıl sonra evlenecek kişilere ne kadar olacağı belli değil. Dolara mı endeksli olacak, altına mı endeksli olacak yoksa rakamları sürekli çarpıtan TÜİK’in verilerine mi endeksli olacak? O nedenle biz bu Fonun mantığına karşıyız ve bu paraların Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının eliyle dağıtılması gerektiğine inanıyoruz. Kriterleri net olacak, dağıtılacak paranın beyaz eşyaya endeksli olması gerektiğini düşünüyoruz çünkü “evlilik” deyince akla gelen ilk şey beyaz eşya. Bugün İstanbul’da evlenmek isteyen bir çiftin -çok basit bir hesaplama- 400 bin liraya işin içinden çıkmadığı bir yerde siz 150 bin lira vererek evlendirmeyi düşünüyorsunuz. Bakın, OECD ülkeleri arasında ne eğitimde ne istihdamda olmayan gençlerin yani ev gençlerinin sayısının en fazla olduğu ülke Türkiye. 2 ev gencini evlendirdiniz -ortalama iş bulma oranları- yine TÜİK’e göre, lisans mezunlarının iş bulma süresi 13,6 ay, ön lisans mezunlarının iş bulma şansı 15 ay. Bu 15 ay içerisinde hadi evliliğini yaptığını varsayalım, bu ailenin nasıl geçineceğini düşünüyorsunuz? Gençleri mi düşünüyorsunuz? Bakın, bu paraları tecavüze uğrayan kadınlara harcayabiliriz, yurtlarda tecavüz edilen çocuklarımızı ıslah etmek için, bu tecavüzleri engelleyebilmek için uğraşabiliriz.

Emeklilerle ilgili bir proje getirdiniz, 5 bin lira dağıtıyorsunuz, çok güzel ama çalışan emeklileri cezalandırıyorsunuz, ÇKS kaydı olan emeklilere para vermek istemiyorsunuz.

Genel anlamda ortak eleştiriler yapıyoruz ve biz de diyoruz ki gençlik ve aile olunca samimiyseniz gelin, tek bakanlığın altında bu parayı kriterlere bağlayıp bu şekilde dağıtalım.

Herkes aynı konuyu söyledi, ben bir hikâye anlatıp konuşmamı bitirmek istiyorum. Bir bilim adamı araştırma yapmak istiyor ve pirelerin üzerinde araştırma yapıyor. Bir ayağını koparıyor pirenin, “Böh!” diyor, pire sıcıyor. İkinci ayağını koparıyor, ayağını kopardıktan sonra yine “Böh!” diyor, pire yine sıcıyor. Çok uzatmayayım, pirelerin tüm ayakları koparıldığında, “Böh!” diyor ve pire sıcıramıyor. Bilim adamı yazıyor, diyor ki: “Sonuç: Pirelerin tüm ayakları kesilince sağır oluyorlar.” Sizin de getirdiğiniz bu kanun teklifi aslında bu örnekle karşılanıyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde son konuşmacı İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir.

Buyurun Sayın Özdemir. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

NİMET ÖZDEMİR (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 9’uncu maddesi üzerinde İYİ Parti adına söz almış bulunuyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Evvela şunu kabul etmek gerekir: Aile ve Gençlik Fonu kurulması talebi başlı başına bir başarısızlık itirafıdır, gençliğin ve aile kurumunun yaşaması için gerekli asgari koşulların bile sağlanamadığına işaretir, zira Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ile Gençlik ve Spor Bakanlığının mevcut olanaklarına rağmen böyle bir fon kurulmasına gerek duyulmasının başka bir izahı yoktur.

Kıymetli milletvekilleri, bugün gençliğin yaşadığı sorunlar her yönüyle hayati öneme sahiptir. Gençler bırakın aile kurmayı, yarını bile düşünemez hâldeler. Ne yazık ki ülkemizde her şeye rağmen eğitimi tamamlayıp sınavlarda başarılı olanlar mülakat gibi liyakat dışı engellere takılmaktadırlar. Tıpkı seçim sürecinde olduğu gibi “Mülakatlar kalkacak.” türünden geçici vaatlerle umutları elinden alınmaktadır. Hiçbir anlam ifade etmeyen vaatler ve yaşanan adalet skandalları eşliğinde güven duygusu zedelenen gençler karamsarlığa kapılarak çareyi yurt dışına gitmekte buluyorlar, sayenizde eğitimleri dışında olan vasat işlerde çalışmak zorunda kalıyorlar. Gençler bir yandan sürekli derinleşen yoksullukla boğuşurken diğer yandan yasa dışı yollarla zenginleşen yeni yüzlerin gösterişli hayatları karşısında sarsılmaktadırlar. Geleceğe dair inancı ve adalet duygusu zedelenen gençlerimiz bu hâldeyken onlardan aile kurmasını, kursalar bile bu ailelerinin huzur ve mutluluk içinde yaşamasını beklemek iyimserlik olur. Sonuç olarak, Türkiye aile yapısı ve gençliğine ilişkin sorunlar öncelikle buralarda aranmalıdır. Türkiye aile yapısı, gençliğini ayağa kaldırmanın yolu ise belli belirsiz fonlar kurmaktan ziyade bu noktaya nasıl geldiğine samimiyetle bakarak öz eleştiri yapmaktır, gereken tedbirleri almaktır. Esas nedenleri görmezden gelerek kurulan fonlar, verilen vaatler gençliği oyalamaktan başka hiçbir şey değildir. Gençler, kâğıt üstünde kalan uçucu vaatler değil, gerçek bir değişim görmek istiyor artık.

Değerli milletvekilleri, üç hafta önce, İYİ Parti olarak yetiştirme yurtlarında kalan ve buralardan ayrılan çocukların sorunlarının tüm boyutlarıyla tespit edilmesine ilişkin araştırma önergemizin gerekçesini bu kürsüden açıklamıştım. Bu çocukların denetimsizlikler nedeniyle türlü suç şebekelerinin kolay hedefi hâline gelmesine dikkat çekilmesine rağmen önergemiz maalesef AKP ve MHP oylarıyla reddedilmişti.

Devlet koruması altındaki çocuklar hepimizin sorumluluğundadır, sorunlarına kayıtsız kalıp aile yapısından ve gelecek endişesinden bahsetmek inandırıcılıktan yoksundur. Toplumu yakından ilgilendiren böyle bir hassas konunun reddedilmesinin ardından, şimdi aile yapısının ve gençlik hakkındaki kaygıların dile getiriliyor olmasının ne derece samimi olduğunu yüce Türk milletinin takdirine bırakıyorum.

Partimizin hafta sonu gerçekleşen toplantısında, Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener'in de dikkat çektiği üzere, yetiştirme yurtlarındaki evlatlarımızın akıbetiyle ilgili yüz kızartıcı bulgular söz konusu. Sayın Genel Başkanımız konuyla ilgili detayları İçişleri Bakanı Sayın Yerlikaya'yla paylaşmıştır. Adalet Bakanı Sayın Yılmaz Tunç da "Eğer böyle bir iddia varsa üzerine gidilmesi gerekir." sözlerinin arkasında durursa hakikatler gün yüzüne çıkacaktır. Böylece, bizler de Türk gençliği ve aile yapısının sahiden düşünüldüğüne ikna oluruz.

Son olarak, Aile ve Gençlik Fonunun kurulmasına ilişkin sunulan kanun teklifinin ne ailenin ne de gençliğin sorun ve ihtiyaçlarının giderilebilecek nitelikte olmadığını biliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Aynı mahiyetteki önergeler kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 76 sıra sayılı Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinde yer alan "Kanun" ibaresinin "Yasa" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Perihan Koca	Hüseyin Olan	Mehmet Zeki İrmez
Mersin	Bitlis	Şırnak
Keziban Konukcu Kok	Çiçek Otlı	Nejla Demir
İstanbul	İstanbul	Ağrı
	Mahmut Dindar	
	Van	

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

SAĞLIK, AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL İŞLER KOMİSYONU BAŞKAN VEKİLİ ORHAN ATEŞ (Bayburt) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz isteyen İstanbul Milletvekili Çiçek Otlı.

Buyurun. (HEDEP sıralarından alkışlar)

ÇİÇEK OTLU (İstanbul) – Sevgili kadınlar, 25 Kasım, "Kadına yönelik şiddete hayır!" dediğimiz bugünlerde, bu Mecliste erkek vekillerin nasıl kadınlara yönelik şiddet uyguladığını, bu ülkede kadınların nasıl korunmadığını, bu ülkede nasıl kadın katliamlarının yaşandığını bu eril zihniyet ve tarzla bir kere daha görmüş olduk. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bizim taktığımız fularlardan bile rahatsız olanları, bizim yaptığımız işlerden rahatsız olanları bir kere daha görmüş olduk.

Evet, "Bir kişi daha eksilmeyeceğiz!" dediğimiz bu haftada -25 Kasım- "Kadına yönelik şiddete hayır!" dediğimiz haftada, AKP ve MHP iktidarı samimiye biz sokaklara çıktığımızda önümüze polisleri, engellerini koymayacaktır diye düşünüyoruz. Geçen yıl İstanbul'da Taksim'e yürümek istediğimizde, Diyarbakır'da yürümek istediğimizde, Ankara'da yürümek istediğimizde, İzmir'de yürümek istediğimizde, Antalya'da yürümek istediğimizde, "Bir kişi daha eksilmeyeceğiz!"

dediğimizde, bu ülkede kadın katliamlarına “Dur!” dediğimizde gerçekten polis şiddetine maruz kaldık, saatlerce gözaltında tutulduk, bir su dahi vermediler; bu şiddeti yaşadık hep birlikte. AKP iktidarı samimiye bu dönem bakımından, “Kadına yönelik şiddete hayır!” dediğimiz bu haftada bu engellemeleri yapmayacaktır.

Bugün Diyarbakır’da SKM’li Beycan Taşkiran, Satiye Ok 25 Kasım’la ilgili eylem yaptıkları iddiasıyla, basın açıklamalarına katılacakları iddiasıyla gözaltına alındılar. Uzun zamandır görüyoruz; Kürt kadın hareketine, sosyalist kadın hareketine, feminist harekete yönelik sürekli baskı ve tehdit politikaları bulunmaktadır. Bu nedenle AKP iktidarını samimiyete davet ediyoruz.

Hiranur Vakfında gördük, mahkeme önüne gittiğimizde önce kurulan şey polis barikatları oluyor. Hiranur Vakfını teşhir ettiğimizde, çocuk istismarı olduğunu söylediğimizde polis barikatıyla abluka altına alınıyoruz. Kadın örgütleri olarak mahkemeye müdahil olmak istedik, reddedildi.

Aynı şekilde, saatlerce söylüyoruz, “Kürt” diyoruz; Kürt kadınlarına uygulanan savaş politikalarını söylediğimizde itiraz ediyorsunuz.

KADEM METE (Muğla) – Diyarbakır Annelerine bir sor! Diyarbakır Annelerine sor!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Musa Orhan gözaltına alındı ve tutuklandı; bir kadına, İpek Er’e cinsel tacizde bulunduğu için, intiharına sebep olduğu için gözaltına alındı ve tutuklandı ama ona yönelik itiraz eden kadınlara dava açıldı. Samimiyseniz bütün davalardan vazgeçersiniz, dersiniz ki “Musa Orhan’dır bunun faili.” O zaman “Failleri korumamalısınız.” diyoruz.

Burada, MHP sıralarından “Bir erkek öyle bir şiddet uygularsa ktır ktır keserim.” dediniz, Nevin Yıldırım’a neden ağırlaştırılmış müebbet verdiniz? Neden Yargıtay onayladı? Tecavüze uğradığı için, bir kadın itiraz ettiği için. “Ben kendimi korudum.” dedi ama Yargıtay ona ağırlaştırılmış müebbet verdi. Kadınlar kendi öz savunma hakkını kullandılar, nasıl ki Yasemin Çakal kullandıysa Nevin Yıldırım da kullandı. O yüzden, bu masalarda kadını koruyacaksanız kesinlikle mahkemelerdeki alınmış tutumlara yönelik tutum almanız gerekiyor.

Biz söylüyoruz, diyoruz ki buralarda: Evet, iyi ki yasaklı elmayı yemişiz. Yasaklı elmayı yemeseydik özgürlük diye bir şey bulamayacaktık. AKP iktidarının kadınlara tek verdiği bir şey var; bakın -nafaka hakkında da görüyoruz, bu Fonda da- kadını güçlendirmiyor, kadını ev kölesi yapmaya çalışıyor, kadına “İyi bir eşsen, iyi bir anneysen sana sadece yaşama hakkı veriyorum, eğer evdeysen sadece bu işleri yapabilirsin.” diyor.

AHMET FETHAN BAYKOÇ (Ankara) – Kadınları dağda köle yapan Duran Kalkan’a söyle sen bu lafları!

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Bizim hayatlarımız eve sığmaz, bizim hayatlarımız o kurmak istediğiniz kadın politikalarına da sığmaz. O yüzden biz özgürlüğü savunuyoruz, biz gerçek eşitliği savunuyoruz. Kürt kadınlarına ve “kadın” kelimesine alerji olmaktan vazgeçin artık. Gerçekler inatçıdır, inatçı olmaya da devam edeceğiz; haklarımızı savunmaya, geceleri sokakları istemeye ve bizi dinlemeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun, devam edin.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – Evet, söylemek istediğim başka bir kelime var; burada sürekli “kadınlarımız” diyorsunuz, “gençlerimiz” diyorsunuz. Bakın, bu kelime bile eril bir kelimedir, fark etmiyorsunuz ama hiç kimse “erkeklerimiz” demiyor. Kadınlar sizin ne malınızdır ne mülkünüzdür.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Erkeklerimiz de deriz, hiç problem yok.

ÇİÇEK OTLU (Devamla) – O yüzden, bu sahiplenme, iyelik kelimesine itiraz ediyoruz. Biz “Kadınlar her yerde vardır.” demeye, var olmaya ve var olacağımızı göstermeye, sesimizden rahatsız olan erkekleri de rahatsız etmeye, AKP iktidarını da MHP iktidarını da rahatsız etmeye devam edeceğiz.

Buradan da bir kere daha söylüyoruz: 25 Kasım'da sokaklarda “Kadına yönelik şiddete hayır!” “Kadın bedenine ve emek sömürsüne hayır!” demeye... Bir kişi daha eksilmeyeceğimizi belirtiyoruz. (HEDEP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

İkinci bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

İç Tüzük’ün 86’ncı maddesine göre, oyunun rengini belli etmek üzere 2 milletvekiline söz vereceğim.

Teklifin lehinde Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir’e söz veriyorum. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, Gazi Meclisimizin en genç milletvekili olarak ilk kürsü konuşmamı Aile ve Gençlik Fonu üzerine yapıyor olmaktan dolayı büyük bir mutluluk duyduğumu belirtmek isterim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Ama ithamlarınızdan dolayı sizlere önce kendimi anlatarak başlamak istiyorum. Ben Zehranur, kimse kusura bakmasın, konu mankeni değilim. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar) Ben çift ana dalını tamamlamış, endüstri ve bilgisayar mühendisi olmuş 25 yaşında bir gencim. Ben, AK PARTİ gençlik kollarında, bu sıralarda oturan diğer milletvekillerimiz gibi, teşkilatlarımızda yıllarca gençlere her türlü makamı layık görmüş, hak görmüş bir partide 18 yaşından beri siyasette yetişmiş bir gencim. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Bugün, AK PARTİ olarak, 2023 seçim beyannamemizde toplumun tüm kesimlerine yönelik vaatlerimizi açıklamış olduğumuzu ve gençlerimize de beyannamemizde çok önemli bir bölüm ayırmış olduğumuzu belirtmek istiyorum. Bu bölümde gençlerimizin hayata geçmesini sabırsızlıkla beklediği vaatlerimizden biri ise Gençlik ve Aile Fonuydu, bu vaadin asıl kaynağıysa bizzat gençlerin kendileriydi. Sayın Cumhurbaşkanımız gençlik buluşmalarında defalarca kez gençlerle bir araya gelmiş ve bu programlarda bizzat gençlerin dile getirdiği bir talep olarak bu Fonu hayata geçirmiştir. Seçim sonrasında da genç arkadaşlarımızla her bir araya geldiğimizde temel gündem maddemiz bu Fon olmuştu. Bu Fonun, bu konunun kamuoyunda büyük bir beklenti olduğu bir gerçektir çünkü Aile ve Gençlik Fonu toplumdaki bir ihtiyaca yönelik ortaya çıkmıştı.

Değerli milletvekilleri, bu Fonun ilk projesi olan evlilik kredisinin amacı gençlerimizin hayatındaki en önemli aşamalarından biri olan evlilik sürecinde onlara maddi destek sağlamaktır. Ancak şunu da belirtmek istiyorum ki bu Fon sadece evlilik sürecindeki gençlere verilecek maddi destekten ibaret değildir, bu Fonla aynı zamanda gençlerin gelişim ve girişimlerine destek verilmesi, aile müessesesinin korunması ve güçlendirilmesi, gençlerin evliliklerinin daha sağlam temeller üzerine kurulması hedeflenmektedir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Bu Fon, ilk olarak, evlilik kredisi projesiyle deprem bölgesinde seçtiğimiz pilot illerde başlayacak, ilerleyen süreçte gençlerin gelişim ve girişimlerine destek verecek şekilde 81 ile yayılacaktır. Mevcut noktada, doğal gaz, petrol ve maden kaynaklarının yüzde 20’sinin aktarılmasıyla 5 milyar liralık bir destek sağlanacak, bir kaynak

oluşturulacak. Yine, ilerleyen dönemlerde gerek bu rakam gerek şimdilik öngörülen 150 bin liralık kredi desteği artırılacaktır. Bu Fonla birlikte aile kurumumuzun daha da güçleneceğine inanıyoruz. Aile, bir bireyin toplumla ilk tanıştığı yerdur, aile bir karargâhtur ve dışarıdan gelen saldırılara karşı giyilmiş bir zırh görevi görmektedir. Dolayısıyla güçlü bir toplum için güçlü bir aile yapısı şarttır. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Bu yüzden, toplumun temel taşı olan aile kurumunun tesisini kolaylaştıran olmaya çalışıyoruz.

Değerli milletvekilleri, AK PARTİ, kurulduğu günden bugüne dek gücünü gençlerden alan bir siyasi hareket olmuştur. Bu ülkede gençleri marjinal fikir akımlarının temsilcisi ya da toplumda huzursuzluk çıkaran bireyler olarak gören anlayış AK PARTİ sayesinde değişmiş ve dönüşmüştür. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Sayın Cumhurbaşkanımız, siyasetten teknolojiye, sağlıktan savunma sanayisine kadar gençlere alan açmış, gençlere güvenerek onları aktör konumuna getirmiştir. Şüphesiz, Sayın Cumhurbaşkanımızın duyduğu bu güven neticesinde gençler, artık her alanda büyük işler başarabilmekte. Gençlere fırsat verildiğinde neler yapabileceklerini TOGG’a, TCG Anadolu’ya, KAAN’a, İMECE ve daha nicelerine baktığımızda görebilirsiniz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Hepsinde baş aktör genç mühendislerimizdir. Buradan tüm milletvekillerimize ben bir genç vekil olarak açık bir çağrıda bulunuyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZEHRANUR AYDEMİR (Devamla) – Meclisimizde birçok siyasi parti var; bu siyasi partilerimizde farklı görüşlerden pek çok milletvekilimiz var; anlaşımadığım, anlaşılmadığımız pek çok konu var; bu anlaşmazlıklar bazen sert tartışmalara da dönüşebiliyor ancak bugün konumuz gençler ve gençlerin faydasına olacak bir çalışma. Gelin, gençlerimizin menfaatine olacak bu çalışmayı, bu kanunu oy birliğiyle Meclisten geçirelim. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar) Ülkemizin gençleri için umut olalım, örnek olalım ve şu mesajı hep birlikte verelim: Konu gençler olduğunda farklılıklarımızı bir kenara bırakıyoruz ve tüm siyasi partiler olarak ortak bir kanuna ortak bir şekilde tavır alabiliyoruz. Biz gençler ve biz genç milletvekilleri olarak sizlerden beklentimiz tam olarak da budur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ZEHRANUR AYDEMİR (Devamla) – Biz Meclis sıralarından gençlere had bildirmenizi veya gençleri elini kırmakla tehdit etmenizi istemiyoruz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Başta Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere bürokratlarımıza, kanunun imzacılarına ve destek veren tüm milletvekillerimize teşekkürlerimi sunuyor, gençlerimize hayırlı olmasını diliyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin aleyhinde Ankara Milletvekili Deniz Demir konuşacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

DENİZ DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Lafa gelince “Gençler bizim geleceğimiz, en kıymetli varlıklarımız, geleceğimizin teminatı.” ama gerçekte öyle mi? Sizlere birkaç fotoğraf göstermek istiyorum: Bu fotoğraflar ülkemizin en gözde üniversitelerinden biri olan Orta Doğu Teknik Üniversitesine ait bir yurttan. Burada bir insan nasıl düş olabilir? (CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

MUSTAFA ALKAYIŞ (Adıyaman) – Göremedim, göremedim; bir daha göster.

DENİZ DEMİR (Devamla) – 3 kişilik odada 8 kişi kalıyor. Türkiye... Tam bir rezalet!

(AK PARTİ sıralarından “Neresi orası?” sesi)

DENİZ DEMİR (Devamla) – ODTÜ, ODTÜ; burası Gediz Üniversitesi değil, burası ODTÜ; buraya parayla değil puanla girilir.

Ülkemizde yaşanan deprem felaketinden sonra depremzede öğrencilere tahsis edilen ve adı “yurt” olan bu harabe yapıda öğrenciler hayata tutunmaya çalışıyor. Deprem gibi büyük bir travmayı yaşamış öğrencilere reva görülen bu yurt büyük bir rezilliktir. Depremzede öğrencisini barındıramayan bir ülkede Gençlik Fonu kurulsa ne olur, kurulmasa ne olur. Türkiye Yüzyılı bu muydu? Şu rezalete bir bakın; binada tesisat bozuk, her yer nem içinde, tıkanmış duş giderleri, bozuk sifonlar, patlayan su boruları... Buraya sağlam giren sağlıklı bir insanın hayatta kalması bile büyük bir mucize. 3 kişilik odalarda 8 kişi kalıyor, hapisane şartlarından bile daha ağır. Burası Ankara, Türkiye’nin başkenti ve en gözde üniversitemiz; vay hâlimize! İş mezuniyet yasaklamaya gelince aslan kesilen üniversite yönetimi öğrencilerin barınma krizine karşı üç maymunu oynuyor, onurlarını zedeleyici laflar ediyor. Neymiş efendim? “Depremzede olmazsanız bunu bile bulamazsınız.” Yazıklar olsun böyle yönetime! Zerre utanması olmayan bu ifadeleri kullanmaz, kullanamaz. Bir an önce depremzede bu genç kardeşlerimizin yurt sorunu çözülmeli ve insan onuruna yakışır bir konaklama alanı tahsis edilmelidir.

Değerli milletvekilleri, her şey göz boyamadan ibaret. Nasıl mı? 2 bin liraya çıkarılan KYK öğrenim burslarının çok ama çok yetersiz olduğunu belirtmek istiyorum. Bu ekonomik koşullarda verilen kredi ve burs miktarı oldukça düşük kalmıştır. Daha önce de söylediğimiz üzere bu ücretin en az 3 bin liraya çıkarılması gerekmektedir. Ev kiralardan haberiniz var mı, öğrenci yurtlarınızdan haberiniz var mı?

Geçtiğimiz günlerde Hacettepe Üniversitesi Beytepe öğrenci evlerinde bir öğrencimiz intihar etti. Bu, ay içerisinde basına yansıyan 4’üncü üniversite öğrencisi intiharıdır. Öncelikle, hayatını kaybeden tüm gençlerimize Allah’tan rahmet, yakınlarına ve ailelerine başsağlığı diliyorum.

Peki “Artan bu intiharların sebebi ne?” diye bakacak olursak gençlerin yaşadığı sorunlar saymakla bitmez; bir yanda iş bilmez yöneticilerin iradesine bırakılmış ve denetimden yoksun KYK’ler, bir yanda her ilde mantar gibi türeyen üniversiteler neticesinde artan işsizlik, bir yanda ülkede bitmek bilmeyen ekonomik kriz.

Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı KYK’lerde fareler cirit atıyor, çıkan yemekler bozuk, yemeklerden kurtlar, böcekler çıkıyor, daracık odalarda 5-6 öğrenci bir arada kalıyor. Her gün farklı bir ildeki KYK yurdunda asansör kazaları yaşanıyor. Konya Büyük Selçuklu KYK’de sular kesildi, Belediyeyi arayan öğrenciler su faturasının ödenmediği bilgisini aldı. Her yıl milyonlarca lira ödenek alan Gençlik ve Spor Bakanlığı yurtlarında su faturası ödenemiyorsa bu paralar nereye gidiyor? Gaziantep 25 Aralık Kredi ve Yurtlar Kurumunda içerisinde öğrencilerin bulunduğu asansör 4 kat düştü, olayın ardından öğrenciler panik atak kızı geçirdi. Yine, geçtiğimiz günlerde Edirne Meriç Kız Yurdu’nda içlerinde panik atağı olan 4 öğrenci bir saat boyunca asansörde kaldı. Henüz Zeren’i kaybedeli bir ay bile olmamışken KYK’lerde yaşanan bu bakımsızlığı ve denetimsizliği kabul etmemiz mümkün değildir. 2023 yılında hâlen daha asansör kazalarında öğrencilerimizi kaybediyorsak söz tükenmiş demektir.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, geçen haftadan beri bu kanun teklifini görüşüyoruz. Biz de İYİ Parti olarak tabii, görüşlerimizi konuşmalarımızda ifade ettik ama son söz olarak, bu kanunda vereceğimiz oyun rengini belli etmek amacıyla bu sözü aldım.

Şimdi, aile ve gençlerle ilgili hakikaten sorunlar çok fazla yani Türkiye’de her 4 gençten 3’ü bu ülkede yaşamak istemiyor, “Yurt dışında imkânım olsa yurt dışına kalıcı olarak giderim.” diyor. Her gün bir kadın cinayeti olayıyla Türkiye sarsılıyor. Sorunlar önemli fakat maalesef, yirmi bir yıllık AK PARTİ hükûmetleri bu sorunları çözmeye konusunda irade gösterememiştir. Bugün getire getire önümüze sadece bir fon getiriyorlar, zaten sorun burada, AK PARTİ bu meseleyi bir para meselesi olarak görüyor. Biz bu kanuna “Hayır.” diyeceğiz. Neden? Bir: Bir defa, burada yeni bir kaynak yok değerli arkadaşlar yani kamu kaynaklarını bir taraftan alıp Fona getirmek var. Hani yeni bir kaynak yaratılsa dersiniz ki: “Ya, evet, bir kaynak oluşturuluyor; bu kaynak da biraz aile için, gençler için kullanılacak.” Böyle bir durum yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – İki: Burada amaçlanan politikalar ve hizmetler her neyse, bunların bütçe sistemi içerisinde yapılmaması için arkadaşlar hiçbir neden yok. Bakın, 60 tane harcama programı var; bunlardan bir tanesi ailenin korunması. Bunun için öngörülen ödenek ne biliyor musunuz 2024 yılında? Sadece 11,9 milyar TL. Gençlikle ilgili bir harcama programı yapılmış; sadece 8,5 milyar lira. Oysa faiz ödemesi için yapılan programdaki ödenek 1 trilyon 254 milyar lira; sorun burada. Niye bunu bütçe sistemi içerisinde yapmıyorsunuz da bir fona devrediyorsunuz? Çünkü efendim daha keyfi bir alana çekiliyor kamu kaynakları, daha az denetimli bir alana çekilmek isteniyor. İşte bu nedenle karşıyız. Bu bir güvensizlik oluşturacaktır. Hükûmet orta vadeli programda “Fonları tasfiye edeceğim.” diyor değerli arkadaşlar. Cumhurbaşkanı imzalı en son yayınlanan orta vadeli program “Mevcut fonları tasfiye edeceğim.” derken biz burada fon kuruyoruz. Ya, bu çelişkiyi nasıl izah ediyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Toparlayalım Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Ve her yaratılan fon bütçe birliğini bozduğu için bir güvensizlik oluşturuyor. Bu bize daha yüksek faiz olarak geri dönüyor değerli arkadaşlar. İşte bu nedenle karşıyız, Hükûmetin politikalarına ters. Gençlerin sorunlarını bir para meselesi olarak görmemek lazım.

Bir de son olarak yani bu işlerle ilgili 2 tane koskocaman Bakanlık var, yüz binlerce insan orada çalışıyor değerli arkadaşlar; bir yanda Aile Bakanlığı var, bir yanda Gençlik Bakanlığı var. Kurduğunuz Fonun başında Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı var. Böyle bir saçmalığı izah etmek mümkün değildir. Bizim o yüzden İYİ Parti olarak bu kanun teklifine “ret” oyu kullanacağımızı buradan ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ederim. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

60.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Ankara Milletvekili Zehranur Aydemir'in 76 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin lehinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, bu kanunla ilgili birkaç şey de biz söylemek istiyoruz.

Genç kardeşim konuştu, güzel şeyler söyledi. Gençlerin siyasette olması, iş dünyasında olması, sosyal hayatta olması, başarılı olması bizi çok mutlu ediyor ama keşke Türkiye'deki tüm gençler AKP'li arkadaşlarımız kadar şanslı olsaydı.

ZEHRANUR AYDEMİR (Ankara) – Ben memur çocuğuyum ağabeyciğim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, bir şey söylemek istiyorum, dedi ki: “Yeni evlenenlere 150 bin lira kredi vereceğiz.” Değerli kardeşim, ne kadar farkındasın? Beş yıl önce bu ülkede o paraya bir ev alınırken bugün on aylık kirasını insanlar ödeyemiyor. Değerli kardeşim, ne kadar farkındasın?

MEHMET ŞAHİN (Kahramanmaraş) – “Sayın Vekil...”

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Ali Mahir, “Sayın Vekil...”

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – O parayla evlenecek olan bir çift, üzülererek söylüyorum, beyaz eşyanın yarısını alamıyor. O yüzden, bu yasa bize inandırıcı gelmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bir de AKP ve fon yan yana geldiği zaman toplumda, siyaset kurumunda bir alerji var. Biz de inandırıcı gelmediği için, topluma güven vermediği için, hayatın gerçeklerinden gerçekten çok uzak olduğu için bu yasaya “hayır” oyu vereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnân ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi (2/1735) ve Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 76) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü açık oylamaya tabidir.

Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylama sonucu gelmiştir, okutuyorum:

İzmir Milletvekili Eyyüp Kadir İnân ve Düzce Milletvekili Ayşe Keşir ile 132 Milletvekilinin Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi açık oylama sonucu:

“Kullanılan oy sayısı	:	355
Kabul	:	236
Ret	:	119 (*)

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Kâtip Üye
Sibel Suiçmez
Trabzon

Kâtip Üye
Rümeysa Kadak
İstanbul”

BAŞKAN – Teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

V.- ÖNERİLER (Devam)

B) DANIŞMA KURULU ÖNERİLERİ

1.- Danışma Kurulunun, 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü ve maddeleri üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilmesine ilişkin önerisi

No: 10

22/11/2023

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 22/11/2023 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda, 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü ve maddeleri üzerinde siyasi parti grupları adına yapılacak konuşmaların süresinin birden fazla konuşmacı tarafından kullanılabilmesi önerisinin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Celal Adan

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı Vekili

Özlem Zengin
AK PARTİ Grubu
Başkan Vekili

Ali Mahir Başarır
CHP Grubu
Başkan Vekili

Hakkı Saruhan Oluç
HEDEP Grubu
Başkan Vekili

Muhammed Levent Bülbül
MHP Grubu
Başkan Vekili

Erhan Usta
İYİ Parti Grubu
Başkan Vekili

Bülent Kaya
Saadet Partisi Grubu
Başkan Vekili

BAŞKAN – Danışma Kurulu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...
Öneri kabul edilmiştir.

2'nci sırada yer alan, 54 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

VI.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

2.- İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un İslam İşbirliği Teşkilatı Çalışma Merkezi Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayı: 54)

BAŞKAN – Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan, 44 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

3.- *İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir 'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/80) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S.Sayısı: 44)*

BAŞKAN – Komisyon yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 23 Kasım 2023 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.59

VII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 76) Aile ve Gençlik Fonu Kurulması Hakkında Kanun Teklifi'nin oylaması :

Sıra Sayısı : 76
 Oylama Saati : 21:52
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 234
 Reddedenler : 118
 Çekimsizler : 0
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 3
 Toplam : 355
 Açık Üyelikler : 0

Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
Adana	Aytek	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bilici	Bilal	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Katılmadı
Adana	Hatimoğulları Oruç	Tulay	HEDEP	Katılmadı
Adana	Karamık	Sunay	AK PARTİ	Kabul
Adana	Kısacık	Sadullah	DEVA	Ret
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Ret
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Katılmadı
Adana	Türkeş Taş	Ayyüce	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Varlı	Muharem	MHP	Kabul
Adana	Zenbici	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Alkayış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Şan	İshak	AK PARTİ	Katılmadı
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Ret
Afyonkarahisar	Arslan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Olgun	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Ret
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Bozdağ	Heval	HEDEP	Katılmadı
Ağrı	Demir	Nejla	HEDEP	Ret
Ağrı	Kilerci	Ruken	AK PARTİ	Katılmadı
Ağrı	Sakık	Sırrı	HEDEP	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	İpek	Haluk	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
Anısyı	Karagöz	Reşat	CHP	Katılmadı
Ankara	Akdoğan	Umut	CHP	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Arslan	Yüksel	İYİ PARTİ	Ret
Ankara	Aydemir	Zehranur	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Baykoç	Ahmet Fethan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Beker	Adnan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Katılmadı
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çelebi	Kurtcan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Denir	Deniz	CHP	Ret
Ankara	Diğer	Semra	CHP	Ret
Ankara	Doğan	Mesut	SAADET P	Ret
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Katılmadı
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Ergin	Sadullah	DEVA	Katılmadı
Ankara	Fakobaba	Ahmet Eşref	İYİ PARTİ	Ret
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Konuralp	Okan	CHP	Ret
Ankara	Oktay	Fuat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Saneroğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Şahin	İdris	DEVA	Ret
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşcier	Gamze	CHP	Katılmadı
Ankara	Timisi Ersever	Aliye	CHP	Ret
Ankara	Türkçş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yamalı	Mustafa Nedim	SAADET P	Ret
Ankara	Yaman	Aylin	CHP	Ret
Ankara	Yegin	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Zorlu	Kürşad	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	Arı	Cavit	CHP	Ret
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Coşar	Aliye	CHP	Ret
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çorabatır	Sururi	CHP	Katılmadı
Antalya	Durgun	Hilmi	MHP	Katılmadı
Antalya	Erdem	Mustafa	CHP	Katılmadı
Antalya	Kaya	Aykut	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
Antalya	Kılıç	Şerafettin	SAADET P	Ret
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Oluc	Hakkı Saruhan	HEDEP	Ret
Antalya	Poyraz	Uğur	İYİ PARTİ	Ret
Antalya	Taş	İbrahim Ethem	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Katılmadı
Antalya	Yazıcı Özbudun	Serap	SAADET P	Ret
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Katılmadı
Artvin	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Karakaş	Ömer	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Karakoz	Evrin	CHP	Ret
Aydın	Özmen	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sanbaş	Seda	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Ret
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çömez	Turhan	İYİ PARTİ	Ret
Balıkesir	Dalgın	Burak	DEVA	Ret
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Özaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Sarı	Serkan	CHP	Ret
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Yüksel	Ekrem Gökay	MHP	Kabul
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Ret
Bingöl	Berdübek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Hülaķı	Ömer Faruk	HEDEP	Katılmadı
Bingöl	Korkutata	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Bedirhanoglu	Turan	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Çağlar Gökalp	Senra	HEDEP	Ret
Bitlis	Olan	Hüseyin	HEDEP	Ret
Bolu	Akgül	İsmail	MHP	Kabul
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Katılmadı
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Ret
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Elkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altaca Kayısoğlu	Nurhayat	CHP	Ret
Bursa	Atmaca	Mehmet	SAADET P	Ret
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
Bursa	Gözükara Dumaz	Emel	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Öztürk	Hasan	CHP	Ret
Bursa	Pala	Kayıhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Salman	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Sarıbal	Orhan	CHP	Ret
Bursa	Toktaş	Hasan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	SAADET P	Ret
Bursa	Türkoğlu	Yüksel Selçuk	İYİ PARTİ	Ret
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Zırhioğlu	Fevzi	MHP	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Cider	Ayhan	AK PARTİ	Katılmadı
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Ret
Çanakkale	Uz	Radvan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Katılmadı
Çankırı	Yılık	Pelin	MHP	Katılmadı
Çorum	Ahlacı	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kayncı	Vahit	MHP	Kabul
Çorum	Tahtasız	Mehmet	CHP	Katılmadı
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Ret
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Katılmadı
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Ret
Denizli	Silkin Ün	Sema	SAADET P	Ret
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Akça Cupolo	Ceylan	HEDEP	Ret
Diyarbakır	Çandar	Osman Cengiz	HEDEP	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevilay	HEDEP	Katılmadı
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	HEDEP	Katılmadı
Diyarbakır	Kamaç	Mehmet	HEDEP	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adalet	HEDEP	Katılmadı
Diyarbakır	Kepolu Ataman	Suna	AK PARTİ	Katılmadı
Diyarbakır	Öztürk	Berdan	HEDEP	Katılmadı
Diyarbakır	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
Diyarbakır	Türkoğlu	Halide	HEDEP	Katılmadı
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Akalın	Mehmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
Edirne	Ön	Ediz	CHP	Katılmadı
Edirne	Yazgan	Ahmet Baran	CHP	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Katılmadı
Elazığ	İşıkver	Semih	MHP	Kabul
Elazığ	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Nazırlı	Mahmut Rıdvan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Sangül	Mustafa	CHP	Katılmadı
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Danış Beştaş	Meral	HEDEP	Katılmadı
Erzurum	Fırat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öncü	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öz	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Ars lan	İbrahim	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Çakarözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Gürcan	Ayşen	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Hatipoğlu	İdris Nebi	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Eskişehir	Süllü	Jale Nur	CHP	Ret
Gaziantep	Atay	Semret	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakkak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Bozalı	Mesut	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Bozgeyik	Bünyamin	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Çelikkaslan	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Demir	Şahzade	HÜDA PAR	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Gürban	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Ret
Gaziantep	Kaya	Ertuğrul	DEVA	Ret
Gaziantep	Meriç	Melih	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Özkeçeci	Mehmet Eyup	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Öztürkmen	Hasan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Elmas	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Giresun	İşık Gezmiş	Elvan	CHP	Ret
Giresun	Konal	Ertuğrul Gazi	MHP	Kabul
Giresun	Temür	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Köse	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Küçük	Musa	MHP	Kabul
Hakkari	Bartın	Öznur	HEDEP	Katılmadı
Hakkari	Düşünmez	Onur	HEDEP	Katılmadı
Hakkari	Parlak	Vezir Coşkun	HEDEP	Katılmadı
Hatay	Atalay	Şerafettin Can	TİP	Katılmadı
Hatay	Çalışkan	Necmettin	SAADET P	Ret

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Katılmadı
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Katılmadı
Hatay	Karahan	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Katılmadı
Hatay	Mullaoglu	Servet	CHP	Katılmadı
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Katılmadı
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yıldırım Kara	Nemin	CHP	Ret
İsparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
İsparta	Halıcı	Hikmet Yalın	CHP	Katılmadı
İsparta	Sönmez	Hasan Basri	MHP	Kabul
İsparta	Zabun	Osman	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Başarı	Ali Mahir	CHP	Ret
Mersin	Bozan	Ali	HEDEP	Katılmadı
Mersin	Çakar	Hasan Ufuk	CHP	Katılmadı
Mersin	Dinç	Faruk	HÜDA PAR	Katılmadı
Mersin	Dinçer	Talat	CHP	Ret
Mersin	Ekmen	Mehmet Emin	DEVA	Ret
Mersin	Kıralı	Ali	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kuş	Gökcan	CHP	Ret
Mersin	Koca Doğan	Perihan	HEDEP	Ret
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Ret
Mersin	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Söylemez	Havva Sibel	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Uysal	Levent	MHP	Kabul
İstanbul	Açıkel	Fethi	CHP	Katılmadı
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Akburak	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Gamze	CHP	Ret
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Katılmadı
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Katılmadı
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Katılmadı
İstanbul	Ayan	Nilhan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ayaydın	Derya	AK PARTİ	Kabul/Mük.
İstanbul	Aydın	Biröl	SAADET P	Katılmadı
İstanbul	Ayrm	Şanıl	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Ret
İstanbul	Bayhan	İskender	EMEP	Ret
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekin	Doğan	YENİDEN RE	Katılmadı
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Katılmadı
İstanbul	Beyaz	Ersin	İYİ PARTİ	Ret
İstanbul	Cevizoglu	Mustafa Hulki	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Çelik	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
İstanbul	Çelik	Yahya	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çiçek	Cengiz	HEDEP	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Demir	Doğan	SAADET P	Katılmadı
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Eker	Behiye	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Elçi	Türkan	CHP	Ret
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Ret
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Fatih	YENİDEN RE	Katılmadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Esen	Elif	DEVA	Ret
İstanbul	Fırat	Celal	HEDEP	Katılmadı
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Ret
İstanbul	Gören Bölük	Seda	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Hacıoğulları	Yücel Arzen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Işık Ercan	Tuğba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İlhan	Rabia	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İzsiz	Seyithan	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kadık	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadıl Sütü	Salih Sera	TİP	Ret
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karal	Hasan	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Karayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Karslı	Sengül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kavuncu	Mehmet Satuk Buğra	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Bülent	SAADET P	Ret
İstanbul	Kaya	Mustafa	SAADET P	Ret
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Ret
İstanbul	Kılıçgün Uçar	Çiğdem	DBP	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Katılmadı
İstanbul	Konal Süslü	Yıldız	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Konukcu Kok	Kezban	HEDEP	Ret
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurum	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Otlı	Çiçek	HEDEP	Ret
İstanbul	Önder	Sım Süreyya	HEDEP	Katılmadı
İstanbul	Öz ağdaş	Suat	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Nimet	İYİ PARTİ	Ret
İstanbul	Özer	Turan Taşkın	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
İstanbul	Öztürk	Ümmügülşen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Paçacı	Mustafa Cihan	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Pamukçu	Suat	YENİDEN RE	Kabul
İstanbul	Rızvanoğlu	Evrin	DEVA	Ret
İstanbul	Saki	Özgül	HEDEP	Katılmadı
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sıvacıoğlu	Sevan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	SAADET P	Ret
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Ret
İstanbul	Tan	Namık	CHP	Katılmadı
İstanbul	Temurci	Selim	SAADET P	Ret
İstanbul	Toprak	Erdogan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yalçın	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yankökmeroğlu	Ayşe Sibel	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Ret
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yılmaz	Medeni	DEVA	Ret
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yücel	Ahmet Ersagun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Zengin	Özdem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Zeybek	Gökhan	CHP	Katılmadı
İzmir	Akan	İbrahim	HEDEP	Katılmadı
İzmir	Altıntaş	Haydar	DP	Katılmadı
İzmir	Arslan	Ednan	CHP	Ret
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bilici	Mustafa	SAADET P	Ret
İzmir	Bölünmez Çankın	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Bursalı	Şebnem	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çubuk	Burcugül	HEDEP	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Ret
İzmir	Gökçen	Gökçe	CHP	Katılmadı
İzmir	İnan	Eyyüp Kadir	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kasapoğlu	Mehmet Muharem	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kâya Ösen	Seda	DEVA	Ret
İzmir	Kırkpınar	Hüsmen	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nalbantoğlu	Rıfat Turuntay	CHP	Katılmadı
İzmir	Osmanağaoğlu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Katılmadı
İzmir	Özale	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Katılmadı
İzmir	Taşkın	Yüksel	CHP	Ret
İzmir	Türelİ	Rahmi Aşkın	CHP	Ret
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	DP	Ret
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Katılmadı
Kars	Alp	İnan Akgün	CHP	Ret
Kars	Çalkın	Adem	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç Koçyiğİt	Gülİstan	HEDEP	Katılmadı
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Ret
Kastamonu	Ekmekeci	Fatma Serap	AK PARTİ	Katılmadı
Kastamonu	Uluay	Halil	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Akar	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ankan	Mahmut	SAADET P	Ret
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Ret
Kayseri	Böhürler	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Kayseri	Cıngı	Murat Cahid	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Ret
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özsoy	Sayın Bayar	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Ret
Kırklareli	Özkan	Fahri	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Sançam	Ahmet Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Erkan	Necmettin	AK PARTİ	Katılmadı
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Aşİla	Mehmet	YENİDEN RE	Katılmadı
Kocaeli	Bitmez	Hasan	SAADET P	Ret
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Çİler	Nail	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Gengerlioğlu	Ömer Faruk	HEDEP	Katılmadı
Kocaeli	Hİlagaİ	Sadettin	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Kanko	Mühip	CHP	Ret
Kocaeli	Katırcioğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	MHP	Katılmadı
Kocaeli	Tipioğlu	Veysal	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfa	İYİ PARTİ	Ret

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 76
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yıldızlı	Harun Özgür	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Bektaş	Barış	CHP	Ret
Konya	Ekici	Hasan	SAADET P	Ret
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Katılmadı
Konya	Göka	Meryem	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Katılmadı
Konya	Karaman	Ünal	İYİ PARTİ	Katılmadı
Konya	Koçak	Konur Alp	MHP	Kabul
Konya	Özboyacı	Selma	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Selvi	Latif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN RE	Katılmadı
Kütahya	Bayırcı	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Biçer	Adil	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Katılmadı
Kütahya	Kasap	Ali Fazl	CHP	Katılmadı
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Katılmadı
Malatya	Babacan	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ölmeztoprak	İnanç Sıraç Kara	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkei	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Katılmadı
Manisa	Akdal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
Manisa	Kavaf	Selma Aliye	DEVA	Ret
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Manisa	Yenişehirlioğlu	Bahadır Nahit	AK PARTİ	Katılmadı
Kahramanmaraş	Debgici	Ömer Oruç Bilal	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Karakoç Dora	Zuhal	MHP	Katılmadı
Kahramanmaraş	Karatutlu	İrfan	DEVA	Ret
Kahramanmaraş	Kirişçi	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Köksal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
Kahramanmaraş	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Adak	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Aslan	George	HEDEP	Ret
Mardin	Aydeniz	Salihe	BAĞIMSIZ	Ret
Mardin	Güneş Altın	Beritan	HEDEP	Katılmadı
Mardin	Kılıç	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Tanhan	Kamuran	HEDEP	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Mete	Kadem	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Oğöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Öneş Dericici	Süreyya	CHP	Ret
Muğla	Özcan	Güzem	CHP	Ret
Muğla	Özdağ	Selçuk	SAADET P	Ret
Muğla	Uzun	Cumhur	CHP	Ret
Muş	Boz	Sümeyye	HEDEP	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Muş	Temelli	Sezai	HEDEP	Katılmadı
Nevşehir	Çalışkan	Emre	AK PARTİ	Kabul
Nevşehir	Kılıç	Filiz	MHP	Katılmadı
Nevşehir	Özgün	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Ret
Niğde	İnce	Cumali	MHP	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Şanlıtürk	Naci	MHP	Kabul
Ordu	Tonun	Seyit	CHP	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Katılmadı
Rize	Mertoğlu	Harun	AK PARTİ	Kabul
Rize	Ocaklı	Tahsin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Bayraktar	Lütfi	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan Atabek	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kocacak	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayça	CHP	Ret
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Çan	Murat	CHP	Ret
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Karaman	Mehmet	SAADET P	Katılmadı
Samsun	Kırçalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S.S. 76
Samsun	Topsakal	İlyas	MHP	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Ret
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Siirt	Bakırhan	Tuncer	HEDEP	Katılmadı
Siirt	Erdoğan Santaş	Sabahat	HEDEP	Ret
Siirt	Gül	Mervan	AK PARTİ	Kabul
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Ret
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Aksu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Avşar	Cem	DEVA	Katılmadı
Tekirdağ	Aygün	İlhami Özcan	CHP	Ret 2 (Mük.1)
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Hanşıoğlu	Selcan	İYİ PARTİ	Ret
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Katılmadı
Tekirdağ	Yontar	Nurten	CHP	Ret
Tokat	Aldemir	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Durmaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTİ	Katılmadı
Trabzon	Büyükdin	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Karaismailoğlu	Adil	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Koç	Vehbi	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Suiçmez	Sibel	CHP	Ret
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Tunceli	Kordu	Ayten	HEDEP	Ret
Şanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Dusak	Abdülrahim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Kunt Ayan	Dilan	HEDEP	Ret
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	HEDEP	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Faruk	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Sancar	Mithat	HEDEP	Katılmadı
Şanlıurfa	Şenyaşar	Ferit	HEDEP	Katılmadı
Şanlıurfa	Tanal	Mahmut	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
Şanlıurfa	Yazmacı	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Karaoba	Ali	CHP	Ret
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul
Van	Buldan	Pervin	HEDEP	Katılmadı
Van	Çiftyürek	Sinan	HEDEP	Katılmadı
Van	Dindar	Mahmut	HEDEP	Ret
Van	Kaçmaz Sayyığıt	Gülcan	HEDEP	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Uçar	Zülcüf	HEDEP	Katılmadı
Van	Varlı	Gülderen	HEDEP	Katılmadı
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Kayalar	Lütfullah	İYİ PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Bozkurt	Saffet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Ertuğrul	Eylem Ertuğ	CHP	Ret
Zonguldak	Yavuzılmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Altınsoy	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Katılmadı
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul
Aksaray	Yaldir	Turan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Ateş	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Unver	İsmail Atakan	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Kaplan	Mustafa	AK PARTİ	Katılmadı
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Katılmadı
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Katılmadı
Batman	Bayındır	Keskin	DBP	Katılmadı
Batman	Nasiroğlu	Ferhat	AK PARTİ	Kabul
Batman	Oduncu	Zeynep	HEDEP	Katılmadı
Batman	Ramanlı	Serkan	HÜDA PAR	Katılmadı
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	HEDEP	Katılmadı
Şırnak	Doğan Dağlı	Ayşegül	HEDEP	Katılmadı
Şırnak	İlmez	Mehmet Zeki	HEDEP	Ret
Şırnak	Tatar	Arslan	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	Uysal Aslan	Nevroz	HEDEP	Ret
Bartın	Aldatmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Ardahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Katılmadı
Ardahan	Koç	Kaan	AK PARTİ	Kabul
İğdır	Alagöz	Cantürk	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 76
İğdır	Hun	Yılmaz	HEDEP	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Katılmadı
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Katılmadı
Yalova	Büyükgümüş	Ahmet	AK PARTİ	Katılmadı
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Ret
Karabük	Keskinolç	Durmuş Ali	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul/Mük.
Kilis	Demir	Mustafa	MHP	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Gülsoy	Seydi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	Asu	CHP	Katılmadı
Osmaniye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Düzce	Özcan	Talih	CHP	Katılmadı
Düzce	Öztürk	Ercan	AK PARTİ	Kabul

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, Erasmus+ kapsamında yurt dışına çıkanlara ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/5796)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince aşağıdaki soruların T.C. Dışişleri Bakanı Hakan FİDAN tarafından yazılı olarak cevaplanmasını arz ederim.

Umut AKDOĞAN
Ankara Milletvekili

AB'nin eğitim, gençlik ve spor alanlarındaki hibe programı olan ve yurtdışında eğitim, öğretim, staj, profesyonel gelişim, yaygın öğrenme temelli gençlik aktiviteleri ile kurumlar arasındaki işbirliklerini destekleyen Erasmus+ Programı kapsamında gençler ve gençlik çalışanları, eğitim alanlar, eğitim verenler ve kamu kurum ve kuruluşları için olmak üzere 4 ana hedef gruba yönelik olarak değişim programları uygulanmaktadır.

26 Milyar Avro'nun üzerinde özel bir bütçe ile uygulamaya konulan ve 2021-2027 döneminde uygulanacak Erasmus+ yeni programı yalnızca daha kapsayıcı ve yenilikçi değil, aynı zamanda daha dijital ve daha yeşil projelere imkan sağlamayı hedeflemekte ve Avrupa Üniversiteleri, Erasmus Akademileri, Mesleki Eğitim Merkezleri ve Discover EU gibi yeni öncü girişimleri desteklemeyi amaçlamaktadır. Bu kapsamda ülkemizden her yıl 20 bin öğrencinin Erasmus'la AB ülkelerine gittiği bilinmektedir.

Ancak söz konusu program kapsamında yurtdışına giden faydalanıcıların gittikleri ülkede programı terk ettikleri hatta bir kısmının da ülkeye dönmedikleri yönünde ihbarlar alındığı, bu nedenle program faydalanıcılarının Milli Eğitim Bakanlığınca takip edilmesi yönünde Bakanlığımız Avrupa Birliği Başkanlığının 20.06.2022 tarihli ve E-15318423-101.99(10)-38107 sayılı yazısında açıkça belirtilmekte ve bu yazıya istinaden MEB tarafından yazılan 21.06.2022 tarih ve E.90275019-730.06.01-52442638 sayılı yazıyla da süreçlerin takip edilmesi yönünde ilgili birimlere talimat verildiği bilinmektedir.

Erasmus+’a dair muhasebe işlemleri Ulusal Ajans bünyesindeki TURNA sisteminde tutulmakta ise de belge ve dokümanları tutma görev ve yükümlülüğü MEB’e bağlı faydalanıcı okul, il ve ilçe Müdürlüklerdedir.

Nitekim bu sebeple Bakanlığınız tarafından yazılan yazı ile söz konusu program kapsamında yurtdışına giden faydalanıcıların gittikleri ülkede programı terk ettikleri hatta bir kısmının da ülkeye dönmedikleri yönünde ihbarlar alındığı, bu nedenle program faydalanıcılarının MEB tarafından takip edilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

Bu nedenle MEB tarafından cevaplanması talebiyle TBMM Başkanlığına sunmuş olduğum 21 Haziran 2023 tarih ve 7/867 sayılı soru önergemle, 22 Ağustos 2023 tarih ve 7/3475 sayılı soru önergeme konunun Bakanlığınız bünyesinde bulunan Ulusal Ajansın görev alanına girdiği belirtilerek cevap verilmiştir.

Konu hakkında kamuoyunun doğru bilgilendirilmesi ve dezenformasyonun önlenmesi amacıyla aşağıdaki sorular hakkında bilgi edinme ihtiyacı hasıl olmuş, MEB’in verdiği cevap doğrultusunda bu sorular tarafınıza yönlendirilmiştir.

1. Erasmus + kapsamında kaç öğrenci, kaç öğretmen, kaç kurum/kuruluş görevlisi, kaç gençlik çalışanı yurtdışına çıkış yapmıştır?
2. Erasmus + kapsamında yurtdışına çıkış yapanlardan yurda dönmediği tespit edilen kaç kişi vardır?
3. Erasmus + kapsamında kaç öğrenci, kaç öğretmen, kaç kurum/kuruluş görevlisi, kaç gençlik çalışanı programı tamamlamadan ülkeye dönmüştür?
4. Erasmus + kapsamında kaç öğrenci, kaç öğretmen, kaç kurum/kuruluş görevlisi, kaç gençlik çalışanı programı tamamlayarak ülkeye dönmüştür?
5. Bakanlığınız tarafından kaleme alınan yazıda belirtilen bu ihbarlarla ilgili olarak yapılan bir çalışma veya başlatılan bir soruşturma var mıdır?

2.- Antalya Milletvekili Aykut Kaya'nın, ikinci öğretim öğrencilerinden alınan katkı payına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5907)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan sorularımın T.C. Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet Yılmaz tarafından Anayasa'nın 98'inci ile TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 26.10.2023

Saygılarımla

Aykut Kaya

Antalya Milletvekili

Anayasamızın 42. Maddesi aynen “Kimse, eğitim ve öğrenim hakkından yoksun bırakılamaz. Öğrenim hakkının kapsamı kanunla tespit edilir ve düzenlenir. Eğitim ve öğretim, Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre, Devletin gözetim ve denetimi altında yapılır.” şeklindedir. Anayasanın 42. Maddesine sosyal devlet ilkesi penceresinden bakıldığında devlet üniversitelerinde eğitimin ücretsiz olması gerektiği açık bir şekilde anlaşılabilmektedir.

Ülkemizde de uygulama bu şekilde olup devlet üniversitelerinin birinci öğretim ve açık öğretim bölümlerinde eğitim gören öğrencilerden de herhangi bir ücret alınmamaktadır.

2022-2023 yılı eğitim dönemi verilerine göre üniversitelerimizde ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora derecesinde eğitim gören toplamda 6.950.142 (altı milyon dokuz yüz elli bin yüz kırk iki) öğrenci bulunmaktadır. Öğrencilerimizin 460.000'i (dört yüz altmış bin) ön lisans, lisans ve yüksek lisans derecesinde ikinci öğretim programlarında eğitim görmektedir. Ancak bu 460.000 arkadaşımız her nedense diğer arkadaşlarından, akranlarından daha farklı bir muameleye maruz bırakılmakta ve ücretsiz eğitim hakları ihlal edilerek her sene “öğrenci katkı payı” adı altında belirlenen bir tutarı ödemek zorunda bırakılmaktadır.

2023-2024 eğitim yılı içerisinde alınacak “katkı payı tutarı” bir önceki seneye göre %60 oranında arttırılmış ve öğrencilerden alınmıştır.

Ülkemizin içerisinde bulunduğu ekonomik buhranın vatandaşlarımızı da derinden etkilediği malumdur. Her gün oranları gittikçe artan zamlar vatandaşımızın sırtına binmişken, gazetelerde her gün ekonomik sıkıntıları sebebiyle yaşamına son veren öğrenci kardeşlerimizin haberlerini okurken neden hala ikinci öğretim öğrencilerinden “katkı payı” alınmak istenmesinin anlamlı ve tutarlı hiçbir yanı bulunmamaktadır. “Hakkaniyet” ve “öğrenci” odaklı yaklaşıma sadık kalınarak ikinci öğretim öğrencilerinden katkı payı alınması üzerine inşa edilmiş sistemin bir an önce değiştirilmesi gerekmektedir.

Bu bilgiler ışığında;

1. Birinci öğretim ve açık öğretim öğrencilerinden hiçbir “katkı payı” alınmıyorken ikinci öğretim öğrencilerinden “katkı payı” alınmasının nedeni nedir?
2. Öğrencilerden alınan katkı paylarının devlet hazinesindeki yeri nedir?
3. İkinci öğretim öğrencilerinin harçlarının kaldırılmasının hazineye maliyeti ne kadar olacaktır?
4. Sosyal devlet ve sosyal adalet ilkelerine aykırı katkı payı sisteminin ortadan kaldırılmasına yönelik nasıl bir düzenleme düşünülmektedir?
5. Yeni bir düzenleme yapılması halinde önceki senelerde alınan katkı paylarının akıbeti ne olacaktır?
6. Katkı payı ücretini ödeyemediği için eğitimini tamamlayamayan öğrenciler için nasıl bir düzenleme yapılması planlanmaktadır?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-190031

Konu : Soru Önergeleri-53

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.11.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1318197 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Antalya Milletvekili Sayın Aykut KAYA tarafından verilen 7/5907 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Milli Eğitim Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

3.- Kocaeli Milletvekili Hasan Bitmez'in, kamu kurum ve kuruluşlarındaki engelli personel kontenjanına ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5908)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda belirtilen sorularımın **Cumhurbaşkanı Yardımcısı Sayın Cevdet YILMAZ** tarafından Anayasanın 98'inci ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 30.10.2023

Hasan BITMEZ
Kocaeli Milletvekili

657 Sayılı Devlet Memurları Kanunun 53'ncü maddesine göre kurum ve kuruluşların çalıştırdıkları personele ait kadrolarda %3 oranında engelli çalıştırmak zorunluluğu bulunmaktadır.

Buna göre;

1. Kamu kurum ve kuruluşlarındaki engelli personel kontenjanının ne kadarı dolmuş durumdadır?
2. Kamu kurum ve kuruluşlarındaki engelli personel kontenjanında doldurulmayan kadro sayısı ne kadardır?
3. Doldurulmayan engelli personel kontenjanının doldurulmamasının gerekçesi nedir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-190037

Konu : Soru Önergeleri-53

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.11.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1318197 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Kocaeli Milletvekili Sayın Hasan BİTMEZ tarafından verilen 7/5908 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

4.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrasında Adıyaman ili Sincik ilçesine bağlı Çükan Mahallesi'nde yaşanan sorunlara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz'ın cevabı (7/5909)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Cumhurbaşkan Yardımcısı Cevdet Yılmaz tarafından Anayasa'nın 98'inci, İttüzüğün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını rica ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN
Mardin Milletvekili

6 Şubat 2023 tarihinde Maraş merkezli gerçekleşen depremlerin üzerinden sekiz ay geçmiş olmasına rağmen depremten etkilenen 11 ilde yurttaşların temel hizmetlere erişiminde hala çok büyük problemler söz konusudur.

Adıyaman'ın Sincik İlçesi, İnlice Beldesine bağlı Çükan Mahallesi de depremzede yurttaşların, hükümetinizin aktarımlarının aksine barınma, temiz suya erişim başta olmak üzere birçok ihtiyaçlarının karşılanmadığı gözlemlenmiştir. AFAD'a yaptıkları birçok başvuruya rağmen yurttaşların kaldıkları çadırların bulunduğu çadır kent, tarım arazilerine oldukça uzak olan bir bölgeye kurulmuştur. Ayrıca bulundukları çadırlar, güvenli ve sağlıklı barınma koşullarını sunacak koşullardan çok uzak niteliklere sahiptir. Yazın çok sıcak olan çadırların metrelerce kar yağın çetin kış koşullarına sahip bölgede, kışın ise çok soğuk olacağı tahmin edilmektedir. Ancak bölgede buna rağmen çadır kurmak dışında kamu tarafından neredeyse herhangi bir çalışma henüz yapılmış değildir.

Ayrıca Çükan Köyünde çadırların bulunduğu yerde güvenli ulaşımı sağlayacak yolun olmamasından, yalnızca birkaç "yamalama" işlemi yapılmasından ötürü de mağduriyetler söz konusudur. Taşınabilir şekilde başlatılan eğitimde ise bir standart sağlanmamış, öğrenciler eğitim haklarına erişimde zorluklar yaşamaktadırlar.

Bu bağlamda;

1. Kış ayları yaklaşmasına, depremin üzerinden 8 ay geçmiş olmasına rağmen yurttaşların barınma ve temiz suya erişiminin önündeki problemleri neden giderilmemektedir?
2. Deprem felaketi neticesinde evleri yıkılan veya da hasar alan yurttaşların evlerinin depreme dayanıklı, yaşanılabilir ve ücretsiz bir şekilde yeniden inşası kamunun sorumluluğundadır. Bunun için planladığınız çalışmalar nelerdir?
3. Çükan Mahallesi ve deprem bölgelerindeki yolların güvenli ulaşımı sağlamak için yapımı ne zaman tamamlanacaktır? Buna dair bir planlamanız var mıdır?
4. Sincik Beldesinde eğitim hizmetlerinin standarda kavuşması için bir çalışmanız var mıdır?
5. Çocukların eğitim hakkına erişimindeki sorunlar bilginiz dahilinde midir?
6. Deprem bölgelerinde tarım ve hayvancılıkla geçimini sağlayan yurttaşların korunmasına dönük ne tür çalışmalarda bulunulmuştur?
7. Depremin ardından Sincik'ten ve deprem bölgesi ilan edilen 11 ilin tamamından ilçe bazından kaç yurttaş, farklı şehirlere göç etmiştir?

T.C.
CUMHURBAŞKANI YARDIMCISI

Sayı : E-48360949-610-190040

Konu : Soru Önergeleri-53

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 07.11.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1318197 sayılı yazınız.

Anayasanın 98 inci maddesi uyarınca Başkanlığınızca tarafıma gönderilen yazılı soru önergelerinden, Cumhurbaşkanlığı Merkez Teşkilatı ile Cumhurbaşkanlığına Bağlı Kurum ve Kuruluşların görev alanına giren konulara ilişkin önergeler cevaplandırılmaktadır.

1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi uyarınca bakanlıkların görev ve yetki alanına giren önergeler bakanlıklar tarafından cevaplandırılmaktadır.

Bu itibarla, Mardin Milletvekili Sayın Beritan GÜNEŞ ALTIN tarafından verilen 7/5909 esas numaralı yazılı soru önergesinde bahsi geçen hususlar başta İçişleri Bakanlığı olmak üzere diğer bakanlıkların görev ve yetki alanına girmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Cevdet YILMAZ
Cumhurbaşkanı Yardımcısı

5.- Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Gazze saldırıları sonrası İsrail ile yürütülen diplomatik ilişkilere ilişkin sorusu ve Dışişleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/5946)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Dışişleri Bakanı Hakan FİDAN tarafından Anayasa'nın 98. ve TBMM İçtüzüğü'nün 96. Ve 99. maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla talep ederim.30/10/2023

Av. Mahmut TANAL
Şanlıurfa Milletvekili

İsrail'in Gazze Şeridine 23 gündür uyguladığı saldırılar neticesinde birçok yerleşim yeri bombalanmış, hastaneler hedef alınmış ve binlerce masum sivil katledilmiştir. Bu kapsamda, sorularımın cevaplandırılması gerekmektedir.

1. Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın "İsrail bir terör devletidir." şeklindeki açıklaması da dikkate alındığında, İsrail devleti ile diplomatik ilişkiler askıya alınacak mıdır? Şayet, diplomatik ilişkilerin askıya alınması gündemde değil ise gerekçesi nedir?
2. İsrail'in Filistin'e karşı uyguladığı insanlık dışı muamelelere tepki olarak Bakanlığımızca uygulanan yahut uygulanması öngörülen herhangi bir yaptırım var mıdır? Şayet, bu yönde bir karar alınmış ise alınan kararın detayı ve kapsamı nedir? Yaptırım uygulanmasına yönelik bir karar alınmamış ise bunun gerekçesi nedir?

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
Ortadoğu ve Kuzey Afrika İkili Siyasi İşler Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : Z-50650359-610-37086647
Konu : Yazılı soru önergesi / Mahmut
Tanal - 7/75868

21 Kasım 2023

T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİŐİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 07.11.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1318197 sayılı yazınız.

Şanlıurfa Milletvekili Sayın Mahmut Tanal'ın 7/5946 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı iliőekte sunulmaktadır.

Saygılarımla arzederim.

Ek: 1.

Hakan FİDAN
Dışışleri Bakanı

**ŞANLIURFA MİLLETVEKİLİ SAYIN MAHMET TANAL'IN 7/5946 ESAS
NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT**

CEVAP

İsrail'le 74 yıllık bir geçmiőı bulunan ilişkilerimiz hiçbir zaman Filistin'in haklı davası hilafına yür¼t¼lmemiőtir.

İsrail'le bir taraftan ortak çıkarlarımız temelinde ilişkilerimiz muhafaza edilirken, diğer taraftan Filistin Devleti ve halkı ¼lkemizce hep desteklenmiőt, tam bir dayanışma içinde olunmuőt ve bundan hiçbir zaman taviz verilmemiőtir. Bug¼nk¼ durum da farklı bir nitelik arzetmemektedir.

İsrail'in Gazze'ye yönelik ayırım gözetmeksizin, barbarca yür¼tt¼Đ¼ saldırılar karşısında, uluslararası ilişkilerde diplomatik tepkilerin başında gelen, B¼y¼kelçimizin istişareler için merkeze çağırılması yoluna gidilmiştir.

Diğer yandan, Birleőtmiőt Milletler (BM) Güvenlik Konseyi'nin İsrail'in saldırılarını durdurmada kifayetsiz kaldığı bir ortamda, İsrail üzerinde gerekli baskıyı oluőturtmak amacıyla yoğun bir temas trafiğı yür¼tmekteyiz. Her t¼rl¼ uluslararası platformda da İsrail'e yönelik kolektif bir tepki sergilenmesini teminen önc¼ bir rol üstlenmiőt bulunmaktayız.

Nitekim, BM Genel Kurulu'nda, eőt sunucusu olduğumuz bu doğrultudaki karar, 121 oyla kabul edilmiőt bulunmaktadır. Riyad'da 11 Kasım g¼n¼ gerçekteşen İslam İşbirliği Teşkilatı-Arap Ligi OlaĐan¼st¼ Ortak Zirvesi'nde de g¼çl¼ bir ortak kararın çıkması temin edilmiőt olup, burada yer alan somut unsurların uygulanması yakından takip edilmektedir.

6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Selim Ensarioğlu'nun, İsrail ile Türkiye arasındaki diplomatik ilişkilere ilişkin sorusu ve Dışışleri Bakanı Hakan Fidan'ın cevabı (7/6057)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda yer alan soruların Anayasa'nın 98. Ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün Maddesi gereğince Dışışleri Bakanı Sayın Hakan FİDAN tarafından yazılı olarak yanıtlanmı gereğinin yapılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Mehmet SELİM ENSARIOĞLU

İstanbul Milletvekili

On yıllardır süregelen Filistin işgalinde savaş suçu makinesine dönuşen İsrail; Filistin'de soykırım politikasının provalarını gün geçtikçe daha zalimane bir şekilde uygulamaktadır. İslam coğrafyasını test eden İsrail terörünün, ciddi bir tepki ile karşılaşmaz ise Gazze'de bir soykırıma girişmeyeceğini kimse garanti edemeyecektir. İslam dünyasının odak noktalarının başında Devletimizin göstereceğı refleks gelmektedir. Gösterilecek olan güçlü refleks ile suç makinesi İsrail'in durdurulması başta İslam coğrafyası olmak üzere kamuoyunun da beklentisidir. Ancak İsrail kendi diplomatlarını ülkemizden çekmiş olmasına rağmen hem mütekabiliyet ilkesi gereğince hem de İsrail terörüne diplomatik açıdan yaptırımlar uygulama kapsamında Bakanlık olarak harekete geçmeniz kamuoyunun en önemli temennilerindendir.

Suç işlemekte sınır tanımayan İsrail zulmüne karşı Dışışleri bakanlığı olarak;

Buradan hareketle;

- 1-İsrail'den devletimizin bütün diplomatlarını geri çekmeyi düşünüyor musunuz?
- 2-İsrail Büyükelçiliğinin kapatılıp büyükelçiyi 'İstenmeyen Adam' ilan etmeyi düşünüyor musu
- 3-İsrail ile diplomatik ilişkileri süresiz bir şekilde askıya almayı düşünüyor musunuz?
- 4-Filistinli kardeşlerimize yönelik vahşette sınır tanımayan Siyonist işgale aktif bir şekilde katılmaya giden ülkemizin vatandaşlığına sahip olan İsrailli çifte vatandaşların, T.C. vatandaşlığından çıkarılması için harekete geçmeyi düşünüyor musunuz?

T.C.
DIŞIŞLERİ BAKANLIĞI
Ortadoğu ve Kuzey Afrika İekli Siyasi İşler Genel M¼d¼rl¼Đ¼

Sayı : Z-50650359-610-37088007
Konu : Yazılı soru önergesi / Mehmet
Selim Ensarioğlu - 7/6057

21 Kasım 2023

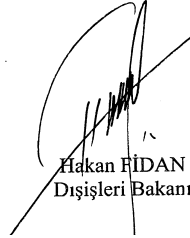
T¼RKİYE B¼Y¼K MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 10.11.2023 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1320736 sayılı yazınız.

İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Selim Ensarioğlu'nun 7/6057 esas numaralı yazılı soru önergesinin yanıtı ilişikte sunulmaktadır.

Saygılarımla arz ederim.

Ek: 1.

Hakan FİDAN
Dışışleri Bakanı

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MEHMET SELİM ENSARIOĞLU'NUN 7/6057
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE YANIT**

CEVAP

İsrail'le 74 yıllık bir geçmişİ bulunan ilişkilerimiz hiçbir zaman Filistin'in haklı davası hilafına yürüt¼lmemiřtir.

İsrail'le bir taraftan ortak çıkarlarımız temelinde ilişkilerimiz muhafaza edilirken, diğer taraftan Filistin Devleti ve halkı ¼lkemizce hep desteklenmiş, tam bir dayanışma içinde olunmuş ve bundan hiçbir zaman taviz verilmemiştir. Bug¼nk¼ durum da farklı bir nitelik arzetmemektedir.

İsrail'in Gazze'ye yönelik ayırım gözetmeksizin, barbarca yür¼tt¼Đ¼ saldırılar karşısında, uluslararası ilişkilerde diplomatik tepkilerin başında gelen, Büy¼kelçimizin istişareler için merkeze çağırılması yoluna gidilmiştir.

Diğer yandan, Birleşmiş Milletler (BM) Güvenlik Konseyi'nin İsrail'in saldırılarını durdurmada kifayetsiz kaldığı bir ortamda, İsrail üzerinde gerekli baskıyı oluşturmak amacıyla yoğun bir temas trafiği yür¼tmekteyiz. Her türlü uluslararası platformda da İsrail'e yönelik kolektif bir tepki sergilenmesini teminen önc¼ bir rol üstlenmiş bulunmaktayız.

Nitekim, BM Genel Kurulu'nda, eş sunucusu olduğumuz bu doğrultudaki karar, 121 oyla kabul edilmiş bulunmaktadır. Riyad'da 11 Kasım g¼n¼ gerçekteşen İşlam İşbirliği Teşkilatı-Arap Ligi OlaĐanüst¼ Ortak Zirvesi'nde de güçlü bir ortak kararın çıkması temin edilmiş olup, burada yer alan somut unsurların uygulanması yakından takip edilmektedir.

